

อิทธิพลของบุคลิกภาพหลงตนเองต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส : อิทธิพลส่งผ่านของแรงจูงใจและ
พฤติกรรมการรักษาสัมพันธ์ภาพและอิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรส

นางสาวพรสวรรค์ ตันโชติศรีนนท์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE MODERATING EFFECT OF MARITAL DURATION AND MEDIATING EFFECTS OF MAINTENANCE MOTIVATION AND BEHAVIOR ON RELATIONSHIP BETWEEN NARCISSISM AND MARITAL COMMITMENT

Miss Pornsawan Tanchotsrinon

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของบุคลิกภาพหลงตนเองต่อการผูกมัดในชีวิต

สมรส : อิทธิพลส่งผ่านของแรงจูงใจและพฤติกรรมรักษา

สัมพันธ์ภาพและอิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรส

โดย

นางสาวพรสวรรค์ ตันโชติศรีนนท์

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์นางค์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

.....คนบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์นางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. อภิษฎา ไชยวุฒิกุลวานิช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์นางค์ มณีศรี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ประพิมพา จรัลรัตนกุล)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย)

พรสวรรค์ ตันโชติศรีนนท์ : อิทธิพลของบุคลิกภาพหลงตนเองต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส : อิทธิพลส่งผ่านของแรงจูงใจและพฤติกรรมรักษาสัมพันธ์ภาพและอิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรส (THE MODERATING EFFECT OF MARITAL DURATION AND MEDIATING EFFECTS OF MAINTENANCE MOTIVATION AND BEHAVIOR ON RELATIONSHIP BETWEEN NARCISSISM AND MARITAL COMMITMENT) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. ศักนาค์ มณีศรี, 306 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส มีกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่แต่งงานและมีบุตร จำนวน 2,487 คน ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างในการศึกษาที่ 1 พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองไม่มีอิทธิพลทางตรงหรืออิทธิพลทางอ้อมต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ในขณะที่บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงในระดับต่ำต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสและมีอิทธิพลทางอ้อมในระดับปานกลางต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยส่งผ่านการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรกำกับ พบว่าระยะเวลาในการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับความสัมพันธ์ของตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส สำหรับการศึกษที่ 2 ซึ่งตัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองออกจากโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่าระยะเวลาในการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับความสัมพันธ์ของตัวแปรในโมเดลด้วยเช่นกัน การศึกษาที่ 3 ศึกษาอิทธิพลของความแตกต่างระหว่างเพศ พบว่า เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส และยืนยันผลการศึกษาที่คล้ายคลึงกับผลการศึกษาที่ 1 และ 2

สาขาวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5477902638 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS: NARCISSISM, MARITAL COMMITMENT, MARITAL DURATION

PORNSAWAN TANCHOTSRINON: THE MODERATING EFFECT OF MARITAL DURATION AND MEDIATING EFFECTS OF MAINTENANCE MOTIVATION AND BEHAVIOR ON RELATIONSHIP BETWEEN NARCISSISM AND MARITAL COMMITMENT. ADVISOR: ASST. PROF. DR. KAKANANG MANEESRI, 306 pp.

This research examined the causal models of marital commitment with the total number of 2,487 married samples who had children. Structural equation model analyses reveal that in Study 1 the agentic narcissistic personality has no direct nor indirect effects on marital commitment while communal narcissism has a weak direct effect. Communal narcissism has a moderate indirect effect on marital commitment through relationship-specific identification and relational maintenance behavior. The moderating effect of marital duration on marital commitment is not significant. When the agentic narcissism is deleted from the model in Study 2, the same results are confirmed. Sex difference is examined in Study 3 and the results show that gender is not a significant moderator. The same findings as Study 1 and Study 2 are confirmed in this study.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study: Psychology

Student's Signature

Academic Year: 2016

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสะดวกอย่างสูงของผศ. ดร. ศักดิ์มงคล มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าในการถ่ายทอดความรู้ ตรวจ แก้ไขงานของผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศ. กิตติคุณ ดร. นางลักษณ วัชรชัย เป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและกรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอ. ดร. อภิชญา ไชยวุฒิกกรณวณิช อ. ดร. วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ และอ. ดร. ประพิมพา จรัลรัตนกุล ที่ให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนการศึกษา เฉพาะค่าเล่าเรียนประเภท (60/40) ทุนอุดหนุนการศึกษาเพื่อทำหน้าที่ผู้ช่วยสอน ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช ที่ให้การสนับสนุนในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณนางสาวศรัญญา ศรีโยธิน ดร. ไตรภพ จตุรพาณิชย์ นายชาญ รัตนะพิสิฐ นางสาวนุชารัตน์ มุงคุณ นายนรุตม์ พรประสิทธิ์ และนางสาววิภาวี ภัทรวุฒิพร เพื่อนป.เอก ร่วมสาขาวิชา ที่ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิชาการ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ ทุกคนเป็นกัลยาณมิตรที่ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกอบอุ่นตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาอยู่ รวมถึง นางสาววิดา ระย้านิล รุ่นน้องร่วมสาขาวิชา ที่ให้ความช่วยเหลือในหลายอย่างและส่งกำลังใจมาให้เสมอ

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณพ่อ แม่ ที่ให้ความรัก ความเข้าใจ และการสนับสนุนในหลายเรื่องตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ได้ศึกษาอยู่ รวมถึงน้องทั้งสามคนของผู้วิจัย ซึ่งมีส่วนช่วยให้การเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์ผ่านพ้นไปด้วยความราบรื่น ด้วยแรงสนับสนุนจากครอบครัว ทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปด้วยดี ความดีทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอกราบบูชาแก่พ่อแม่ของผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
บุคลิกภาพหลงตนเอง.....	14
การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส.....	28
พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์	32
ตัวแปรควบคุม	39
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	42
ขอบเขตการวิจัย	43
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	43
สมมติฐานการวิจัย.....	45
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	48
ประโยชน์ที่ได้รับ	50
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ตอนที่ 1 การศึกษาที่ 1 : ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดใน ชีวิต สมรส (โมเดลหลัก) โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ.....	85

ตอนที่ 2 การศึกษาที่ 2 : ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิต สมรส (โมเดลทางเลือก) โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ.....	134
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาที่ 1 (โมเดลหลัก) และการศึกษาที่ 2 (โมเดล ทางเลือก)	177
ตอนที่ 4 การศึกษาที่ 3 : ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศของตัวแปรเชิง สาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ) และมี เพศเป็นตัวแปรกำกับ.....	179
บทที่ 4 การอภิปรายผลการวิจัย	223
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	244
รายการอ้างอิง.....	253
ภาคผนวก.....	265
ภาคผนวก ก. ใบรับรองโครงการวิจัย	266
ภาคผนวก ข. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	268
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างมาตรวัดที่ใช้ในการวิจัย	280
ภาคผนวก ง. คำสั่งการวิเคราะห์โมเดลในการศึกษาที่ 1	286
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	306

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	ตัวชี้วัดที่สำคัญทางด้านประชากรและที่อยู่อาศัย ปี พ.ศ. 2523 – 2543	1
ตารางที่ 2	การเปรียบเทียบมาตรฐานวัดบุคลิกภาพหลงตนเองระหว่าง NPI-16 และ NPI-13	25
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการพัฒนามาตรกลุ่มที่หนึ่งจำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ (N = 294)	55
ตารางที่ 4	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (N = 294)	58
ตารางที่ 5	ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง แบบเน้นตนเอง (N = 294)	59
ตารางที่ 6	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานวัดบุคลิกภาพแบบเน้นตนเองและมาตรอื่นๆ (N = 294) .	61
ตารางที่ 7	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบความสัมพันธ์ (N = 294)	63
ตารางที่ 8	ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง แบบเน้นความสัมพันธ์ (N = 294)	64
ตารางที่ 9	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัด การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (N = 294)	67
ตารางที่ 10	ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (N = 294)	68
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนามาตรกลุ่มที่สองจำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ (N = 394)	70
ตารางที่ 12	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัด	72
ตารางที่ 13	ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (N = 394)	73

ตารางที่ 14 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ โมเดลการวัด.....	77
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดการผูกมัด ในชีวิตสมรส	78
ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการศึกษาที่ 1 จำแนกตามลักษณะพื้นฐาน ต่างๆ (N = 1,292).....	86
ตารางที่ 17 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยกลุ่มที่ 1 (N = 618)	92
ตารางที่ 18 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยกลุ่มที่ 2 (N = 674)	95
ตารางที่ 19 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 15 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 1 (N = 618).....	99
ตารางที่ 20 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 15 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 2 (N = 674).....	103
ตารางที่ 21 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดล สมมติฐานวิจัย กลุ่มที่ 1 (N = 618)	112
ตารางที่ 22 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดล สมมติฐานวิจัย กลุ่มที่ 2 (N = 674)	114
ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพลของโมเดล ความสัมพันธ์.....	116
ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการ วิเคราะห์ความตรงโมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 2 (N = 674)	120
ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้น ความสัมพันธ์ ตามระยะเวลาการสมรส	125
ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์ กับคู่สมรส ตามระยะเวลาการสมรส.....	126
ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองระหว่าง ระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2.....	127

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองตามระยะเวลาการสมรส.....	127
ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส.....	128
ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ตามระยะเวลา การสมรส	129
ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรสระหว่างระยะเวลาการสมรสกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2	130
ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ตามระยะเวลาการสมรส.....	130
ตารางที่ 33 ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2.....	134
ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการศึกษาที่ 2 จำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ (N = 1,195).....	135
ตารางที่ 35 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาวิจัยกลุ่มที่ 1 (N = 571)	141
ตารางที่ 36 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาวิจัยกลุ่มที่ 2 (N = 624).....	143
ตารางที่ 37 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 1 (N = 571).....	146
ตารางที่ 38 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 2 (N=624)	149
ตารางที่ 39 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัย กลุ่มที่ 1 (N = 571)	157
ตารางที่ 40 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัย กลุ่มที่ 2 (N=624)	159
ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการวิเคราะห์ความตรงโมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 1 (N = 571)	161

ตารางที่ 42 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการวิเคราะห์ความตรงโมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 2 (N=624).....	165
ตารางที่ 43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ตามระยะเวลาการสมรส	169
ตารางที่ 44 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ตามระยะเวลาการสมรส.....	170
ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส.....	171
ตารางที่ 46 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ตามระยะเวลา การสมรส	172
ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรสระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2	173
ตารางที่ 48 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ตามระยะเวลาการสมรส.....	173
ตารางที่ 49 ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2.....	176
ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการศึกษาที่ 3 จำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ (N = 2,487).....	180
ตารางที่ 51 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ของเพศชาย (N = 1,226)	186
ตารางที่ 52 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ของเพศหญิง (N = 1,261)	188
ตารางที่ 53 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศชาย (N = 1,226)	191
ตารางที่ 54 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศหญิง (N=1,261)	194
ตารางที่ 55 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัยของเพศชาย (N = 1,226)	202

ตารางที่ 56 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดล สมมติฐานวิจัย ของเพศหญิง (N=1,261)	204
ตารางที่ 57 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการ วิเคราะห์ความตรงโมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชาย (N = 1,226)	206
ตารางที่ 58 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการ วิเคราะห์ความตรงโมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง (N=1,261).....	209
ตารางที่ 59 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้น ความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ.....	213
ตารางที่ 60 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์ กับคู่สมรส	214
ตารางที่ 61 ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ.....	215
ตารางที่ 62 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ	216
ตารางที่ 63 ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรสระหว่างเพศ	217
ตารางที่ 64 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างเพศ..	218
ตารางที่ 65 ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างเพศ	220
ตารางที่ 66 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษาที่ 1-3	222

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1. อัตราการจดทะเบียนสมรสและอัตราการจดทะเบียนหย่า ปี 2545 – 2555	2
ภาพที่ 2. การปรับเปลี่ยนลักษณะนิสัยจากมติดการเน้นตนเองไปสู่มติดการเน้นความสัมพันธ์.....	17
ภาพที่ 3. วงกลมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	21
ภาพที่ 4. แผนภาพแสดงการรวมคนอื่นเข้ามาสู่อัตมโนทัศน์ของตนในความสัมพันธ์ใกล้ชิด	29
ภาพที่ 5. โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมี ระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลหลัก)	45
ภาพที่ 6. โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมี ระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลทางเลือก)	46
ภาพที่ 7. โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมี ระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ)	47
ภาพที่ 8. โมเดลการวัดของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง	60
ภาพที่ 9. โมเดลการวัดของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบความสัมพันธ์.....	65
ภาพที่ 10. โมเดลการวัดของมาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส.....	69
ภาพที่ 11. โมเดลการวัดของมาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์	74
ภาพที่ 12. โมเดลการวัดของมาตรวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส	79
ภาพที่ 13. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดใน ชีวิตสมรส การศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, $N = 618$).....	107
ภาพที่ 14. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดใน ชีวิตสมรส การศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, $N = 674$).....	110
ภาพที่ 15. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, $N = 618$).....	118
ภาพที่ 16. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, $N = 674$).....	122

ภาพที่ 17. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส การศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, $N = 571$).....	153
ภาพที่ 18. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส การศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, $N = 624$)	155
ภาพที่ 19. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2 ปี - 10 ปี, $N = 571$)	163
ภาพที่ 20. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, $N = 624$).....	167
ภาพที่ 21. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัด ในชีวิตสมรสของเพศชาย ($N = 1,226$)	198
ภาพที่ 22. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง ($N = 1,261$).....	200
ภาพที่ 23. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชาย ($N = 1,226$ คน).....	207
ภาพที่ 24. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง ($N = 1,261$).....	210

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากระบบฐานข้อมูลด้านคุณภาพสังคมและคุณภาพชีวิต (2557) ที่ศึกษาลักษณะประชากรไทยติดต่อกันมาเป็นเวลา 30 ปี แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของประชากรไทยในสังคมปัจจุบันว่า คนไทยรักษาสถานภาพความเป็นโสดนานขึ้น เห็นได้จากอายุเฉลี่ยเมื่อแรกสมรสของเพศชายที่เพิ่มขึ้นทุกปี จาก 24.8 – 27.2 ปีและของเพศหญิง จาก 22.8 – 24 ปี นอกจากนี้ ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนของขนาดครัวเรือนที่มีจำนวนเฉลี่ยต่อคนน้อยลงไปทุกปี และบทบาทของเพศหญิงที่ก้าวมาเป็นหัวหน้าครอบครัวมากขึ้นทุกปี ทำให้เห็นว่าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่มักคิดว่าเพศชายเท่านั้นที่จะเป็นหัวหน้าครอบครัวได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

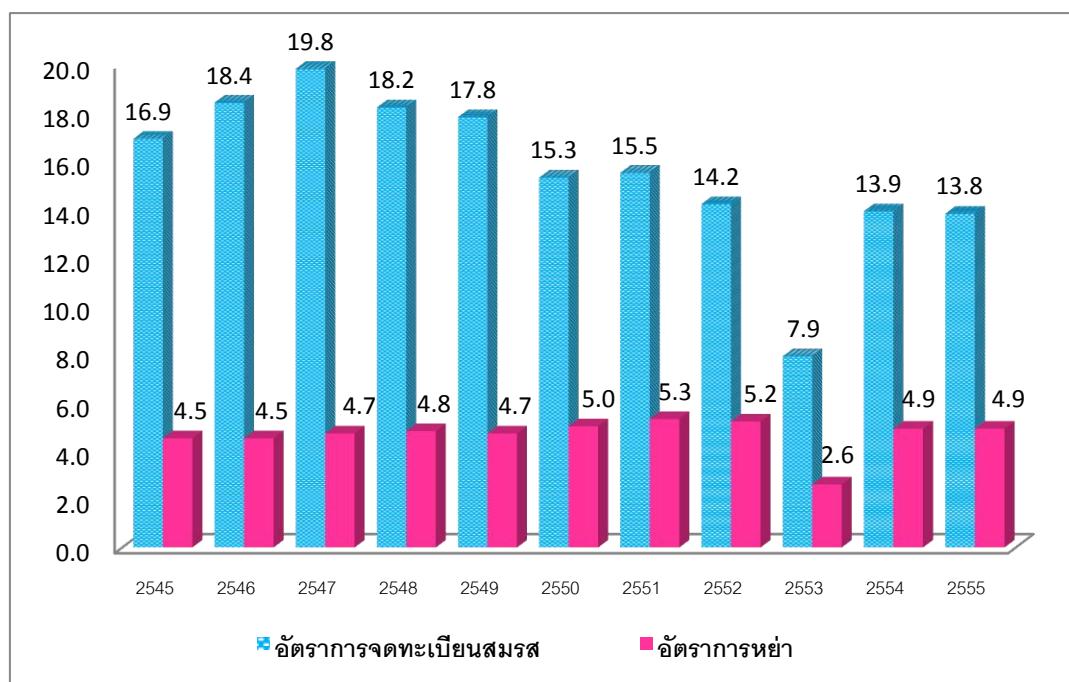
ตัวชี้วัดที่สำคัญทางด้านประชากรและที่อยู่อาศัย ปี พ.ศ. 2523 – 2543

	ตัวชี้วัด	2523	2533	2543
อายุเฉลี่ย	ชาย	24.8	25.9	27.2
เมื่อแรกสมรส	หญิง	22.8	23.5	24
ลักษณะที่อยู่	ขนาดครัวเรือน	5.2	4.4	3.8
อาศัยของ	(เฉลี่ย/ คน)			
ครัวเรือน	ครัวเรือนที่มีหัวหน้า	16.5	19.4	26.2
	ครัวเรือนเป็นหญิง			
	(%)			

ที่มา : สำมะโนประชากรและเคหะ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับข้อมูลในเรื่องครอบครัว (การจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่า) จากระบบฐานข้อมูลด้านคุณภาพสังคมและคุณภาพชีวิต (2557) หัวข้อความมั่นคงทางสังคมจากโครงสร้างครอบครัว สถิติอัตราการจดทะเบียนสมรสและอัตราการหย่าต่อจำนวน

ครอบครัว 1,000 ครอบครัว พบว่า อัตราการจดทะเบียนสมรสมีแนวโน้มลดลงทุกปี ในขณะที่อัตราการหย่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นปี 2553 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1. อัตราการจดทะเบียนสมรสและอัตราการจดทะเบียนหย่า ปี 2545 – 2555

ที่มา: กรมการปกครอง ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากภาพที่ 1 สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ในชีวิตสมรส อัตราการจดทะเบียนสมรสต่ำลงทุกๆ ปี สะท้อนถึงความเป็นคนยุคใหม่ ไม่ต้องการใช้ชีวิตคู่ที่มีผลผูกมัดทางกฎหมาย จึงไม่เห็นความสำคัญของการจดทะเบียนสมรส หรืออัตราการหย่าที่มากขึ้นทุก ๆ ปี สะท้อนว่าสังคมคนยุคใหม่ยอมรับการหย่าได้มากขึ้น เมื่ออยู่กันไม่ได้ จึงตัดสินใจหย่า อัตราการหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากสะท้อนถึงการไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตแต่งงานแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมาอีกด้วย ข้อมูลจากกรมสุขภาพจิต (2556) ศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาด้านสุขภาพจิตและจิตเวชของวัยทำงาน พบว่า การหย่าร้างทำให้เกิดปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง ปัญหายาเสพติด และพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่โดยลำพัง

โครงการสำรวจความเสี่ยงของครอบครัวไทย (2550) พบผลที่คล้ายคลึงกับข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ว่า เพศชายอายุ 21-25 ปี จึงเริ่มต้นชีวิตครอบครัว หากแต่ข้อมูลของเพศหญิงพบว่า เพศหญิงอายุ 16-20 ปี จึงจะแต่งงาน เป็นอายุเฉลี่ยที่ต่ำกว่า ข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ (อายุเฉลี่ยเมื่อแรกสมรสของเพศหญิง 22.8 – 24 ปี) เหตุที่อายุเฉลี่ยของเพศหญิงเมื่อแรกสมรสจากโครงการสำรวจความเสี่ยงครอบครัวไทยมีระดับอายุต่ำกว่า ข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ อาจเนื่องจากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดของประเทศ แม้ว่าทั้งสองโครงการเป็นการเก็บข้อมูลจากทั่วประเทศเหมือนกัน มีความเป็นไปได้ว่าค่าสถิติที่ได้จากการเก็บข้อมูลจะไม่ตรงกัน เนื่องจากระยะเวลาในการเก็บข้อมูลต่างกันและการออกแบบตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลแตกต่างกัน

สำหรับความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว พบว่า สาเหตุของการหย่าร้างเกิดจากพฤติกรรมของคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมา คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสทางด้านอารมณ์ เช่น การทะเลาะเบาะแว้ง การมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ประมาณร้อยละ 28.8 และพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการหย่าร้างน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.4

สำหรับการจัดการความขัดแย้งในครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.1 จัดการความขัดแย้งด้วยการพูดคุยกันด้วยเหตุผล มีเพียงร้อยละ 0.9 ที่ใช้กำลังเพื่อยุติความขัดแย้ง เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ฝ่ายชายจะใช้เหตุผลเพื่อยุติความขัดแย้งมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 63.0 ต่อ ร้อยละ 51.1) ในทางตรงกันข้ามฝ่ายหญิงมีสัดส่วนในการโต้เถียงเพื่อเอาชนะมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 5.9 ต่อร้อยละ 4.2) โดยผู้ที่มีความขัดแย้งระหว่างกันมากที่สุด คือ ระหว่างสามีและภรรยา ประมาณร้อยละ 40.9 รองลงมา คือ ระหว่างภรรยาและลูก ประมาณร้อยละ 13.8 และเมื่อพิจารณาถึงความรุนแรงภายในครอบครัว พบว่า ร้อยละ 88.5 ไม่มีการทำร้ายร่างกาย มีเพียงร้อยละ 8.4 ที่มีการทำร้ายร่างกายและร้อยละ 74.6 ของกลุ่มตัวอย่างรายงานว่าไม่มีการทำร้ายจิตใจ

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีอัตราการหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นทุกปีและการหย่าร้างนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ และจากข้อมูลของโครงการสำรวจความเสี่ยงของครอบครัวไทย (2550) พบว่า สาเหตุของการหย่าร้างเกิดจากพฤติกรรมของคู่สมรสถึง 71.2 เปอร์เซ็นต์ ทำให้เห็นว่าควรศึกษาตัวแปรที่สามารถที่ช่วยลดอัตราการหย่าร้าง โดยงานวิจัยของ Le and Agnew (2003) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (meta-analysis) พบว่า การผูกมัดมีสหสัมพันธ์กับการดำรงความสัมพันธ์ไว้หรือเลิกร้างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรสและ

ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการในการรักษาความสัมพันธ์ให้ยืนยาวและลดอัตราการหย่าร้างในอนาคต

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ตอนที่ 1 ทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบในการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ใกล้ชิด
- ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการผูกมัดในชีวิตสมรส
- ตอนที่ 3 ปัจจัยเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส
- ตอนที่ 4 ระยะเวลาการสมรสในฐานะตัวแปรกำกับ

ตอนที่ 1 ทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบในการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ใกล้ชิด

ทฤษฎีจิตวิทยาซึ่งใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส แต่ละทฤษฎีมีมุมมองในการอธิบายความสัมพันธ์แบบโรแมนติกแตกต่างกันออกไป บ้างมองจากอดีต บ้างมองจากพฤติกรรมปัจจุบัน บ้างมองจากสภาพแวดล้อมที่ส่งอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของคู่สมรส

Bradbury and Karney (2010) เขียนหนังสือเรื่อง *Intimate relationship* เสนอทฤษฎีซึ่งเป็นรากฐานของความสัมพันธ์ที่น่าสนใจ 5 ทฤษฎี เริ่มจากทฤษฎีเก่าแก่ คือ ทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ล ดาร์วิน จากหนังสือเรื่อง *The original of species* (1859) เสนอว่ามนุษย์เราเหมือนกับเผ่าพันธุ์อื่นๆ ต้องการผลิตทายาทเพื่อให้มีการสืบต่อเผ่าพันธุ์จากรุ่นสู่รุ่น จากนั้นได้มีการขยายมุมมองออกเป็นทฤษฎีจิตวิทยาวิวัฒนาการที่กล่าวว่า การเลือกคู่เป็นส่วนหนึ่งของการปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดและขยายเผ่าพันธุ์ได้ ต่อมาจึงพัฒนาเป็นทฤษฎีการลงทุนของพ่อแม่ (Trivers, 1972 อ้างถึงใน Bradbury & Karney, 2010) เสนอว่า เพศหญิงและเพศชายมีมุมมองในการสืบต่อเผ่าพันธุ์ที่แตกต่างกัน เพศหญิงต้องลงทุนในการเลือกคู่มากกว่าเพศชาย เพราะการมีเพศสัมพันธ์ทำให้ผู้หญิงตั้งท้องและให้กำเนิดบุตร จึงต้องการผู้ชายที่มีแหล่งทรัพยากร สามารถดูแลเธอและลูกของเธอได้ ผูกมัดในความสัมพันธ์และปกป้องเธอและลูกจากสิ่งที่มาคุกคามได้ในขณะที่เพศชายมีมุมมองว่าลงทุนในการเลือกคู่น้อยกว่า เพราะสามารถมีคู่รักได้หลายคน สามารถทำให้ผู้หญิงตั้งครรรภ์ได้พร้อมๆ กันหลายคน แต่ถึงกระนั้นเพศชายมีเกณฑ์ในการเลือกคู่คือ มองหาผู้หญิงที่สามารถผลิตทายาทได้ เลี้ยงดูลูกได้ และลูกที่เกิดต้องเป็นลูกของเขาเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้ชายมักหวาดระแวงว่า ต้องเสียทรัพยากรเพื่อมาดูแลบุตรที่เกิดจากชายอื่น โดยสรุป ทฤษฎีนี้อธิบายถึงความดึงดูดใจระหว่างเพศในการเลือกคู่ ให้ความสำคัญกับความแตกต่าง

ระหว่างเพศ สนใจศึกษาว่ามีพฤติกรรมดังกล่าว ในหลายวัฒนธรรมหรือไม่ แต่ไม่ได้อธิบายถึงการจัดการกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น

ทฤษฎีความผูกพันเสนอว่า ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อคนรอบข้าง เกิดจากพัฒนาการในวัยทารก ได้รับความดูแลจากผู้เลี้ยงดูอย่างไร และรูปแบบการดูแลจากผู้เลี้ยงดู ทำให้ทารกเกิดการเรียนรู้ และมีพัฒนาการต่อการมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนรอบข้างและสิ่งแวดล้อม หากผู้เลี้ยงดูคอยอยู่ใกล้ แสดงความเอาใจใส่ ตอบสนองความต้องการของเด็ก ส่งผลให้เด็กตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม เรียนรู้ เล่น และมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนอื่น Ainsworth, Blehar, Waters, และ Wall (1978 อ้างถึงใน Bradbury & Karney, 2010) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูก ทดลองให้เด็กอยู่กับคนแปลกหน้าในช่วงเวลาที่แม่ไม่อยู่ เพื่อดูการตอบสนองของเด็กต่อคนแปลกหน้า ผลปรากฏว่า เด็ก 60 เปอร์เซ็นต์เป็นรูปแบบมั่นคง (ได้รับความรักและการตอบสนองจากแม่) 25 เปอร์เซ็นต์ เป็นแบบหลีกเลี่ยง (ไม่ได้รับความรักและการตอบสนองจากแม่) 15 เปอร์เซ็นต์ เป็นแบบวิตกกังวล (ได้รับการตอบสนองเพียงบางครั้งจากแม่) และพบว่ารูปแบบความผูกพันเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับจากผู้เลี้ยงดูและเป็นสิ่งมีความคงที่ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน โดยงานวิจัยพบว่า คนที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงมีความสุข (Simpson, 1990 อ้างถึงใน Bradbury & Karney, 2010) เป็นที่ไว้วางใจ (Collins & Read, 1990 อ้างถึงใน Bradbury & Karney, 2010) มีความสัมพันธ์เป็นระยะเวลายาวนาน (Kirkpatrick & Hazan, 1994 อ้างถึงใน Bradbury & Karney, 2010) โดยสรุป ทฤษฎีรูปแบบความผูกพันแสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ที่ได้รับจากผู้เลี้ยงดูในวัยเด็ก ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างในวัยผู้ใหญ่ แต่ยังไม่มีความชัดเจนที่แสดงว่าการที่ได้รับประสบการณ์ที่ดีในวัยเด็กจะประสบความสำเร็จในความสัมพันธ์เสมอไป หรือการมีรูปแบบความผูกพันแบบไม่มั่นคงจะต้องประสบความสำเร็จในความสัมพันธ์

ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคมมีแนวคิดที่แตกต่างจากสองทฤษฎีแรกซึ่งเน้นเหตุการณ์หรือประสบการณ์ในอดีตมาอธิบายการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนรอบข้างและคู่รัก ทฤษฎีนี้ใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก และเสนอแนวคิดด้านพฤติกรรมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ว่า คนเราต้องการลงทุนน้อยที่สุดและได้รับผลตอบแทนที่มากที่สุด Thibaut และ Kelly (1959 อ้างถึงใน Bradbury & Karney, 2010) พัฒนาหลักการดังกล่าวมาเป็นทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ลักษณะความสัมพันธ์อยู่ในรูปของตัวแปรที่มีการบวกและการลบเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ โดยสมการหลัก คือ

$$\text{การผูกมัดในความสัมพันธ์} = \text{ความพึงพอใจในความสัมพันธ์} + \text{การพึ่งพาซึ่งกันและกัน}$$

การประทับประคองให้ความรักยืนยาว นอกจากจะพิจารณาในเรื่องของความสุขที่ได้รับ จากคู่รักแล้ว ยังต้องพิจารณาระดับการพึ่งพาที่มีต่อคู่รักอีกด้วย จากสมการดังกล่าวสามารถ อธิบายถึงสาเหตุของคู่รักที่ไม่พึงพอใจในความสัมพันธ์ แต่ยังคงรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ เพราะตนเองยังต้องการพึ่งพาคนรัก อาจเป็นเรื่องสถานภาพทางการเงิน การลงทุนร่วมกัน การพึ่งพิงทางอารมณ์ ฯลฯ ทำให้ไม่สามารถเลิกกันได้ โดยสรุป ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม เน้นการอธิบายว่า เหตุใดคู่รักจึงยังรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน แต่มีข้อด้อยตรงที่เน้นศึกษา ตัวแปร ณ ช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ไม่เน้นการติดตามผลในระยะยาว และไม่ได้ค้นหาว่า หากความพึงพอใจจืดจางลง จะทำอย่างไรกับความสัมพันธ์ที่เสื่อมถอย

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมมีแนวคิดคล้ายกับทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคมตรงที่ พิจารณาความสัมพันธ์แบบคู่รักในมุมมองของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ต่างกันตรงที่ ไม่สนใจความสัมพันธ์ในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์ที่คำนึงถึงการลงทุนและผลตอบแทนเท่านั้น แต่สนใจการแลกเปลี่ยนพฤติกรรมระหว่างคู่รัก กล่าวคือ การแลกเปลี่ยนพฤติกรรมทางบวกหรือ รางวัล ช่วยเพิ่มคุณภาพความสัมพันธ์ ในขณะที่การแลกเปลี่ยนพฤติกรรมทางลบหรือการลงโทษ เป็นสิ่งที่คุกคามความสัมพันธ์ Patterson และ Hops (1972 อ้างถึงใน Bradbury & Karney, 2010) พัฒนาทฤษฎีการบังคับ (coercion theory) อธิบายการเสริมแรงในความสัมพันธ์ว่า การกระทำพฤติกรรมใด แล้วได้รับการตอบสนองของที่ต้องการ เป็นการเสริมแรงเพื่อให้เกิด พฤติกรรมดังกล่าวซ้ำอีก โดยสรุป สาระสำคัญของทฤษฎีดังกล่าว คือ การอธิบายพฤติกรรมที่ เฉพาะเจาะจงที่ทำให้เกิดความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจในความสัมพันธ์ สิ่งที่ต้องพัฒนาของ ทฤษฎีนี้ คือ การศึกษาเพียงทิศทางเดียว เช่น พฤติกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ หรือพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในความสัมพันธ์ หากแต่ไม่ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลง ของระดับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ เพราะเป็นไปได้ว่า ในความสัมพันธ์ระหว่างคนคู่หนึ่ง อาจมีทั้งพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจได้

โมเดลเกี่ยวกับนิเวศวิทยาสังคมเสนอข้อคิดแตกต่างไปจากสี่ทฤษฎีแรก คือ พยายาม อธิบายสิ่งที่มีผลต่อความสัมพันธ์แบบคู่รักผ่านสภาพแวดล้อมรอบตัวของคู่รัก ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว เพื่อน สังคม อธิบายออกมาเป็นระบบต่างๆ จากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวและค่อยๆ ขยายวง กว้างออกไปเรื่อยๆ โดยระบบแรก คือ ระบบจุลภาค (microsystem) ประกอบด้วยครอบครัว เครือข่ายของเพื่อนที่อยู่ความสัมพันธ์ เงื่อนไขในการดำรงชีวิต ระบบต่อมา คือ ระบบชั้นกลาง (mesosystem) ประกอบด้วยเพื่อนบ้าน ระบบสังคม วัฒนธรรม ระบบสุดท้าย คือ ระบบมหภาค

(macrosystem) ประกอบด้วยชาติและประวัติศาสตร์ และเงื่อนไขสากลที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ โดยสรุป โมเดลนี้มองมุมกว้างกว่าสี่ทฤษฎีที่ผ่านมาตรงที่ ความสุขในชีวิตขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมรอบตัวได้ดีเพียงใด หากแต่ไม่สามารถอธิบายได้อย่างเฉพาะเจาะจงถึงรูปแบบการจัดการต่อสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาทักษะที่จะสามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทุกทฤษฎีล้วนมีสิ่งที่เป็นจุดเด่นและจุดด้อย ไม่มีทฤษฎีใดที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์แบบคู่รักได้อย่างครอบคลุมทั้งหมด จากเนื้อหาของทฤษฎีทั้งห้าทฤษฎีจัดหมวดหมู่เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (dyadic interaction) และสภาพแวดล้อมภายนอก

การเชื่อมโยงกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเข้าสู่กรอบแนวคิดการวิจัย

Rusbult (1983) พัฒนาโมเดลการลงทุน (investment model) จากแนวคิดของทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคมและทฤษฎีการพึ่งพาระหว่างบุคคล อธิบายว่า ทฤษฎีการพึ่งพาระหว่างบุคคลประกอบด้วย คุณลักษณะของความสัมพันธ์ 2 ส่วน คือ ความพึงพอใจในความสัมพันธ์และการผูกมัด โดยความพึงพอใจในความสัมพันธ์สามารถมองในมุมของทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคมได้ว่า คนเราจะมี ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ เมื่อได้รับผลตอบแทนมากที่สุด โดยลงทุนน้อยที่สุด แต่ทั้งนี้ต้องลบด้วยระดับการเปรียบเทียบ ยิ่งมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากเท่าใด ยิ่งทำให้เกิดความผูกมัด เพื่อรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ และการผูกมัดเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำรงอยู่ของความสัมพันธ์หรือการเลิกร้างกัน (Le & Agnew, 2003)

สำหรับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ใช้กรอบแนวคิดเน้นตัวแปรที่สามารถรักษาความสัมพันธ์ในชีวิตสมรสให้ยืนนาน อ้างอิงจาก Miller (2012) อธิบายว่าการกระบวนการรักษาความสัมพันธ์ พิจารณาใน 2 มิติ ได้แก่ มิติแรก การดำรงอยู่ของการผูกมัด เมื่อบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความผูกมัด จึงคิดและกระทำพฤติกรรมที่รักษาความสัมพันธ์ไว้ แบ่งกระบวนการรักษาความสัมพันธ์ได้ 2 ประเภท คือ กลไกการรักษาสัมพันธ์ภาพแบบการรู้คิด (cognitive maintenance mechanism) และ กลไกการรักษาสัมพันธ์ภาพทางพฤติกรรม (behavioral maintenance mechanism) สำหรับกลไกประเภทแรก หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งมองตนเองโดยรวมคู่สมรสของตนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอัตมโนทัศน์ของตน ไม่ได้มองว่าตนเองเป็นเพียงปัจเจกบุคคล ทำให้เกิดการพึ่งพิงกันด้านารรู้คิด เช่น การใช้สรรพนาม 'เรา' แทน 'ฉัน' และทำให้เกิดภาพลวงตาทางบวกที่รับรู้คู่รักหรือความสัมพันธ์ในทางที่ดี การไม่ใส่ใจต่อบุคคลทางเลือก

ส่วนกลไกประเภทที่สอง หมายถึง บุคคลกระทำพฤติกรรมที่ทำให้ความสัมพันธ์ยังคงดำเนินต่อไป เช่น การเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อรักษาความสัมพันธ์ การประนีประนอม สำหรับมิติที่สอง การดำรงอยู่ของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ เช่น พฤติกรรมเชิงบวก การเปิดเผยตนเอง การแสดงความเชื่อมั่น เครือข่ายทางสังคม การแบ่งงาน การมีกิจกรรมร่วมกัน การสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการความขัดแย้ง และอารมณ์ขัน

จากหลักการของ Miller (2012) และการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้อง จึงพิจารณาตัวแปรที่สอดคล้องกับบริบทการศึกษาผู้แต่งงานในสังคมไทย ได้ตัวแปรที่เป็นตัวแทนของมิติแรก (การดำรงอยู่ของการผูกมัดโดยใช้กลไกการรักษาสัมพันธ์ภาพแบบการรู้จักคิด) คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส และตัวแปรที่เป็นตัวแทนในมิติที่สอง คือ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

นอกจากนี้ มีงานวิจัยหลายเรื่องสนับสนุนว่า บุคลิกภาพส่งผลต่อความสัมพันธ์ในชีวิตสมรส (Caughlin, Huston, & Houts, 2000; Robins, Caspi, & Moffitt, 2000) และจากงานวิจัยของ Buss and Shackelford (1997) พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองมีสหสัมพันธ์กับพฤติกรรมการนอกใจในช่วงปีแรกของชีวิตสมรสซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่นำมาสู่การหย่าของคู่สมรส

บุคลิกภาพหลงตนเองได้รับการยอมรับว่ามีหลายวัฒนธรรมและมีการวิจัยที่ศึกษาบุคลิกภาพดังกล่าวในหลายประเทศ เช่น จีน (Cai, Kwan, & Sedikides, 2012) ญี่ปุ่น (Okada, 2010) ไทย (Tanchotsrinon, Maneesri, & Campbell, 2007) โปแลนด์และเนเธอร์แลนด์ (Zondag, Halen, & Wojtkowiak, 2009) สหรัฐอเมริกา (Twenge & Foster, 2008) อังกฤษและเยอรมัน (Gebauer, Sedikides, Verplanken, & Maio, 2012) ออสเตรเลีย (Rauthmann & Kolar, 2012) และออสเตรเลีย (Houlcroft, Bore, & Munro, 2012) ทำให้เห็นว่าบุคลิกภาพดังกล่าวมีความเป็นสากลไม่ได้จำกัดอยู่เพียงวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นจึงเลือกบุคลิกภาพหลงตนเอง มาเป็นตัวแทนบุคลิกภาพของคนรุ่นใหม่ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในชีวิตสมรสของคนยุคปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

จากทฤษฎีการพึงพาระหว่างบุคคล (Rusbult, 1980) กล่าวว่า คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นเพื่อให้ได้ผลตอบแทนมากที่สุดและสูญเสียต้นทุนน้อยที่สุด เมื่ออ้างอิงทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคมที่ว่า การลงทุนในความสัมพันธ์นั้น มีส่วนประกอบจาก ผลตอบแทน (reward) คือ สิ่งใดที่เป็นน่าพึงปรารถยานำมาซึ่งความสุขหรือการเติมเต็มให้กับผู้รับ และต้นทุน (cost) คือ สิ่งใดที่ทำให้ต้องสูญเสียหรือประสบการณ์ที่ไม่น่าพึงปรารถนา มีสมการ คือ

$$\text{ผลลัพธ์} = \text{ผลตอบแทน} - \text{ต้นทุน}$$

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่นอีก 2 องค์ประกอบที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในความสัมพันธ์ องค์ประกอบแรก คือ ระดับการเปรียบเทียบ (comparison level; CL) หมายถึง ความคาดหวังที่คาดว่าจะได้ เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ดังนั้นเมื่อคุณมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นแล้วได้รับผลลัพธ์ที่เท่ากับหรือดีกว่าที่คุณคาดหวัง คุณจึงรู้สึกพึงพอใจในความสัมพันธ์นั้น หากเมื่อผลลัพธ์ที่ได้ต่ำกว่าที่คุณคาดหวัง คุณจึงรู้สึกไม่พึงพอใจกับความสัมพันธ์นั้น สามารถเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{ผลลัพธ์} - \text{ระดับการเปรียบเทียบ} = \text{ความพึงพอใจ} / \text{ความไม่พึงพอใจในความสัมพันธ์}$$

ส่วนขององค์ประกอบที่สองซึ่งส่งผลต่อความสัมพันธ์เช่นกัน คือ ระดับการเปรียบเทียบสำหรับทางเลือก (comparison level for alternatives; CL_{alt}) หมายถึง ผลลัพธ์ที่ได้ เมื่อคุณละทิ้งความสัมพันธ์ในปัจจุบัน อาจเป็นการเริ่มความสัมพันธ์กับคนใหม่หรือการเปลี่ยนจากสถานการณ์เดิมไปสู่สถานการณ์ใหม่ ซึ่งจะให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการมีความสัมพันธ์กับคนปัจจุบัน สอดคล้องกับบุคลิกลักษณะของคนหลงตนเองที่มักมองหาคนที่น่าสนใจอยู่เสมอ แม้ว่าตนเองมีคู่รักอยู่แล้วก็ตาม (Campbell & Foster, 2002; Foster, 2008) และเมื่อประกอบกับคนหลงตนเองมักมีความรักแบบเล่นเกม ทำให้อัทธิพลของการมีตัวเลือกที่น่าสนใจ ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันคู่รักของตนอยู่เสมอ (Campbell, Foster, & Finkel, 2002a)

งานวิจัยของ Miller (1997) พบว่ากลุ่มที่มีคู่เดทหลายคน มีความใส่ใจต่อคุณภาพของทางเลือกมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่มีคู่เดทเพียงคนเดียว และกลุ่มที่แต่งงานแล้วหรืออยู่ด้วยกัน มีความใส่ใจต่อคุณภาพของทางเลือกน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า หากเคยเป็นคนที่คบหาดูใจกับคนรักหลายคนในเวลาเดียวกัน เมื่อแต่งงานแล้วก็เป็นไปได้ว่า จะมีพฤติกรรมที่สนใจต่อคุณภาพของทางเลือกน้อยลง เป็นสิ่งที่ดีต่อความสัมพันธ์ และอาจหมายรวมถึงว่าการที่

คนหลงตนเองอาจเคยคบหาหัวใจกับใครหลายคนในระยะแรกเริ่มของความสัมพันธ์ เมื่อแต่งงานแล้วหรือได้อยู่ร่วมกันกับคู่สมรสแล้ว น่าจะลดพฤติกรรมการมองหาคุณภาพทางเลือก

นอกจากนี้สภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เปิดโอกาสให้ผู้หญิงสามารถทำงานนอกบ้านและได้รับการจ้างงานในอัตราส่วนที่มากกว่าในอดีต ทำให้ปัจจุบันผู้หญิงที่มีทางเลือกมากขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้มากกว่าในอดีต ดังนั้นเมื่อรู้สึกไม่พึงพอใจในความสัมพันธ์ ผู้หญิงยุคปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะหย่ามากขึ้น ความสำคัญของการเปรียบเทียบบุคคลทางเลือก เขียนเป็นสมการได้ว่า

ผลลัพธ์ – ระดับการเปรียบเทียบสำหรับบุคคลทางเลือก = การพึ่งตนเองได้หรือการพึ่งพาซึ่งกันและกัน

Le and Agnew (2003) วิเคราะห์หือภิมานโมเดลการลงทุนจากงานวิจัย จำนวน 52 การศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11,582 คน) พบว่า ระดับความพึงพอใจเป็นตัวแปรทำนายการผูกมัดได้ดีที่สุด รองลงมาคือ การลงทุนและคุณภาพทางเลือกตามลำดับ

การวัดความผูกมัดในชีวิตสมรส

ความผูกมัดถือว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่มีบทบาทต่อการประสบความสำเร็จหรือการประสบความสำเร็จ ความล้มเหลวในชีวิตแต่งงาน รวมทั้งสามารถทำนายความมั่นคงในชีวิตสมรสอีกด้วย (Impett, Beals, & Peplau, 2001)

Surra, Hughes, and Jacquet (1999) อ้างถึงใน Givertz, Segrin, & Hanzal, 2009) เสนอว่า การผูกมัดเป็นผลมาจากวัฒนธรรม จริยธรรม สภาพสังคมและชีวิตคู่ มาจากแหล่งอ้างอิง 2 แหล่งใหญ่ๆ แหล่งอ้างอิงแรก คือ สภาพสังคมและสภาพจิตใจ (social-psychological) เป็นเงื่อนไขที่เกิดจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันและสภาพสิ่งแวดล้อม สำหรับแหล่งอ้างอิงที่สองคือ ปรากฏการณ์ (phenomenological) เป็นเหตุผลทางนามธรรมที่บุคคลผูกมัดต่อคู่ของตนและความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน

ทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน Rusbult (1980, 1983) พัฒนาโมเดลการลงทุนเพื่อใช้วัดการผูกมัดในความสัมพันธ์ อันประกอบด้วย ความพึงพอใจ คุณภาพของทางเลือก และการลงทุน หากแต่การผูกมัดตามงานวิจัยของ Rusbult ถูกมองว่าเป็นมโนทัศน์เดี่ยว (unitary concept) ซึ่งถือว่าเป็นเพียงประเภทหนึ่งของการผูกมัด โดยเป็นเพียงแหล่งอ้างอิงภายในตัวบุคคลเท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาการผูกมัดในความสัมพันธ์ในมุมมองอื่น คือ มองว่าตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่มีภาวะสัณนิษฐานหลายมิติ (multidimensionality of the construct) ซึ่งมาจากแหล่งอ้างอิงภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคล แหล่งอ้างอิงทั้งสองแหล่งสามารถทำงานร่วมกันหรือทำงานแยกกัน แต่ต่างส่งอิทธิพลต่อกระบวนการผูกมัด

Stanley and Markman (1992) ศึกษาการวัดการผูกมัด วัดจากแหล่งอ้างอิงภายในตัวบุคคล และแหล่งอ้างอิงภายนอกตัวบุคคล แบ่งการผูกมัดเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การผูกมัดระหว่างบุคคล หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะรักษาหรือพัฒนาคุณภาพของสัมพันธ์ เพื่อผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน ประกอบด้วย ระดับความสัมพันธ์ (relationship agenda) ความสำคัญของความสัมพันธ์ (primacy of relationship) เอกลักษณะของคู่ ความพอใจที่จะเสียสละ การกำกับตนเองต่อบุคคลทางเลือก ระดับการผูกมัดส่วนบุคคล (meta-commitment)
2. การผูกมัดแบบจำยอม เกิดจากปัจจัยภายในตัวบุคคลหรือภายนอกตัวบุคคล เช่น สถานะทางเศรษฐกิจ สภาพสังคม ชีวิตส่วนตัว สภาพจิตใจที่กดดันบุคคลให้รักษาความสัมพันธ์ ได้แก่ การลงทุนทางเศรษฐกิจ ความกดดันทางสังคม กระบวนการยุติความสัมพันธ์ ความไม่ตั้งใจดูแลต่อบุคคลทางเลือก ความพร้อมของบุคคลทางเลือก จริยธรรมในการหย่า

แต่เนื่องจากงานวิจัยของ Stanley and Markman (1992) พบว่า มาตรฐานวัดการผูกมัดในความสัมพันธ์ (Commitment Inventory) ที่พัฒนามีจุดอ่อน ดังนี้ ประการแรก ด้านย่อย 2 ด้าน มีวิธีการวัดแตกต่างจากด้านอื่นๆ อีก 10 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการยุติความสัมพันธ์และด้านความไม่ตั้งใจดูแลต่อบุคคลทางเลือก ประการที่สอง การวัดการผูกมัดแบบจำยอม ไม่ได้วัดภาวะสัณนิษฐานบางตัวซึ่งมีความสำคัญต่อการผูกมัดประเภทดังกล่าว เช่น สวัสดิการของลูก สวัสดิการของคู่รักและสถานภาพทางการเงิน ประการที่สาม ความยาวของมาตรวัดต้นฉบับ (จำนวน 105 ข้อ)

ต่อมา Owen, Rhoades, Stanley, and Markman (2011) ปรับปรุงมาตรวัดดังกล่าว โดยลดข้อกระทงเหลือ 25 ข้อ แต่ยังมีจุดบกพร่อง คือ บางด้านย่อยของการผูกมัดแบบจำยอม มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคต่ำกว่า .70 สำหรับทั้งสองเพศ คือ ด้านความใส่ใจต่อสวัสดิการของคู่รักและโครงสร้างการลงทุน ด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคต่ำสำหรับเพศหญิง คือ ความเป็นไปได้ของ

บุคคลทางเลือก และด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคต่ำ สำหรับเพศชาย คือ ทางเลือกอื่นเกี่ยวกับสถานภาพทางการเงิน

Johnson, Caughlin, and Huston (1999) พัฒนามาตรวัดการผูกมัดสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคู่สมรสโดยเฉพาะและเป็นที่ยอมรับใช้กันอย่างแพร่หลาย แบ่งการผูกมัดในชีวิตสมรสเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การผูกมัดส่วนตัวบุคคล (personal commitment) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่อยากให้ความสัมพันธ์ดำเนินต่อไป เพราะพวกเขารักคู่สมรสของตนเองและมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์
2. การผูกมัดทางจริยธรรม (moral commitment) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ควรจรรักษาความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไป เพราะรู้สึกไม่เหมาะสมที่จะยุติความสัมพันธ์หรือเป็นการฝ่าฝืนคำสัญญาหรือคำปฏิญาณที่มีต่อกัน
3. การผูกมัดทางโครงสร้าง (structural commitment) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ต้องจรรักษาความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไป เพราะลงทุนในความสัมพันธ์เกินกว่าจะยุติความสัมพันธ์

มาตรวัดดังกล่าวมีคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ความตรง

1.1. ความตรงตามภาวะสันนิษฐาน

การผูกมัดส่วนตัวบุคคล มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรักและเอกลักษณ์ของคู่ (มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง .46 - .82) และความพึงพอใจในชีวิตสมรส (มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ที่ .79)

การผูกมัดทางจริยธรรม มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ เจตคติต่อการหย่า (มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง .40 - .70) การยึดติดคู่สมรส (มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง -.36 - (-.83)) และค่านิยมความคงที่ในการกระทำพฤติกรรม (มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง .55 - .69)

ความสัมพันธ์ระหว่างมิติของการผูกมัดส่วนตัวบุคคลและการผูกมัดทางจริยธรรม สำหรับสามีอยู่ระหว่าง .20 - .77 และสำหรับภรรยาอยู่ระหว่าง .21 - .87 ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การผูกมัดทางโครงสร้าง ประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่ ทางเลือก ความกดดัน ทางสังคม ขั้นตอนการยุติความสัมพันธ์ และการลงทุน โดยความสัมพันธ์ระหว่างมิติของการผูกมัดทางโครงสร้าง สำหรับสามีอยู่ระหว่าง .39 – .63 และสำหรับภรรยาอยู่ระหว่าง .20 - .57 ที่ระดับนัยสำคัญ .05

1.2. ความตรงเชิงสอดคล้อง

การผูกมัดในความสัมพันธ์ของ Rusbult มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรม และการผูกมัดทางโครงสร้างแตกต่างกันระหว่างสามีและภรรยา สำหรับสามี พบว่ามีสหสัมพันธ์เท่ากับ .74, .09, -.20 ตามลำดับ และสำหรับภรรยา มีสหสัมพันธ์เท่ากับ .89, .10, -.35 ตามลำดับ

1.3. ความตรงเชิงจำแนก

ตัวแปรในการทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดส่วนบุคคลของสามีและของภรรยา ได้แก่ พฤติกรรมเชิงลบของคู่สมรสและความพึงพอใจในชีวิต

ตัวแปรในการทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดทางจริยธรรมของสามี ได้แก่ พฤติกรรมเชิงลบของคู่สมรสและความพึงพอใจในชีวิต และความเคร่งศาสนา ส่วนของภรรยา ได้แก่ ความเคร่งศาสนา

ตัวแปรในการทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดทางโครงสร้างของสามี ได้แก่ ความเคร่งศาสนาและจำนวนบ้านหลังจากที่แต่งงานแล้ว ส่วนของภรรยา ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิตและความเคร่งศาสนา

2. ความเที่ยง

การผูกมัดส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความรัก ($\alpha = .75$) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส ($\alpha = .84$) และเอกลักษณ์ของคู่ ($\alpha = .73$)

การผูกมัดทางจริยธรรม ประกอบด้วย เจตคติต่อการหย่า ($\alpha = .74$) การยึดติดคู่สมรส ($\alpha = .76$) ค่านิยมของความคงที่ในการกระทำพฤติกรรม ($\alpha = .71$)

การผูกมัดทางโครงสร้าง ไม่ได้รายงานค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค เนื่องจากวิเคราะห์ในรูปแบบตัวบ่งชี้เชิงสาเหตุ

ตอนที่ 3 ปัจจัยเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส

1. การผูกมัดในชีวิตสมรสและบุคลิกภาพหลงตนเอง

บุคลิกภาพหลงตนเอง

นักวิจัยแบ่งประเภทความหลงตนเองในหลายมิติ ได้แก่ ความหลงตนเองแบบการแสวงหาความยิ่งใหญ่และแบบเปราะบาง (grandiose and vulnerable narcissism) (Besser & Zeigler-Hill, 2010; Okada, 2010; Wink, 1991) ความหลงตนเองแบบหวั่นไหวมากกว่าปกติ (hypersensitive narcissism) (Hendin & Cheek, 1997) ความหลงตนเองแบบเปิดเผยและแบบปกปิด (overt narcissism and covert narcissism) (Luchner, Mirsalimi, Moser, & Jones, 2008; Malkin, Barry, & Zeigler-Hill, 2011; Rose, 2002; Wink & Donahue, 1997; Zondag et al., 2009) ความหลงตนเองทางเพศ (sexual narcissism) (Wryobeck & Wiederman, 1999) ความหลงตนเองแบบสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (narcissistic entitlement) (Reidy, Zeichner, Foster, & Martinez, 2008) ความหลงตนเองที่มีต่อกลุ่ม (collective narcissism) (Zavala, Cichocka, Eidelson, & Jayawickreme, 2009) ความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (communal narcissism) (Gebauer et al., 2012)

จากงานวิจัยข้างต้น บุคลิกภาพหลงตนเองมีการศึกษาในหลายมิติ แต่เนื่องจากงานวิจัยนี้ ต้องการแบ่งประเภทตามข้อค้นพบล่าสุดในปี 2012 (Gebauer et al., 2012) จึงแบ่งบุคลิกภาพดังกล่าว เป็น 2 ประเภท คือ แบบเน้นตนเอง (agentic narcissism) และแบบเน้นความสัมพันธ์ (communal narcissism)

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและแบบเน้นความสัมพันธ์ เริ่มจากในอดีตนักจิตวิทยาสนใจศึกษาลักษณะบุคลิกภาพที่เชื่อมโยงกับบทบาททางเพศ Bem (1974) อธิบายว่าลักษณะความเป็นชายเชื่อมโยงลักษณะที่เน้นตรรกะเพื่อให้ทำงานได้สำเร็จ (instrumental orientation) ในขณะที่ลักษณะความเป็นหญิงเชื่อมโยงลักษณะที่เน้นความผูกพันทางอารมณ์ ให้ความสำคัญกับการห่วงใยสวัสดิภาพของคนอื่น (expressive orientation) ระยะเวลาต่อมาจึงศึกษาลักษณะความเป็นชาย (masculinity) และลักษณะความเป็นหญิง (femininity) ที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่างๆ จากนั้นได้ขยายงานวิจัยไปสู่การเน้นตนเอง (agency) และการเน้นความสัมพันธ์ (communion) และจัดให้ลักษณะดังกล่าวเป็นบุคลิกภาพประเภทหนึ่ง (Diehl, Owen, & Youngblade, 2004)

Baken (1966 อ้างถึงใน Diehl et al., 2004) ให้ความหมายของการเน้นตนเองและการเน้นความสัมพันธ์ ดังนี้

1. การเน้นตนเอง หมายถึง ความพยายามของบุคคลที่จะจัดการสภาพแวดล้อม ยืนหยัดเพื่อตนเอง แสวงหาประสบการณ์เพื่อให้ได้ความสามารถ การประสบความสำเร็จและอำนาจ
2. การเน้นความสัมพันธ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นและอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม

ระยะหลังนักวิจัยมักกล่าวถึงการเน้นตนเองและการเน้นความสัมพันธ์ว่าเป็น บุคลิกภาพ 2 องค์ประกอบ (Big Two personality) (Abele & Bruckmüller, 2011; Gebauer, Paulhus, & Neberich, 2013)

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (agentic narcissism)

บุคคลที่มีลักษณะของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองจะมีทักษะทางสังคมดี เป็นที่ชื่นชอบของคนอื่น ไม่คิดมาก หากต้องเอาเปรียบคนอื่น ให้ความสำคัญกับการทำให้ตนเองดูดีและรู้สึกดี โดยมองข้ามความรู้สึกของคนอื่น

สำหรับงานวิจัยของความหลงตนเองที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะการเน้นตนเอง มีดังต่อไปนี้

Carroll (1987 อ้างถึงใน Bosson et al., 2008) ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการอำนาจและมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความต้องการการผูกพัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Campbell (1999) คนหลงตนเองประเมินความน่าดึงดูดใจต่อบุคคลเป้าหมาย พบว่าคนหลงตนเองรู้สึกดึงดูดใจต่อคนสมบุรณ์แบบมากกว่าต่อคนที่แสดงความเอาใจใส่ Campbell, Rudich, and Sedikides (2002b) พบว่า คนหลงตนเองรับรู้ว่าเป็นผู้มีสติปัญญาดี Campbell, Bush, Brunell, and Shelton (2005) แสดงให้เห็นว่า เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจเพื่อให้ได้ผลประโยชน์มากที่สุด (a commons dilemma) คนหลงตนเองแสดงพฤติกรรมแข่งขันมากกว่าแสดงพฤติกรรมให้ความร่วมมือ เมื่อวิเคราะห์ความหลงตนเองร่วมกับตัวแปรที่วัดโดยตรงและตัวแปรที่วัดโดยนัย Campbell, Bosson, Goheen, Lakey, and Kernis (2007) พบว่า ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการเน้นตนเองแบบที่รับรู้ (explicit agency) และการเน้นตนเองโดยนัย (implicit agency) แต่ไม่มีสหสัมพันธ์กับการเน้นความสัมพันธ์แบบที่รับรู้ (explicit communion) และการเน้นความสัมพันธ์โดยนัย (implicit communion) และเมื่อ

คนหลงตนเองเขียนบรรยายถึงประสบการณ์ในอดีตที่หวานชื่น (nostalgic narratives) Hart et al. (2011) พบว่าคนหลงตนเองสูงใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการเน้นตนเองมากกว่าคนหลงตนเองต่ำ

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

จุดตั้งต้นของความรักของคนหลงตนเองเพื่อตอบสนองตัวตนของคนหลงตนเอง ดังนั้นเขา/เธอจะมองหาคนที่สามารถเติมเต็มความคาดหวังของตนเองได้ คนรักที่ทำให้ตนเองรู้สึกดูดีในสายตาคนรอบข้าง มองว่าคนรักคือคนที่มาช่วยเสริมภาพลักษณ์ของเขา/เธอ เมื่อยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกคบใคร คนหลงตนเองมองหาคนที่คาดว่าจะมาเป็นคนรักของเขา/เธอ หลายคนในเวลาเดียวกัน เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกคนที่คิดว่าดีที่สุดสำหรับตัวเขา/เธอ หรือแม้ว่าจะมีคนรักอยู่แล้ว หากว่ามีโอกาสที่จะได้เจอคนใหม่ที่สามารถเติมเต็มความคาดหวังของตนเองได้มากกว่าคนปัจจุบัน คนหลงตนเองพร้อมที่จะยุติความสัมพันธ์กับคนปัจจุบัน เพื่อเริ่มต้นความรักกับคนใหม่ จากมุมมองของคนหลงตนเองที่มีต่อความสัมพันธ์แบบคู่รัก/ คู่สมรส ทำให้มีการศึกษาถึงการผูกมัดของคนที่มีบุคลิกภาพดังกล่าว

เริ่มจากการสำรวจรูปแบบความรักของคนหลงตนเอง งานวิจัยของ Campbell et al. (2002a) พบว่าเมื่อควบคุมการเห็นคุณค่าแห่งตน ความหลงตนเองทำนายอิทธิพลทางบวกต่อความรักรูปแบบเล่นเกมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Campbell and Foster (2002) และ Foster (2008) ที่วิเคราะห์ความหลงตนเองร่วมกับโมเดลการลงทุน พบผลที่สอดคล้องกันว่า คนหลงตนเองไม่ค่อยพึงพอใจในความสัมพันธ์ ไม่สนใจลงทุนในความสัมพันธ์ แต่ใส่ใจกับคุณภาพของทางเลือก

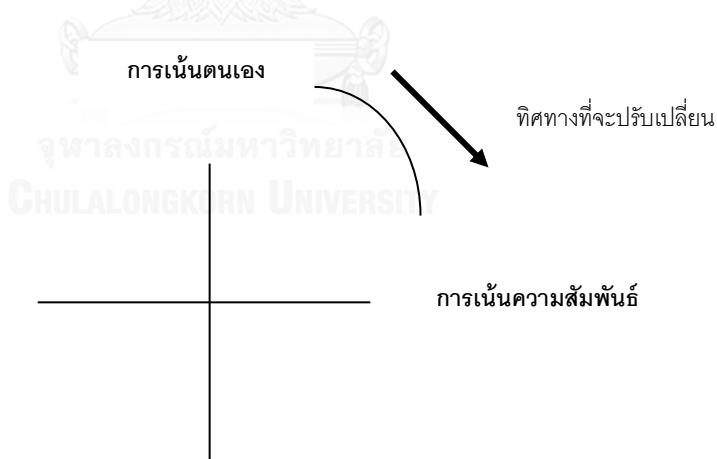
ลักษณะเน้นตนเองของคนหลงตนเองมีอิทธิพลต่อเจตคติและพฤติกรรมทางเพศ ทำให้คนหลงตนเองมีเจตคติทางเพศแบบเน้นตนเอง มองว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของอำนาจ การครอบครอง การมีอิทธิพลต่อคนอื่น และมองว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นเพียงเพื่อตอบสนองความพึงพอใจทางร่างกาย ทำให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ผูกมัดกับคนใดคนหนึ่ง (Foster, Shrira, & Campbell, 2006)

เมื่อ Wryobeck and Wiederman (1999) ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเพศชาย จำนวน 209 คน เกี่ยวกับความหลงตนเองทางเพศ ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ ความรู้และทักษะเรื่องเพศสัมพันธ์ ความรู้สึกสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ระยะห่างในความสัมพันธ์ และ

การมองว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องสนุก เมื่อนำคะแนนรวมของทั้งมาตรฐานวิเคราะห์สหสัมพันธ์กับค่านิยมทางเพศแบบอนุรักษ์นิยมที่เน้นความซื่อสัตย์ต่อคู่ของตน พบว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีสหสัมพันธ์ทางลบต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัย Foster et al. (2006) ที่พบว่าคนหลงตนเองมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ผูกมัดกับคนใดคนหนึ่ง

เมื่อพิจารณาในบริบทคู่แต่งงาน งานวิจัยของ ภัณฑรร อนันต์วิโรจน์ (2552) พบว่าความหลงตนเองและการมีจิตสำนึกสามารถทำนายพฤติกรรมการนอกใจในเพศหญิงได้ แต่ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมนอกใจในเพศชายได้

งานวิจัยที่ศึกษาในบริบทของความสัมพันธ์แบบโรแมนติกทั้งในคู่รักและคู่แต่งงานให้ผลที่สอดคล้องกันว่า คนหลงตนเองเป็นคู่รัก/ คู่แต่งงานที่ไม่ดีนัก (Campbell, 1999; Campbell & Foster, 2002; Campbell et al., 2002a; Foster et al., 2006; Khodabakhsh & Besharat, 2011; Le, 2005; Wryobeck & Wiederman, 1999) ทำให้เกิดข้อสงสัยว่า มีวิธีการใดที่สามารถปรับเปลี่ยนบุคคลประเภทดังกล่าวให้กลายเป็นคู่รักหรือคู่แต่งงานที่ดีขึ้น Campbell, Brunell, และ Finkel (2006) เสนอว่า ให้เพิ่มระดับการควบคุมตนเองในมิติการเน้นความสัมพันธ์ เพื่อให้เขา/เธอเรียนรู้ที่จะเข้าใจถึงอารมณ์ ความรู้สึกของคู่รักของตนและเมื่อมีพฤติกรรมที่ใส่ใจทุกข์สุขของคู่รัก จะทำให้พวกเขา/ เธอสามารถกลายเป็นคู่รัก/ คู่สมรส ที่ดีได้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2. การปรับเปลี่ยนลักษณะนิสัยจากมิติการเน้นตนเองไปสู่มิติการเน้นความสัมพันธ์

แนวคิดของ Campbell, Brunell, and Finkel (2006) นำไปสู่งานวิจัยเพื่อพิสูจน์ว่าการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์สามารถเพิ่มระดับการผูกมัดของคนหลงตนเองได้จริงหรือไม่ Finkel, Campbell, Buffardi, Kimashiro, and Rusbult (2009) พบว่า เมื่อคนหลงตนเองได้รับการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์มีระดับการผูกมัดมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการกระตุ้นลักษณะดังกล่าว โดยความหลงตนเองร่วมกับการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์สามารถเพิ่มระดับการผูกมัดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาสิณี ใจสมิทธิ์ (2553) ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างคนไทย พบว่าคนหลงตนเองสูงเมื่อได้รับการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ทำให้เกิดการผูกมัดมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการได้รับการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ทำให้คนหลงตนเองสูง รู้สึกผูกมัดมากกว่าคนหลงตนเองต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่า

“บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีอิทธิพลทางตรงทางลบต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส”

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (communal narcissism)

จากในอดีตงานวิจัยหลายเรื่องแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างความหลงตนเองและลักษณะนิสัยการเน้นตนเอง ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์แบบคู่รัก/ คู่สมรส ของคนหลงตนเอง แต่แนวคิด Campbell et al. (2006) แสดงว่า คนหลงตนเองสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เข้าสู่ลักษณะนิสัยเน้นความสัมพันธ์ได้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยต่างประเทศและภายในประเทศ พบว่า เมื่อได้รับการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ช่วยเพิ่มระดับการผูกมัดในความสัมพันธ์ของคนหลงตนเองได้ (Campbell et al., 2006; สุธาสิณี ใจสมิทธิ์, 2553) ทำให้เห็นว่าแม้คนหลงตนเองมีลักษณะเน้นตนเอง แต่สามารถปรับเปลี่ยนเข้าสู่ลักษณะเน้นความสัมพันธ์ได้ และลักษณะเน้นความสัมพันธ์อาจมีความเชื่อมโยงหรือเป็นส่วนประกอบหนึ่งของความหลงตนเองก็เป็นได้ เทียบเคียงกับการศึกษาเรื่องลักษณะความเป็นชายและลักษณะความเป็นหญิงของ Gutmann (1994 อ้างถึงใน Diehl et al., 2004) อธิบายว่า เมื่ออายุเพิ่มขึ้นผู้ชายแสดงพฤติกรรมที่บ่งถึงลักษณะความเป็นหญิง (feminine behavior) มากขึ้น ในขณะที่ผู้หญิงแสดงพฤติกรรมที่บ่งถึงลักษณะความเป็นชาย (masculine behavior) มากขึ้นเช่นกัน

Gebauer et al. (2012) มองว่างานวิจัยที่ศึกษาความหลงตนเองในอดีตเป็นความหลงตนเองแบบแสวงหาความยิ่งใหญ่ (grandiose narcissism) จัดเป็น ความหลงตนเองแบบเน้นตนเอง หมายถึง คนที่ตอบสนองแรงจูงใจของตนเอง (เช่น การแสวงหาความยิ่งใหญ่ การเห็นคุณค่าแห่งตน การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ อำนาจ เป็นต้น) ด้วยลักษณะนิสัยเน้นตนเอง แต่คณะผู้วิจัยนำเสนอความหลงตนเองในอีกมิติหนึ่ง ซึ่งถือว่ามีน้ำหนักเทียบเคียงกับแบบแรก คือ ความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ หมายถึง คนที่ตอบสนองแรงจูงใจของตนเองเหมือนบุคลิกภาพแบบแรก แต่ตอบสนองด้วยลักษณะนิสัยเน้นความสัมพันธ์

คณะผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการวิจัยคิดเกี่ยวกับตนเองในการแสวงหาความยิ่งใหญ่ (grandiose self-thought) พบว่า โดยเฉลี่ยต่อผู้ร่วมการวิจัย 1 คน บันทึกความคิดเกี่ยวกับตนเองในการแสวงหาความยิ่งใหญ่แบบเน้นตนเอง (agentic grandiose self-thoughts) ($M = 1.87$, $SD = 2.03$, 66%) และบันทึกความคิดเกี่ยวกับตนเองในการแสวงหาความยิ่งใหญ่แบบเน้นความสัมพันธ์ ($M = .91$, $SD = 1.47$, 33%) แสดงให้เห็นถึงความทับซ้อนระหว่างการเน้นตนเองและการเน้นความสัมพันธ์ของคนหลงตนเอง

เมื่อสำรวจความถี่/ ลักษณะนิสัย ของความคิดเกี่ยวกับตนเองของคนหลงตนเองใน 2 ประเภท พบว่าคนหลงตนเองแบบเน้นตนเอง นึกถึงตนเองในการแสวงหาความยิ่งใหญ่ด้วยวิธีการเน้นตนเอง ($M = 4.04$, $SD = 1.49$) และคนหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ นึกถึงตนเองในการแสวงหาความยิ่งใหญ่ด้วยวิธีการเน้นความสัมพันธ์ ($M = 3.87$, $SD = 1.33$) ซึ่งให้เห็นว่าเมื่อมีลักษณะแบบไหนมาก จึงโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมแสวงหาความยิ่งใหญ่ไปในทิศทางนั้น

Bem (1974) กล่าวว่า ผู้ชายมีลักษณะนิสัยเน้นตนเองมากกว่าผู้หญิง แต่ผู้หญิงมีลักษณะนิสัยเน้นความสัมพันธ์มากกว่าผู้ชาย ทำให้เกิดคำถามว่าเพศหรือบทบาททางเพศมีอิทธิพลต่อความหลงตนเองทั้งสองแบบหรือไม่ Gebauer et al. (2012) พบว่า ผู้ชายมีความหลงตนเองแบบเน้นตนเองมากกว่าผู้หญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบอิทธิพลของเพศในความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะความเป็นชายและลักษณะความเป็นหญิง พบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะความเป็นชาย แต่มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญกับความเป็นหญิง ในขณะที่ความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะทั้งสองแบบ

เมื่อพิจารณาร่วมกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบพบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการชอบแสดงออก การเปิดรับประสบการณ์ การมีจิตสำนึก แต่มีสหสัมพันธ์ทางลบกับความเป็นมิตร ความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ส่วนความหลงตนเองแบบ

เน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการชอบแสดงออก การเปิดรับประสบการณ์ การมีจิตสำนึก ความเป็นมิตร แต่มีสหสัมพันธ์ทางลบกับความไม่มั่นคงทางอารมณ์ สิ่งที่แตกต่าง คือ คนหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีความเป็นมิตรมากกว่าคนหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นตนเองไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยนและความสัมพันธ์แบบเน้นความสัมพันธ์ แต่ความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งสองแบบ เนื่องจากว่าคนหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มองว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้างเป็นสิ่งที่มาเสริมคุณค่าในตนเอง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว พบว่า คนหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์โน้มเอียงที่จะมีความสัมพันธ์แบบเน้นความสัมพันธ์มากกว่าความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยนซึ่งเป็นสิ่งที่ดีต่อความสัมพันธ์แบบคู่รัก/ คู่สมรส

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์กับการผูกมัดในชีวิตสมรส

Miller (2012) อธิบายว่า ความสัมพันธ์แบบเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (communal relationship) หมายถึง การที่คนเราจะใส่ใจกับสุขภาวะของคนอื่น และทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความสุขหรือสนับสนุนคู่รัก/ คู่สมรส ของตน โดยปราศจากความคาดหวังที่จะได้รับการตอบแทน หากคนเรารู้สึกมีความสุขที่จะพึงพาคู่รัก/ คู่สมรส ของตนจะนำไปสู่ การผูกมัดในชีวิตสมรส ซึ่งเป็นความตั้งใจที่จะรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ โดยสามารถเชื่อมโยงกับงานวิจัยของ Gebauer et al. (2012) พบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์กับความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยนและแบบเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทำให้คาดว่า บุคคลที่มีความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์น่าจะมีระดับการผูกมัดในชีวิตสมรสมากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองแบบเน้นตนเอง โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดของ Campbell et al. (2006) ว่า คนหลงตนเองสามารถปรับเปลี่ยนเป็นคู่รัก/ คู่สมรสที่ดีได้ หากคู่รัก/ คู่สมรส ของคนหลงตนเองสามารถปรับพฤติกรรมของคนหลงตนเองจากมติดการเน้นตนเองไปสู่มติดการเน้นความสัมพันธ์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยของ Finkel et al. (2009) และ สุธาสิณี ใจสมิทธิ์ (2553) ที่พบว่าการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ ช่วยยกระดับการผูกมัดในความสัมพันธ์

เมื่อคู่แต่งงานมีการผูกมัดในชีวิตสมรส จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมป้องกันสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์และพยายามรักษาความยั่งยืนยาวของความสัมพันธ์นั้น ถือเป็นกลไกในการรักษาความสัมพันธ์และส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ในชีวิตสมรส ได้แก่ การมีพฤติกรรมที่ประนีประนอมซึ่งกันและกัน (Rusbult, Martz, & Agnew, 1998) สุขภาวะในชีวิตคู่

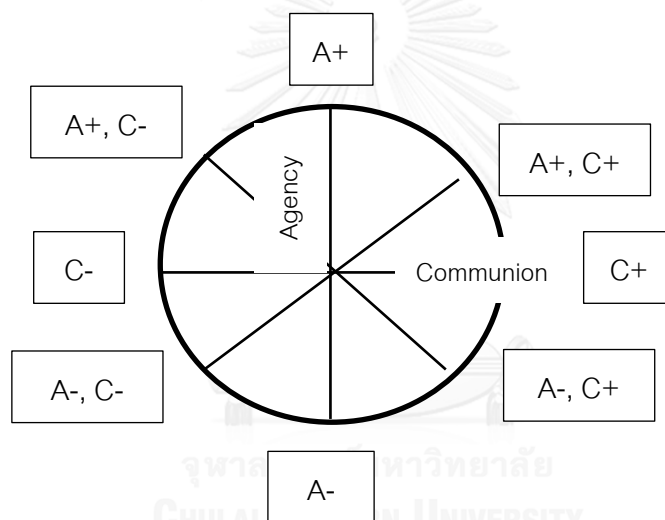
(Drigotas, Rusbult, & Verette, 1999) เสถียรภาพในความสัมพันธ์ (Impett et al., 2001)

ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่า

“บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส”

การวัดลักษณะนิสัยเน้นตนเองและเน้นความสัมพันธ์กับบุคคลคนเดียว

Wiggins (1991) อ้างถึงใน Roche, Pincus, Hyde, Conroy, & Ram, 2013) กล่าวว่าตามทฤษฎีแล้วมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์ถือว่าตั้งอยู่คนละแกนและเป็นอิสระต่อกัน โดยการเน้นตนเองตั้งอยู่ในแกน Y และการเน้นความสัมพันธ์ตั้งอยู่ในแกน X ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3. วงกลมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

แต่งานวิจัยของ Roche, Pincus, Hyde, Conroy, and Ram (2013) สามารถพิสูจน์ความเชื่อมโยงของตัวแปรทั้งสองตัวที่มีต่อกัน โดยวิเคราะห์ระดับภายในตัวบุคคล (within-person variable) พบว่า การรับรู้เฉพาะเหตุการณ์ของการเน้นตนเอง (state agentic perception) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้เฉพาะเหตุการณ์ของการเน้นความสัมพันธ์ (state communal perception) และระดับบุคคล (between-person variable) พบว่า การรับรู้ของลักษณะการของการเน้นตนเอง (trait agentic perception) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ลักษณะการของการเน้นความสัมพันธ์ (trait communal perception) นอกจากนี้ยังพบว่า ความหลงตนเองแบบแสวงหาความยิ่งใหญ่มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการพึ่งพาคนอื่นอีกด้วย

การวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง

1. การวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองที่รู้จักและใช้อย่างแพร่หลายในงานวิจัยที่ศึกษาบุคลิกภาพนี้คือ มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง (the Narcissistic Personality Inventory: NPI) ผู้ที่พัฒนามาตร คือ Raskin และ Hall ปี (1979) จากนั้นปี (1981) ผู้วิจัยทั้งสองท่านวิเคราะห์ความตรงของมาตร จากการหาความสัมพันธ์กับแบบสำรวจบุคลิกภาพโดยไอเซนเบิร์ก (the Eysenck Personality Questionnaire) พบว่าความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดรับประสบการณ์และอาการทางประสาท (psychoticism) โดยสหสัมพันธ์กับทั้งสองตัวแปรเกิน .23, $p < .05$ และมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความตั้งใจในการตอบ (Lie Scale) ($r = -.26, p < .05$) แต่ไม่พบสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความไม่มั่นคงทางอารมณ์

จากนั้น Emmons (1987) พัฒนาความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) สกัดองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การแสวงหาผลประโยชน์/ การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (Exploiteness / Entitlement)
2. การเป็นผู้นำ/ การแสดงอำนาจ (Leadership/ Authority)
3. การแสดงความเหนือกว่า/ ความทะนงตน (Superiority/ Arrogance)
4. การหลงใหลตนเอง/ การชื่นชมตนเอง (Self-Absorption/ Self-Admiration)

เนื่องจากในแต่ละองค์ประกอบมีด้านย่อย 2 ด้าน ทำให้ยากต่อการแปลความหมาย จึงทำให้ Raskin and Terry (1988) วิเคราะห์องค์ประกอบของมาตรวัดดังกล่าวเป็นด้านเดียว วิเคราะห์ได้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านอำนาจ (Authority)
2. ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง (Self-Sufficiency)
3. ด้านความเหนือกว่า (Superiority)
4. ด้านการชอบแสดงออก (Exhibitionism)
5. ด้านการแสวงหาผลประโยชน์ (Exploitativeness)
6. ด้านความทะนงตน (Vanity)
7. ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (Entitlement)

จากนั้นการพิจารณาเลือกใช้มาตรวัดความหลงตนเอง จึงพิจารณาตามบริบท ว่ามีความเหมาะสมกับงานวิจัยของ Emmon หรือของ Raskin และ Terry งานวิจัยหลายเรื่องพบว่ามาตรวัดความหลงตนเอง มีความซ้ำซ้อนกับการเห็นคุณค่าแห่งตน (Bosson et al., 2008; Rosenthal & Hooley, 2010)

Rosenthal and Hooley (2010) ทดสอบประสิทธิภาพของมาตรวัดความหลงตนเองด้วยวิธีการ 3 วิธี ได้แก่ การประเมินข้อกระทงโดยผู้เชี่ยวชาญ (expert ratings) ทฤษฎีการตอบสนองของข้อกระทง (Item Response Theory - IRT) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis - EFA) กับมาตรดังกล่าว พบว่า มาตรวัดความหลงตนเองไม่มีประสิทธิภาพในการวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง เนื่องจากข้อกระทงบางด้านของมาตร มีความซ้ำซ้อนกับการวัดการเห็นคุณค่าแห่งตน

Miller, Maples, and Campbell (2011) ทดสอบงานวิจัยของ Rosenthal and Hooley (2010) ซ้ำ เพื่อตรวจสอบว่าจะพบผลอย่างเดียวกันหรือไม่ โดยแยกข้อกระทงของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองออกเป็น 2 ประเภทตามการศึกษาในปี 2010 ได้แก่ ด้านของข้อกระทงที่มีประสิทธิภาพในการวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง (NPI-N) และ ด้านของข้อกระทงที่เหมาะสมกับการวัดบุคลิกภาพแบบอื่น (NPI-X) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยอ้างว่าข้อกระทงทั้ง 2 ด้านวัดภาวะสันนิษฐานที่แตกต่างกันและยังพบอีกว่า ด้านของข้อกระทงที่มีประสิทธิภาพในการวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง (NPI-N) และด้านของข้อกระทงที่เหมาะสมกับการวัดบุคลิกภาพแบบอื่น (NPI-X) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบหลงตนเองแตกต่างกัน แต่เป็นความแตกต่างในระดับต่ำ จึงสรุปว่าเป็นความแตกต่างในระดับ (degree) มากกว่าเป็นความแตกต่างในประเภท (kind) และเมื่อนำข้อกระทงทั้ง 2 ด้านมาหาความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ พบว่ามีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบแตกต่างกัน

งานวิจัยปี 2010 และ 2011 พบว่า เมื่อนำมาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองมาวิเคราะห์องค์ประกอบซ้ำ ไม่ได้ผลการวิเคราะห์เหมือนงานวิจัยของ Emmons (1987) และงานวิจัยของ Raskin and Terry (1988) เคยวิเคราะห์ได้ ทำให้ Ackerman et al. (2011) คิดว่าควรวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองใหม่ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ จำนวน 19,001 คน พบว่า องค์ประกอบในมาตรวัดความหลงตนเองมีการกระจายตัว สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้เป็น 2-7 องค์ประกอบ แต่คณะผู้วิจัยพบว่าผลที่ได้จากการวิเคราะห์ออกมาเป็น 3 องค์ประกอบมีค่าทางสถิติดีที่สุด องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ภาวะผู้นำ/ อำนาจ (Leadership/ Authority)
2. การชอบแสดงออก (Exhibitionism)
3. การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (Entitlement/ Exploitativeness)

เมื่อคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าประจักษ์ยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่าโมเดลการวิเคราะห์สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เนื่องจากในหลายปีมานี้ มาตรฐาน NPI-40 ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในหลายประเด็น เช่น เป็นมาตรฐานที่วัดบุคลิกภาพที่สำหรับประชากรปกติหรือประชากรที่มีบุคลิกภาพผิดปกติ เนื่องจากมีผู้เสนอว่า NPI-40 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความหลงตนเองในระดับปกติ (adaptive narcissism) แต่งานวิจัยหลายเรื่องพบว่า มาตรฐานดังกล่าวมีสหสัมพันธ์กับความหลงตนเองแบบผิดปกติ (NPD) (Miller & Campbell, 2011; Miller et al., 2011) และ Ackerman et al. (2011), Miller et al. (2011), Rosenthal and Hooley (2010) แสดงให้เห็นว่ามาตรฐานวัดฉบับเต็มของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองมีความซ้ำซ้อนกับการวัดการเห็นคุณค่าแห่งตน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ของแต่ละงานวิจัยให้องค์ประกอบที่ไม่คงที่ รวมทั้งจำนวนข้อที่ค่อนข้างเยอะ ทำให้ใช้เวลานานในการตอบข้อมูล จึงมีนักวิจัยที่คิดค้นมาตรฐานวัดดังกล่าวเป็นฉบับสั้น ซึ่งคัดเฉพาะข้อกระทงที่วัดความหลงตนเองได้อย่างแท้จริงและมีคุณภาพเครื่องมืออยู่ในเกณฑ์ที่ดี เหมาะกับการนำไปใช้ในงานวิจัยที่มีการวัดตัวแปรหลายตัว

งานวิจัยที่ศึกษามาตรวัดความหลงตนเองฉบับสั้นมี 2 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ Ames, Rose, and Anderson (2006) และงานวิจัย Gentile et al. (2013) ซึ่งงานวิจัยแรกพัฒนา NPI-16 และงานวิจัยเรื่องที่สองพัฒนา NPI-13 ทั้งนี้ผู้เขียนได้เปรียบเทียบข้อมูลการพัฒนามาตรในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

การเปรียบเทียบมาตรฐานวัดบุคลิกภาพหลงตนเองระหว่าง NPI-16 และ NPI-13

หัวข้อ	NPI-16	NPI-13
ความตรงตาม ภาวะสันนิษฐาน (construct validity)	NPI-16 วิเคราะห์องค์ประกอบ ได้ 1 องค์ประกอบ สามารถ อธิบายความแปรปรวนได้ 19.9%	นำ NPI-16 มาวิเคราะห์ องค์ประกอบ ได้ 5 องค์ประกอบ ($\chi^2 = 302.54$, $df = 94$, CFI = .921, RMSEA = .058, SRMSR = .058) และวิเคราะห์ NPI-13 ได้ 3 องค์ประกอบ ($\chi^2 =$ 333.41, $df = 62$, CFI = .931, RMSEA = .059, SRMSR = .056)
ความตรงเชิงสอดคล้อง (convergent validity)	NPI-16 มีสหสัมพันธ์ทางบวก กับ NPI-40 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($r = .90$, $p < .001$)	NPI-13 มีสหสัมพันธ์ ทางบวกกับ NPI-16 และ NPI-40 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ (NPI-16, $r = .83$, $p < .001$; NPI-40, $r = .87$, $p < .001$) โดยมีข้อกระทง 7 ข้อที่อยู่ใน NPI-13 มาจาก NPI-16
ความตรงเชิงจำแนก (discriminant validity)	NPI-16 และ NPI-40 มีรูปแบบ ความสัมพันธ์ต่อบุคลิกภาพห้า องค์ประกอบคล้ายกัน คือ มี สหสัมพันธ์ทางบวกกับการ เปิดรับประสบการณ์ (NPI-16, $r = .24$, $p < .01$); NPI-40, $r = .24$, $p < .01$) การมี จิตสำนึก (NPI-16, $r = .14$,	NPI-13, NPI-16 และ NPI- 40 มีรูปแบบความสัมพันธ์ ต่อบุคลิกภาพห้า องค์ประกอบคล้ายกัน คือ มี สหสัมพันธ์ทางบวกกับการ เปิดรับประสบการณ์ (NPI- 13, $R_{xy} = .04$; NPI-16, R_{xy} $= .05$; NPI-40, $R_{xy} = .09$);

หัวข้อ	NPI-16	NPI-13
	<p>$p < .01$; NPI-40, $r = .09$, $p < .05$) และบุคลิกภาพแบบเปิดเผย (NPI-16, $r = .36$, $p < .01$; NPI-40, $r = .26$, $p < .01$) โดยมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความเป็นมิตร (NPI-16, $r = -.23$, $p < .01$; NPI-40, $r = -.25$, $p < .01$) และความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (NPI-16, $r = -.21$, $p < .01$; NPI-40, $r = -.13$, $p < .01$)</p> <p>เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง NPI ทั้งสองแบบกับการเห็นคุณค่าแห่งตน พบว่ามีสหสัมพันธ์ในทิศทางที่คล้ายกัน (NPI-16, $r = .30$, $p < .01$; NPI-40, $r = .38$, $p < .01$)</p>	<p>การมีจิตสำนึก (NPI-13, $R_{XY} = .03$; NPI-16, $R_{XY} = .07$; NPI-40, $R_{XY} = .11$); และบุคลิกภาพแบบเปิดเผย (NPI-13, $R_{XY} = .25$; NPI-16, $R_{XY} = .29$; NPI-40, $R_{XY} = .41$) โดยมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความเป็นมิตร (NPI-13, $R_{XY} = -.53$; NPI-16, $R_{XY} = -.51$; NPI-40, $R_{XY} = -.50$) และความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (NPI-13, $R_{XY} = -.53$; NPI-16, $R_{XY} = -.51$; NPI-40, $R_{XY} = -.50$)</p> <p>เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง NPI ทั้งสามแบบกับการเห็นคุณค่าแห่งตน พบว่ามีสหสัมพันธ์ในทิศทางที่คล้ายกัน (NPI-13, $R_{XY} = .15$; NPI-16, $R_{XY} = .22$; NPI-40, $R_{XY} = .28$)</p>
ความเที่ยง (reliability)	<p>มีค่าความเที่ยงใกล้เคียงกัน (NPI-16, $\alpha = .72$; NPI-40, $\alpha = .84$)</p>	<p>มีค่าความเที่ยงใกล้เคียงกัน (NPI-13, $\alpha = .82$; NPI-16, $\alpha = .84$; NPI-40, $\alpha = .93$) โดยเปรียบเทียบค่าความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบระหว่าง NPI-13 และ NPI-</p>

หัวข้อ	NPI-16	NPI-13
ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำ (test-retest reliability)	วัดกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 158 คน ในครั้งที่ 1 ($\alpha = .69$) และเว้นระยะ 5 สัปดาห์ วัดซ้ำ กับกลุ่มตัวอย่างเดิม เหลือ จำนวน 117 คน ในครั้งที่ 2 ($\alpha = .78$)	40 ดังนี้ NPI-13 (LA: $\alpha = .73$, GE: $\alpha = .75$, EE: $\alpha = .52$) และ NPI-40 (LA: $\alpha = .87$, GE: $\alpha = .82$, EE: $\alpha = .46$)

จากงานวิจัย Gentile et al. (2013) ที่พัฒนา NPI-13 และได้ทำการสอบคุณภาพมาตรฐาน เปรียบเทียบกับ NPI-16 และ NPI-40 พบว่า NPI-13 และ NPI-16 ต่างก็เป็นมาตรฉบับสั้นที่สามารถวัดความหลงตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่น่าสนใจของ NPI-13 ต่อ NPI-16 คือ ความตรงตามภาวะสันนิษฐาน เนื่องจากความไม่คงที่ขององค์ประกอบของ NPI-16 ที่วิเคราะห์ ได้ 1 องค์ประกอบจากงานวิจัยของ Ames et al. (2006) และเมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบซ้ำ ได้ 5 องค์ประกอบ จากงานวิจัย Gentile et al. (2013) ในขณะที่ NPI-13 สามารถวิเคราะห์ องค์ประกอบได้ 3 องค์ประกอบ เหมือนกันทั้งจากงานวิจัยของ Ackerman et al. (2011) และ Gentile et al. (2013) ทำให้ NPI-13 มีความน่าเชื่อถือมากกว่าและจำนวนข้อที่น้อยทำให้ สะดวกต่อการใช้งาน

2. การวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

งานวิจัยของ Gebauer et al. (2012) พัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพดังกล่าว มีคุณภาพของ เครื่องมือ ดังนี้

1. ความตรง

1.1. ความตรงตามภาวะสันนิษฐาน

มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (Communal Narcissism Inventory: CNI) วิเคราะห์องค์ประกอบ ได้ 1 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ 45.50% (eigenvalue 15.47)

1.2. ความตรงเชิงสอดคล้อง

ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 13 กลุ่ม พบว่า CNI-16 มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับ NPI-40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = .20 - .39, p_s < .001$)

1.3. ความตรงเชิงจำแนก

นำ CNI-16 มาเปรียบเทียบกับ NPI โดยหาสหสัมพันธ์กับคำคุณศัพท์ระหว่างบุคคล (interpersonal adjectives) พบความแตกต่าง ดังนี้ คำว่า เย็นชา มีสหสัมพันธ์ทางลบกับ CNI แต่มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับ NPI (CNI, $r = -.12, p \leq .05$; NPI, $r = .11, p \leq .05$) อบอวน-การเห็นพ้อง มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับ CNI แต่มีสหสัมพันธ์ทางลบกับ NPI (CNI, $r = .25, p \leq .001$; NPI, $r = .11, p \leq .10$)

2. ความเที่ยง

ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 13 กลุ่ม พบว่า CNI-16 มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค อยู่ระหว่าง .86 - .94

2. การผูกมัดในชีวิตสมรสและการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

วัฒนธรรมที่แตกต่างกันส่งผลให้คนเรามีมุมมองต่อตนเองแตกต่างกัน บุคคลที่อยู่ในสังคมปัจเจกบุคคลมีมุมมองต่อตนเองในลักษณะพึ่งตนเอง (independence self-view) ในขณะที่บุคคลที่อยู่ในสังคมคิตรวมหมู่มีมุมมองต่อตนเองในลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependence self-view) (Triandis & Suh, 2002) เพศก็มีบทบาทต่อการมองตนเอง โดยเพศหญิงมีมุมมองเกี่ยวกับการพึ่งพาซึ่งกันและกันหรือมุมมองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ตนเองมากกว่าเพศชาย (Cross & Madson, 1997)

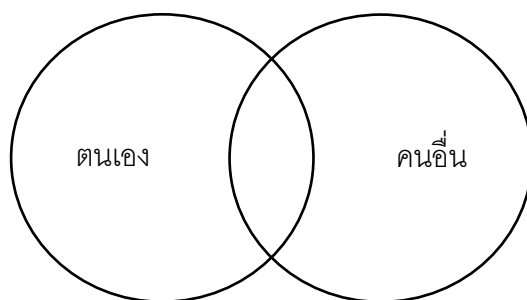
Singelis (1994) ศึกษาการมีมุมมองต่อตนเองในบริบททางวัฒนธรรมอธิบายว่า การมองตนในแง่ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (self-construal) หมายถึง การรวมกลุ่มของความคิด ความรู้สึก

และการกระทำที่เอาใจใส่ต่อความสัมพันธ์ของตนเองที่มีต่อบุคคลอื่น และการที่มองว่าตนเองแตกต่างจากบุคคลอื่น แบ่งการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับผู้อื่น 2 ประเภท ดังนี้

1. การมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะพึ่งตนเอง (independent self-construal) หมายถึง การเป็นหนึ่งเดียวและการรับรู้ตนเองในลักษณะที่แยกออกจากบริบททางสังคม
2. การมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependent self-construal) หมายถึง การยึดหยุ่นในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะพึ่งตนเองจะมีมุมมองเกี่ยวกับตนเอง โดยอ้างอิงจาก ความสามารถ คุณลักษณะ และบุคลิกภาพ หรือเป้าหมายของตนเองมากกว่า การอ้างอิงจากความคิด ความรู้สึก และการกระทำของบุคคลอื่น และแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง ในขณะที่บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกัน จะให้ความสำคัญกับบทบาท การสมาชิกของกลุ่ม และความสัมพันธ์ที่ดำเนินอยู่ โดยเฉพาะกระบวนการรู้คิด (cognitive process) ที่ส่งผลให้บุคคลจดจำข้อมูลส่วนตัวของคนใกล้ชิดได้มากกว่าบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะพึ่งตนเอง

การมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นส่งผลต่อการรู้คิดทางสังคม (social cognition) ของบุคคล โดยบุคคลรับความคิด ความรู้สึก ค่านิยมของคนที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วยเข้ามาส่วนหนึ่งของอัตมโนทัศน์ของตน ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4. แผนภาพแสดงการรวมคนอื่นเข้ามาสู่อัตมโนทัศน์ของตนในความสัมพันธ์ใกล้ชิด

Aron, Aron, and Smollan (1992) พบว่าการนำผู้อื่นเข้ามาสู่อัตมโนทัศน์ของตนมี สหสัมพันธ์ทางบวกกับความใกล้ชิดในความสัมพันธ์และและความผูกพัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ และ Agnew, Van Lange, Rusbult, and Langston (1998) พบว่า การนำผู้อื่นเข้ามาสู่ อัตมโนทัศน์ของตน มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการรู้คิดแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน (cognitive interdependence) และการผูกมัด

Cross, Bacon, and Morris (2000) พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์พึ่งพาซึ่งกัน และกัน (relational-interdependence self-construal) มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในความสัมพันธ์ โดยมีการเปิดเผยตนเองและการรับรู้การตอบสนองจากคู่ของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และจาก งานวิจัยของ Cross, Morris, and Gore (2002) แสดงให้เห็นว่าการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์ พึ่งพาซึ่งกันและกันส่งผลต่อกระบวนการรู้คิดอีกด้วย จากผลการทดลองปรากฏว่า คู่แต่งงานที่มี การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์พึ่งพาซึ่งกันและกันมาก สามารถแสดงการรู้คิดโดยนัย (implicit cognitive process) ที่แสดงถึงความคล้ายคลึงระหว่างตนเองและคู่สมรสมากเท่านั้น

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและการผูกมัดในชีวิตสมรส

Sabatelli and Cecil-Pigo (1985) ศึกษาระดับการพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยผ่านการ ประเมินผลลัพธ์ในชีวิตสมรส ความเท่าเทียมกัน และอุปสรรคที่กั้นไม่ให้เลิกร้างกัน ที่มีต่อการ ผูกมัดในชีวิตสมรส พบว่าตัวแปรทั้งสามตัวมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส เมื่อนำมาพิจารณาในสมการการทำนาย พบว่า ความเท่าเทียมสามารถทำนายความแปรปรวนของ การผูกมัดในชีวิตสมรสได้ดีที่สุด

Cross et al. (2000) พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์พึ่งพาซึ่งกันและกันมี สหสัมพันธ์ทางบวกต่อความใกล้ชิดในความสัมพันธ์ การเปิดเผยตนเองและการผูกมัดและการ มองตนเองในแง่ความสัมพันธ์พึ่งพาซึ่งกันและกันมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยตนเอง ความใกล้ชิดต่อ คู่ของตน และความพึงพอใจ

Linardatos and Lydon (2011) พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่รัก/ คู่สมรส สามารถทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดได้ร้อยละ 30 โดยเมื่ออยู่ในเงื่อนไขที่คุกคาม ความสัมพันธ์ ผู้ร่วมการวิจัยที่มองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่รัก/ คู่สมรสสูง มีจำนวนครั้งใน การอ้างถึงคู่รัก/ คู่สมรส มากกว่าผู้ร่วมการวิจัยที่มองตนเองในแง่ความสัมพันธ์ต่ำ นอกจากนี้ยัง พบว่า อิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์ต่อการคงสถานะความสัมพันธ์ มีการผูกมัด เป็นตัวแปรส่งผ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่า

“การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส”

การวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

Cross et al. (2000) พัฒนามาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (the Relational-Interdependent Self-Construal: RISC) เพื่อวัดการมองตนเองในแง่ของความสัมพันธใกล้ชิด มีจำนวนข้อกระทง 11 ข้อ เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่ามี 1 องค์ประกอบและสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ 47 เปอร์เซ็นต์ มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค .90 โดยมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับมาตร Interdependent Self-Construal Scale (Singelis, 1994) เท่ากับ .41 และมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัด .22 ต่อมา Linardatos and Lydon (2011) เห็นว่ามาตรวัด RISC มีข้อกระทงอยู่ในบริบทของความสัมพันธใกล้ชิด (เพื่อนสนิทและครอบครัว) จึงทำการดัดแปลงข้อความให้อยู่ในบริบทความสัมพันธ์แบบโรแมนติก เช่น ปรับจากคำว่า “ความสัมพันธ์ใกล้ชิด” เป็น “ความสัมพันธ์แบบโรแมนติกในปัจจุบัน” ใช้ชื่อว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคูรัก/ คู่สมรส (the relationship-specific identification: S-RISC) เพื่อสามารถวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น เช่น คูรัก คู่สมรส มีคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ความตรง

1.1. ความตรงเชิงสอดคล้อง

S-RISC มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับ RISC อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($r = .57, p < .01$)

1.2. ความตรงเชิงจำแนก

นำ S-RISC มาเปรียบเทียบกับ RISC ในการหาสหสัมพันธ์กับการผูกมัด พบว่า S-RISC และ RISC มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัด (S-RISC, $r = .47, p < .01$; RISC, $r = .20, p < .01$) เมื่อวิเคราะห์ด้วยสมการการถดถอย พบว่า S-RISC สามารถทำนายความแปรปรวนในการผูกมัดได้ดีกว่า RISC โดย S-RISC สามารถทำนายความแปรปรวนในการผูกมัดได้ร้อยละ 30 ในขณะที่ RISC สามารถทำนาย ความแปรปรวนในการผูกมัดได้ร้อยละ -12

2. ความเที่ยง

S-RISC มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค .90

3. การผูกมัดในชีวิตสมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ถือว่าอยู่กรอบแนวคิดของทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม (เช่น Rusbult, 1980, 1983) และทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Rusbult & Lange, 2003) และทฤษฎีความเท่าเทียมกัน (Canary & Stafford, 1992) โดยตัวแปรดังกล่าวมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะของความสัมพันธ์ เช่น ความพึงพอใจ การผูกมัด ความรักและความชอบ

Stafford and Canary (1991) ให้คำนิยามว่า การรักษาความสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมที่คู่ของตนกระทำเพื่อรักษาคุณลักษณะของความสัมพันธ์ (เช่น การผูกมัด ความรัก ความพึงพอใจ) แบ่งพฤติกรรมดังกล่าว เป็น 2 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรมในชีวิตประจำวันและกลวิธีในการแสดงพฤติกรรม ประเภทแรกเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเพื่อรักษาความสัมพันธ์ซึ่งอยู่ในขอบเขตของการรักษาความสัมพันธ์โดยนัย ประเภทที่สองเป็นการแสดงออกอย่างชัดแจ้งเพื่อรักษาความสัมพันธ์ โครงสร้างของตัวแปรดังกล่าวที่ศึกษาในคู่มือแบ่งเป็น 5 มิติ ได้แก่

1. พฤติกรรมเชิงบวก หมายถึง ระดับของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสดชื่นและส่งผลทางบวกต่อความสัมพันธ์
2. การเปิดเผยตนเอง หมายถึง การเปิดใจและการสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์
3. การแสดงความเชื่อมั่น หมายถึง พฤติกรรมที่มุ่งเน้นการผูกมัด ความรักและการซื่อสัตย์
4. เครือข่ายทางสังคม หมายถึง การมีเพื่อนร่วมกันและการมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อรักษาความสัมพันธ์
5. การแบ่งงาน หมายถึง ความเท่าเทียมในการแบ่งงานที่ต้องทำร่วมกัน

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส

Ramirez (2008) ศึกษา Actor-Partner Interdependence Model ระหว่างพฤติกรรม การรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส พบว่า การรักษาความสัมพันธ์ 5 องค์ประกอบ (พฤติกรรมเชิงบวก การเปิดเผยตนเอง การแสดงความเชื่อมั่น เครือข่ายทางสังคม การแบ่งงาน) มีสหสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสทั้ง 3 ประเภท (การผูกมัดส่วนบุคคล ทางจริยธรรมและทางโครงสร้าง)

เมื่อพิจารณาประเภทของการผูกมัด ประเภทแรก การผูกมัดส่วนบุคคล พบว่า การแสดงความเชื่อมั่นและพฤติกรรมเชิงบวกเป็นตัวแปรทำนายทำนายการผูกมัดส่วนบุคคลของ Actor effect และการแสดงความเชื่อมั่นพฤติกรรมเชิงบวกและการเปิดเผยตนเองเป็นตัวแปรทำนายการผูกมัดส่วนบุคคลของ Partner effect ประเภทที่สอง การผูกมัดทางจริยธรรม พบว่า การแสดงความเชื่อมั่น เครือข่ายทางสังคม การเปิดเผยตนเอง เป็นตัวแปรทำนายการผูกมัดทางจริยธรรมของ Actor effect และพฤติกรรมทั้งห้าองค์ประกอบเป็นตัวแปรทำนายการผูกมัดทางจริยธรรมของ Partner effect และประเภทสุดท้าย การผูกมัดทางโครงสร้าง พบว่า เครือข่ายทางสังคมเป็นตัวแปรทำนายการผูกมัดทางโครงสร้างของ Actor effect และเครือข่ายทางสังคม การแบ่งงาน และการแสดงความเชื่อมั่นเป็นตัวแปรทำนายการผูกมัดทางโครงสร้างของ Partner effect

Ogolsky and Bowers (2012) ศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณระหว่างการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัด จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 การศึกษา (12,273 คน) พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ทั้งห้าองค์ประกอบมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัด ดังนี้ การแสดงความเชื่อมั่น ($\bar{r} = .58$) มีสหสัมพันธ์มากที่สุด (จากการศึกษา 24 เรื่อง) และพฤติกรรมเชิงบวก ($\bar{r} = .33$) การเปิดเผยตนเอง ($\bar{r} = .30$) เครือข่ายทางสังคม ($\bar{r} = .32$) การแบ่งงาน ($\bar{r} = .33$) มีความสัมพันธ์ปานกลางกับการผูกมัด ($k = 29, 27, 24,$ และ 21 ตามลำดับ)

Stafford (2011) เปรียบเทียบพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ 5 องค์ประกอบและ 7 องค์ประกอบ (พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การแสดงความเชื่อมั่น การเปิดเผยตนเอง การพูดถึงความสัมพันธ์ การแบ่งงาน เครือข่ายสังคม) ต่อการผูกมัด พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ 7 องค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนในการผูกมัดในสามีได้ร้อยละ 49 และในภรรยาได้ร้อยละ 54 ซึ่งดีกว่าพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์แบบ 5 องค์ประกอบ ซึ่งอธิบายความแปรปรวนในสามีได้ร้อยละ 38 และในภรรยาได้ร้อยละ 50

ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่า

“พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส”

การวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (Relational Maintenance Strategies Measure: RMSM) พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยของ Stafford and Canary (1991) เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในความสัมพันธ์ แบ่งประเภทของพฤติกรรมดังกล่าวเป็น 5 มิติ ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก การเปิดเผยตนเอง การแสดงความเชื่อมั่น เครือข่ายทางสังคม การแบ่งงาน นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่มาตรวัดดังกล่าวมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ เช่น โครงสร้างของข้อกระทงที่ใช้คำกำกวมสามารถตีความหมายได้หลายอย่าง ทำให้ยากต่อการตอบคำถาม หรือภาษาที่ใช้ เช่น คำว่า มาก (very) ทำให้เกิดการตีความที่ไม่เท่ากันของผู้ตอบแต่ละคน รวมถึงข้อกระทงบางข้อวัดเจตคติมากกว่าพฤติกรรม

Stafford (2011) ดำเนินการปรับปรุงข้อกระทงในมาตรวัดเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้ ปรับข้อกระทงให้เน้นการประเมินความชอบในการทำพฤติกรรมมากกว่าประเมินการมีส่วนร่วมในการทำพฤติกรรม ข้อกระทงที่สามารถตีความได้หลายอย่าง จะแยกออกเป็น 2 ข้อ เพื่อให้สามารถตีความได้ตรงประเด็น ปรับไม่ให้มีภาวะสันนิษฐานที่เกี่ยวข้องในข้อกระทง เช่น ตัดคำว่า “การผูกมัด” ออก ทำให้สามารถจัดองค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (Relational Maintenance Behavior Measure: RMBM) ได้เป็น 7 องค์ประกอบ ดังนี้ พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การแสดงความเชื่อมั่น การเปิดเผยตนเอง การพูดถึงความสัมพันธ์ การแบ่งงาน เครือข่ายสังคม คุณภาพของเครื่องมือ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความตรง

1.1. ความตรงตามภาวะสันนิษฐาน

นำ RMBM มาวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้ 7 องค์ประกอบ (TLI = .93, CFI = .94, RSMEA = .042 และ $\chi^2 / df = 2.8$)

1.2. ความตรงเชิงจำแนก

RMBM (2011) สามารถอธิบายความแปรปรวนในการผูกมัดในสามีได้ร้อยละ 49 และในภรรยาได้ร้อยละ 54 ซึ่งดีกว่า RMSM (1991) ซึ่งอธิบายความแปรปรวนในสามีได้ร้อยละ 38 และในภรรยาได้ร้อยละ 50

2. ความเที่ยง

พฤติกรรมเชิงบวก	สามมี $\alpha = .95$	ภรรยา $\alpha = .94$
ความเข้าใจ	สามมี $\alpha = .90$	ภรรยา $\alpha = .93$
การแสดงความเชื่อมั่น	สามมี $\alpha = .88$	ภรรยา $\alpha = .91$
การเปิดเผยตนเอง	สามมี $\alpha = .89$	ภรรยา $\alpha = .92$
การพูดถึงความสัมพันธ์	สามมี $\alpha = .93$	ภรรยา $\alpha = .90$
การแบ่งงาน	สามมี $\alpha = .92$	ภรรยา $\alpha = .94$
เครือข่ายทางสังคม	สามมี $\alpha = .82$	ภรรยา $\alpha = .83$

4. การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

Linardatos and Lydon (2011) ศึกษาระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสที่ส่งผลต่อการกระทำพฤติกรรมที่รักษาความสัมพันธ์ไว้ โดยใช้ความไม่ใส่ใจต่อบุคคลทางเล็อกเป็นพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์ พบว่า บุคคลที่มีการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสระดับสูง ไม่ใส่ใจต่อบุคคลทางเล็อกมากกว่าบุคคลที่มีการมองตนเองในลักษณะดังกล่าวระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากยังมีงานวิจัยที่ศึกษาในบริบทความสัมพันธ์ใกล้ชิด เช่น เพื่อนสนิท ที่สามารถเชื่อมโยงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์พึ่งพาซึ่งกันและกันและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ได้แก่ Gore, Cross, and Morris (2006) พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์พึ่งพาซึ่งกันและกัน มีอิทธิพลทางตรงต่อการเปิดเผยทางอารมณ์และการรับรู้การตอบสนองเพื่อนร่วมห้องซึ่งผลต่อคุณภาพของความสัมพันธ์ และงานวิจัยของ Mattingly, Oswald, and Clark (2011) พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์พึ่งพาซึ่งกันและกันมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์แบบเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่า

“การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์”

5. บุคลิกภาพหลงตนเองและการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

Le (2005) พบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการพึ่งตนเอง แต่มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับลักษณะการพึ่งพาซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังพบว่าความหลงตนเองแบบเน้นตนเองและความรักแบบไม่มีวุฒิภาวะเป็นตัวแปรส่งผ่านที่มีอิทธิพลระหว่างปัจเจกบุคคลแนวตั้งและความรักแบบเล่นเกม

Tanchotsrinon et al. (2007) แสดงให้เห็นถึงลักษณะของความหลงตนเองที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจากประเทศไทย ซึ่งเป็นสังคมคตินิยมหมู่ที่มีความแตกต่างไปจากข้อค้นพบของ Campbell (1999) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสังคมปัจเจกบุคคล พบว่าคนหลงตนเองแบบเน้นตนเองมักให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่เน้นตนเองมากกว่าคุณลักษณะที่เน้นความสัมพันธ์ เพราะประเมินว่าบุคคลที่มีความสมบูรณ์แบบแต่ไม่แสดงความเอาใจใส่มีความตั้งใจมากที่สุด ในขณะที่ข้อค้นพบจาก Tanchotsrinon et al. (2007) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างคนไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับคุณลักษณะการเน้นความสัมพันธ์มากกว่าคุณลักษณะการเน้นตนเอง เพราะประเมินว่าบุคคลที่แสดงความเอาใจแต่ไม่สมบูรณ์แบบมีความตั้งใจมากที่สุด

Rohmann, Neumann, Herner, and Bierhoff (2012) ศึกษาประเภทของความหลงตนเองและการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับผู้อื่นในความสัมพันธ์แบบโรแมนติก พบว่าความหลงตนเองแบบแสวงหาความยิ่งใหญ่มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการมองตนเองในแง่ลักษณะการพึ่งตนเอง และความหลงตนเองแบบเปราะบางมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการมองตนเองในแง่ลักษณะการพึ่งพาซึ่งกันและกัน เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความหลงตนเองทั้งสองแบบ พบว่ามีสหสัมพันธ์กับความรักในรูปแบบเสนาหา เล่นเกม มีเหตุผล เหมือนกัน

Bresnahan, Chiu, and Levine (2004) ศึกษาเกี่ยวกับมิติของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับผู้อื่น 3 มิติ (ลักษณะพึ่งตนเอง ลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกัน ลักษณะเน้นความสัมพันธ์) โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในไต้หวันและสหรัฐอเมริกา พบว่ากลุ่มตัวอย่างในสหรัฐอเมริกามีลักษณะการพึ่งตนเองและการพึ่งพาซึ่งกันและกันสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในไต้หวันอย่างชัดเจน เมื่อใช้การมองตนเองในลักษณะการเน้นความสัมพันธ์เป็นตัวแปรทำนายลักษณะความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือเกื้อกูลกันและแบบแลกเปลี่ยน พบว่า การมองตนเองในลักษณะการเน้นความสัมพันธ์สามารถทำนายลักษณะความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ตัวแปรดังกล่าวไม่สามารถทำนายความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยนได้

Locke and Christensen (2007) ศึกษาการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับผู้อื่น เชื่อมโยงกับแผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับผู้อื่นแบบเน้นความสัมพันธ์ อยู่ในมิติที่ใกล้กับลักษณะการเน้นความสัมพันธ์

ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่า

“บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีอิทธิพลทางตรงทางลบต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส”

“บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส”

6. บุคลิกภาพแบบหลงตนเองและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

การศึกษาความหลงตนเองแบบเน้นตนเองร่วมกับพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ตามโครงสร้างของ Stafford and Canary (1991) ยังไม่ปรากฏ จึงขอเทียบเคียงการศึกษานบุคลิกภาพดังกล่าวกับพฤติกรรมที่จัดอยู่ในหมวดหมู่การรักษาความสัมพันธ์ ได้แก่ การให้อภัย และการเติมใจที่จะเสียสละเพื่อความสัมพันธ์ ดังนี้

นิภาพร รุจิพิพัฒน์กุล (2549) พบว่า บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง มีความเต็มใจที่จะเสียสละ มากกว่าเมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่บุคคลที่มีความหลงตนเองสูง เมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง มีความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างจากเมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์แบบคู่รัก พบว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่า เมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง เมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง ทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าเมื่อใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Exline, Baumeister, Bushman, Campbell, and Finkel (2004) พบว่าความหลงตนเองแบบเน้นตนเองสามารถทำนายผลทางลบต่อการให้อภัยในการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นคู่รัก

ชิตสุภาวงศ์ รัชชีสมบัติศิริ (2550) พบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีอิทธิพลทางบวกต่อพินินัยการให้อภัยตนเอง โดยผ่านการเห็นคุณค่าแห่งตน ความหลงตนเองมีอิทธิพล

ทางลบต่อพื้่นนิสัยการให้อภัยผู้อื่นและความหลงตนเองมีอิทธิพลทางลบต่อการให้อภัย
สถานการณ์

สำหรับการศึกษาความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์นั้น งานวิจัยของ Gebauer et al. (2012) ศึกษาตัวแปรดังกล่าวในบริบทบุคคลทั่วไป พบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อความสัมพันธ์ ได้แก่ การเห็นพ้อง ความอบอุ่น การเห็นคุณค่าแห่งตน แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาในบริบทคู่รัก/ คู่สมรส ดังนั้นจึงเทียบเคียงกับงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณลักษณะการเน้นความสัมพันธ์ (communal strength)

Mattingly et al. (2011) พบว่า การให้ความสำคัญกับคุณลักษณะการเน้นความสัมพันธ์ สามารถเป็นตัวแปรส่งผ่านที่มีอิทธิพลระหว่างการมองตนเองในลักษณะการเน้นความสัมพันธ์และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ได้

ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่า

“บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีอิทธิพลทางตรงทางลบต่อพฤติกรรมการรักษา
ความสัมพันธ์”

“บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อพฤติกรรมการรักษา
ความสัมพันธ์”

ตัวแปรควบคุม

ในงานวิจัยมีตัวแปรควบคุม จำนวน 5 ตัวแปร ดังนี้

1. เพศ

เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงแสดงบทบาททางเพศแตกต่างกัน เพศชายแสดงออกถึงคุณลักษณะเน้นตนเองและเพศหญิงแสดงออกถึงคุณลักษณะการเน้นความสัมพันธ์ จากงานวิจัยหลายเรื่องพบว่า เพศมีอิทธิพลต่อตัวแปรบางตัวในกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้ เพศชายมีบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมากกว่าเพศหญิง (Eaton, Struthers, & Santelli, 2006; Foster, Campbell, & Twenge, 2003; Gebauer et al., 2012) แต่จากวิจัยของ Gebauer et al. (2012) พบว่า เพศไม่มีอิทธิพลต่อความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ รวมทั้งพบว่า ความหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะความเป็นชายและคุณลักษณะความเป็นหญิง

Bresnahan et al. (2004) พบว่า เพศหญิงมีการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์มากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Ogolsky and Bowers (2012) ได้ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ห่อภิมานว่า เพศหญิงมีพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์มากกว่าเพศชาย

2. ระดับการศึกษา

Teerawichitchainan (2004) พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความเสี่ยงที่หย่าแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวโน้มที่จะหย่ามากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kulu (2014) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความเสี่ยงต่อการหย่ามากที่สุด

3. สถานภาพสมรส ตัวแปรหลักที่ต้องการศึกษา คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส ดังนั้นจึงจำกัดตัวอย่างที่จะเข้าร่วมการวิจัยให้เป็นบุคคลที่จดทะเบียนสมรสหรือจัดงานแต่งงานแล้ว

4. สถานภาพการมีบุตร ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีบุตรแล้วและบุคคลที่ยังไม่มีบุตร อาจส่งผลต่ออิทธิพลของตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส ดังนั้นจึงกำหนดตัวอย่างที่จะเข้าร่วมการวิจัยเป็นบุคคลที่มีบุตรอย่างน้อย 1 คน

5. อายุ เนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาบุคคลที่แต่งงานแล้วและมีบุตรอย่างน้อย 1 คน เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์อายุ ควรเป็นบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความเหมาะสมที่จะมีครอบครัวและมีรายได้เพียงพอที่จะดูแลบุตรได้ ดังนั้นตัวอย่างที่จะเข้าร่วมการวิจัยจึงเป็นบุคคลวัยทำงาน มีอายุระหว่าง 22-60 ปี

ตอนที่ 4 ตัวแปรกำกับ

1. ระยะเวลาการสมรส

Kulu (2014) พบว่าคู่แต่งงานมีแนวโน้มที่จะหย่ากันในช่วงปีแรกของการแต่งงานมากที่สุด รองลงมา คือ ช่วง 1 ปีขึ้นไป จนถึง 5 ปี และแนวโน้มที่จะหย่าลดลงเรื่อยๆ เมื่อมีระยะเวลาการสมรสตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จนถึง 20 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Teerawichitchainan (2004) วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรชาวไทย พบว่า ชีวิตแต่งงานในช่วง 5 ปีแรกมีแนวโน้มที่จะหย่าสูงสุด โดยมีอัตราเสี่ยงอยู่ที่ 1 ต่อ 10 คู่ โดยหลังจาก 5 ปีเป็นต้นไป มีแนวโน้มที่จะหย่าลดลง

Rusbult, Johnson, and Morrow (1986) แบ่งระยะเวลาการสมรสออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ระยะเวลาที่ต่ำกว่า 10 ปี และระยะเวลาที่มากกว่า 10 ปี พบว่า ระยะเวลาการสมรสของกลุ่มแรก สามารถทำนายความแปรปรวนในการผูกมัดได้ร้อยละ 77 และระยะเวลาการสมรสของกลุ่มที่สอง สามารถทำนายความแปรปรวนในการผูกมัดได้ร้อยละ 56 เท่านั้น

ในงานวิจัยนี้แบ่งระยะเวลาในการสมรสออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มแรก มีระยะเวลาการสมรส 2-10 ปี และกลุ่มที่สองมีระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี

การทบทวนวรรณกรรมถึงอิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรสที่ส่งผลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดล ดังนี้

Foster et al. (2003) ศึกษาบุคลิกภาพหลงตนเองในช่วงอายุต่างๆของบุคคล พบว่า เมื่อบุคคลอายุมากขึ้น ความหลงตนเองมีระดับที่ต่ำลง และจากงานวิจัยของ Foster (2008) พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองส่งผลทางลบต่อการผูกมัดในความสัมพันธ์ ทำให้เกิดสมมติฐานการวิจัยว่า ระยะเวลาในการสมรสส่งผลต่อความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส เพราะจากระยะเวลาสมรสที่แบ่งกลุ่มไว้ ตามสมมติฐาน ใช้เวลาถึง 20 ปี

Sabatelli and Cecil-Pigo (1985) ศึกษาบุคคลที่แต่งงานแล้ว พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นสามารถทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดในความสัมพันธ์ได้ และพบว่าระยะเวลามีสหสัมพันธ์ทางบวกต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จึงตั้งสมมติฐานว่าระยะเวลาในการสมรสมีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและการผูกมัดในชีวิตสมรส

Ogolsky and Bowers (2012) พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์สามารถทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดในความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าระยะเวลาที่สหสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์ จึงตั้งสมมติฐานว่าระยะเวลาในการสมรสมีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส

Mattingly et al. (2011) พบว่าการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์ โดยศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่มีความสัมพันธ์แบบเพื่อน ตั้งแต่ 1 เดือนถึง 20 ปี จึงตั้งสมมติฐานว่าระยะเวลาในการสมรสมีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรกำกับระยะเวลาการสมรส สรุปเป็นสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE)

สมมติฐานความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA)

2. เพศ

Rusbult et al. (1986) พบว่าเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของการผูกมัดในความสัมพันธ์แตกต่างกัน โดยเพศชายให้ความสำคัญกับคุณภาพของทางเลือกมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงให้ความสำคัญกับการลงทุนในความสัมพันธ์มากที่สุด และยังพบว่าเพศสามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรการผูกมัดในความสัมพันธ์ได้ถึง 60%

ในงานวิจัยนี้ แบ่งเพศ ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า เพศส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดล ดังนี้

Zhou, Li, Zhang, and Zeng (2012) พบว่าเพศเป็นตัวแปรกำกับที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของตนเองและคุณภาพในความสัมพันธ์ จึงตั้งสมมติฐานการวิจัย

ว่า เพศมีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

Ogolsky and Bowers (2012) พบว่าบุคคลมีการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์แตกต่างกัน และพบว่าเพศเป็นตัวแปรกำกับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์ จึงตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า เพศมีอิทธิพลกำกับระหว่างความสัมพันธ์ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์

Stetes and Hammons (2001) พบว่า พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ของสามีมีอิทธิพลต่อการผูกมัดในความสัมพันธ์ของภรรยา พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ของภรรยาส่งผลต่อการผูกมัดในความสัมพันธ์ของสามี จึงตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า เพศมีอิทธิพลกำกับระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์กับการผูกมัดในชีวิตสมรส

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรกำกับเพศ สรุปเป็นสมมติฐานการวิจัย ดังนี้
สมมติฐานความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE)

สมมติฐานความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรหลัก 5 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ การผูกมัดในชีวิตสมรส และตัวแปรกำกับ 2 ตัว ได้แก่ ระยะเวลาการสมรสและเพศ สรุปเป็นวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลหลัก)
2. เพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลทางเลือก)
3. เพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีเพศเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ)

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีการมองตนเอง ในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์เป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีตัวแปรกำกับ 2 ตัว ได้แก่ ระยะเวลาในการสมรส (แบ่งเป็น 2 กลุ่ม : กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลา การสมรส 2-10 ปีและมีระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ – 20 ปี) และเพศ (แบ่งเป็น 2 กลุ่ม : เพศ ชายและเพศหญิง) ตัวอย่างเป็นบุคคลอยู่ในวัยทำงาน แต่งานกับเพศตรงข้าม มีระยะเวลาในการ สมรส ระหว่าง 2-20 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปและมีบุตรกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน อนุบาลหรือโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (agentic narcissism) เป็นตัวแปรอิสระและ ตัวแปรแฝงภายนอก ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ การชอบแสดงออก และการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์
2. บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (communal narcissism) เป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรแฝงภายนอก ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวแปร คือ ความหลงตนเอง แบบเน้นความสัมพันธ์

ตัวแปรส่งผ่าน

1. การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (relationship specific identification) เป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวแปร คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส
2. พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (relational maintenance behavior) เป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรแฝงภายในประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร คือ พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การแสดงความเชื่อมั่น การเปิดเผยตนเอง การพูดถึงความสัมพันธ์ การแบ่งงาน เครือข่ายสังคม

ตัวแปรตาม

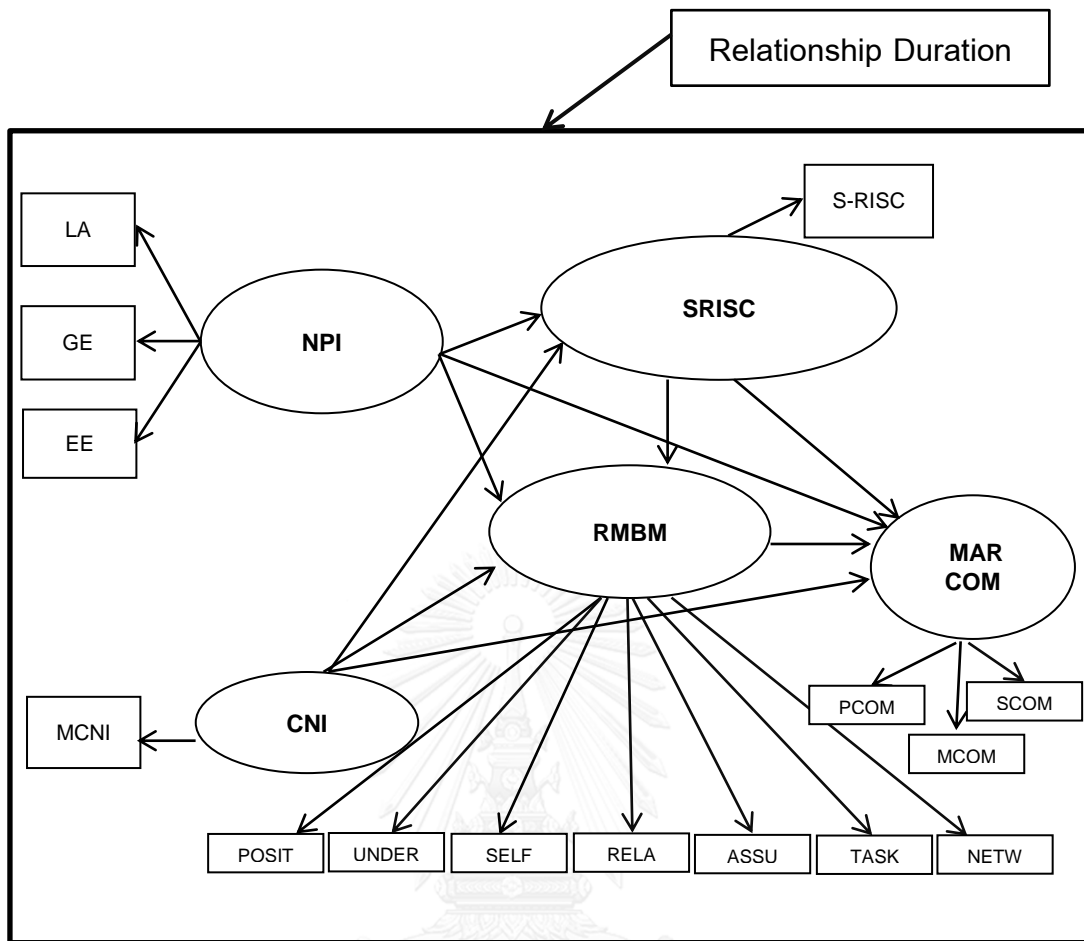
1. การผูกมัดในชีวิตสมรส (marital commitment) เป็นตัวแปรตามและตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การผูกมัดส่วนตัวบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรม และการผูกมัดทางโครงสร้าง

ตัวแปรกำกับ

1. ระยะเวลาในชีวิตสมรส แบ่งเป็น กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-10 ปี และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี
2. เพศ แบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง

ตัวแปรควบคุม

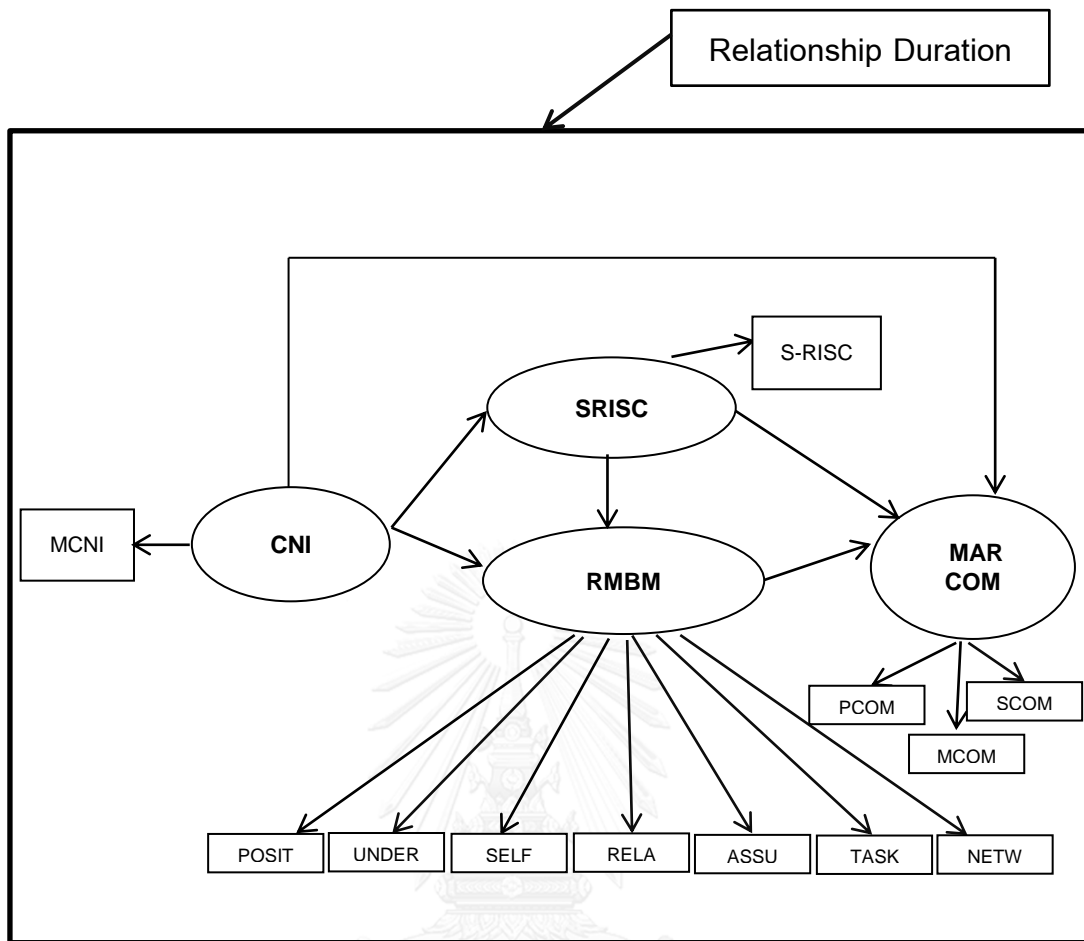
1. เพศ แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง
2. อายุ ระหว่าง 22-60 ปี
3. สถานภาพสมรส เป็นบุคคลที่จดทะเบียนสมรสหรือจัดงานแต่งงาน
4. ระดับการศึกษา เป็นบุคคลที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป
5. สถานภาพการมีบุตร เป็นบุคคลที่มีบุตรศึกษาอยู่ในระดับอนุบาลหรือประถมศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 5. โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลหลัก)

สมมติฐานการวิจัย (การศึกษาที่ 1)

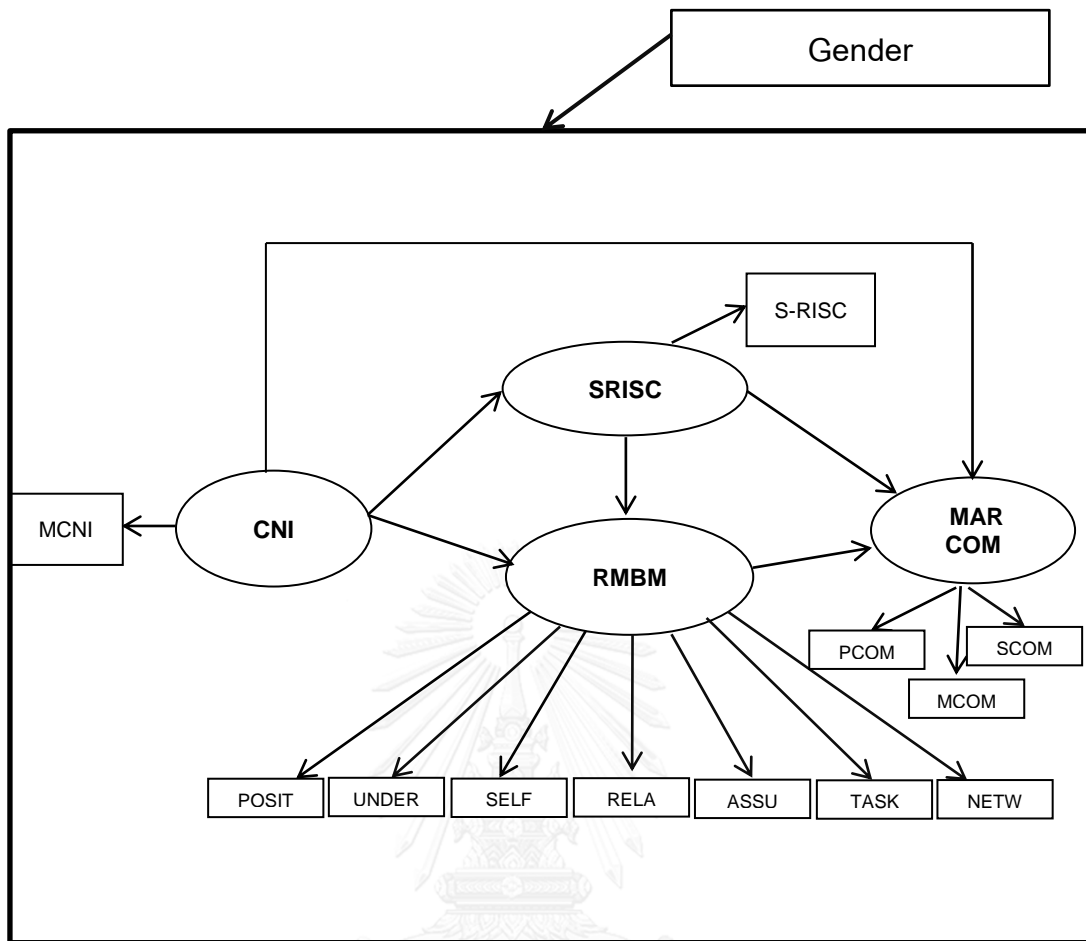
1. บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและบุคลิกภาพแบบหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (เฉพาะเมทริกซ์ BE และ GA)

ภาพที่ 6. โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลทางเลือก)

สมมติฐานการวิจัย (การศึกษาที่ 2)

- บุคลิกภาพแบบหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (เฉพาะเมทริกซ์ BE และ GA)

ภาพที่ 7. โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ)

สมมติฐานการวิจัย (การศึกษาที่ 3)

- บุคลิกภาพแบบหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีเพศเป็นตัวแปรกำกับ (เฉพาะเมทริกซ์ BE และ GA)

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง หมายถึง ลักษณะนิสัยจำเพาะคนที่ต้องการเป็นผู้นำเพื่อให้มีอำนาจในการสั่งงานผู้อื่นหรือแสดงอิทธิพลเหนือผู้อื่น ให้ทำตามความต้องการของตน โดยชอบทำตัวเป็นจุดศูนย์กลางของสนใจ และแสดงความเป็นตัวเองในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เชื่อว่าตนเองสมควรได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ มากกว่าผู้อื่น คำนึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าความต้องการของคนอื่น

ในงานวิจัยนี้ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบมาตราวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง จำนวน 13 ข้อ มีจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ การชอบแสดงออก และการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ โดยมาตราวัดมีลักษณะให้เลือกตอบ (forced-choice format) ใน 1 ข้อจะประกอบด้วยข้อความ 2 ข้อความและให้ผู้ร่วมการวิจัยเลือกว่าข้อความใดตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของผู้ร่วมการวิจัยมากที่สุด

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะนิสัยจำเพาะคนที่ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง ต้องการอำนาจ และแสวงหาความยิ่งใหญ่ให้กับตนเอง โดยใช้ความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างเป็นกลวิธีในการเพิ่มคุณค่าให้กับตนเอง ผ่านพฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ เช่น การแสดงความช่วยเหลือบุคคลอื่น การใส่ใจความรู้สึกของบุคคลอื่น การแสดงตนว่าเป็นบุคคลที่น่าไว้วางใจ

ในงานวิจัยนี้ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบมาตราวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด จำนวน 16 ข้อ มีจำนวน 1 องค์ประกอบ ให้ผู้ตอบประเมินบนมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส หมายถึง การรวมกลุ่มของความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่เอาใจใส่ต่อความสัมพันธ์ของตนเองกับคู่สมรส เช่น ความสำคัญของคู่สมรสที่มีต่อตนเอง การเอาใจใส่ความรู้สึกของคู่สมรส

ในงานวิจัยนี้ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบมาตราวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส จำนวน 11 ข้อ มีจำนวน 1 องค์ประกอบ

ให้ผู้ตอบประเมินบนมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออก ความคิด ความรู้สึก เพื่อรักษาความสัมพันธ์ให้เกิดความพึงพอใจ เน้นการกระทำพฤติกรรม กิจกรรมที่มีเป้าหมายทำให้ความสัมพันธ์ยังคงดำเนินต่อไป

ในงานวิจัยนี้ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบมาตราวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด จำนวน 28 ข้อ มีจำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การแสดงความเชื่อมั่น การเปิดเผยตนเอง การพูดถึงความสัมพันธ์ การแบ่งงาน เครือข่ายสังคม ให้ผู้ตอบประเมินบนมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การผูกมัดในชีวิตสมรส หมายถึง แหล่งอ้างอิงจากภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลทำให้บุคคลยังคงรักษาสถานภาพของการแต่งงานเอาไว้ โดยแหล่งอ้างอิงภายใน เช่น ความรักที่มีต่อคู่สมรส เจตคติต่อการหย่า และแหล่งอ้างอิงภายนอก เช่น ความกดดันทางสังคม การลงทุนลงแรงในความสัมพันธ์

ในงานวิจัยนี้ การผูกมัดในชีวิตสมรส หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบมาตราวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส เป็นข้อกระทงจำนวน 30 ข้อ มีจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรม และการผูกมัดทางโครงสร้าง ให้ผู้ตอบประเมินบนมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระยะเวลาการสมรส หมายถึง ระยะเวลาในความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส ซึ่งนับจากการจดทะเบียนสมรสหรือการจัดพิธีแต่งงานจนถึงปัจจุบัน

ในงานวิจัยนี้ ระยะเวลาการสมรส หมายถึง ระยะเวลาการสมรสระหว่างคู่สมรส ซึ่งมีระยะตั้งแต่ 2 -20 ปี

เพศ หมายถึง เพศสภาพของบุคคล

ในงานวิจัยนี้ เพศ หมายถึง เพศสภาพของบุคคล แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ข้อค้นพบจากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการผูกมัดในชีวิตสมรส ในลักษณะที่เป็นแหล่งอ้างอิงจากภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคล
2. ทำให้ทราบถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสสำหรับกลุ่มตัวอย่างวัยทำงาน ซึ่งอาจช่วยในเรื่องของการสร้างความมั่นคงภายในครอบครัว
3. ทำให้ทราบว่าระยะเวลาในการสมรสส่งผลต่อความมั่นคงของอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสหรือไม่
4. ได้เครื่องมือวัดทางจิตวิทยาที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างวัยทำงานหรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคู่สมรส ได้แก่ มาตรฐานบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง มาตรฐานบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มาตรฐานการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มาตรฐานวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และมาตรฐานวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับนักวิจัยที่ต้องการศึกษาตัวแปรที่ศึกษาคู่สมรส

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการศึกษา 3 การศึกษา คือ การศึกษาที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสและมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลหลัก) การศึกษาที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสและมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลทางเลือก) การศึกษาที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสและมีเพศเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ)

ตอนที่ 1 ประชากรและตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 3 วิธีการวิจัย

ตอนที่ 1 ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้ปกครองที่มีบุตรศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลหรือโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีอายุตั้งแต่ 22-60 ปีและแต่งงานกับเพศตรงข้าม (heterosexual) มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-20 ปี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-10 ปี และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี

2. ตัวอย่าง

2.1 วิธีการเลือกตัวอย่าง

รวบรวมรายชื่อโรงเรียนจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร (37 โรงเรียน) โรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย (5 โรงเรียน) และโรงเรียนเอกชน (388 โรงเรียน) จัดทำสลากและสุ่มจับรายชื่อโรงเรียน ประมาณ 15-20 แห่ง จากนั้นจึงทำจดหมายขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้ปกครองนักเรียน เมื่อได้รับการอนุญาตจึงดำเนินการเก็บข้อมูล

2.2.1 เกณฑ์ในการคัดตัวอย่าง

- 1) ช่วงอายุอยู่ในวัยทำงาน ระหว่าง 22-60 ปี (แม่บ้าน อนุโลมถือเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย)
- 2) สถานภาพสมรส ได้แก่ จดทะเบียนสมรสและจัดการแต่งงาน จดทะเบียนสมรสแต่ไม่ได้จัดงานแต่งงาน และไม่จดทะเบียนแต่จัดงานแต่งงาน (การไม่จดทะเบียนแต่จัดงานแต่งงาน อนุโลมให้ถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย)
- 3) ระยะเวลาในการสมรส 2-20 ปี อ้างอิงจากผู้ปกครองที่มีบุตรศึกษาในระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษา
- 4) ระดับการศึกษา เฉพาะระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 5) สถานภาพการมีบุตร ได้แก่ มีบุตรกำลังศึกษาในระดับอนุบาลหรือระดับประถมศึกษา ซึ่งโรงเรียนตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เพราะกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย มีจำนวนประชากรรายจังหวัดมากที่สุดในประเทศไทย คือ จำนวน 5,673,560 คน จากจำนวนจังหวัดทั่วประเทศ 77 จังหวัด (สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง, 2555)

2.2.2 เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่าง

- 1) ช่วงอายุที่ต่ำกว่า 22 ปีหรือมากกว่า 60 ปี
- 2) สถานภาพสมรส ได้แก่ ไม่จดทะเบียนและไม่จัดงานแต่งงาน แยกกันอยู่ หย่า คู่สมรสเสียชีวิต
- 3) ระยะเวลาการสมรสที่ต่ำกว่า 1 ปี เพราะอยู่ในช่วงการปรับตัวเข้าหากันและเป็นช่วงเวลาที่มีความเครียดในการหย่ามากที่สุด และระยะเวลาการสมรสที่มากกว่า 20 ปี เพราะมีการปรับตัวเข้าหากันอย่างเสถียรแล้วและได้ลงทุนในความสัมพันธ์ไว้มากเกินกว่าที่จะยุติความสัมพันธ์
- 4) ระดับการศึกษา ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
- 5) สถานภาพการมีบุตร ได้แก่ ไม่มีบุตร หรือบุตรกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือมีบุตรศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกกรุงเทพมหานคร

2.3 การกำหนดขนาดตัวอย่าง

กำหนดขนาดตัวอย่าง พิจารณาตามสูตร Hair, Black, Babin, Anderson, and Tatham (2006) คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 คนต่อการประมาณค่า 1 พารามิเตอร์

การศึกษาระดับที่ 1 (โมเดลหลัก): มีจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกรอบแนวคิดการวิจัย จำนวน 46 เส้นทาง ใช้ตัวอย่าง 10 คนต่อพารามิเตอร์ แบ่งกลุ่มตามตัวแปรกำกับ เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาในการสมรส ระหว่าง 2-10 ปี และกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาในการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี ดังนั้นคำนวณขนาดตัวอย่างได้ 46 พารามิเตอร์ \times 10 คน \times 2 กลุ่ม ได้ตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 920 คน

การศึกษาระดับที่ 2 (โมเดลทางเลือก): มีจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกรอบแนวคิดการวิจัย จำนวน 34 เส้นทาง ใช้ตัวอย่าง 10 คนต่อพารามิเตอร์ แบ่งกลุ่มตามตัวแปรกำกับ เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาในการสมรส ระหว่าง 2-10 ปี และกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาในการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี ดังนั้นคำนวณขนาดตัวอย่างได้ 34 พารามิเตอร์ \times 10 คน \times 2 กลุ่ม ได้ตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 680 คน

การศึกษาระดับที่ 3 (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ): มีจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวน 34 เส้นทาง ใช้ตัวอย่าง 10 คนต่อพารามิเตอร์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง ดังนั้นคำนวณขนาดตัวอย่างได้ 34 พารามิเตอร์ \times 10 คน \times 2 กลุ่ม ได้ตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 680 คน

ตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบ่งเป็น
 - 1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล
 - 1.2 ข้อมูลความสัมพันธ์ของคู่สมรส

2. มาตรวัดต่างๆ
 - 2.1 มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง
 - 2.2 มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์
 - 2.3 มาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส
 - 2.4 มาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์
 - 2.4 มาตรวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบ่งเป็น

1. ข้อมูลส่วนบุคคล สอบถามถึงข้อมูลโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ เป็นต้น
2. ข้อมูลความสัมพันธ์ของคู่สมรส สอบถามถึงความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส เช่น ระยะเวลาการสมรส จำนวนบุตร มีประวัติว่าบุคคลใกล้ชิดเคยหย่ามาก่อนหรือไม่ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 มาตรวัดต่างๆ มีการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

ผู้วิจัยแบ่งตัวอย่างสำหรับการพัฒนาเครื่องมือในงานวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกสำหรับพัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์และมาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส จำนวน 294 คน และกลุ่มที่สองสำหรับพัฒนามาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และมาตรวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส จำนวน 394 คน

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการพัฒนามาตรกลุ่มที่หนึ่งจำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ

(N = 294)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	62	21.09
หญิง	232	78.91
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า ม. 6	66	22.45
ม. 6 หรือ ปวช.	21	7.14
อนุปริญญาหรือ ปวส.	8	2.72
ปริญญาตรี	162	55.10
ปริญญาโท	34	11.56
ปริญญาเอก	1	0.34
ไม่ระบุ	2	0.68
การจดทะเบียนสมรส		
จดทะเบียนสมรสและจัดงานแต่งงาน	123	41.84
จดทะเบียนสมรสแต่ไม่ได้จัดงานแต่งงาน	35	11.90
ไม่จดทะเบียนสมรสแต่จัดงานแต่งงาน	107	36.39
ไม่ได้จดทะเบียนและไม่ได้จัดงานแต่งงาน	24	8.16
ไม่ระบุ	5	1.70
สถานภาพสมรส		
อยู่ด้วยกัน	256	87.07
แยกกันอยู่	21	7.14
หย่า	12	4.08
สามี/ ภรรยาเสียชีวิต	4	1.36
ไม่ระบุ	1	0.34

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานะการมีบุตร		
ไม่มี	2	0.68
มีบุตร	288	97.96
มีบุตรติดสามี / ภรรยา	2	0.68
มีบุตรบุญธรรม	1	0.34
ไม่ระบุ	1	0.34
เคยหย่าหรือไม่		
เคย	24	8.16
ไม่เคย	268	91.16
ไม่ระบุ	2	0.68
ศาสนา		
พุทธ	280	95.24
คริสต์	1	0.34
อิสลาม	11	3.74
ไม่ระบุ	2	0.68

1. มาตรการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Gentile et al. (2013) เป็นงานวิจัยที่ทำต่อเนื่องมาจากงานวิจัยของ Ackerman et al. (2011) ที่วิเคราะห์องค์ประกอบของมาตรวัดดังกล่าว ด้วยกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ คือ จำนวน 19,001 คน และพบว่าองค์ประกอบที่สามารถอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรดังกล่าวได้ดีที่สุด มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ภาวะผู้นำ/ อำนาจ (Leadership/ Authority) ($\alpha = .73$)
2. การชอบแสดงออก (Exhibitionism) ($\alpha = .75$)
3. การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (Entitlement/ Exploitativeness) ($\alpha = .52$)

NPI-13 มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรวัดการเห็นคุณค่าแห่งตน (RSE) เท่ากับ .15 โดยมีลักษณะให้เลือกรูปแบบ (forced-choice format) ใน 1 ข้อจะประกอบด้วยข้อความ 2 ข้อความและให้ผู้ร่วมการวิจัยเลือกว่าข้อความใดตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของผู้ร่วมการวิจัยมากที่สุด

การพัฒนาเครื่องมือ

ศึกษาการสร้างมาตรวัดตามแนวคิดของ Gentile et al. (2013) นำข้อกระทงมาถอดความให้เป็นภาษาไทย (forward translation) จากนั้นแปลกลับจากฉบับภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ (backward translation) โดยบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโททางด้านจิตวิทยาและไม่เคยมีความคุ้นเคยกับแบบวัดนี้มาก่อน และเป็นผู้ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นภาษาหลัก (bilingual) เปรียบเทียบแบบวัดฉบับที่แปลเป็นภาษาอังกฤษกับต้นฉบับพบว่ามีความแตกต่างเพียงเล็กน้อยและยังคงความหมายเดิม จึงนำมาอภิปรายร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาจนฉบับแปลและฉบับเดิมมีความสอดคล้องกัน (รายละเอียดในภาคผนวก ข ตารางที่ ข1) จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตร จำนวน 294 คน

การประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ความเที่ยง

1. นำคะแนนรวมจากการตอบมาตรวัดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน มาหากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยกลุ่มสูง จำนวน 89 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 มีคะแนน 5.0 ขึ้นไป) และกลุ่มต่ำ จำนวน 91 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 มีคะแนน 2.0 ลงมา)
2. วิเคราะห์ข้อกระทงด้วยสถิติที (independent *t*-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่าข้อกระทงทุกข้อสามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จึงผ่านการคัดเลือก
3. นำข้อกระทงที่ผ่านสถิติทดสอบที ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ (corrected item-total correlation: CITC) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า *r* วิฤต (300, .05, หนึ่งหาง) เท่ากับ .09 ได้ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 13 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ข ตารางที่ ข2)
4. ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ด้านภาวะผู้นำ/ อำนาจ ($\alpha = .50$) ด้านการชอบแสดงออก ($\alpha = .37$) และด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ ($\alpha = .33$)

การวิเคราะห์ความตรง

- นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในชั้นพัฒนามาตร จำนวน 294 คน วิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน (construct validity) โดยเริ่มจากวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงทั้ง 13 ข้อ พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงตั้งแต่ -.00 ถึง .33 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (N = 294)

ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	1.00												
2	.00	1.00											
3	.33**	.07	1.00										
4	.08	.11*	.09	1.00									
5	.14*	.10	.16**	.08	1.00								
6	.29**	.11*	.27**	.14*	.21**	1.00							
7	.15**	.06	.20**	.05	-.04	.20**	1.00						
8	.10	.06	.01	.05	.19**	.12*	-.03	1.00					
9	.26	.02	.17**	.04	.16**	.19**	.06	.12*	1.00				
10	.15*	.07	.14*	.07	.11*	.05	.15**	.03	-.00	1.00			
11	.00	.04	.08	-.12*	.02	.07	.01	.07	.15**	.02	1.00		
12	.31**	.04	.25**	.05	.15**	.22**	.21**	-.02	.18**	.18**	.02	1.00	
13	.05	.03	.00	.08	.08	.14*	-.00	.32**	.09	-.01	.07	.08	1.00
M	0.23	0.31	0.16	0.14	0.14	0.13	0.16	0.37	0.45	0.10	0.77	0.11	0.60
SD	0.42	0.46	0.37	0.35	0.34	0.34	0.36	0.48	0.49	0.30	0.41	0.32	0.49

* $p < .05$, ** $p < .01$.

- จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (second-order factor analysis) โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ การชอบแสดงออก และการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืน (goodness of fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไคว-สแควร์ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าไคว-สแควร์เท่ากับ 78.01 ที่องศาอิสระเท่ากับ 62 ระดับนัยสำคัญ .08 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัด

ระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ย
ของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.05 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ
มาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.03 (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8)

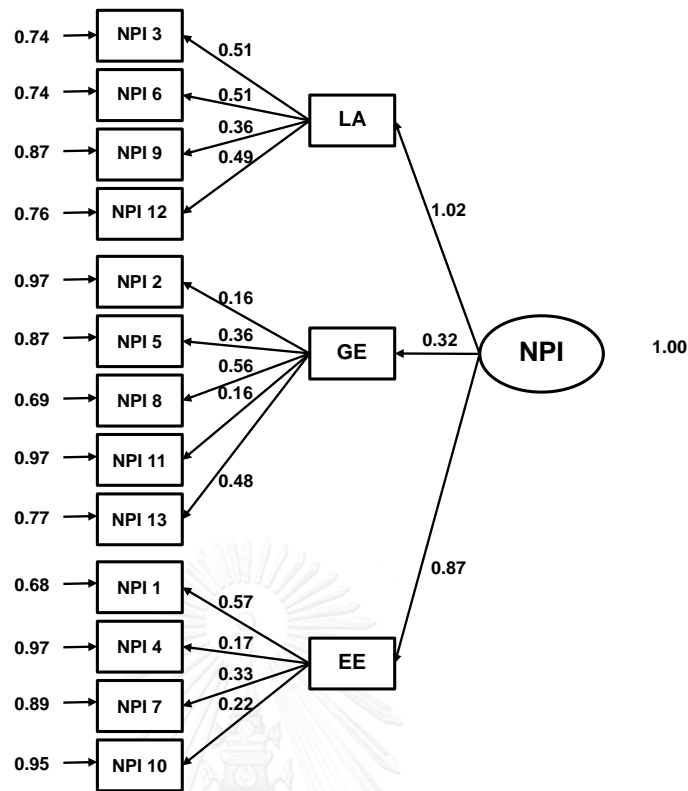
ตารางที่ 5

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง
แบบเน้นตนเอง ($N = 294$)

องค์ประกอบหลัก	ข้อ กระทง	ค่าน้ำหนัก ข้อกระทง (<i>b</i>)	ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE_b)	<i>t</i>	ความเที่ยง (R^2)	
ภาวะผู้นำ/ อำนาจ	3	0.51	< --- >	< --- >	.26	
	<i>b</i> =1.02	6	0.51	0.08	5.67*	.25
	(<i>SE</i> =0.28, <i>t</i> =4.45	9	0.36	0.08	4.55*	.13
	$R^2 = 1.0$)	12	0.49	0.08	5.55*	.23
การชอบแสดงออก	2	0.16	< --- >	< --- >	.02	
	<i>b</i> =0.32	5	0.36	0.19	1.82	.12
	(<i>SE</i> =0.19, <i>t</i> =1.70	8	0.56	0.29	1.88	.31
	$R^2 = .10$)	11	0.16	0.11	1.43	.02
	13	0.48	0.25	1.88	.22	
การสมควรได้ มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหา ผลประโยชน์	1	0.57	< --- >	< --- >	.32	
	มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหา	4	0.17	0.07	2.46*	.03
	ผลประโยชน์	7	0.33	0.07	4.45*	.11
	<i>b</i> =0.87	10	0.22	0.07	3.13*	.05
(<i>SE</i> =0.19, <i>t</i> =4.45,						
$R^2 = .76$)						

หมายเหตุ < --- > ไม่รายงานค่า *SE* และ *t* เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ

* $p < .05$.

ภาพที่ 8. โมเดลการวัดของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

3. วิเคราะห์ความตรงเชิงสอดคล้อง (convergent validity) โดยหาความสัมพันธ์กับมาตรวัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การเห็นคุณค่าแห่งตน ลักษณะการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พบว่า คะแนนรวมของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีสหสัมพันธ์กับมาตรวัดอื่นๆ ตั้งแต่ -0.02 ถึง $.31$ (ดังตารางที่ 6) โดยความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและแบบเน้นความสัมพันธ์มีค่าใกล้เคียงข้อค้นพบของ Gebauer et al. (2012) และความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองกับการเห็นคุณค่าแห่งตน มีค่าใกล้เคียงข้อค้นพบของ Gentile et al. (2013) จึงสรุปว่ามาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงสอดคล้อง

ตารางที่ 6

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดบุคลิกภาพแบบเน้นตนเองและมาตรอื่นๆ (N = 294)

	คะแนนรวม ของ บุคลิกภาพ หลงตนเอง แบบ เน้นตนเอง	องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเอง แบบเน้นตนเอง		
		ด้านภาวะ ผู้นำ/ อำนาจ	การชอบ แสดงออก	การสมควร ได้มากกว่าที่ เป็นอยู่/ การแสวงหา ผลประโยชน์
บุคลิกภาพหลงตนเอง แบบเน้นความสัมพันธ์	.24**	.18**	.27**	.01
การเห็นคุณค่าแห่งตน	.22**	.16**	.26**	.01
การมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในลักษณะพึ่งตนเอง	.31**	.30**	.15**	.23**
การมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและ กัน	-.02	-.05	.09	-.13*
การมองตนเองในแง่ ความสัมพันธ์กับคู่สมรส	.17**	.14*	.10	.11*

* $p < .05$, ** $p < .01$.

2. มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Gebauer et al. (2012) มีลักษณะเป็นมาตรรวมการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต มีข้อกระทง จำนวน 16 ข้อ จำนวน 1 องค์ประกอบ จากการทดสอบในหลายการศึกษา พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคอยู่ระหว่าง .86 - .94 มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรวัดการเห็นคุณค่าแห่งตนอยู่ระหว่าง .30 - .47 ในงานวิจัยนี้ มีระดับการตอบ 7 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยมากที่สุด จนถึง เห็นด้วยมากที่สุด

การพัฒนาเครื่องมือ

ศึกษาการสร้างมาตรวัดตามแนวคิดของ Gebauer et al. (2012) จากนั้นนำข้อกระทงมาถอดความให้เป็นภาษาไทยและปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนข้อกระทงให้สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย แล้วจึงนำมาตรวัดที่ถอดความแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในชั้นพัฒนามาตร จำนวน 294 คน

การประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ความเที่ยง

- นำคะแนนรวมจากการตอบมาตรวัดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน มาหากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยกลุ่มสูง จำนวน 85 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 มีคะแนน 88 ขึ้นไป) และกลุ่มต่ำ จำนวน 83 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 มีคะแนน 72 ลงมา)
- วิเคราะห์ข้อกระทงด้วยสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า ข้อกระทงทุกข้อสามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จึงผ่านการคัดเลือก
- นำข้อกระทงที่ผ่านสถิติทดสอบที ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า r วิฤต (300, .05, หนึ่งหาง) เท่ากับ .09 ได้ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 16 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ข ตารางที่ ข3)
- ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .90

การวิเคราะห์ความตรง

- นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในชั้นพัฒนามาตร จำนวน 294 คน วิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน โดยเริ่มจากวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงทั้ง 16 ข้อ พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงตั้งแต่ .13 ถึง .63 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัด
บุคลิกภาพหลงตนเองแบบความสัมพันธ์ (N = 294)

ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	1.00															
2	.54**	1.00														
3	.50**	.42**	1.00													
4	.45**	.53**	.47**	1.00												
5	.39**	.48**	.43**	.46**	1.00											
6	.40**	.44**	.42**	.39**	.46**	1.00										
7	.33**	.47**	.32**	.40**	.35**	.45**	1.00									
8	.36**	.34**	.33**	.31**	.22**	.34**	.45**	1.00								
9	.30**	.50**	.29**	.35**	.32**	.43**	.65**	.50**	1.00							
10	.30**	.27**	.37**	.31**	.38**	.32**	.24**	.13**	.28**	1.00						
11	.29**	.38**	.19**	.32**	.22**	.31**	.60**	.38**	.57**	.24**	1.00					
12	.28**	.34**	.28**	.34**	.20**	.26**	.49**	.44**	.49**	.22**	.57**	1.00				
13	.27**	.27**	.35**	.29**	.27**	.46**	.36**	.28**	.33**	.30**	.40**	.51**	1.00			
14	.32**	.47**	.31**	.41**	.37**	.41**	.50**	.36**	.49**	.32**	.49**	.36**	.40**	1.00		
15	.28**	.39**	.42**	.40**	.30**	.35**	.43**	.39**	.37**	.38**	.33**	.46**	.43**	.50**	1.00	
16	.22**	.32**	.18**	.33**	.17**	.29**	.56**	.40**	.53**	.24**	.63**	.53**	.43**	.45**	.36**	1.00
M	5.67	5.33	5.77	5.48	5.95	5.04	4.56	4.77	4.48	5.35	3.86	4.37	4.67	5.03	5.14	4.17
SD	0.96	1.17	0.96	1.12	1.12	1.20	1.39	1.30	1.29	1.04	1.40	1.39	1.31	1.12	1.11	1.36

** $p < .01$.

- จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (first-order factor analysis) โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบความสัมพันธ์ มี 1 องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไคร้-สแควร์ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าไคร้-สแควร์เท่ากับ 79.79 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 62 ระดับนัยสำคัญ .06 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ 0.92 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือเท่ากับ 0.03 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐานเท่ากับ 0.03 (ตารางที่ 8 และภาพที่ 9)

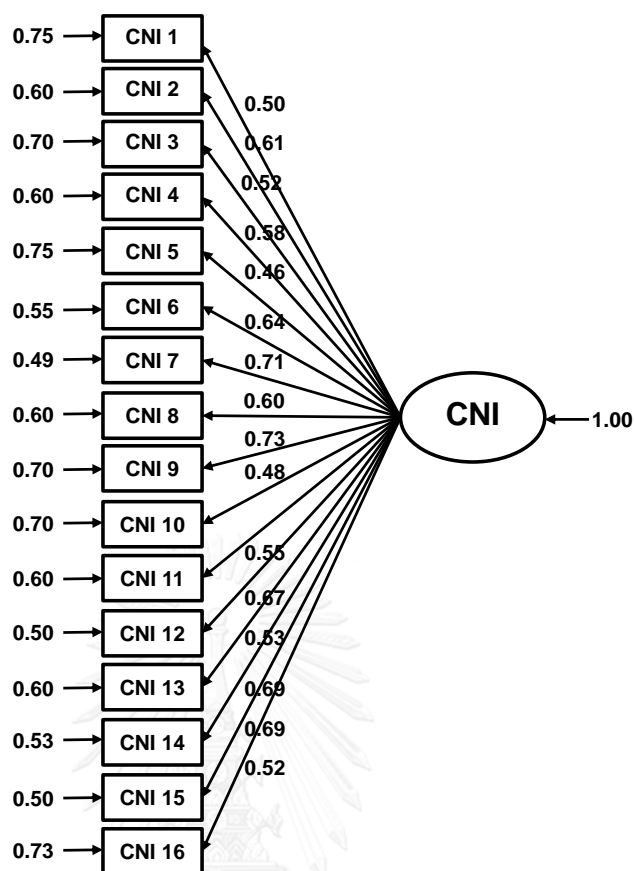
ตารางที่ 8

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเอง
แบบเน้นความสัมพันธ์ ($N = 294$)

องค์ประกอบ	ข้อ กระทง	ค่าน้ำหนัก ข้อกระทง (<i>b</i>)	ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE_b)	<i>t</i>	ความเที่ยง (R^2)
บุคลิกภาพหลงตนเอง	1	0.50	< --- >	< --- >	0.24
แบบเน้นความสัมพันธ์	2	0.61	0.06	9.06***	0.37
	3	0.52	0.06	7.99***	0.26
	4	0.58	0.07	8.14***	0.33
	5	0.46	0.06	6.81***	0.21
	6	0.64	0.08	7.41***	0.40
	7	0.71	0.09	7.93***	0.51
	8	0.60	0.07	7.74***	0.35
	9	0.73	0.09	7.60***	0.53
	10	0.48	0.07	6.30***	0.23
	11	0.55	0.08	6.83***	0.30
	12	0.67	0.08	7.56***	0.44
	13	0.53	0.07	6.72***	0.28
	14	0.69	0.08	7.77***	0.47
	15	0.69	0.09	7.63***	0.47
	16	0.52	0.07	6.51***	0.26

หมายเหตุ < --- > ไม่รายงานค่า SE และ *t* เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ

*** $p < .001$.

ภาพที่ 9. โมเดลการวัดของมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบความสัมพันธ์

- วิเคราะห์ความตรงเชิงสอดคล้อง โดยหาความสัมพันธ์กับมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและมาตรวัดการเห็นคุณค่าแห่งตน พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ($r = .24$, $p < .01$) และมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าแห่งตน ($r = .32$, $p < .01$) จึงสรุปว่ามาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงสอดคล้อง

3. มาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Linardatos and Lydon (2011) มีลักษณะเป็นมาตรรวมการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต มีข้อกระทง จำนวน 11 ข้อ จำนวน 1 องค์ประกอบ มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .90 มีระดับการตอบ 7 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยมากที่สุด จนถึง เห็นด้วยมากที่สุด

การพัฒนาเครื่องมือ

ศึกษาการสร้างมาตรวัดตามแนวคิดของ Linardatos and Lydon (2011) จากนั้นนำข้อกระทงมาถอดความให้เป็นภาษาไทยและปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนข้อกระทงให้สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย แล้วจึงนำมาตรวจวัดที่ถอดความแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในชั้นพัฒนามาตร จำนวน 294 คน

การประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ความเที่ยง

- นำคะแนนรวมจากการตอบมาตรวัดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน มาหากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยกลุ่มสูง จำนวน 83 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 มีคะแนน 62 ขึ้นไป) และกลุ่มต่ำ จำนวน 88 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 มีคะแนน 50 ลงมา)
- วิเคราะห์ข้อกระทงด้วยสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่าข้อกระทงทุกข้อสามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จึงผ่านการคัดเลือก
- นำข้อกระทงที่ผ่านสถิติทดสอบที ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า r วิกฤต (300, .05, หนึ่งหาง) เท่ากับ .095 ได้ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 11 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ข ตารางที่ ข4)
- ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .85

การวิเคราะห์ความตรง

- นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในชั้นพัฒนามาตร จำนวน 294 คน วิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน โดยเริ่มจากวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงทั้ง 11 ข้อ พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงตั้งแต่ .10 ถึง .82 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัด
การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (N = 294)

ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1.00										
2	.82**	1.00									
3	.58**	.62**	1.00								
4	.28**	.34**	.19**	1.00							
5	.51**	.53**	.47**	.46**	1.00						
6	.53**	.54**	.52**	.37**	.67**	1.00					
7	.37**	.42**	.29**	.55**	.55**	.55**	1.00				
8	.21**	.23**	.15**	.11	.11	.12*	.13*	1.00			
9	.12*	.16**	.15**	.17**	.10	.13*	.14*	.50**	1.00		
10	.56**	.60**	.47**	.51**	.65**	.57**	.62**	.11*	.11*	1.00	
11	.31**	.37**	.22**	.70**	.49**	.41**	.51**	.11*	.16*	.56**	1.00
M	6.07	5.93	6.28	4.14	5.36	5.41	4.88	4.24	3.98	5.36	4.27
SD	1.10	1.15	0.92	1.72	1.44	1.40	1.42	1.65	1.63	1.38	1.64

* $p < .05$, ** $p < .01$.

- จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์แบบคู่สมรส มี 1 องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไคร้-สแควร์ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าไคร้-สแควร์เท่ากับ 40.50 ที่องศาอิสระเท่ากับ 32 ระดับนัยสำคัญ .143 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ 0.975 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วเท่ากับ 0.949 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือเท่ากับ 0.0455 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐานเท่ากับ 0.030 (ตารางที่ 10 และภาพที่ 10)

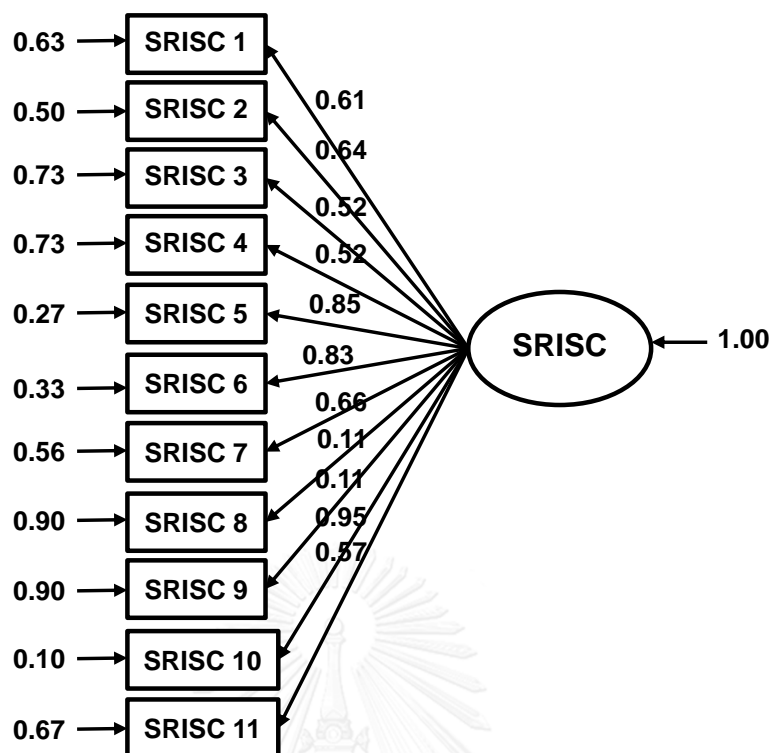
ตารางที่ 10

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดการมองตนเองในแง่
ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (N = 294)

องค์ประกอบหลัก	ข้อ กระทง	ค่าน้ำหนัก ข้อกระทง (b)	ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE _b)	t	ความเที่ยง (R ²)
การมองตนเองใน	1	0.61	< --- >	< --- >	0.37
แง่ความสัมพันธ์กับ	2	0.64	0.03	18.43***	0.41
คู่สมรส	3	0.52	0.05	10.41***	0.27
	4	0.52	0.06	8.40***	0.27
	5	0.85	0.09	9.36***	0.72
	6	0.83	0.09	9.19***	0.68
	7	0.66	0.06	10.18***	0.43
	8	0.11	0.05	2.07***	0.01
	9	0.11	0.05	2.08***	0.01
	10	0.95	0.09	9.98***	0.90
	11	0.57	0.06	9.08***	0.32

หมายเหตุ < --- > ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ

***p < .001.

ภาพที่ 10. โมเดลการวัดของมาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

3. วิเคราะห์ความตรงเชิงสอดคล้อง โดยหาความสัมพันธ์มาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (The Self-Construal Scale: SCS) พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีสหสัมพันธ์ทางลบการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะการพึ่งตนเอง (independence self-construal) ($r = -.05, ns$) และมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependence self-construal) ($r = .29, p < .01$) จึงสรุปว่ามาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงสอดคล้อง

ตารางที่ 11

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนามาตรกลุ่มที่สองจำแนกตามลักษณะพื้นฐาน
ต่างๆ (N = 394)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	121	30.71
หญิง	273	69.29
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า ม. 6	93	23.60
ม. 6 หรือ ปวช.	30	7.61
อนุปริญญาหรือ ปวส.	4	1.02
ปริญญาตรี	256	64.97
ปริญญาโท	10	2.54
ปริญญาเอก	1	0.26
การจดทะเบียนสมรส		
จดทะเบียนสมรสและจัดงานแต่งงาน	182	46.19
จดทะเบียนสมรสแต่ไม่ได้จัดงานแต่งงาน	75	19.04
ไม่จดทะเบียนสมรสแต่จัดงานแต่งงาน	123	31.22
ไม่ได้จดทะเบียนและไม่ได้จัดงานแต่งงาน	14	3.55
สถานภาพสมรส		
อยู่ด้วยกัน	394	100.0
สถานะการมีบุตร		
มีบุตร	385	97.72
มีบุตรติดสามี / ภรรยา	8	2.03
มีบุตรบุญธรรม	1	0.25
เคยหย่าหรือไม่		
เคย	18	4.57
ไม่เคย	376	95.43

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	387	98.22
คริสต์	3	0.76
อิสลาม	4	1.02

4. มาตรฐานวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Stafford (2011) มีลักษณะเป็นมาตรฐานการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต มีข้อกระทง จำนวน 28 ข้อ จำนวน 7 องค์ประกอบ มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค์ในแต่ละองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .82 - .95 มีระดับการตอบ 7 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยมากที่สุด จนถึง เห็นด้วยมากที่สุด

การพัฒนาเครื่องมือ

ศึกษาการสร้างมาตรวัดตามแนวคิดของ Stafford (2011) จากนั้นนำข้อกระทงมาถอดความให้เป็นภาษาไทยและปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนของข้อกระทงให้สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย แล้วจึงนำมาตรวัดที่ถอดความแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตร จำนวน 394 คน

การประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ความเที่ยง

- นำคะแนนรวมจากการตอบมาตรวัดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน มาหากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยกลุ่มสูง จำนวน 110 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 มีคะแนน 169 ขึ้นไป) และกลุ่มต่ำ จำนวน 107 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 มีคะแนน 142 ลงมา)
- วิเคราะห์ข้อกระทงด้วยสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า ข้อกระทงทุกข้อสามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จึงผ่านการคัดเลือก
- นำข้อกระทงที่ผ่านสถิติทดสอบที่ ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า r วิกฤต (400, .05, หนึ่งหาง) เท่ากับ .08 ได้ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 28 ข้อ

4. ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .94 และเมื่อแยกแต่ละองค์ประกอบมีค่าระหว่าง .72 ถึง .87 (รายละเอียดในภาคผนวก ข ตารางที่ ๗5)

การวิเคราะห์ความตรง

1. นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตร จำนวน 394 คน วิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน โดยเริ่มจากวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบตั้งแต่ .38 ถึง .71

ตารางที่ 12

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัด พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (N = 394)

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7
1. พฤติกรรมเชิงบวก	(.86)						
2. ความเข้าใจ	.71**	(.72)					
3. การเปิดเผยตนเอง	.56**	.59**	(.84)				
4. การพูดถึงความสัมพันธ์	.55**	.47**	.57**	(.87)			
5. การแสดงความเชื่อมั่น	.68**	.65**	.58**	.61**	(.80)		
6. การแบ่งงาน	.47**	.50**	.42**	.38**	.52**	(.82)	
7. เครือข่ายทางสังคม	.52**	.52**	.48**	.46**	.56**	.48**	(.75)
M	5.55	5.48	5.54	5.21	5.66	5.81	5.17
SD	1.11	0.95	1.11	1.31	1.04	0.98	1.07

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแนวทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

** $p < .01$.

2. จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การแสดงความเชื่อมั่น การเปิดเผยตนเอง การพูดถึงความสัมพันธ์ การแบ่งงาน และเครือข่ายทางสังคม ผลการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไคว์-สแควร์ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดย

มีค่าไคร์-สแควร์เท่ากับ 16.03 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 11 ระดับนัยสำคัญ .13 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วเท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ เท่ากับ 0.01 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.03 (ตารางที่ 13 และภาพที่ 11)

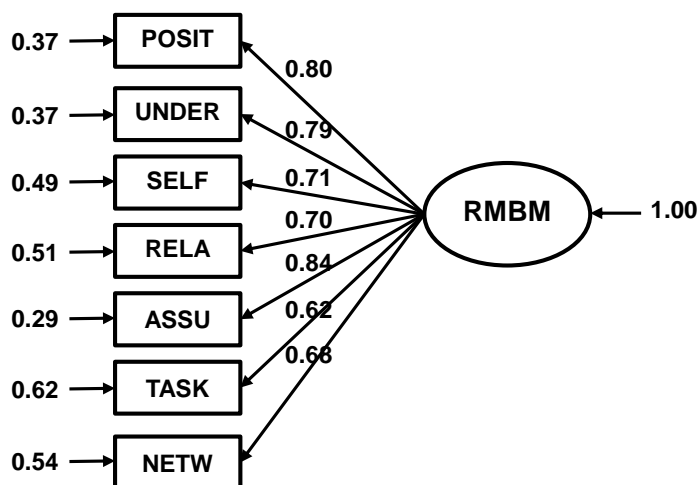
ตารางที่ 13

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดพฤติกรรมมารักษา
ความสัมพันธ์ (N = 394)

องค์ประกอบย่อย	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (b)	ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE _b)	t	ความ เที่ยง (R ²)
พฤติกรรมเชิงบวก	.80	< --- >	< --- >	0.63
ความเข้าใจ	.79	0.04	18.95***	0.62
การเปิดเผยตนเอง	.71	0.04	14.42***	0.50
การพูดถึงความสัมพันธ์	.70	0.05	13.95***	0.48
การแสดงความเชื่อมั่น	.84	0.04	17.60***	0.70
การแบ่งงาน	.62	0.05	12.37***	0.38
เครือข่ายทางสังคม	.68	0.04	13.72***	0.45

หมายเหตุ < -- > ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ

***p < .001.

ภาพที่ 11. โมเดลการวัดของมาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

3. วิเคราะห์ความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) พบว่า พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส ($r = .56, p < .01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบทุกด้านมีสหสัมพันธ์กับการผูกมัดในชีวิตสมรส ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก ($r = .49, p < .01$); ความเข้าใจ ($r = .49, p < .01$); การเปิดเผยตนเอง ($r = .35, p < .01$); การพูดถึงความสัมพันธ์ ($r = .38, p < .01$); การแสดงความเชื่อมั่น ($r = .50, p < .01$); การแบ่งงาน ($r = .35, p < .01$); เครือข่ายทางสังคม ($r = .46, p < .01$) โดยเมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอย พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์สามารถทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดในชีวิตสมรสได้ร้อยละ 34.1 สรุปว่ามาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงทำนาย

5. มาตรฐานการผูกมัดในชีวิตสมรส

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Johnson et al. (1999) โดยมีการประเมิน 2 แบบ ได้แก่ การประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ระดับ จำนวน 41 ข้อและการประเมินจากคำคุณศัพท์ 2 ข้อ 7 ระดับ จำนวน 8 ข้อ แบ่งเป็นองค์ประกอบใหญ่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การผูกมัดส่วนบุคคล (มีด้านย่อย คือ ความรัก ความพึงพอใจในชีวิตสมรสและเอกลักษณ์ของคู่)
2. การผูกมัดทางจริยธรรม (มีด้านย่อย คือ เจตคติต่อการหย่า การยึดติดคู่สมรส และค่านิยมความคงที่ในการกระทำพฤติกรรม)
3. การผูกมัดทางโครงสร้าง (มีด้านย่อย คือ ทางเลือก แรงกดดันทางสังคม ขั้นตอนการยุติความสัมพันธ์และการลงทุน)

มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคในแต่ละองค์ประกอบย่อยอยู่ระหว่าง .71 - .84

การพัฒนาเครื่องมือ

ศึกษาการสร้างมาตรวัดตามแนวคิดของ Johnson et al. (1999) จากนั้นนำข้อกระทงมาถอดความให้เป็นภาษาไทยและปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนของข้อกระทงให้สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย แล้วจึงนำมาตรวัดที่ถอดความแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตร จำนวน 394 คน

การประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ความเที่ยง

1. นำคะแนนรวมจากการตอบมาตรวัดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน มาหากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยกลุ่มสูง จำนวน 106 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 มีคะแนน 222.13 ขึ้นไป) และกลุ่มต่ำ จำนวน 106 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 มีคะแนน 176.49 ลงมา)
2. วิเคราะห์ข้อกระทงด้วยสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า มีข้อกระทงที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 ข้อ ได้แก่
 - a. ด้านเจตคติต่อการหย่า ไม่ผ่าน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6 และ ข้อ 7
 - b. ด้านทางเลือก ไม่ผ่าน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 22

3. นำข้อกระทงที่ผ่านสถิติทดสอบที ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า r วิกฤต (400, .05, หนึ่งหาง) เท่ากับ .08 ได้ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 38 ข้อ
4. เนื่องจากจำนวนข้อกระทงในแต่ละด้านย่อยมีความแตกต่างกัน คือ มีตั้งแต่ 2 ข้อจนถึง 6 ข้อ จึงได้ทำการรวมด้านความรักและความพึงพอใจในชีวิตสมรสเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีข้อกระทง 3 ข้อในด้านดังกล่าว และตัดข้อกระทงในด้านย่อยที่มีจำนวน 5-6 ข้อ ให้เหลือเพียง 4 ข้อ เพื่อให้จำนวนข้อในแต่ละด้านย่อยมีความใกล้เคียงกัน โดยด้านย่อยที่ตัดข้อกระทงออก มี 3 ด้าน ได้แก่
 - a. ด้านทางเลือก ตัดออก 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 21 (CITC = 0.27) พิจารณาจากข้อกระทงที่มีค่า CITC ต่ำที่สุด
 - b. ด้านแรงกดดันทางสังคม เนื่องจากข้อกระทงต้องการวัดจากแหล่งอ้างอิงที่หลากหลาย ได้แก่ สถานภาพทางสังคม พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อน เขย-สะใภ้ และลูก ดังนั้นข้อกระทงที่คงไว้จะต้องครอบคลุมทุกแหล่งอ้างอิงข้างต้น หลังจากพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เห็นว่า ให้ตัดข้อ 26 (CITC = 0.70) ออก เพราะซ้ำซ้อนกับข้อ 27 ซึ่งเป็นแหล่งอ้างอิงเกี่ยวกับเพื่อนเหมือนกัน และให้ปรับข้อความข้อ 27 ให้มีความชัดเจนมากขึ้น จากเดิม “ฉันอาจลำบากใจที่ต้องเผชิญหน้ากับเพื่อนๆ และคนในครอบครัวของตนเอง หลังการยุติความสัมพันธ์กับคู่สมรส” เป็น “ฉันอาจลำบากใจที่ต้องเผชิญหน้ากับเพื่อนๆ หลังการยุติความสัมพันธ์กับคู่สมรส” และตัดข้อ 28 (CITC = 0.53) ออก เนื่องจากเป็นแหล่งอ้างอิงเกี่ยวกับลูก ซึ่งงานวิจัยนี้ควบคุมตัวแปรดังกล่าวไว้แล้ว เพราะผู้ร่วมการวิจัยทุกคน ต้องเป็นบุคคลที่มีลูกแล้วเท่านั้น
 - c. ด้านขั้นตอนการแยกจาก ตัดออก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 29 (CITC = 0.70) และข้อ 33 (CITC = 0.59) พิจารณาจากข้อกระทงที่มีค่า CITC ต่ำที่สุด
5. ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรฐาน (ฉบับปรับปรุง จำนวน 33 ข้อ) เท่ากับ .92 และเมื่อแยกแต่ละองค์ประกอบย่อย (จำนวน 9 องค์ประกอบ) มีค่าระหว่าง .60 ถึง .88 (รายละเอียดในภาคผนวก ข ตารางที่ ข6)

การวิเคราะห์ความตรง

1. เพื่อให้รูปแบบการตอบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้ตัดการประเมินจากค่าคุณศัพท์ 2 ข้อ จำนวน 8 ข้อ ออก และข้อกระทงการประมาณค่าแบบลิเคิร์ตที่ผ่านการวิเคราะห์ความเที่ยง มีจำนวน 33 ข้อ จึงนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตร จำนวน 394 คน วิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน โดยเริ่มจากวิเคราะห์เมตริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบ จำนวน 10 องค์ประกอบ พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ ตั้งแต่ .17 ถึง .67

ตารางที่ 14

เมตริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส ($N = 394$)

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ความรักและความพึงพอใจในชีวิตสมรส	(.87)								
2. เอกลักษณะของคู่	.63**	(.83)							
3. เจตคติต่อการหย่า	.38**	.47**	(.60)						
4. การยึดติดคู่สมรส	.48**	.50**	.63**	(.81)					
5. ค่านิยมความคงที่ในการกระทำพฤติกรรม	.36**	.55**	.39**	.45**	(.81)				
6. ทางเลือก	.21**	.27**	.38**	.40**	.22**	(.74)			
7. แรงกดดันทางสังคม	.21**	.34**	.44**	.50**	.29**	.52**	(.79)		
8. ขั้นตอนการแยกจาก	.15**	.21**	.33**	.35**	.17**	.49**	.59**	(.88)	
9. การลงทุน	.23**	.25**	.36**	.40**	.19**	.46**	.59**	.67**	(.82)
<i>M</i>	6.01	5.70	4.80	4.92	5.66	4.49	4.48	4.20	4.31
<i>SD</i>	1.09	1.05	1.36	1.43	0.97	1.37	1.44	1.70	1.61

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแนวทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

** $p < .01$.

2. จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรมและการผูกมัดทางโครงสร้าง ผลการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลการวัด

สอดคล้องกลมกลืน (goodness of fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไคว-สแควร์ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าไคว-สแควร์เท่ากับ 25.17 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 21 ระดับนัยสำคัญ .239 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ 0.986 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วเท่ากับ 0.970 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือเท่ากับ 0.0302 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐานเท่ากับ 0.022 (ตารางที่ 15 และภาพที่ 12)

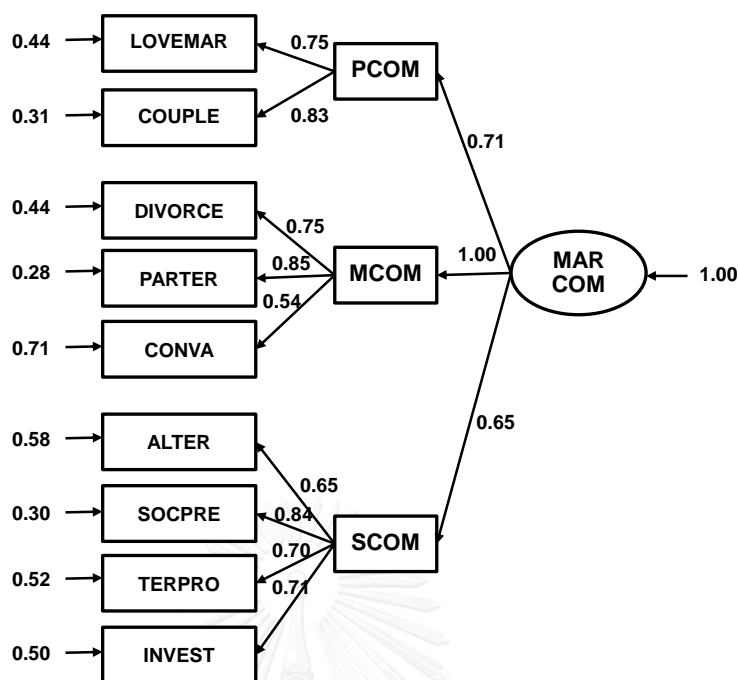
ตารางที่ 15

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส (N = 394)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (b)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE _b)	t	ความเที่ยง (R ²)
การผูกมัดส่วนบุคคล	ความรักและความพึงพอใจในชีวิตสมรส	.75	< --- >	< -- >	0.56
b=0.71 (SE=0.087, t=7.825 R ² =0.510)	เอกลักษณ์ของคู่	.83	0.06	12.03***	0.68
การผูกมัดทางจริยธรรม	เจตคติต่อการหย่า	.75	< --- >	< --- >	0.56
b=1.00 (R ² =1.00)	การยึดติดคู่สมรส	.85	0.05	14.67***	0.71
	ค่านิยมความคงที่ใน	.54	0.05	9.83***	0.28
	การกระทำผิดกรรม				
การผูกมัดทางโครงสร้าง	ทางเลือก	.65	< --- >	< --- >	0.42
b=0.65 (SE=0.085, t=7.331 R ² =0.42)	แรงกดดันทางสังคม	.84	0.06	12.36***	0.69
	ขั้นตอนการแยกจาก	.70	0.06	11.13***	0.48
	การลงทุน	.71	0.06	11.30***	0.50

หมายเหตุ < -- > ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ

***p < .001.

ภาพที่ 12. โมเดลการวัดของมาตรวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

4. วิเคราะห์ความตรงเชิงทำนาย โดยหาความสัมพันธ์มาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และมีเกณฑ์คือ พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ต้องสามารถอธิบายความแปรปรวนของการผูกมัดในชีวิตสมรสได้ พบว่า พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์สามารถทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดในชีวิตสมรสได้ร้อยละ 34.1 สรุปว่า มาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงทำนาย

ตอนที่ 3 วิธีการวิจัย

1. การพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

งานวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน (IRB) กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวได้ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 โครงการวิจัยที่ 105.1/57

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

ทำจดหมายขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้ปกครองนักเรียน เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียน ดำเนินการจัดเอกสารตามจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง (ระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา) และฝากเอกสารดังกล่าวให้ฝ่ายธุรการ/ ฝ่ายวิชาการ/ ฝ่ายวิจัย ดำเนินการแจกให้ครูประจำชั้นในแต่ละห้อง เพื่อให้นักเรียนนำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูล เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากผู้ปกครองกรอกข้อมูลแบบสอบถามแล้ว ปิดผนึกซองและฝากให้นักเรียนนำไปให้ครูประจำชั้น โดยครูประจำชั้นส่งเอกสารดังกล่าวไปที่ฝ่ายที่ดูแล จากนั้นจึงรวบรวมแบบสอบถามที่ปิดผนึกซองจากฝ่ายที่ดูแล

2.2 จำนวนตัวอย่างที่เก็บได้

หลังจากยื่นจดหมายเพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัย จากโรงเรียน 7 โรงเรียน ได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการวิจัยได้ 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนไทย-คริสเตียน โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ และโรงเรียนสาธิตมศ. จึงดำเนินการจัดแบบสอบถามเพื่อกระจายตามโรงเรียนต่างๆ จำนวน 3,981 ชุด และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องว่าเป็นการขอความร่วมมือโดยความสมัครใจ ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 3,160 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับจำนวน 79.37 เปอร์เซ็นต์ เมื่อดำเนินการคัดกรองข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามว่าผ่านเกณฑ์การคัดเลือกหรือไม่ พบว่า มีแบบสอบถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก มีจำนวน 673 ชุด คิดเป็นร้อยละ 21.29 เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่ตรงการเกณฑ์ในการเข้าร่วมการวิจัย เช่น อยู่ก่อนแต่ง แยกกันอยู่ หย่า เป็นหม้าย หรือ แต่งงานเกิน 20 ปี ดังนั้นแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก มีจำนวน 2,487 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.47 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

ขั้นตอนการแบ่งตัวอย่างในแต่ละการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2,487 คน แบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 แบ่งตามระยะเวลาการสมรส ได้ 4 กลุ่ม สำหรับการศึกษาระดับที่ 1 และการศึกษาระดับที่ 2 ครั้งที่ 2 แบ่งตามเพศ สำหรับการศึกษาระดับที่ 3

รายละเอียดการแบ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละการศึกษา มีดังนี้

การศึกษาที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-10 ปี มีจำนวน 618 คน และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี จำนวน 674 คน

การศึกษาที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-10 ปี มีจำนวน 571 คน และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี จำนวน 624 คน

การศึกษาที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชาย จำนวน 1,226 คนและเพศหญิง จำนวน 1,261 คน

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modeling หรือ SEM) ด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มี 3 การศึกษา แบ่งออกเป็น การศึกษาที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ การศึกษาที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลทางเลือกของอิทธิพลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส และการศึกษาที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

- การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแยกเป็นแต่ละการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน
- ตอนที่ 1 การศึกษาที่ 1: ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลหลัก) โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ
- ตอนที่ 2 การศึกษาที่ 2: ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลทางเลือก) โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ
- ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาที่ 1 (โมเดลหลัก) และการศึกษาที่ 2 (โมเดลทางเลือก)
- ตอนที่ 4 การศึกษาที่ 3: ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ) โดยมีตัวแปรเพศเป็นตัวแปรกำกับ

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

<i>M</i>	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยคะแนนตัวแปร
<i>SD</i>	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
<i>N</i>	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
Max	หมายถึง	คะแนนสูงสุด
Min	หมายถึง	คะแนนต่ำสุด
<i>SE</i>	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (standard error)
C.V.	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

Sk	หมายถึง	ค่าความเบ้ (Skewness)
Ku	หมายถึง	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
χ^2	หมายถึง	ค่าไค-สแควร์ (Chi-square)
b	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson (Pearson product-moment correlation coefficient)
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
df	หมายถึง	องศาความเป็นอิสระ (degree of freedom)
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMR	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Root Mean Squared Residual)
RMSEA	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Root Mean Square Error of Approximation)
BE	หมายถึง	เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายในแฝงกับตัวแปรแฝงภายในด้วยกัน (Beta)
GA	หมายถึง	เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรแฝงภายนอกไปยังตัวแปรแฝงภายใน (Gamma)
$\Delta\chi^2$	หมายถึง	ผลต่างของค่าไค-สแควร์
Δdf	หมายถึง	ผลต่างขององศาความเป็นอิสระ
TE	หมายถึง	อิทธิพลรวม (Total Effect)
DE	หมายถึง	อิทธิพลตรง (Direct Effect)
IE	หมายถึง	อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect)

ชื่อย่อตัวแปร

NPI	หมายถึง	ตัวแปรแฝงบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง
LA	หมายถึง	ภาวะผู้นำ/ อำนาจ
GE	หมายถึง	การชอบแสดงออก
EE	หมายถึง	การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหา ผลประโยชน์
CNI	หมายถึง	ตัวแปรแฝงบุคลิกภาพหลงตนเอง แบบเน้นความสัมพันธ์
MCNI	หมายถึง	บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์
SRISC	หมายถึง	ตัวแปรแฝงการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับ คู่สมรส
MSRISC	หมายถึง	การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส
RMBM	หมายถึง	ตัวแปรแฝงพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์
POSIT	หมายถึง	พฤติกรรมเชิงบวก
UNDER	หมายถึง	ความเข้าใจ
ASSU	หมายถึง	การแสดงความเชื่อมั่น
SELF	หมายถึง	การเปิดเผยตนเอง
RELA	หมายถึง	การพูดถึงความสัมพันธ์
TASK	หมายถึง	การแบ่งงาน
NETW	หมายถึง	เครือข่ายทางสังคม
MARCOM	หมายถึง	ตัวแปรแฝงการผูกมัดในชีวิตสมรส
PCOM	หมายถึง	การผูกมัดส่วนบุคคล
MCOM	หมายถึง	การผูกมัดทางจริยธรรม
SCOM	หมายถึง	การผูกมัดทางโครงสร้าง

ตอนที่ 1 การศึกษาที่ 1 : ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดใน ชีวิตสมรส (โมเดลหลัก) โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

ตารางที่ 16 แจกแจงคุณลักษณะของตัวอย่างในการศึกษาที่ 1 มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,292 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 2-10 ปี จำนวน 618 คน และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี จำนวน 674 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียน จากโรงเรียน 4 โรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองโรงเรียนอัสสัมชัญ มีเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน ช่วงอายุโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ 41-50 ปี คิดเป็น 55.96% ของกลุ่มตัวอย่าง 63.54% จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ย 20,000 – 50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 30.19% รองลงมา มีรายได้เฉลี่ย สูงกว่า 100,001 บาทต่อเดือน จำนวน 28.17% และมีรายได้ครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน สูงกว่า 100,001 บาท จำนวน 58.82% ส่วนใหญ่มีการคบหา เรียนรู้นิสัยใจคอ ก่อนแต่งงาน กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรสไม่เกิน 10 ปี มี 47.83% และกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรสเกิน 10 ปี มี 52.17% กลุ่มตัวอย่างที่จดทะเบียนสมรส มี 70.12% ทุกคนมีบุตรแล้ว 53.25% มีบุตรจำนวน 2 คน ส่วนมากไม่เคยหย่าและไม่มีคนใกล้ชิดเคยหย่ามาก่อน นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ เครื่องศาสนาในระดับปานกลาง และมีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 87.69

ตารางที่ 16

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการศึกษาที่ 1 จำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ (N = 1,292)

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน						
ไทย-คริสเตียน	23	3.72	12	1.78	35	2.71
อัสสัมชัญ	257	41.58	289	42.87	546	42.26
อัสสัมชัญคอนแวนต์	169	27.35	193	28.64	362	28.02
สาธิต มศว.	169	27.35	180	26.71	349	27.01
เพศ						
ชาย	317	51.29	313	46.44	630	48.76
หญิง	301	48.71	361	53.56	662	51.24
อายุ						
22-30 ปี	6	0.97	0	0.00	6	0.47
31-40 ปี	343	55.50	167	24.78	510	39.47
41-50 ปี	257	41.59	466	69.14	723	55.96
51-60 ปี	12	1.94	41	6.08	53	4.10
ระดับการศึกษา						
ปริญญาตรี	392	63.43	429	63.64	821	63.54
ปริญญาโท	211	34.14	229	33.99	440	34.06
ปริญญาเอก	15	2.43	16	2.37	31	2.40
อาชีพ						
ข้าราชการ	49	7.93	45	6.68	94	7.28
รัฐวิสาหกิจ	22	3.56	31	4.60	53	4.10
พนักงานบริษัท	258	41.75	252	37.39	510	39.47
ธุรกิจส่วนตัว	228	36.89	273	40.50	501	38.78
มิได้ประกอบอาชีพ	30	4.85	36	5.34	66	5.11
อื่นๆ	31	5.02	37	5.49	68	5.26

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ (ต่อเดือน)						
ไม่มี	22	3.56	31	4.60	53	4.10
ต่ำกว่า 20,000 บาท	17	2.75	13	1.93	30	2.32
20,000 – 50,000 บาท	202	32.69	188	27.89	390	30.19
50,001 – 75,000 บาท	113	18.28	134	19.88	247	19.12
75,001 – 100,000 บาท	90	14.56	112	16.62	202	15.63
สูงกว่า 100,001 บาท	171	27.67	193	28.64	364	28.17
ไม่ระบุ	3	0.49	3	0.44	6	0.47
รายได้ของครอบครัว						
ทำน (ต่อเดือน)						
ต่ำกว่า 20,000 บาท	3	0.49	2	0.30	5	0.39
20,000 – 50,000 บาท	59	9.55	33	4.90	92	7.12
50,001 – 75,000 บาท	84	13.59	88	13.06	172	13.31
75,001 – 100,000 บาท	129	20.87	132	19.58	261	20.20
สูงกว่า 100,001 บาท	341	55.18	419	62.16	760	58.82
ไม่ระบุ	2	0.32	0	0.00	2	0.16
คบหาก่อนแต่งงาน (ปี)						
ต่ำกว่า 1 ปี	70	11.33	88	13.06	158	12.23
1 ปีขึ้นไป – 5 ปี	275	44.50	317	47.03	592	45.82
5 ปีขึ้นไป -10 ปี	212	34.30	204	30.27	416	32.20
10 ปีขึ้นไป	57	9.22	58	8.61	115	8.90
ไม่ระบุ	4	0.65	7	1.03	11	0.85
ระยะเวลาการสมรส (ปี)						
2-10 ปี	618	100.00	0	0.00	618	47.83
10 ปีเศษ - 20 ปี	0	0.00	674	100.00	674	52.17

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจดทะเบียนสมรส						
จดทะเบียนสมรส และจัดงานแต่งงาน	414	66.99	466	69.13	880	68.11
จดทะเบียนสมรส แต่ไม่ได้จัดงานแต่งงาน	11	1.78	15	2.23	26	2.01
ไม่จดทะเบียนสมรส แต่จัดงานแต่งงาน	193	31.23	193	28.64	386	29.88
สถานภาพการมีบุตร						
มีบุตรแล้ว	609	98.54	668	99.11	1277	98.84
มีบุตรติดคู่สมรส	8	1.30	6	0.89	14	1.08
มีบุตรบุญธรรม	1	0.16	0.00	0.00	1	0.08
จำนวนบุตร (คน)						
1	239	38.67	148	21.96	387	29.95
2	313	50.65	375	55.64	688	53.25
3	60	9.71	131	19.44	191	14.78
4	6	0.97	20	2.96	26	2.02
เคยหย่าหรือไม่						
เคย	26	4.21	17	2.52	43	3.33
ไม่เคย	591	95.63	655	97.18	1246	96.44
ไม่ระบุ	1	0.16	2	0.30	3	0.23
มีคนใกล้ชิดเคยหย่า*						
ไม่มี	494	79.94	544	80.71	1038	80.34
มี	106	17.15	108	16.02	214	16.56
ไม่ระบุ	18	2.91	22	3.27	40	3.10
ศาสนา						
พุทธ	593	95.95	636	94.36	1229	95.12
คริสต์	17	2.75	27	4.01	44	3.41

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อิสลาม	6	0.97	11	1.63	17	1.32
อื่นๆ	2	0.33	0	0.00	2	0.15
เคร่งศาสนา						
ไม่เคร่งครัด	93	15.05	96	14.24	189	14.63
ค่อนข้างไม่เคร่งครัด	104	16.83	93	13.80	197	15.25
เคร่งครัดปานกลาง	320	51.78	357	52.97	677	52.40
ค่อนข้างเคร่งครัด	88	14.24	111	16.47	199	15.40
เคร่งครัดมาก	12	1.94	17	2.52	29	2.24
ไม่ระบุ	1	0.16	0	0.00	1	0.08
ที่พักอาศัย						
เป็นของตนเอง	537	86.89	596	88.43	1133	87.69
อาศัยร่วมกับผู้อื่น	75	12.14	69	10.24	144	11.15
เช่า	6	0.97	8	1.19	14	1.08
ไม่ระบุ	0	0.00	1	0.14	1	0.08

หมายเหตุ *คนใกล้ชิด ได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง และญาติของสามี หรือของภรรยา และเพื่อนสนิท

2. ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง 5 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส เพื่อศึกษาลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว โดยวิเคราะห์จาก ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) คะแนนสูงสุด (Max) คะแนนต่ำสุด (Min) สัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) ค่าความเบ้ ($Skewness$) ค่าความโด่ง ($Kurtosis$) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี)

ตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 15 ตัว พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.71 – 6.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.72 – 1.23 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุด คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด มี 3 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ด้านการแบ่งงาน (TASK) และการผูกมัดในชีวิตสมรส ด้านการผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการชอบแสดงออก (GE) ($M = 2.03, SD = 1.21$) รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ/ อำนาจ (LA) ($M = 1.13, SD = 1.08$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ($M = 0.71, SD = 0.81$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.59 ถึง 1.14 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง 0.27 ถึง 0.96 ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง -0.48 ถึง 0.25 บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ด้านการชอบแสดงออก (GE) มีค่าความโด่งเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปร มีลักษณะเป็นโค้งต่ำกว่าปกติ (platykurtic)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.95 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.14 และมีค่าความเบ้ -0.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.38 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปร มีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ (leptokurtic)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.15 และมีค่าความเบ้ -0.29 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโค้ง พบว่ามีค่าความโค้ง -0.18 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งต่ำกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปรของพฤติกรรมกรรมาการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การแบ่งงาน (TASK) ($M = 5.87, SD = 0.87$) รองลงมา คือ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ($M = 5.65, SD = 0.96$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เครือข่ายทางสังคม (NETW) ($M = 5.02, SD = 1.04$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.23 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.48 ถึง -1.05 โดยตัวแปรสังเกตทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโค้ง พบว่ามีค่าความโค้งระหว่าง -0.48 ถึง 1.49 ด้านพฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) และการพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) ค่าความโค้งเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ $.01$ และ $.001$ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งต่ำกว่าปกติ ในขณะที่การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และการแบ่งงาน (TASK) ค่าความโค้งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ และ $.001$ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) ($M = 6.03, SD = 0.89$) รองลงมาคือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) ($M = 5.58, SD = 0.93$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ($M = 4.58, SD = 1.07$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.23 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.14 ถึง -1.50 โดยตัวแปรการผูกมัดส่วนบุคคลและการผูกมัดทางจริยธรรม มีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและเมื่อวิเคราะห์ความโค้ง พบว่า มีค่าความโค้งระหว่าง -0.17 ถึง 3.08 การผูกมัดส่วนบุคคล มีค่าความโค้งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

ตารางที่ 17

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยกลุ่มที่ 1 (N = 618)

ตัวแปร	Min	Max	M	SD	C.V.	Sk	Ku
NPI	0.00	10.00	3.87	2.14	0.55	0.36***	-0.32
LA	0.00	4.00	1.13	1.08	0.95	0.89***	0.24
GE	0.00	5.00	2.03	1.21	0.59	0.27**	-0.48*
EE	0.00	3.00	0.71	0.81	1.14	0.96***	0.25
CNI	2.31	7.00	4.95	0.72	0.14	-0.20*	0.38
SRISC	2.18	7.00	5.31	0.81	0.15	-0.29**	-0.18
RMBM	1.54	7.00	5.49	0.79	0.14	-0.73***	1.25***
POSIT	1.50	7.00	5.65	0.96	0.16	-0.73***	-0.63**
UNDER	1.75	7.00	5.49	0.90	0.16	-0.64***	-0.73***
SELF	1.00	7.00	5.56	1.07	0.19	-0.80***	-0.77***
RELA	1.00	7.00	5.31	1.23	0.23	-0.78***	-0.48*
ASSU	1.50	7.00	5.58	1.12	0.20	-1.05***	1.49***
TASK	2.75	7.00	5.87	0.87	0.14	-0.79***	0.47*
NETW	1.20	7.00	5.02	1.04	0.20	-0.48***	0.15
MARCOM	1.91	7.00	5.17	0.83	0.16	-0.35***	0.05
PCOM	1.67	7.00	6.03	0.89	0.14	-1.50***	3.08***
MCOM	1.45	7.00	5.58	0.93	0.16	-0.69***	0.30
SCOM	1.31	7.00	4.58	1.07	0.23	-0.14	-0.17

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากค่าสถิติ $Z_{sk} = Sk / SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku / SE_{ku}$; SE for Skewness = 0.098; SE for Kurtosis = 0.196

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$.

2.2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี)

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 15 ตัว พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.68 – 6.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.71 – 1.28 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุด คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการชอบแสดงออก (GE) ($M = 1.96, SD = 1.28$) รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ/ อำนาจ (LA) ($M = 1.16, SD = 1.06$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ($M = 0.68, SD = 0.84$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.65 ถึง 1.23 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง 0.32 ถึง 1.35 โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง -0.56 ถึง 1.87 ด้านการชอบแสดงออก (GE) มีค่าความโด่งเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งต่ำกว่าปกติ ในขณะที่ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) มีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.01 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.14 และมีค่าความเบ้ -0.08 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.01 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรดังกล่าวมีการแจกแจงแบบปกติ (normal distribution)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.36 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.15 และมีค่าความเบ้ -0.52 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโค้ง พบว่า มีค่าความโค้ง 0.35 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปรของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การแบ่งงาน (TASK) ($M = 5.86, SD = 0.89$) รองลงมา คือ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ($M = 5.69, SD = 0.94$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เครือข่ายทางสังคม (NETW) ($M = 5.04, SD = 1.00$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.15 ถึง 0.20 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.52 ถึง -1.03 โดยตัวแปรสังเกตทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโค้ง พบว่า มีค่าความโค้งระหว่าง 0.17 ถึง 1.24 โดยด้านพฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และการแบ่งงาน (TASK) มีค่าความโค้งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) ($M = 6.00, SD = 0.91$) รองลงมาคือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) ($M = 5.52, SD = 0.92$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ($M = 4.54, SD = 1.08$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.15 ถึง 0.23 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.20 ถึง -1.47 ทุกตัวแปรมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและเมื่อวิเคราะห์ความโค้ง พบว่า มีค่าความโค้งระหว่าง -0.05 ถึง 2.66 โดยการผูกมัดส่วนบุคคล มีค่าความโค้งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

ตารางที่ 18

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยกลุ่มที่ 2 (N = 674)

ตัวแปร	Min	Max	M	SD	C.V.	Sk	Ku
NPI	0.00	13.00	3.80	2.33	0.61	0.82***	1.02***
LA	0.00	4.00	1.16	1.06	0.91	0.79***	0.06
GE	0.00	5.00	1.96	1.28	0.65	0.32***	-0.56**
EE	0.00	4.00	0.68	0.84	1.23	1.35***	1.87***
CNI	2.63	7.00	5.01	0.71	0.14	-0.08	0.01
SRISC	2.18	7.00	5.36	0.82	0.15	-0.52***	0.35
RMBM	2.14	7.00	5.52	0.76	0.13	-0.64***	0.60**
POSIT	1.75	7.00	5.69	0.94	0.16	-0.70***	0.53**
UNDER	2.00	7.00	5.49	0.86	0.15	-0.61***	0.68***
SELF	1.00	7.00	5.61	1.00	0.17	-0.82***	1.24***
RELA	1.33	7.00	5.47	1.11	0.20	-0.70***	0.17
ASSU	1.00	7.00	5.61	1.10	0.19	-1.03***	1.44***
TASK	1.00	7.00	5.86	0.89	0.15	-0.85***	1.00***
NETW	1.60	7.00	5.04	1.00	0.19	-0.52***	0.26
MARCOM	2.00	6.90	5.13	0.85	0.16	-0.39***	0.01
PCOM	1.83	7.00	6.00	0.91	0.15	-1.47***	2.66***
MCOM	2.73	7.00	5.52	0.92	0.16	-0.62***	-0.16
SCOM	1.00	7.00	4.54	1.08	0.23	-0.20*	-0.05

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากค่าสถิติ $Z_{sk} = Sk / SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku / SE_{ku}$; SE for Skewness = 0.094; SE for Kurtosis = 0.188

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$.

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

การเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในส่วนนี้จะประกอบด้วย ความสัมพันธ์ภายในตัวแปรแฝงแต่ละตัว ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้วยกันเอง เพื่อตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (multicollinearity) และใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบความตรงของโมเดลสมมติฐานการวิจัยต่อไป

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในตัวแปรแฝงแต่ละตัว

ในที่นี้ขออธิบายเฉพาะตัวแปรแฝงในการวิจัยที่มีตัวแปรสังเกตได้มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ได้แก่ บุคลิกภาพของตนเอง แบบเน้นตนเอง พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส

บุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ (LA) การชอบแสดงออก (GE) และการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ต่ำจนถึงปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .058 ถึง .378 มีตัวแปรจำนวน 2 คู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) ความสัมพันธ์ทั้ง 21 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .386 ถึง .720 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .303 ถึง .715 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสตามกรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรม การรักษาความสัมพันธ์ และตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัวแปร คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 9 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -0.027 ถึง $.099$ เป็นทิศทางลบ จำนวน 2 คู่ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นทิศทางบวก จำนวน 7 คู่ โดยมีเพียง 1 คู่ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง $.207$ ถึง $.340$ เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง $.295$ ถึง $.688$ เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ แสดงว่า ระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง $.201$ ถึง $.709$ เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ และ $.01$ แสดงว่า ระดับพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.083 ถึง .243 เป็นทิศทางลบ จำนวน 1 คู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นทิศทางบวก จำนวน 2 คู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับของด้านภาวะผู้นำ/อำนาจ และด้านการชอบแสดงออก แปรผันร่วมกับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ แต่ระดับของด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ แปรผกผันในทิศทางตรงกันข้ามกับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.127 ถึง .088 เป็นทิศทางลบ จำนวน 1 คู่ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นทิศทางบวก จำนวน 2 คู่ แต่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพียง 1 คู่ แสดงว่า ระดับของด้านการชอบแสดงออก จะแปรผันร่วมกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส แต่ระดับของด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ แปรผกผันในทิศทางตรงกันข้ามกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.211 ถึง .132 เป็นทิศทางลบ จำนวน 12 คู่ เป็นทิศทางบวก จำนวน 9 คู่ และมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 จำนวน 14 คู่ โดยภาพรวมอธิบายได้ว่า ด้านภาวะผู้นำ/อำนาจ และด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ จะแปรผกผันในทิศทางตรงกันข้ามกับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ในขณะที่ด้านการชอบแสดงออกจะแปรผันร่วมกับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .347 เป็นทิศทางบวก และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .256 ถึง .395 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .353 ถึง .682 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์

ตารางที่ 19 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่มาจากตัวแปรอิสระ 4 ตัวและตัวแปรตาม จำนวน 11 ตัว รวมจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 15 ตัวแปร พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 105 คู่ มีจำนวน 17 คู่ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 8 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำนวน 80 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 80 คู่ มีค่าอยู่ระหว่าง -.211 ถึง .720 และไม่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้คู่ใด มีค่าสูงกว่า .80 ดังนั้นตัวแปรทุกตัวไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตารางที่ 19

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 15 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 1 (N = 618)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. SRISC	(.839)														
2. POSIT	.682**	(.912)													
3. UNDER	.565**	.715**	(.760)												
4. SELF	.499**	.555**	.508**	(.894)											
5. RELA	.474**	.547**	.538**	.685**	(.910)										
6. ASSU	.641**	.710**	.611**	.666**	.720**	(.908)									
7. TASK	.414**	.510**	.444**	.474**	.386**	.506**	(.796)								
8. NETWORK	.353**	.474**	.445**	.412**	.458**	.463**	.386**	(.780)							
9. PCOM	.688**	.709**	.581*	.552**	.489**	.660**	.433**	.385**	(.889)						
10. MCOM	.588**	.558**	.504**	.389**	.388**	.509**	.413**	.337**	.715**	(.863)					
11. SCOM	.295**	.238**	.201**	.229**	.218**	.237**	.205**	.246**	.303**	.528**	(.881)				
12. LA	.022	-.030	-.057	-.012	.004	.047*	-.065	-.059	.032	.056	.053	(.512)			
13. GE	.088*	.102*	.080*	.125**	.106**	.130**	.083*	.132**	.099**	.041	.028	.185**	(.418)		
14. EE	-.127**	-.156**	-.211**	-.055	-.095*	-.108**	-.151**	-.180**	-.067	-.027	.044	.378**	.058	(.218)	
15. CNI	.347**	.392**	.395**	.256**	.321**	.331**	.294**	.376**	.276**	.340**	.207**	.106**	.243**	-.083*	(.902)
M	5.31	5.65	5.49	5.56	5.31	5.58	5.87	5.02	6.03	5.58	4.58	1.13	2.02	0.71	4.95
SD	0.81	0.96	0.90	1.07	1.23	1.12	0.87	1.04	0.89	0.93	1.07	1.08	1.21	0.81	0.72

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแนวทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์พีดีแอดฟา

* $p < .05$, ** $p < .01$.

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 674 คน

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในตัวแปรแฝงแต่ละตัว

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ (LA) การชอบแสดงออก (GE) และการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ต่ำจนถึงปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .172 ถึง .373 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) ความสัมพันธ์ทั้ง 21 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .337 ถึง .729 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .349 ถึง .682 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 9 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.069 ถึง .133 เป็นทิศทางลบ จำนวน 1 คู่ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นทิศทางบวก จำนวน 8 คู่ มีเพียง 3 คู่ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าระดับของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองแปรผันร่วมกับการผูกมัดทางโครงสร้าง

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .221 ถึง .324 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .279 ถึง .728 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .188 ถึง .702 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .038 ถึง .279 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 คู่ แสดงว่า ระดับของด้านภาวะผู้นำ/ อำนาจ และด้านการขอแสดงออก แปรผันร่วมกับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.040 ถึง .111 เป็นทิศทางลบ จำนวน 1 คู่ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นทิศทางบวก จำนวน 2 คู่ แต่มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เพียง 1 คู่ แสดงว่า ระดับของด้านการขอแสดงออก แปรผันร่วมกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.115 ถึง .112 เป็นทิศทางลบ จำนวน 11 คู่ เป็นทิศทางบวก จำนวน 10 คู่ และมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 จำนวน 7 คู่ โดยภาพรวมอธิบายได้ว่า ด้านภาวะผู้นำ/ อำนาจ และ

ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ แปรผกผันในทิศทางตรงกันข้ามกับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ในขณะที่ด้านการชอบแสดงออก แปรผันร่วมกับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .324 เป็นทิศทางบวก และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .281 ถึง .365 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .360 ถึง .725 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสจะแปรผันร่วมกับพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์

ตารางที่ 20 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่มาจากตัวแปรอิสระ 4 ตัวและตัวแปรตาม จำนวน 11 ตัว รวมจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 15 ตัวแปร พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 105 คู่ มีจำนวน 22 คู่ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 5 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำนวน 78 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 75 คู่ มีค่าอยู่ระหว่าง -.115 ถึง .729 และไม่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้คู่ใด มีค่าสูงกว่า .80 ดังนั้นตัวแปรทุกตัวไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตารางที่ 20

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 15 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 2 (N = 674)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. SRISC	(.858)														
2. POSIT	.725**	(.908)													
3. UNDER	.605**	.704**	(.723)												
4. SELF	.554**	.603**	.586**	(.877)											
5. RELA	.534**	.591**	.528**	.686**	(.902)										
6. ASSU	.668**	.725**	.664**	.676**	.729**	(.906)									
7. TASK	.407**	.442**	.458**	.429**	.447**	.484**	(.789)								
8. NETW	.360**	.412**	.337**	.440**	.439**	.471**	.416**	(.785)							
9. PCOM	.728**	.702**	.607**	.550**	.517**	.665**	.417**	.374**	(.880)						
10. MCOM	.543**	.463**	.477**	.365**	.367**	.465**	.363**	.265**	.662**	(.846)					
11. SCOM	.279**	.237**	.252**	.218**	.230**	.233**	.188**	.208**	.349**	.603**	(.882)				
12. LA	.017	-.020	-.043	-.011	.069	.031	-.022	.071	.007	.072	.116**	(.494)			
13. GE	.111**	.099*	.037	.081**	.075	.112**	.082*	.093*	.036	.037	.111**	.338**	(.492)		
14. EE	-.040	-.087*	-.092*	-.048	-.003	-.040	-.115**	-.044	-.069	.000	.133**	.373**	.172**	(.330)	
15. CNI	.324**	.361**	.365**	.281**	.302**	.333**	.359**	.326**	.258**	.324**	.221**	.162**	.279**	.038	(.906)
M	5.36	5.69	5.49	5.61	5.47	5.61	5.86	5.04	6.00	5.52	4.54	1.15	1.96	0.67	5.01
SD	0.82	0.94	0.86	1.00	1.11	1.10	0.89	1.00	0.91	0.92	1.08	1.06	1.28	0.84	0.71

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแนวทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

* $p < .05$, ** $p < .01$.

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis: FA) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย มีจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส

องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) เบื้องต้น พบว่า ค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เท่ากับ .653 ซึ่งมากกว่า .50 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเล็ตต์ (Bartlett's Test of Sphericity) พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (78) = 678.463, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 2.52, df = 1, p = .112, RMSEA = 0.50$ แสดงว่าจำนวน 3 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีความเหมาะสม

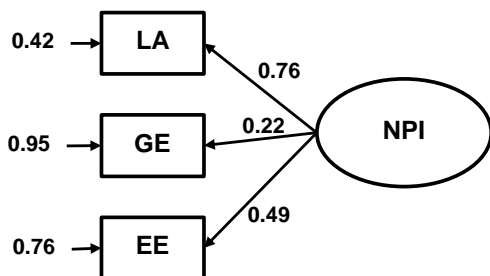
องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .913 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเล็ตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (120) = 4208.450, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = .1.47, df = 1, p = .215, RMSEA = 0.029$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .856 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (55) = 3246.658, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = .1.24, df = 1, p = .255, RMSEA = 0.022$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีความเหมาะสม

องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .926 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (378) = 13679.076, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 14.94, df = 9, p = .092, RMSEA = 0.033$ แสดงว่าจำนวน 7 องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

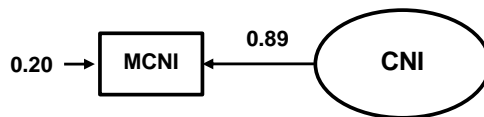
องค์ประกอบของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .922 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (528) = 11473.477, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.69, df = 1, p = .193, RMSEA = 0.033$ แสดงว่าจำนวน 3 องค์ประกอบของการผูกมัดในชีวิตสมรสมีความเหมาะสม

รายละเอียดของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 13

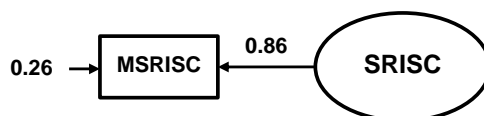
โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

$\chi^2 = 2.52, df = 1, p = .112, RMSEA = 0.050$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .653
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 678.46, $df = 78, p = .000$

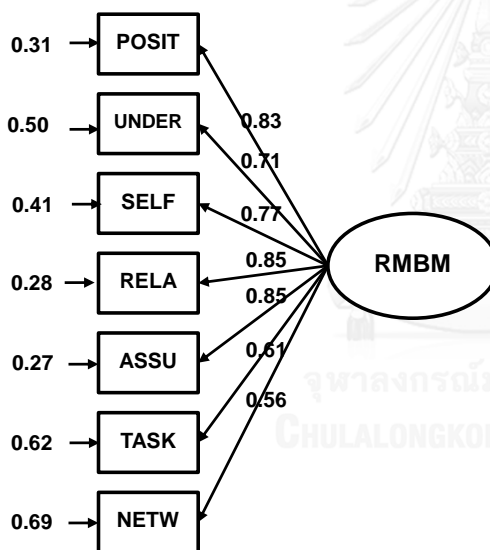
โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

$\chi^2 = 1.47, df = 1, p = .215, RMSEA = 0.029$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .913
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 4208.450, $df = 120, p = .000$

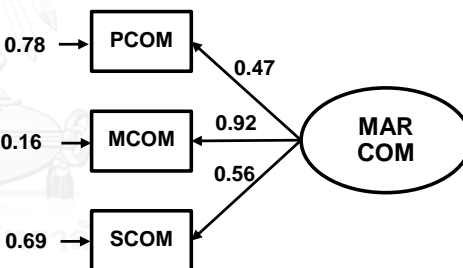
โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

$\chi^2 = 1.24, df = 1, p = .255, RMSEA = 0.022$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .856
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 3246.658, $df = 55, p = .000$

โมเดลการวัดพฤติกรรมรักษาสัมพันธภาพ

$\chi^2 = 14.94, df = 9, p = .092, RMSEA = 0.033$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .926
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 13679.076, $df = 378, p = .000$

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

$\chi^2 = 1.69, df = 1, p = .193, RMSEA = 0.033$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .922
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 11473.477, $df = 528, p = .000$

ภาพที่ 13. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส การศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, $N = 618$)

3.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 674 คน

องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเบื้องต้น (EFA) พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .740 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเล็ตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (78) = 774.354, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 2.11, df = 1, p = .145, RMSEA = 0.041$ แสดงว่าจำนวน 3 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีความเหมาะสม

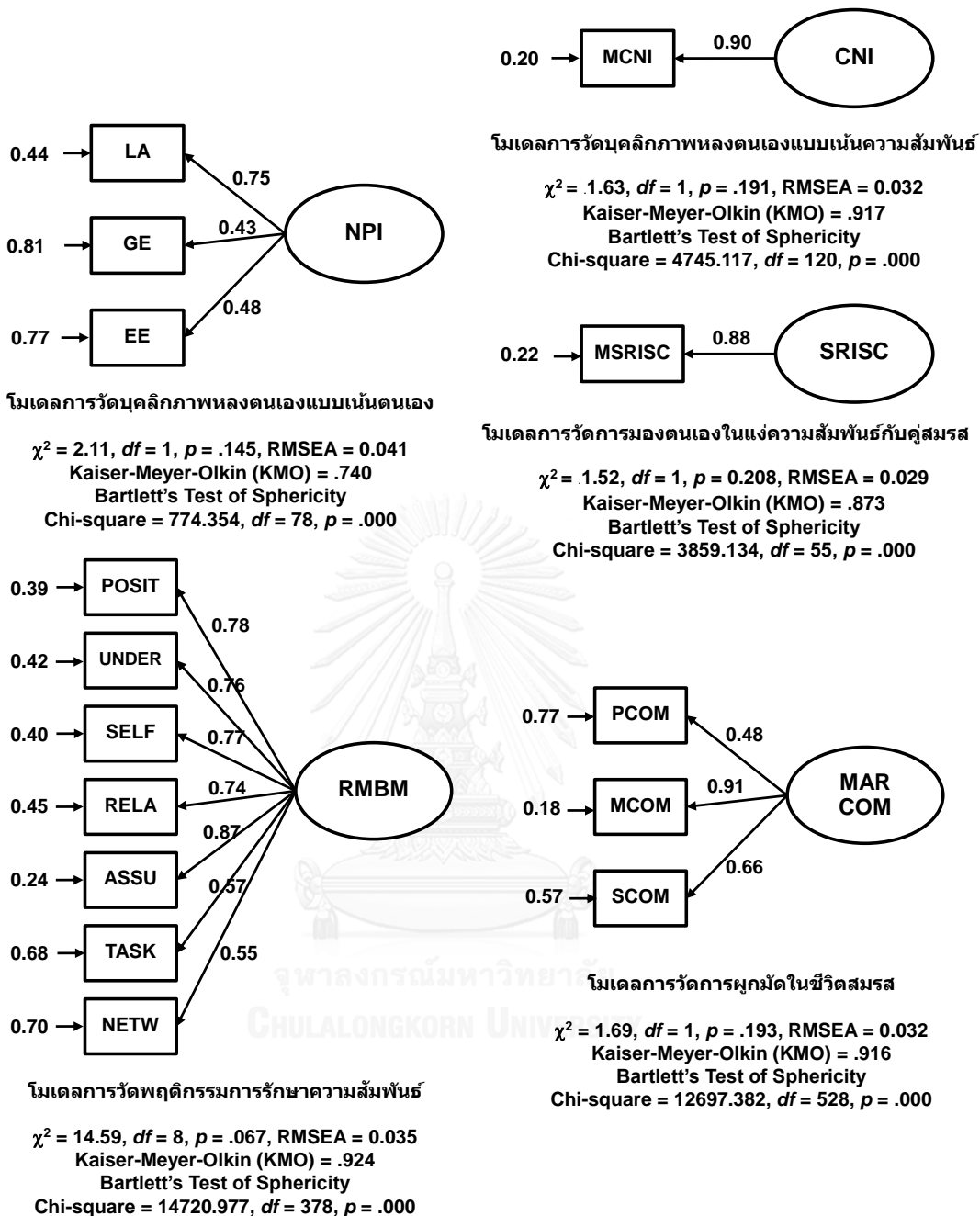
องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .917 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเล็ตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (120) = 4745.117, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.63, df = 1, p = .191, RMSEA = 0.032$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .873 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเล็ตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (55) = 3859.134, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = .152, df = 1, p = .208, RMSEA = 0.029$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีความเหมาะสม

องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .924 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (378) = 14720.977, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 14.59, df = 8, p = .067, RMSEA = 0.035$ แสดงว่าจำนวน 7 องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .916 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (528) = 12697.382, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.69, df = 1, p = 0.193, RMSEA = 0.032$ แสดงว่า จำนวน 3 องค์ประกอบของการผูกมัดในชีวิตสมรสมีความเหมาะสม

รายละเอียดของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 14

ภาพที่ 14. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส การศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, N = 674)

4. ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

ตารางที่ 21 เสนอผลการวิเคราะห์โมเดลการวัด (measurement model) ตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานการวิจัย 5 ตัวแปรแฝง พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading หรือ b) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 15 ตัวแปร มีค่าเป็นบวกทั้งหมด โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ไม่ได้เป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameter) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐาน (SC) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้ของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส อธิบายได้ดังนี้

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 3 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.311 – 1.152 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การชอบแสดงออก (GE) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ (LA) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.389 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.577 เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

โมเดลการวัดพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 7 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.428 – 1.120 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การแบ่งงาน (TASK) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีตัวแปรสังเกตได้ (MARCOM) จำนวน 3 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.408 – 0.730 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) แต่เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM)

การผูกมัดทั้งสองประเภทมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรที่สังเกตได้ มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.124 – 0.838 ตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) รองลงมา คือ การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) ส่วนตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM)

ตารางที่ 21

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัยกลุ่มที่ 1 (N = 618)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ	(SE _β)	t	(R ²)	SS	SC
NPI	LA	0.895	0.044	20.567***	0.585	0.895	0.765
	GE	1.152	0.054	21.327***	0.607	1.152	0.779
	EE	0.311	0.032	9.796***	0.220	0.311	0.469
CNI	CNI	0.389	0.020	19.919***	0.564	0.389	0.751
SRISC	SRISC	0.577	<->	<->	0.776	0.577	0.881
RMBM	POSIT	0.823	<->	<->	0.780	0.823	0.883
	UNDER	0.647	0.028	22.963***	0.643	0.647	0.802
	SELF	0.731	0.044	16.509***	0.396	0.731	0.629
	RELA	1.005	0.059	17.084***	0.440	1.005	0.663
	ASSU	1.120	0.047	24.015***	0.794	1.120	0.891
	TASK	0.428	0.028	15.157***	0.320	0.428	0.566
	NETW	0.560	0.040	13.828***	0.272	0.560	0.522
MARCOM	PCOM	0.730	<->	<->	0.838	0.730	0.915
	MCOM	0.691	0.031	22.587***	0.619	0.691	0.787
	SCOM	0.408	0.047	8.599***	0.124	0.408	0.352

หมายเหตุ <-> = ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameters), SS = Standardized solution, SC = Completely standardized solution

*** $p < .001$.

4.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 674 คน

ตารางที่ 22 เสนอผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานการวิจัย 5 ตัวแปรแฝงอธิบายได้ดังนี้

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 3 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.138 – 1.607 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การชอบแสดงออก (GE) ($p < .001$) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ (LA) ($p < .001$) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE) ($p < .05$)

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.455 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.663 เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 7 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.442 – 1.080 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การแบ่งงาน (TASK) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีตัวแปรสังเกตได้ (MARCOM) จำนวน 3 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.441 – 0.803 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) แต่เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) โดยการผูกมัดทั้งสองประเภทมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรที่สังเกตได้ มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.039 – 0.950 ตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) รองลงมา คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) ส่วนตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (EE)

ตารางที่ 22

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัย
กลุ่มที่ 2 (N = 674)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	(SE _b)	t	(R ²)	SS	SC
NPI	LA	0.779	0.045	17.458***	0.474	0.779	0.688
	GE	1.607	0.046	34.846***	0.949	1.607	0.974
	EE	0.138	0.068	2.031*	0.039	0.138	0.197
CNI	CNI	0.455	0.015	30.072***	0.815	0.455	0.903
SRISC	SRISC	0.663	<->	<->	0.950	0.663	0.975
RMBM	POSIT	0.726	<->	<->	0.657	0.726	0.811
	UNDER	0.598	0.025	23.768***	0.649	0.598	0.806
	SELF	0.751	0.038	19.939***	0.560	0.751	0.748
	RELA	0.905	0.049	18.635***	0.523	0.905	0.724
	ASSU	1.080	0.045	23.893***	0.792	1.080	0.890
	TASK	0.442	0.030	14.689***	0.303	0.442	0.550
	NETW	0.535	0.039	13.857***	0.281	0.535	0.530
MARCOM	PCOM	0.803	<->	<->	0.922	0.803	0.960
	MCOM	0.602	0.030	20.255***	0.500	0.602	0.707
	SCOM	0.441	0.044	10.065***	0.141	0.441	0.376

หมายเหตุ <-> = ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameters), SS = Standardized solution, SC = Completely standardized solution

*p < .05., *** p < .001.

4.3 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ในส่วนนี้ เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดล (model validation) โดยใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation Modeling: SEM) วิเคราะห์ข้อมูลจากเมทริกซ์ variance-covariance จำนวน 15 ตัวแปร มีการปรับเส้นทางอิทธิพลในโมเดลเฉพาะส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) ให้โมเดลมีความสอดคล้อง (fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และประมาณค่าอิทธิพลทางตรง (direct effect) อิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) และอิทธิพลรวม (total effect) ระหว่างตัวแปร

ตารางที่ 23 แสดงผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) ภายหลังจากปรับโมเดล จำนวน 40 ครั้ง พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 66.80 ที่องศาอิสระ 50 ระดับนัยสำคัญ 0.056 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .986 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .966 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .045 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .023

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรอิสระ 4 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 31

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.16 – 0.66 ตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรอื่นๆ ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ($r = 0.66, p < .001$)

ตารางที่ 23

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์
เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 1 (N = 618)

		NPI			CNI			SRISC			RMBM		
		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
SRISC	<i>b</i>	-0.11*	-	-0.11*	0.56***	-	0.56***	-	-	-	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)		(0.04)	(0.06)		(0.06)						
	<i>t</i>	-2.33		-2.33	9.19		9.19						
RMBM	<i>b</i>	-0.16***	-0.07*	-	0.65***	0.36***	0.29***	0.65***	-	0.65***	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)	(0.03)	0.09**	(0.05)	(0.04)		(0.05)		(0.05)			
	<i>t</i>	-3.74	-2.34	-2.86	11.36	8.15	5.13	12.35		12.35			
MAR COM	<i>b</i>	-0.11**	-0.11**	0.00	0.58***	0.52***	0.06	0.77***	0.20***	0.57***	0.31***		0.31***
	<i>SE</i>	(0.04)	(0.04)		(0.06)	(0.06)		(0.05)	0.05		(0.07)		(0.07)
	<i>t</i>	-2.38	-2.92	0.02	8.82	8.54	0.74	13.93	4.00	8.46	3.97		3.97
Chi-square = 66.809, <i>df</i> = 50, <i>p</i> = .056, GFI = 0.986, AGFI = 0.966, RMR = 0.045, RMSEA = 0.023													
สมการโครงสร้างของตัวแปร		SRISC			RMBM			MARCOM					
R-SQUARE		0.288			0.388			0.311					
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง													
		SRISC	RMBM	MARCOM	NPI	CNI							
SRISC		1.000											
RMBM		.665	1.000										
MAR COM		.540	.533	1.000									
NPI		.013	-.001	.062	1.000								
CNI		.340	.437	.311	.160	1.000							

p* < .05., *p* < .01., ****p* < .001.

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรดังกล่าวได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปร 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) โดยบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและแบบเน้นความสัมพันธ์ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สำหรับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.57 และ 0.31 ตามลำดับ (*p* < .001)

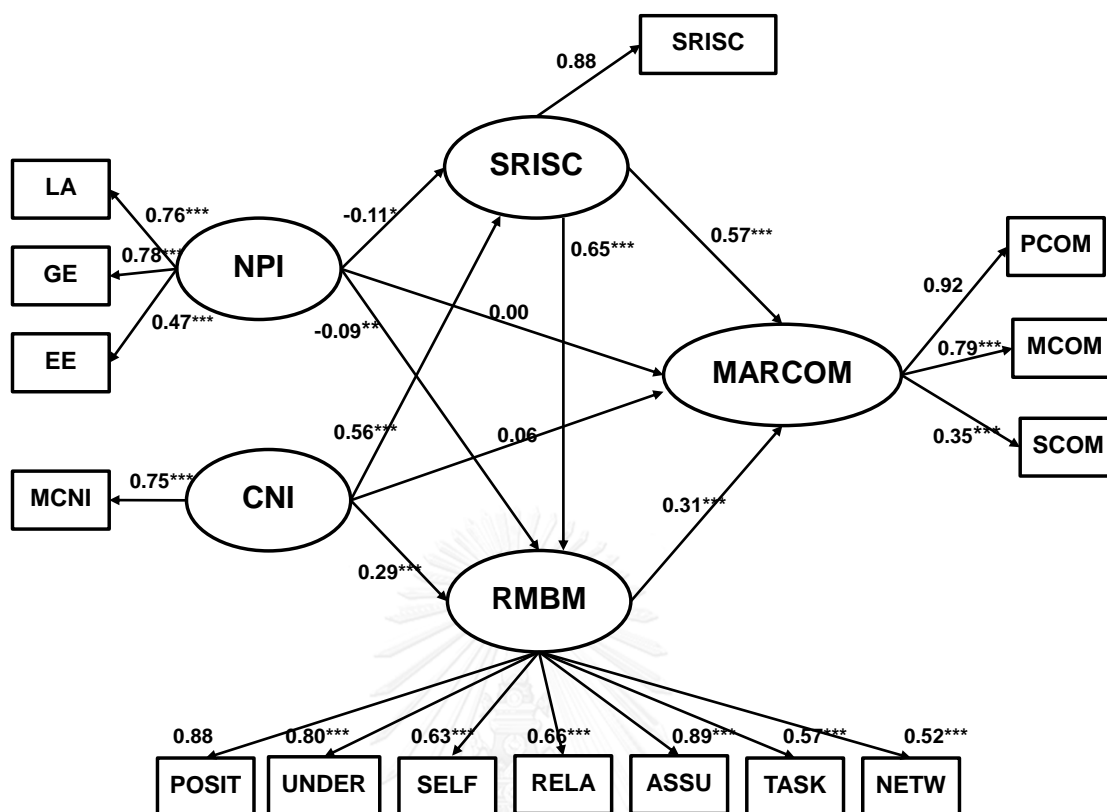
เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีค่าอิทธิพลทางลบ เท่ากับ -0.11 ($p < .01$) และบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.52 และ 0.20 ตามลำดับ ($p < .01$)

นอกจากนี้ มีตัวแปรอื่นๆ ที่ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีขนาดอิทธิพลทางลบ เท่ากับ -0.011 ($p < .05$) และบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.56 ($p < .001$)

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีขนาดอิทธิพลทางลบ เท่ากับ -0.09 ($p < .01$) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.29 ($p < .001$) และการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก 0.65 ($p < .001$)

นอกจากนั้น พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปร 2 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) และบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) โดยส่งผ่านการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) สำหรับอิทธิพลของอ้อมของตัวแปรแรก (NPI) มีขนาดอิทธิพลทางลบ เท่ากับ -0.07 ($p < .01$) และอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรตัวที่สอง (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.36 ($p < .001$) ดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, $N = 618$)

จากการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สำหรับกลุ่มที่ 1 ซึ่งมีระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี เมื่อพิจารณาผลรวมอิทธิพลของตัวแปร พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RBM) ตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสน้อยที่สุด คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI)

นอกจากนี้ ยังพบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ แบบเน้นตนเอง (NPI) และแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่งอิทธิพลน้อยมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

4.4 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 674 คน

ตารางที่ 24 แสดงผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) ภายหลังจากปรับโมเดล จำนวน 31 ครั้ง พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 77.619 ที่องศาอิสระ 59 ระดับนัยสำคัญ 0.052 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .985 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .969 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .033 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .021

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 4 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 25

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.11 – 0.70 โดยบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับการมองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ แต่มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส ($r = 0.11, p < .01$) สำหรับตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ($r = 0.70, p < .001$)

ตารางที่ 24

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการวิเคราะห์ความตรง
โมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 2 (N = 674)

		NPI			CNI			SRISC			RMBM		
		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
SRISC	<i>b</i>	-0.02	-	-0.02	0.38***	-	0.38***	-	-	-	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.03)		(0.03)	(0.04)		(0.04)						
	<i>t</i>	-0.54		-0.54	8.70		8.70						
RMBM	<i>b</i>	-0.06	-0.01	-0.05	0.51***	0.25***	0.26***	0.68***	-	0.68***	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.03)	(0.02)		(0.04)	(0.03)		(0.03)		(0.03)			
	<i>t</i>	-1.73	-0.54	-1.95	10.57	7.90	7.14	17.83		17.83			
MAR COM	<i>b</i>	-0.12**	-0.03	-0.09**	0.52***	0.35***	0.17**	0.68***	0.24***	0.45***	0.36***		0.36***
	<i>SE</i>	(0.04)	(0.02)		(0.05)	(0.03)		(0.03)	(0.04)		(0.05)		(0.05)
	<i>t</i>	-2.94	-1.15	-3.00	9.24	9.54	2.79	19.61	6.01	9.92	6.35		6.35
Chi-square = 77.619, df = 59, p = .052, GFI = 0.985, AGFI = 0.969, RMR = 0.033, RMSEA = 0.021													
สมการโครงสร้างของตัวแปร				SRISC		RMBM		MARCOM					
R-SQUARE				0.139		0.246		0.253					
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง													
		SRISC	RMBM	MARCOM	NPI	CNI							
SRISC		1.000											
RMBM		.704	1.000										
MARCOM		.511	.497	1.000									
NPI		.055	.040	.119	1.000								
CNI		.324	.429	.304	.241	1.000							

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$.

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรดังกล่าวได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปร 4 ตัวแปร โดยตัวแปรที่ส่งอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรตามมากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.45 ($p < .001$) รองลงมา คือ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.36 ($p < .001$) และบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.17 ($p < .01$) สำหรับตัวแปรที่ส่งอิทธิพลต่อตัวแปรตามน้อยที่สุด คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีขนาดอิทธิพลทางลบ เท่ากับ -0.09 ($p < .01$)

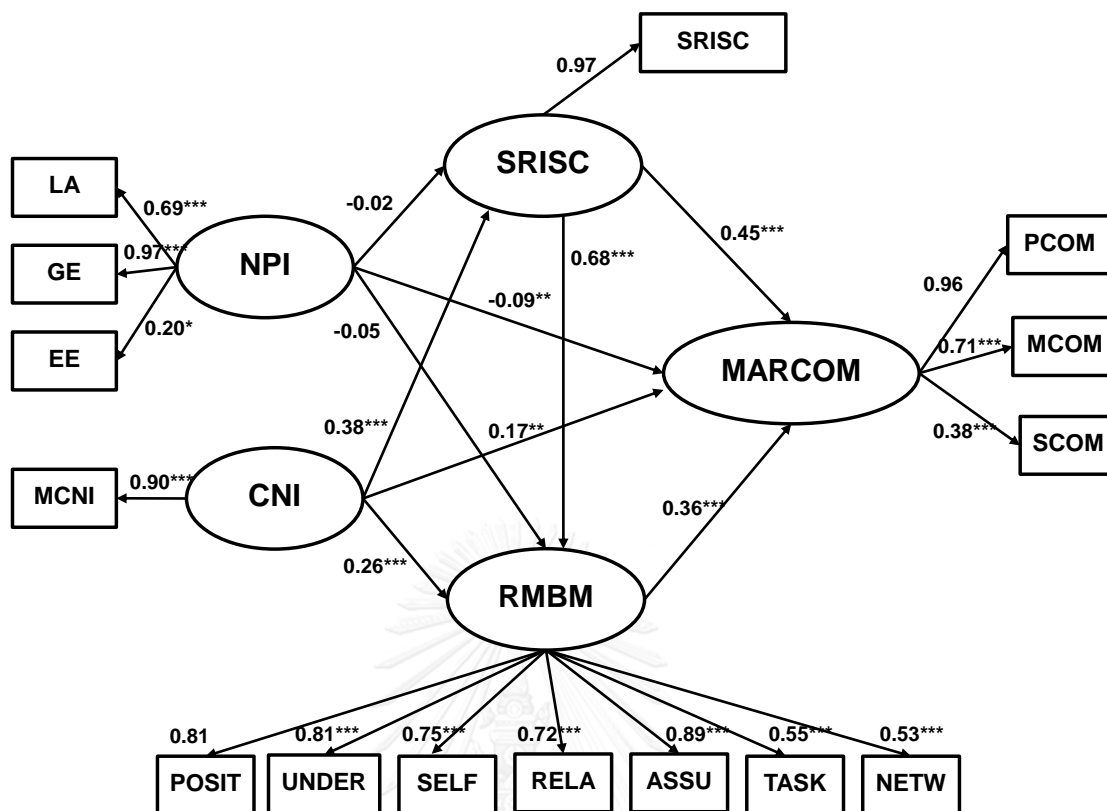
เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.35 และ 0.24 ตามลำดับ ($p < .001$) ส่วนอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง มีอิทธิพลทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ มีตัวแปรอื่นๆ ที่ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.38 ($p < .001$) และได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) ซึ่งมีอิทธิพลทางลบในระดับต่ำมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.26 ($p < .001$) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก 0.68 ($p < .001$) สำหรับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) ที่ส่งอิทธิพลทางตรงทางลบต่อพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีขนาดอิทธิพลในระดับต่ำมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนั้น พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปร 2 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) และบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) โดยส่งผ่านการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) สำหรับอิทธิพลของอ้อมของตัวแปรแรก (NPI) มีขนาดอิทธิพลทางตรงทางลบในระดับต่ำมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรที่สอง (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.25 ($p < .001$) ดังภาพที่ 16

ภาพที่ 16. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, $N = 674$)

จากการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สำหรับกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี เมื่อพิจารณาผลรวมอิทธิพล พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RBM) ตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสน้อยที่สุด คือ บุคลิกภาพ หลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) ซึ่งสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 1

เมื่อเปรียบเทียบกับโมเดลแรก (กลุ่มที่ 1) พบความแตกต่างใน 2 ประเด็น ดังนี้
 ประเด็นแรก โมเดลที่สอง (กลุ่มที่ 2) พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) ที่ส่งอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และตัวแปร พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) โดยตัวแปรต้นส่งอิทธิพลทางตรงทางลบในระดับ ต่ำมากต่อตัวแปรตามทั้งสองตัวและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่โมเดลแรกเส้นอิทธิพล ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำแต่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเด็นที่สอง โมเดลที่สอง (กลุ่มที่ 2) พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ แบบเน้นตนเอง (NPI) และแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่งอิทธิพลในระดับต่ำ แต่มีนัยสำคัญทาง สถิติ ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ในขณะที่โมเดลแรกเส้นอิทธิพลดังกล่าวอยู่ในระดับ ต่ำและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากผลวิเคราะห์โมเดลที่ 1 และ โมเดลที่ 2 มีความสอดคล้องกัน คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีอิทธิพลในระดับต่ำมากต่อตัวแปรตาม ได้แก่ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) โดยโมเดลที่ 1 มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ -0.11 -0.09 และ 0.00 ตามลำดับ และโมเดลที่ 2 มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ -0.02 -0.05 และ -0.09 ตามลำดับ ดังนั้นจึงพิจารณาตัดตัวแปรดังกล่าวออกจากโมเดลเชิงสาเหตุ และนำตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่ สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มาพัฒนาเป็นโมเดลทางเลือก สำหรับการศึกษาก่อนหน้านี้

5. ผลการวิเคราะห์ระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลหลัก) มีรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรกำกับในการศึกษานี้ คือ ตัวแปรระยะเวลาการสมรส แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาการสมรส 2-10 ปี) และกลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ – 20 ปี) การวิเคราะห์ว่าตัวแปรระยะเวลาการสมรส มีอิทธิพลกำกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในโมเดลหรือไม่ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักแต่ละตัว (บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ การผูกมัดในชีวิตสมรส) เพื่อวิเคราะห์ว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัว มีความแตกต่างในแต่ละกลุ่มหรือไม่

ส่วนที่ 2 การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่าง 2 กลุ่มที่มีระยะเวลาในการสมรสแตกต่างกัน เพื่อพิสูจน์ว่า โมเดลมีความไม่แปรเปลี่ยนในด้านรูปแบบของโมเดล และมีความแปรเปลี่ยนในด้านพารามิเตอร์หรือไม่

5.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักในโมเดลระหว่างกลุ่มระยะเวลาการสมรส

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยตัวแปรแฝงที่มีตัวชี้วัดเป็นตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 1 ตัว จะนำเสนอด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร (ANOVA) และตัวแปรแฝงที่มีตัวชี้วัดเป็นตัวแปรสังเกตได้ มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป จะนำเสนอด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม (MANOVA)

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร (ANOVA)

ผลวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยมีตัวแปร จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC)

5.1.1.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variance) ของตัวแปรจำแนกตามระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรสังเกตได้บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ระหว่างระยะเวลาการสมรส ค่าเฉลี่ยของตัวแปรดังกล่าวในกลุ่มที่ 1 ($M = 4.96, SD = 0.72$) และในกลุ่มที่ 2 ($M = 5.01, SD = 0.71$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ตามระยะเวลาการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
ระยะเวลาการสมรส	MCNI	1.012	1	1.012	1.977	.160	.002
ความคลาดเคลื่อน		660.800	1290	.512			
รวม		32801.387	1292				

5.1.1.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกตามระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่าค่าแปรปรวนของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรสังเกตได้การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ระหว่างระยะเวลาการสมรส ค่าเฉลี่ยของตัวแปรดังกล่าวในกลุ่มที่ 1 ($M = 5.31, SD = 0.81$) และในกลุ่มที่ 2 ($M = 5.37, SD = 0.83$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ดังแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส
ตามระยะเวลาการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
ระยะเวลาการสมรส	MSRISC	.860	1	.860	1.283	.258	.001
ความคลาดเคลื่อน		865.231	1290	.671			
รวม		37734.388	1292				

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม (MANOVA)

ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม โดยมีตัวแปร จำนวน 3 ตัว ได้แก่ ตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

5.1.2.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบทางเดียว (one-way MANOVA) ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของระยะเวลาการสมรส 2 กลุ่ม ค่าสถิติ Box's M test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .054$) สรุปได้ว่า Variance-Covariance matrix ของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดย Bartlett's test of Sphericity พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม (within group variance-covariance matrix) จำแนกตามระยะเวลาการสมรส มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .000$) และผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variance) ของตัวแปรจำแนกตามระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปร ทุกตัวมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของภาวะผู้นำ/ อำนาจ การชอบแสดงออก การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 27 เสนอค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 27

ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

กลุ่ม		LA		GE		EE	
		M	SD	M	SD	M	SD
ระยะเวลา	2-10 ปี	1.13	1.08	2.03	1.22	0.71	0.82
การสมรส	10 ปีเศษ – 20 ปี	1.16	1.06	1.96	1.28	0.68	0.84

ตารางที่ 28 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของตัวแปรสังเกตได้ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง ระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า ค่าเซ็นทรอยด์ (centroid) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง จำนวน 3 ตัว ได้แก่ ภาวะผู้นำ/ อำนาจการขอแสดงออก การสมควรรู้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์

ตารางที่ 28

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองตามระยะเวลาการสมรส

ตัวแปรต้น		Value	F	Hypothesis df	Error df	p
ระยะเวลา	Pillai's Trace	.002	.772	3.000	1288.000	.510
การสมรส	Wilk's Lambda	.998	.772	3.000	1288.000	.510
	Hotelling's Trace	.002	.772	3.000	1288.000	.510
	Roy's Largest Root	.002	.772	3.000	1288.000	.510

5.1.2.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบทางเดียว ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของระยะเวลาการสมรส 2 กลุ่ม ค่าสถิติ Box's M test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .000$) สรุปได้ว่า Variance-Covariance matrix ของตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดย Bartlett's test of Sphericity พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม จำแนกตามระยะเวลาการสมรส มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .000$) และผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปร จำแนกตามระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า จากตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 7 ตัว มีเพียง 1 ตัว คือ การพูดถึงความสัมพันธ์ ที่มีความแปรปรวนแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ($p = .026$) นอกนั้นพบว่า ตัวแปรสังเกตได้อีก 6 ตัวมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 29 เสนอค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 29

ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

กลุ่ม		POSIT		UNDER		SELF		RELA		ASSU		TASK		NETW	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ระยะเวลา	2-10 ปี	5.66	0.97	5.49	0.90	5.56	1.08	5.32	1.23	5.58	1.12	5.88	0.87	5.03	1.04
ในการสมรส	10 ปีเศษ - 20 ปี	5.69	0.95	5.50	0.86	5.61	1.00	5.47	1.12	5.62	1.10	5.86	0.90	5.04	1.01

ตารางที่ 30 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของตัวแปรสังเกตได้พฤติกรรม การรักษาความสัมพันธ์ ระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า ค่าเซ็นทรอยด์ของตัวแปรการพูดถึง ความสัมพันธ์เท่านั้น ที่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ แต่ตัวแปรที่เหลือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม มีอิทธิพลต่อ ตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัว (การพูดถึงความสัมพันธ์) จากตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 7 ตัว โดยระยะเวลา การสมรสไม่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การแสดงความรัก การเปิดเผย ตนเอง การแบ่งงาน เครือข่ายทางสังคม

ตารางที่ 30

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ ตามระยะเวลา การสมรส

ตัวแปรต้น		Value	F	Hypothesis df	Error df	p
ระยะเวลา	Pillai's Trace	.008	1.417	7.000	1284.000	.194
การสมรส	Wilk's Lambda	.992	1.417	7.000	1284.000	.194
	Hotelling's Trace	.008	1.417	7.000	1284.000	.194
	Roy's Largest Root	.008	1.417	7.000	1284.000	.194

5.1.2.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOS) ระหว่าง ระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบทางเดียว ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของระยะเวลาการสมรส 2 กลุ่ม ค่าสถิติ Box's M test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .164$) สรุปได้ว่า Variance-Covariance matrix ของตัวแปรสังเกต ได้ของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการตรวจสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดย Bartlett's test of Sphericity พบว่า เมทริกซ์ความ แปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม จำแนกตามระยะเวลาการสมรส มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .000$) และผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกตาม ระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า จากตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรทุกตัวมี ความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของการผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทาง จริยธรรม การผูกมัดทางโครงสร้าง ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 31 เสนอค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 31

ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรสระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

กลุ่ม	ระยะเวลา	PCOM		MCOM		SCOM	
		M	SD	M	SD	M	SD
	2-10 ปี	6.04	0.89	5.58	0.94	4.58	1.08
	10 ปีเศษ – 20 ปี	6.00	0.92	5.53	0.92	4.54	1.08

ตารางที่ 32 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของตัวแปรสังเกตได้การผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า ค่าเซ็นทรอยด์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส จำนวน 3 ตัว ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรม การผูกมัดทางโครงสร้าง

ตารางที่ 32

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ตามระยะเวลาการสมรส

ตัวแปรต้น		Value	F	Hypothesis df	Error df	p
ระยะเวลา	Pillai's Trace	.001	.354	3.000	1288.000	.786
การสมรส	Wilk's Lambda	.999	.354	3.000	1288.000	.786
	Hotelling's Trace	.001	.354	3.000	1288.000	.786
	Roy's Largest Root	.001	.354	3.000	1288.000	.786

จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักในโมเดลการวิจัย พบว่า ระยะเวลาในการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรหลัก 5 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

5.2 ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่ม ตามระยะเวลาการสมรส

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างกลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 2 ปี จนถึง 10 ปี และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ จนถึง 20 ปี ใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุ (multi-sample analysis)

การวิเคราะห์จะประกอบด้วยการทดสอบรูปแบบโมเดล (model form) เป็นการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล ทดสอบว่าโมเดลตามทฤษฎีที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่มนั้น ประกอบด้วยจำนวนตัวแปรในโมเดลเท่ากัน มีลักษณะรูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบเดียวกันหมดทุกกลุ่ม เมทริกซ์พารามิเตอร์ทั้ง 8 เมทริกซ์ ในการวิเคราะห์โมเดลลิสเรลมีขนาดที่เท่ากัน มีรูปแบบเมทริกซ์ (matrix form) และสถานะเมทริกซ์ (matrix mode) เป็นแบบเดียวกันทุกกลุ่ม และการทดสอบค่าพารามิเตอร์ในแต่ละเมทริกซ์มีค่าเท่ากันทุกกลุ่มประชากร โดยหลักการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของเมทริกซ์พารามิเตอร์ที่มีความเข้มงวดน้อยที่สุด (least restriction) ไปจนถึงการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของเมทริกซ์พารามิเตอร์ที่มีความเข้มงวดมากที่สุด (most restriction) โดยการกำหนดสมมติฐานให้มีลักษณะซ้อนกันเป็นระดับลดหลั่น (hierarchical nested hypothesis) ทั้งนี้การทดสอบสมมติฐานต้องทดสอบนัยสำคัญของสมมติฐานและทดสอบความแตกต่างระหว่างสมมติฐานแต่ละข้อด้วย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

การวิจัยครั้งนี้กำหนดสมมติฐานในการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลฯ ในแต่ละครั้ง ดังนี้

1. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล
2. การทดสอบสมมติฐานความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE) กับสมมติฐานข้อ 1
3. การทดสอบสมมติฐานความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA) กับสมมติฐานข้อ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับตามสมมติฐานข้อ 1 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

โมเดลตามสมมติฐานข้อ 1 มีค่าไค-สแควร์รวม (overall chi-square) เท่ากับ 157.79 ที่องศาอิสระเท่ากับ 133 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .070 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 1.18 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .017 แสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของกลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 2 ปี จนถึง 10 ปี) และกลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ จนถึง 20 ปี) มีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า รูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE) ให้มีค่าเท่ากัน พบว่า มีค่าไค-สแควร์รวมเท่ากับ 154.00 ที่องศาอิสระเท่ากับ 130 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .074 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีความไม่แปรเปลี่ยนในเมทริกซ์ดังกล่าว ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 1.18 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .017 เมื่อเปรียบเทียบโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 2 กับโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 3.79 และผลต่างขององศาอิสระ เท่ากับ 3 เมื่อนำค่าผลต่างของค่าไค-สแควร์มาหารด้วยผลต่างขององศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 1.26 แล้วนำ

ค่าดังกล่าวตรวจสอบกับค่าวิกฤตที่ได้จากการเปิดตารางไค-สแควร์ที่ $df=1$, $\alpha = .05$ คือ 3.84 พบว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤต หมายความว่าโมเดลมีค่าพารามิเตอร์ที่เท่ากัน

สรุปว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากันในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และไม่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ BE ระหว่างกลุ่ม โดยอธิบายในรูปแบบตัวแปรได้ว่าระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กำหนดรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA) ให้มีค่าเท่ากัน พบว่ามีค่าไค-สแควร์รวม เท่ากับ 151.88 ที่องศาอิสระเท่ากับ 124 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .045 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีความแปรเปลี่ยนในเมทริกซ์ดังกล่าว ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 1.22 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .019 เมื่อเปรียบเทียบโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 3 กับโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 2.12 และผลต่างขององศาอิสระ เท่ากับ 6 เมื่อนำค่าผลต่างของค่าไค-สแควร์มาหารด้วยผลต่างขององศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 0.35 แล้วนำค่าดังกล่าวตรวจสอบกับค่าวิกฤตที่ได้จากการเปิดตารางไค-สแควร์ที่ $df=1$, $\alpha = .05$ คือ 3.84 พบว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤต หมายความว่าโมเดลมีค่าพารามิเตอร์ที่เท่ากัน

สรุปว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากันในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และไม่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ GA ระหว่างกลุ่ม โดยอธิบายในรูปแบบตัวแปรได้ว่า ระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

โมเดลตามสมมติฐาน	χ^2	df	χ^2 / df	p	GFI	RMSEA	$\Delta\chi^2$	Δdf
1. รูปแบบโมเดลเดียวกัน	157.79	133	1.18	.070	.98	.017	-	-
2. BE	154.00	130	1.18	.074	.98	.017	3.79	3
3. BE GA	151.88	124	1.22	.045	.98	.019	2.12	6
	$\Delta\chi^2$	Δdf						
สมมติฐาน 2 เทียบสมมติฐาน 1	3.79	3						
สมมติฐาน 3 เทียบสมมติฐาน 2	2.12	6						

หมายเหตุ โมเดลกลมกลืนใช้ $\chi^2 / df < 2.00$; Critical value of Chi-square .05, $df(1) = 3.84$

ตอนที่ 2 การศึกษาที่ 2 : ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลทางเลือก) โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

ตารางที่ 34 แจกแจงคุณลักษณะของตัวอย่างในการศึกษาที่ 2 มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,195 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 2-10 ปี จำนวน 571 คน และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี จำนวน 624 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียน จากโรงเรียน 4 โรงเรียน โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองโรงเรียนอัสสัมชัญ มีเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน ช่วงอายุโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ 41-50 ปี คิดเป็น 55.90% ของกลุ่มตัวอย่าง 64.44% จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ย 20,000 – 50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 30.46% รองลงมา มีรายได้เฉลี่ย สูงกว่า 100,001 บาทต่อเดือน จำนวน 27.95% และมีรายได้ครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน สูงกว่า 100,001 บาท จำนวน 57.82% ส่วนใหญ่มีการคบหาเรียนรู้นิสัยใจคอ ก่อนแต่งงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรสไม่เกิน 10 ปี มี 47.78% และกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรสเกิน 10 ปี มี 52.22% กลุ่มตัวอย่างที่จดทะเบียนสมรสจำนวน 69% และจำนวน 54.56% มีบุตรจำนวน 2 คน ส่วนมากไม่เคยหย่าและไม่มีคนใกล้ชิดที่เคยหย่ามาก่อน นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ เครื่องศาสนาในระดับปานกลาง และมีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 84.69

ตารางที่ 34

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการศึกษาที่ 2 จำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ (N = 1,195)

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน						
ไทย-คริสเตียน	21	3.68	9	1.44	30	2.51
อัสสัมชัญ	255	44.66	271	43.43	526	44.02
อัสสัมชัญคอนแวนต์	152	26.62	183	29.33	335	28.03
สาธิต มศว.	143	25.04	161	25.80	304	25.44
เพศ						
ชาย	276	48.34	320	51.28	596	49.87
หญิง	295	51.66	304	48.72	599	50.13
อายุ						
22-30 ปี	2	0.35	0	0.00	2	0.17
31-40 ปี	316	55.34	147	23.59	463	38.74
41-50 ปี	237	41.51	431	69.04	668	55.90
51-60 ปี	16	2.80	46	7.37	62	5.19
ระดับการศึกษา						
ปริญญาตรี	361	63.22	409	65.54	770	64.44
ปริญญาโท	192	33.63	198	31.73	390	32.64
ปริญญาเอก	18	3.15	17	2.73	35	2.92
อาชีพ						
ข้าราชการ	50	8.76	44	7.05	94	7.87
รัฐวิสาหกิจ	18	3.15	25	4.01	43	3.60
พนักงานบริษัท	226	39.58	239	38.30	465	38.91
ธุรกิจส่วนตัว	224	39.23	254	40.71	478	40.00
มิได้ประกอบอาชีพ	27	4.73	30	4.81	57	4.77
อื่นๆ	26	4.55	32	5.12	58	4.85

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ (ต่อเดือน)						
ไม่มี	20	3.50	25	4.01	45	3.77
ต่ำกว่า 20,000 บาท	20	3.50	6	0.96	26	2.18
20,000 – 50,000 บาท	191	33.45	173	27.72	364	30.46
50,001 – 75,000 บาท	126	22.07	127	20.35	253	21.17
75,001 – 100,000 บาท	77	13.49	87	13.94	164	13.72
สูงกว่า 100,001 บาท	133	23.29	201	32.22	334	27.95
ไม่ระบุ	4	0.71	5	0.80	9	0.75
รายได้ของครอบครัวท่าน (ต่อเดือน)						
ต่ำกว่า 20,000 บาท	2	0.35	1	0.16	3	0.26
20,000 – 50,000 บาท	38	6.65	33	5.29	71	5.94
50,001 – 75,000 บาท	65	11.38	79	12.66	144	12.05
75,001 – 100,000 บาท	154	26.97	127	20.35	281	23.51
สูงกว่า 100,001 บาท	309	54.12	382	61.22	691	57.82
ไม่ระบุ	3	0.53	2	0.32	5	0.42
คบหาก่อนแต่งงาน (ปี)						
ต่ำกว่า 1 ปี	70	12.26	80	12.79	150	12.57
1 ปีขึ้นไป – 5 ปี	288	50.44	321	51.44	609	51.05
5 ปีขึ้นไป -10 ปี	142	24.87	173	27.72	315	26.40
10 ปีขึ้นไป	65	11.38	44	7.05	109	9.14
ไม่ระบุ	6	1.05	6	1.0	10	0.84
ระยะเวลาการสมรส (ปี)						
2-10 ปี	571	100.00	0	0.00	571	47.78
10 ปีขึ้นไป	0	0.00	624	100.00	624	52.22

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจดทะเบียนสมรส						
จดทะเบียนสมรส และจัดงานแต่งงาน	355	62.17	457	73.24	812	67.95
จดทะเบียนสมรส แต่ไม่ได้จัดงานแต่งงาน	12	2.10	10	1.60	22	1.84
ไม่จดทะเบียนสมรส แต่จัดงานแต่งงาน	204	35.73	157	25.16	361	30.21
สถานภาพการมีบุตร						
มีบุตรแล้ว	568	99.47	614	98.40	1182	98.91
มีบุตรติดคู่สมรส	3	0.53	8	1.28	11	0.92
มีบุตรบุญธรรม	0	0.0	2	0.32	2	0.17
จำนวนบุตร (คน)						
1	207	36.25	138	22.12	345	28.87
2	305	53.42	347	55.61	652	54.56
3	53	9.28	120	19.23	173	14.48
4	5	0.88	17	2.72	22	1.84
5	0	0.00	2	0.32	2	0.17
6	1	0.17	0	0.00	1	0.08
เคยหย่าหรือไม่						
เคย	17	2.98	20	3.21	37	3.10
ไม่เคย	554	97.02	603	96.63	1157	96.82
ไม่ระบุ	0	0.00	1	0.16	1	0.08
มีคนใกล้ชิดเคยหย่า*						
ไม่มี	468	81.96	515	82.53	983	82.26
มี	93	16.29	93	14.90	186	15.56
ไม่ระบุ	10	1.75	16	2.57	26	2.18

ลักษณะ	สมรส 2-10 ปี		สมรส 10 ปีเศษ -20 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศาสนา						
พุทธ	543	95.10	597	95.67	1140	95.40
คริสต์	19	3.33	19	3.04	38	3.18
อิสลาม	7	1.23	5	0.80	12	1.00
อื่นๆ	2	0.34	3	0.49	5	0.42
เคร่งศาสนา						
ไม่เคร่งครัด	77	13.49	80	12.82	157	13.14
ค่อนข้างไม่เคร่งครัด	87	15.24	82	13.14	169	14.14
เคร่งครัดปานกลาง	307	53.77	338	54.17	645	53.97
ค่อนข้างเคร่งครัด	89	15.59	112	17.95	201	16.82
เคร่งครัดมาก	10	1.75	12	1.92	22	1.84
ไม่ระบุ	1	0.16	0	0.00	1	0.09
ที่พักอาศัย						
เป็นของตนเอง	475	83.19	537	86.06	1012	84.69
อาศัยร่วมกับผู้อื่น	88	15.41	80	12.82	168	14.06
เช่า	6	1.05	7	1.12	13	1.09
ไม่ระบุ	2	0.35	0	0.00	2	0.16

หมายเหตุ *คนใกล้ชิด ได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง และญาติของสามี หรือของภรรยา และเพื่อนสนิท

2. ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี)

ตารางที่ 35 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัว พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 4.49 – 6.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.77 – 1.10 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุด คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส ด้านการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด มี 2 ตัว ได้แก่ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ด้านการแบ่งงาน (TASK) และการผูกมัดในชีวิตสมรส ด้านการผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.99 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.15 และมีค่าความเบ้ -0.24 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.82 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.15 และมีค่าความเบ้ -0.38 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.30 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปรของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การแบ่งงาน (TASK) ($M = 5.84, SD = 0.84$) รองลงมา คือ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ($M = 5.66, SD = 0.92$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เครือข่ายทางสังคม (NETW) ($M = 5.05, SD = 1.01$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.20 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.26 ถึง -0.60 โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง -0.23 ถึง 0.20 โดยด้านพฤติกรรมเชิงบวก (POSIT)

ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) และการแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) ค่าความโด่งเป็นลบ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งต่ำกว่าปกติ ในขณะที่การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) ค่าความโด่งเป็นบวก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปร มีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) ($M = 6.00, SD = 0.84$) รองลงมาคือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) ($M = 5.52, SD = 0.88$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ($M = 4.49, SD = 1.07$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.23 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่า มีค่าความเบ้ระหว่าง -0.11 ถึง -1.23 ตัวแปรการผูกมัดส่วนบุคคลและการผูกมัดทางจริยธรรม มีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง -0.08 ถึง 2.48 โดยการผูกมัดส่วนบุคคล มีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

ตารางที่ 35

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยกลุ่มที่ 1 (N = 571)

ตัวแปร	Min	Max	M	SD	C.V.	Sk	Ku
CNI	1.50	7.00	4.99	0.77	0.15	-0.24*	0.82***
SRISC	2.45	7.00	5.29	0.81	0.15	-0.38***	0.30
RMBM	3.36	7.00	5.50	0.75	0.13	-0.17	-0.43*
POSIT	2.25	7.00	5.66	0.92	0.16	-0.36***	-0.23
UNDER	2.50	7.00	5.47	0.85	0.15	-0.43***	-0.07
SELF	1.75	7.00	5.59	0.99	0.17	-0.55***	-0.07
RELA	1.33	7.00	5.38	1.10	0.20	-0.50***	-0.09
ASSU	2.00	7.00	5.55	1.08	0.19	-0.54***	-0.18
TASK	3.00	7.00	5.84	0.84	0.14	-0.60***	0.06
NETW	1.60	7.00	5.05	1.01	0.20	-0.26*	0.20
MARCOM	1.73	7.00	5.11	0.80	0.15	-0.17	0.03
PCOM	1.00	7.00	6.00	0.84	0.14	-1.23***	2.48***
MCOM	2.64	7.00	5.52	0.88	0.15	-0.48***	-0.08
SCOM	1.19	7.00	4.49	1.07	0.23	-0.11	0.00

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากค่าสถิติ

 $Z_{sk} = Sk / SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku / SE_{ku}$; SE for Skewness = 0.102; SE for Kurtosis = 0.204* $p < .05$, *** $p < .001$.

2.2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี)

ตารางที่ 36 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัว พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 4.59 – 6.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.73 – 1.17 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุด คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส ด้านการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด มี 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI)

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ด้านการแบ่งงาน (TASK) และการผูกมัดในชีวิตสมรส ด้านการผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.01 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.14 และมีค่าความเบ้ -0.16 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.15 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรดังกล่าวมีการแจกแจงแบบปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.41 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.14 และมีค่าความเบ้ -0.61 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.74 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปรของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การแบ่งงาน (TASK) ($M = 5.99, SD = 0.87$) รองลงมา คือ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ($M = 5.74, SD = 0.98$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เครือข่ายทางสังคม (NETW) ($M = 5.17, SD = 1.04$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.21 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่า มีค่าความเบ้ระหว่าง -0.52 ถึง -1.00 โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง -0.05 ถึง 1.23 โดยด้านพฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) มีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 .01 และ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) ($M = 6.07, SD = 0.90$) รองลงมาคือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) ($M = 5.59, SD = 0.91$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การผูกมัด

ทางโครงสร้าง (SCOM) ($M = 4.59, SD = 1.04$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.22 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.14 ถึง -1.67 โดยการผูกมัดส่วนบุคคลและการผูกมัดทางจริยธรรม มีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง -0.15 ถึง 4.07 โดยการผูกมัดส่วนบุคคล มีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

ตารางที่ 36

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยกลุ่มที่ 2 ($N = 624$)

ตัวแปร	Min	Max	M	SD	C.V.	Sk	Ku
CNI	3.00	7.00	5.01	0.73	0.14	-0.16	0.15
SRISC	2.00	7.00	5.41	0.80	0.14	-0.61***	0.74***
RMBM	2.00	7.00	5.60	0.82	0.14	-0.76***	0.65***
POSIT	2.00	7.00	5.74	0.98	0.17	-0.79***	0.40*
UNDER	3.00	7.00	5.56	0.90	0.16	-0.52***	-0.05
SELF	2.00	7.00	5.64	1.06	0.20	-0.71***	0.03
RELA	1.00	7.00	5.48	1.17	0.21	-0.87***	0.72***
ASSU	1.00	7.00	5.67	1.15	0.20	-0.99***	0.81***
TASK	2.00	7.00	5.99	0.87	0.14	-1.00***	1.23***
NETW	1.00	7.00	5.17	1.04	0.20	-0.52***	0.55**
MARCOM	2.00	7.00	5.19	0.81	0.15	-0.48***	0.38
PCOM	1.00	7.00	6.07	0.90	0.14	-1.67***	4.07***
MCOM	1.00	7.00	5.59	0.91	0.16	-0.76***	0.63**
SCOM	1.00	7.00	4.59	1.04	0.22	-0.14	-0.15

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากค่าสถิติ

$Z_{sk} = Sk / SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku / SE_{ku}$; SE for Skewness = 0.098; SE for Kurtosis = 0.195

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$.

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 571 คน

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในตัวแปรแฝงแต่ละตัว

ในที่นี้ขออธิบายเฉพาะตัวแปรแฝงในการวิจัยที่มีตัวแปรสังเกตได้มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ได้แก่ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) ความสัมพันธ์ทั้ง 21 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .389 ถึง .706 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) โดยความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .298 ถึง .679 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสตามกรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ จำนวน 3 ตัวแปร คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัวแปร คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่

ระหว่าง .139 ถึง .349 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับ
บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์
กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)
จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่
ระหว่าง .223 ถึง .704 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับ
การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์
(RMBM) จำนวน 7 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3
ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง
.100 ถึง .696 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 แสดงว่า ระดับ
พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบ
เน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์
กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .334 เป็น
ทิศทางบวกและมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้น
ความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบ
เน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์
(RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .337 ถึง .423 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า
ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการรักษา
ความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์
กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์
(RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .427 ถึง .720 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า

ระดับการมองเห็นเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับพฤติกรรมการรักษา
ความสัมพันธ์

ตารางที่ 37 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่มาจากตัวแปร
อิสระ 1 ตัวและตัวแปรตาม จำนวน 11 ตัว รวมจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 12 ตัวแปร พบว่า ค่า
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 66 คู่ มีจำนวน 2 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำนวน 64 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 66 คู่ มีค่าอยู่ระหว่าง
.100 ถึง .720 และไม่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้คู่ใด มีค่าสูงกว่า .80 ดังนั้นตัวแปร
ทุกตัวไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตารางที่ 37

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรซึ่งเกิดขึ้นได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 1 (N = 571)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. SRISC	(.849)											
2. POSIT	.720**	(.893)										
3. UNDER	.557**	.666**	(.710)									
4. SELF	.509**	.598**	.580**	(.862)								
5. RELA	.437**	.511**	.574**	.660**	(.875)							
6. ASSU	.642**	.691**	.578**	.607**	.706**	(.885)						
7. TASK	.429**	.458**	.513**	.458**	.423**	.549**	(.777)					
8. NETWORK	.427**	.455**	.389**	.441**	.455**	.561**	.413**	(.769)				
9. PCOM	.704**	.696**	.521**	.510**	.410**	.609**	.395**	.384**	(.868)			
10. MCOM	.585**	.531**	.504**	.378**	.341**	.467**	.333**	.313**	.679**	(.839)		
11. SCOM	.223**	.214**	.170**	.129**	.100*	.172**	.105*	.213**	.298**	.502**	(.881)	
12. CNI	.334**	.404**	.423**	.337**	.389**	.413**	.364**	.410**	.275**	.349**	.139**	(.920)
M	5.29	5.66	5.47	5.59	5.38	5.55	5.84	5.05	6.00	5.52	4.49	4.99
SD	0.81	0.92	0.85	0.99	1.10	1.08	0.84	1.01	0.84	0.88	1.07	0.77

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแนวทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์ทึบเดลต้า

*p < .05, **p < .01.

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 624 คน

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในตัวแปรแฝงแต่ละตัว

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) ความสัมพันธ์ทั้ง 21 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .456 ถึง .742 โดยทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .331 ถึง .705 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .165 ถึง .366 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .208 ถึง .743 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .102 ถึง .747 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .375 เป็นทิศทางบวกและมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .333 ถึง .467 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการรักษาความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .445 ถึง .727 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการรักษาความสัมพันธ์

ตารางที่ 38 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่มาจากตัวแปรอิสระ 1 ตัวและตัวแปรตาม จำนวน 11 ตัว รวมจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 12 ตัวแปร พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 66 คู่ มีจำนวน 1 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำนวน 65 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .102 ถึง .747 และไม่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้คู่ใด มีค่าสูงกว่า .80 ดังนั้นตัวแปรทุกตัวไม่ฝืนข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตารางที่ 38

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งกันได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มที่ 2 (N=624)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. SRISC	(.850)											
2. POSIT	.727**	(.910)										
3. UNDER	.653**	.742**	(.762)									
4. SELF	.582**	.620**	.579**	(.889)								
5. RELA	.537**	.604**	.556**	.687**	(.902)							
6. ASSU	.681**	.734**	.672**	.702**	.742**	(.911)						
7. TASK	.446**	.496**	.508**	.512**	.456**	.546**	(.795)					
8. NETWORK	.445**	.503**	.470**	.516**	.474**	.562**	.477**	(.799)				
10. PCOM	.743**	.747**	.648**	.579**	.517**	.704**	.489**	.531**	(.887)			
11. MCOM	.544**	.518**	.474**	.424**	.379**	.504**	.380**	.410**	.705**	(.844)		
12. SCOM	.208**	.225**	.151**	.207**	.201**	.240**	.102*	.246**	.331**	.519**	(.870)	
13. CNI	.375**	.434**	.467**	.353**	.393**	.417**	.333**	.391**	.366**	.332**	.165**	(.913)
M	5.41	5.73	5.55	5.64	5.47	5.67	5.99	5.16	6.07	5.59	4.59	5.01
SD	0.80	0.98	0.90	1.06	1.17	1.15	0.87	1.04	0.90	0.91	1.04	0.73

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

* $p < .05$, ** $p < .01$.

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 571 คน

ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย มีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ หลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส

องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .933 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (120) = 4519.768, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = .145, df = 1, p = .216, RMSEA = 0.030$ แสดงว่า จำนวน 1 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .873 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (55) = 3040.749, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.20, df = 1, p = .263, RMSEA = 0.021$ แสดงว่า จำนวน 1 องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีความเหมาะสม

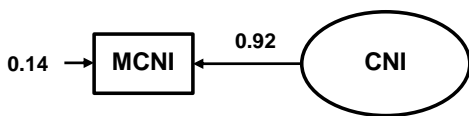
องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .915 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (378) = 11548.210, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์

เท่ากับ $\chi^2 = 14.67$, $df = 8$, $p = .065$, RMSEA = 0.038 แสดงว่า จำนวน 7 องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .914 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (528) = 9958.668$, $p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.68$, $df = 1$, $p = .194$, RMSEA = 0.035 แสดงว่า จำนวน 3 องค์ประกอบของการผูกมัดในชีวิตสมรสมีความเหมาะสม

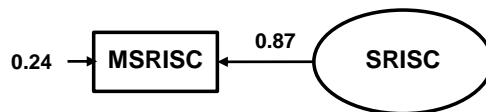
รายละเอียดของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 17

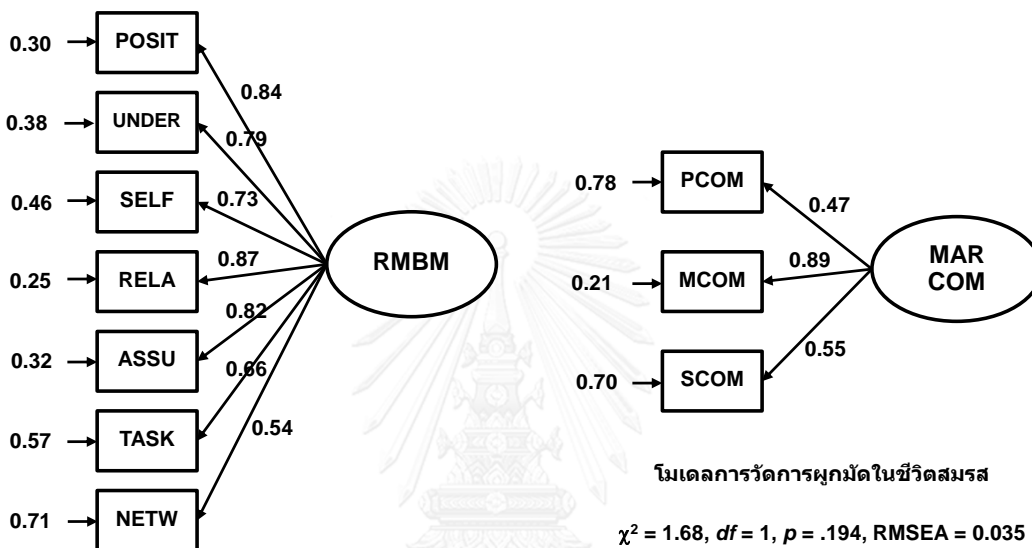
โมเดลการวัดคุณภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

$\chi^2 = 1.45, df = 1, p = .216, RMSEA = 0.030$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .933
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 4519.768, $df = 120, p = .000$

โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

$\chi^2 = 1.20, df = 1, p = .263, RMSEA = 0.021$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .873
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 3040.749, $df = 55, p = .000$

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

$\chi^2 = 1.68, df = 1, p = .194, RMSEA = 0.035$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .914
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 9958.668, $df = 528, p = .000$

โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

$\chi^2 = 14.67, df = 8, p = .065, RMSEA = 0.038$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .915
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 11548.210, $df = 378, p = .000$

ภาพที่ 17. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส การศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, $N = 571$)

3.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 624 คน

องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .930 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (120) = 4489.690, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.45, df = 1, p = .216, RMSEA = 0.030$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

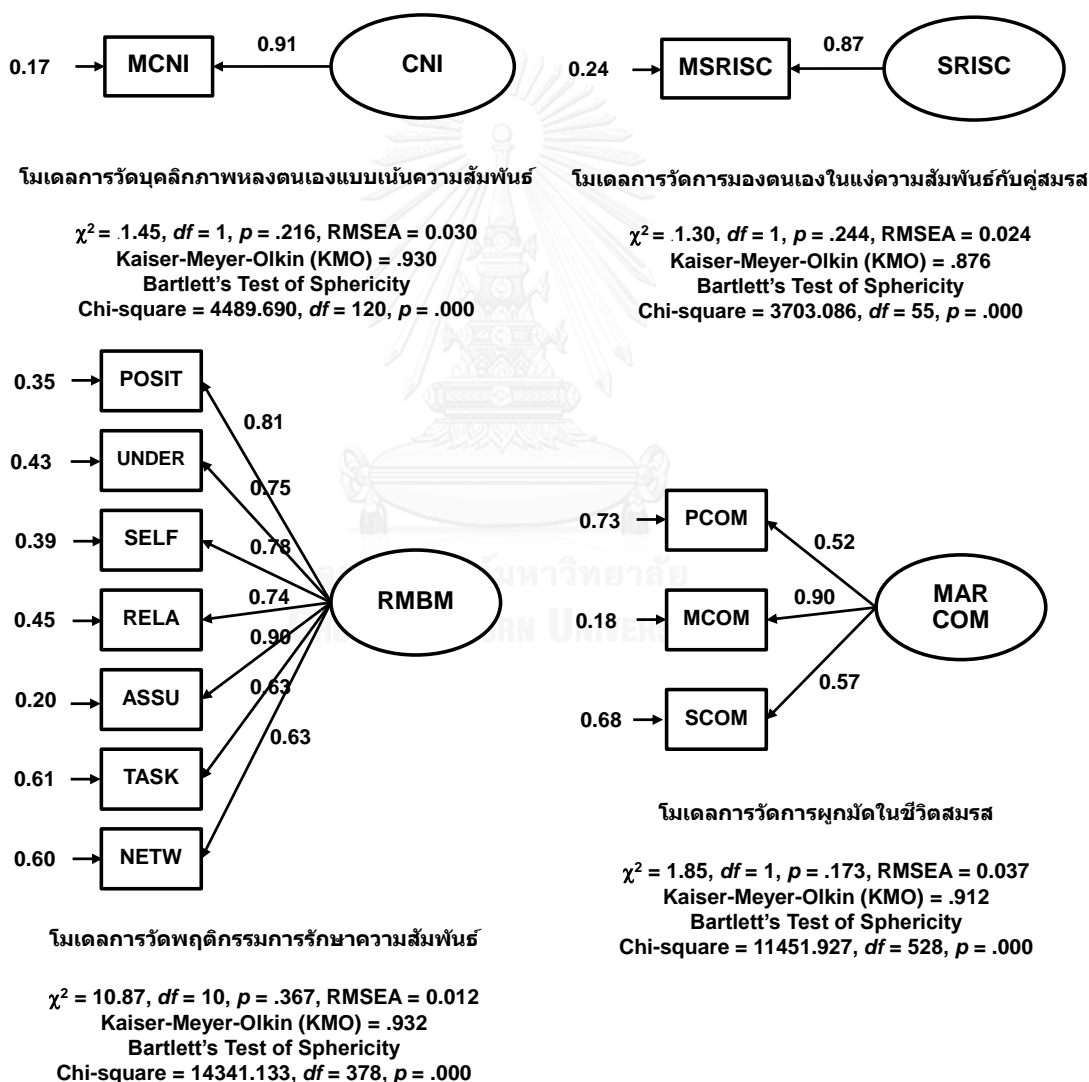
องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .876 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (55) = 3703.086, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.30, df = 1, p = .244, RMSEA = 0.024$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีความเหมาะสม

องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .932 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (378) = 14341.133, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 10.87, df = 10, p = .367, RMSEA = 0.012$ แสดงว่าจำนวน 7 องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .912 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ

บาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (528) = 11451.927, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.85, df = 1, p = .173, RMSEA = 0.037$ แสดงว่าจำนวน 3 องค์ประกอบของการผูกมัดในชีวิตสมรสมีความเหมาะสม

รายละเอียดของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 18

ภาพที่ 18. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส การศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, N = 624)

4. ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 571 คน

ตารางที่ 39 เสนอผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานการวิจัย 4 ตัวแปรแฝง พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 12 ตัวแปร มีค่าเป็นบวกทั้งหมด ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ไม่ได้เป็นพารามิเตอร์บังคับทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้ของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส อธิบายได้ดังนี้

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.582 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.648 เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

โมเดลการวัดพฤติกรรมกรรมากรรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 7 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.442 – 1.026 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การแบ่งงาน (TASK) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีตัวแปรสังเกตได้ (MARCOM) จำนวน 3 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.362 – 0.646 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) แต่เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) การผูกมัดทั้งสองประเภทมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรที่สังเกตได้ มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.096 – 0.974 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่วนตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM)

ตารางที่ 39

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัย
กลุ่มที่ 1 ($N = 571$)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	(SE_b)	t	(R^2)	SS	SC
CNI	CNI	0.582	0.018	32.116***	0.950	0.582	0.974
SRISC	SRISC	0.648	<->	<->	0.974	0.648	0.987
RMBM	POSIT	0.708	<->	<->	0.701	0.708	0.837
	UNDER	0.588	0.033	17.820***	0.641	0.588	0.801
	SELF	0.703	0.043	16.183***	0.506	0.703	0.712
	RELA	0.760	0.054	13.951***	0.383	0.760	0.619
	ASSU	1.026	0.049	20.839***	0.774	1.026	0.880
	TASK	0.442	0.029	15.239***	0.393	0.442	0.627
	NETW	0.656	0.044	14.977***	0.407	0.656	0.638
MARCOM	PCOM	0.646	<->	<->	0.831	0.646	0.912
	MCOM	0.577	0.030	19.278***	0.552	0.577	0.743
	SCOM	0.362	0.050	7.174***	0.096	0.362	0.310

หมายเหตุ <-> = ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameters), SS = Standardized solution, SC = Completely standardized solution

*** $p < .001$.

4.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 624 คน

ตารางที่ 40 เสนอผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานการวิจัย 4 ตัวแปรแฝง มีรายละเอียด ดังนี้

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.493 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.592 เป็นพหาวามิตอร์บັงคั บ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 7 ตัว คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.475 – 1.146 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การแบ่งงาน (TASK) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีตัวแปรสังเกตได้ (MARCOM) จำนวน 3 ตัว คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.370 – 0.791 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) แต่เป็นพหาวามิตอร์บັงคั บ จึงไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) การผูกมัดทั้งสองประเภทมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรที่สังเกตได้ มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.115 – 0.950 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่วนตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM)

ตารางที่ 40

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัย
กลุ่มที่ 2 (N=624)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	(SE _b)	t	(R ²)	SS	SC
CNI	CNI	0.493	0.017	29.606***	0.838	0.493	0.916
SRISC	SRISC	0.592	<->	<->	0.818	0.592	0.904
RMBM	POSIT	0.820	<->	<->	0.707	0.820	0.841
	UNDER	0.652	0.025	25.886***	0.626	0.652	0.791
	SELF	0.841	0.041	20.413***	0.552	0.841	0.743
	RELA	0.964	0.051	18.781***	0.490	0.964	0.700
	ASSU	1.146	0.045	25.391***	0.743	1.146	0.862
	TASK	0.475	0.029	16.609***	0.392	0.475	0.626
	NETW	0.700	0.041	16.969***	0.408	0.700	0.638
	MARCOM	PCOM	0.791	<->	<->	0.950	0.791
MCOM		0.607	0.029	20.831***	0.516	0.607	0.719
SCOM		0.370	0.043	8.636***	0.115	0.370	0.339

หมายเหตุ <-> = ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameters), SS = Standardized solution, SC = Completely standardized solution

*** $p < .001$.

4.3 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 571 คน

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ในส่วนนี้ เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดล ใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเมทริกซ์ variance-covariance จำนวน 12 ตัวแปร มีการปรับเส้นทางอิทธิพลในโมเดลเฉพาะส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น ให้โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และประมาณค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมระหว่างตัวแปร

ตารางที่ 41 แสดงผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) ภายหลังจากปรับโมเดล จำนวน 22 ครั้ง พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 42.637 ที่องศาอิสระ 30 ระดับนัยสำคัญ 0.059 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .988 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .968 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .016 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .027

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 3 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 20

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.27 – 0.68 สำหรับตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ($r = 0.68, p < .001$)

ตารางที่ 41

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการวิเคราะห์ความตรง
โมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 1 (N = 571)

		CNI			SRISC			RMBM		
		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
SRISC	<i>b</i>	0.35***	-	0.35***	-	-	-	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)		(0.04)						
	<i>t</i>	8.50		8.50						
RMBM	<i>b</i>	0.52***	0.21***	0.31***	0.61***	-	0.61***	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)	(0.03)		(0.04)		(0.04)			
	<i>t</i>	11.73	7.30	9.82	15.54		15.54			
MAR COM	<i>b</i>	0.45***	0.34***	0.11	0.71***	0.18**	0.53***	0.30**		0.30**
	<i>SE</i>	(0.12)	(0.05)		(0.05)	(0.06)				
	<i>t</i>	3.75	6.14	0.71	12.39	2.85	11.13	2.91		2.91

Chi-square = 42.637, *df* = 30, *p* = .059, GFI = 0.988, AGFI = 0.968,

RMR = 0.0161, RMSEA = 0.0275

สมการโครงสร้างของตัวแปร	SRISC	RMBM	MARCOM	
R-SQUARE	0.124	0.273	0.207	
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง				
	SRISC	RMBM	MARCOM	CNI
SRISC	1.000			
RMBM	.684	1.000		
MARCOM	.493	.450	1.000	
CNI	.334	.505	.270	1.000

p* < .01., *p* < .001.

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรดังกล่าวได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปร 3 ตัวแปร ตัวแปรที่ส่งอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรตามมากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.53 (*p* < .001) รองลงมา คือ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.30 (*p* < .01) สำหรับตัวแปรที่ส่งอิทธิพลต่อตัวแปรตามน้อยที่สุด คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ซึ่งมีอิทธิพลทางบวกในระดับต่ำและไม่มีความสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.34 และ 0.18 ตามลำดับ ($p < .001$ และ $p < .01$ ตามลำดับ)

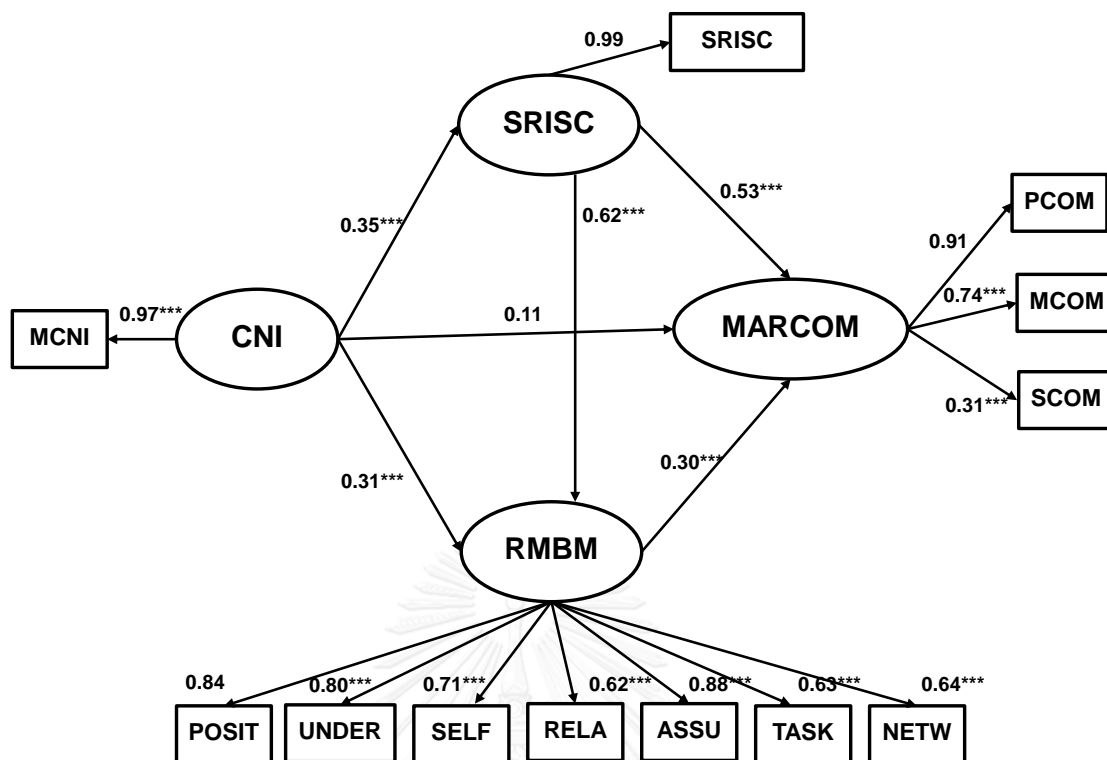
นอกจากนี้ มีตัวแปรอื่นๆ ที่ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.35 ($p < .001$)

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.31 และ 0.61 ตามลำดับ ($p < .001$)

นอกจากนั้น พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) โดยส่งผ่านการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.21 ($p < .001$)

ดังภาพที่ 19

ภาพที่ 19. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของกรผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2 ปี - 10 ปี, $N = 571$)

จากการพัฒนาโมเดลทางเลือกของโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สำหรับการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) เมื่อพิจารณาผลรวมอิทธิพล พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์โมเดลหลักของการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

นอกจากนี้ ยังพบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่งอิทธิพลทางตรงน้อยมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อตัวแปรตามการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์โมเดลหลักของการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 ที่มีระดับอิทธิพลทางตรงน้อยมากและไม่มีนัยสำคัญ และผลการวิเคราะห์โมเดลหลักของการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 ได้ค่าสถิติที่ใกล้เคียงกัน คือ .017 ($p < .01$)

**4.4 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี)
จำนวน 624 คน**

ตารางที่ 42 แสดงผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) ภายหลังจากปรับโมเดล จำนวน 19 ครั้ง พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 46.105 ที่องศาอิสระ 33 ระดับนัยสำคัญ 0.064 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .988 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .971 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .017 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .025

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 3 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 25

เมื่อพิจารณาเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.72 สำหรับตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ($r = 0.72, p < .001$)

ตารางที่ 42

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการวิเคราะห์ความตรง
โมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส กลุ่มที่ 2 (N=624)

		CNI			SRISC			RMBM		
		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
SRISC	<i>b</i>	0.45***	-	0.45***	-	-	-	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)		(0.04)						
	<i>t</i>	9.84		9.84						
RMBM	<i>b</i>	0.54***	0.36***	0.18***	0.80***	-	0.80***	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)	(0.04)		(0.04)		(0.04)			
	<i>t</i>	12.04	8.66	5.14	18.63		18.63			
MAR	<i>b</i>	0.50***	0.41***	0.10	0.77***	0.28***	0.49***	0.34***		0.35***
COM	<i>SE</i>	(0.05)	(0.04)		(0.04)	(0.07)				
	<i>t</i>	9.47	9.97	1.61	18.71	3.61	5.59	3.61		3.61

Chi-square = 46.105, *df* = 33, *p* = .064, GFI = 0.988, AGFI = 0.971, RMR = 0.0176,

RMSEA = 0.0252

สมการโครงสร้างของตัวแปร SRISC RMBM MARCOM

R-SQUARE 0.203 0.296 0.257

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

	SRISC	RMBM	MARCOM	CNI
SRISC	1.000			
RMBM	.725	1.000		
MARCOM	.483	.516	1.000	
CNI	.375	.498	.301	1.000

****p* < .001.

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรดังกล่าวได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปร 3 ตัวแปร ตัวแปรที่ส่งอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรตามมากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.49 (*p* < .001) รองลงมา คือ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.35 (*p* < .001) สำหรับตัวแปรที่ส่งอิทธิพลต่อตัวแปรตามน้อยที่สุด คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ซึ่งมีอิทธิพลทางบวกในระดับต่ำและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

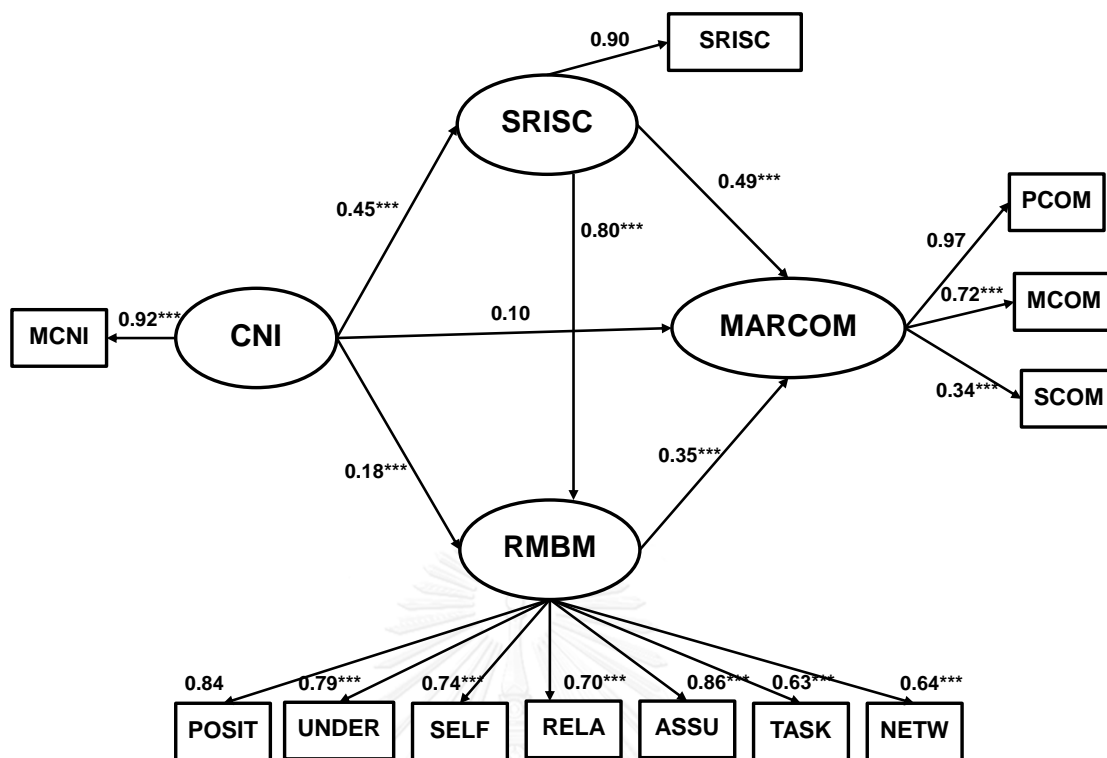
เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.41 และ 0.28 ตามลำดับ ($p < .001$)

นอกจากนี้มีตัวแปรอื่นๆ ที่ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.45 ($p < .001$)

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.18 และ 0.80 ตามลำดับ ($p < .001$)

นอกจากนั้น พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) โดยส่งผ่านการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.36 ($p < .001$) ดังภาพที่ 20

ภาพที่ 20. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, $N = 624$)

จากการพัฒนาโมเดลทางเลือกของโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สำหรับการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) เมื่อพิจารณาผลรวมอิทธิพล พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RBM) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์โมเดลหลักของการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 และโมเดลทางเลือกของการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1

นอกจากนี้ ยังพบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่งอิทธิพลทางตรงน้อยมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อตัวแปรตามการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์โมเดลหลักของการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 และโมเดลทางเลือกของการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 แม้ว่ายังมีเพียงโมเดลเดียว คือ การศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 ที่เห็นอิทธิพลดังกล่าว มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ แต่ค่าอิทธิพลอยู่ในระดับต่ำมาก คือ .017 ($p < .01$)

เนื่องจากอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่งไปที่ตัวแปรตามการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกันในการศึกษาที่ 1 (โมเดลหลัก 2 โมเดล) และการศึกษาที่ 2 (โมเดลทางเลือก 2 โมเดล) มีค่าอิทธิพลมีระดับต่ำมาก ได้แก่ 0.06 0.17 0.11 0.10 และ 3 ใน 4 โมเดล ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นจึงตัดเส้นอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ส่งไปที่ตัวแปรตามการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ออก และคงเส้นอิทธิพลอื่นๆ ตามเดิม จากนั้นจึงนำโมเดลดังกล่าวมาพัฒนาเป็นโมเดลความแตกต่างต่างระหว่างเพศ สำหรับการศึกษาที่ 3

5. ผลการวิเคราะห์ระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลทางเลือก)

มีรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรกำกับในการศึกษานี้ คือ ตัวแปรระยะเวลาการสมรส ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาการสมรส 2-10 ปี) และกลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ – 20 ปี) การวิเคราะห์ว่าตัวแปรระยะเวลาการสมรส มีอิทธิพลกำกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในโมเดลหรือไม่ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักแต่ละตัว (จำนวน 4 ตัว) เพื่อวิเคราะห์ว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัว มีความแตกต่างในแต่ละกลุ่มหรือไม่

ส่วนที่ 2 การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่าง 2 กลุ่มที่มีระยะเวลาในการสมรสแตกต่างกัน เพื่อพิสูจน์ว่า โมเดลมีความไม่แปรเปลี่ยนในด้านรูปแบบของโมเดล และมีความแปรเปลี่ยนในด้านพารามิเตอร์หรือไม่

5.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักในโมเดลระหว่างกลุ่มระยะเวลาการสมรส

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตัวแปรแฝงที่มีตัวชี้วัดเป็นตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 1 ตัว จะนำเสนอด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร (ANOVA) และตัวแปรแฝงที่มีตัวชี้วัดเป็นตัวแปรสังเกตได้ มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป จะนำเสนอด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม (MANOVA)

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร (ANOVA)

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร โดยมีตัวแปร จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ตัวแปร บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC)

5.1.1.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variance) ของตัวแปรจำแนกตามระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรสังเกตได้บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ระหว่างระยะเวลาการสมรส ค่าเฉลี่ยของตัวแปรดังกล่าวในกลุ่มที่ 1 ($M = 4.99$, $SD = 0.77$) และในกลุ่มที่ 2 ($M = 5.01$, $SD = 0.73$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ดังแสดงในตารางที่ 43

ตารางที่ 43

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ตามระยะเวลาการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
ระยะเวลาการสมรส	MCNI	.095	1	.095	.168	.682	.000
ความคลาดเคลื่อน		675.542	1193	.566			
รวม		30569.391	1195				

5.1.1.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับ คู่สมรส (SRISC) ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับ
คู่สมรส ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกตามระยะเวลา
การสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า
ค่าแปรปรวนของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับ
นัยสำคัญ .05

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่
ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ระหว่างระยะเวลาการสมรส ค่าเฉลี่ยของตัวแปรดังกล่าวในกลุ่มที่ 1
($M = 5.30$, $SD = 0.81$) และในกลุ่มที่ 2 ($M = 5.41$, $SD = 0.81$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของการมอง
ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ดังแสดงในตารางที่ 44

ตารางที่ 44

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส
ตามระยะเวลาการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
ระยะเวลาการสมรส	MSRISC	3.787	1	3.787	5.772	.016	.005
ความคลาดเคลื่อน		782.836	1193	.656			
รวม		35092.967	1195				

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม (MANOVA)

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม โดยมีตัวแปร จำนวน 2 ตัว ได้แก่ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

5.1.2.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบทางเดียว ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของระยะเวลาการสมรส 2 กลุ่ม ค่าสถิติ Box's M test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สรุปได้ว่า Variance-Covariance matrix ของตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดย Bartlett's test of Sphericity พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม จำแนกตามระยะเวลาการสมรส มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกตามระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 45 เสนอค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 45

ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

กลุ่ม		POSIT		UNDER		SELF		RELA		ASSU		TASK		NETW	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ระยะเวลาในการสมรส	2-10 ปี	5.66	0.92	5.48	0.86	5.60	0.99	5.39	1.11	5.55	1.08	5.85	0.84	5.06	1.01
	10 ปีเศษ - 20 ปี	5.74	0.99	5.56	0.91	5.64	1.06	5.48	1.17	5.67	1.15	5.99	0.87	5.17	1.05

ตารางที่ 46 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของตัวแปรสังเกตได้พฤติกรรม การรักษาความสัมพันธ์ ระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า ค่าเซ็นทรอยด์ของตัวแปรการแบ่งงาน เท่านั้นที่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ แต่ตัวแปรที่เหลือไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัว (การแบ่งงาน) จากตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 7 ตัว ระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การเปิดเผยตนเอง การแสดงความเชื่อมั่น การเปิดเผยตนเอง เครือข่ายทางสังคม

ตารางที่ 46

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ตามระยะเวลา การสมรส

ตัวแปรต้น		Value	F	Hypothesis df	Error df	p
ระยะเวลา	Pillai's Trace	.008	1.440	7.000	1187.000	.185
การสมรส	Wilk's Lambda	.992	1.440	7.000	1187.000	.185
	Hotelling's Trace	.008	1.440	7.000	1187.000	.185
	Roy's Largest Root	.008	1.440	7.000	1187.000	.185

5.1.2.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ระหว่าง ระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบทางเดียว ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของระยะเวลาการสมรส 2 กลุ่ม ค่าสถิติ Box's M test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .670$) สรุปได้ว่า Variance-Covariance matrix ของตัวแปรสังเกต ได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการตรวจสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดย Bartlett's test of Sphericity พบว่า เมทริกซ์ความ แปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม จำแนกตามระยะเวลาการสมรส มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .000$) และผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกตาม ระยะเวลาการสมรส ใช้สถิติ Levene's test พบว่า จากตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรทุกตัว มีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของการผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัด ทางจริยธรรม การผูกมัดทางโครงสร้าง ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 47 เสนอค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 47

ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรสระหว่างระยะเวลาการสมรส กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

กลุ่ม		PCOM		MCOM		SCOM	
		M	SD	M	SD	M	SD
ระยะเวลา	2-10 ปี	6.00	0.84	5.53	0.88	4.49	1.08
การสมรส	10 ปีเศษ – 20 ปี	6.07	0.90	5.59	0.92	4.59	1.05

ตารางที่ 48 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า ค่าเซ็นทรอยด์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส จำนวน 3 ตัว ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรม การผูกมัดทางโครงสร้าง

ตารางที่ 48

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ตามระยะเวลาการสมรส

ตัวแปรต้น		Value	F	Hypothesis df	Error df	p
ระยะเวลา	Pillai's Trace	.003	1.207	3.000	1191.000	.306
การสมรส	Wilk's Lambda	.997	1.207	3.000	1191.000	.306
	Hotelling's Trace	.003	1.207	3.000	1191.000	.306
	Roy's Largest Root	.003	1.207	3.000	1191.000	.306

จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักในโมเดลการวิจัย พบว่า ระยะเวลาในการสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรหลัก 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

5.2 ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่ม ตามระยะเวลาการสมรส

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างกลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 2 ปี จนถึง 10 ปี และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ จนถึง 20 ปี ใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับตามสมมติฐานข้อ 1 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

โมเดลตามสมมติฐานข้อ 1 มีค่าไค-สแควร์รวม (overall chi-square) เท่ากับ 103.46 ที่องศาอิสระเท่ากับ 85 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .084 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 1.21 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .019 แสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของกลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 2 ปี จนถึง 10 ปี) และกลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ จนถึง 20 ปี) มีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า รูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE) ให้มีค่าเท่ากัน พบว่า มีค่าไค-สแควร์รวมเท่ากับ 92.83 ที่องศาอิสระเท่ากับ 82 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .194 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีความไม่แปรเปลี่ยนในเมทริกซ์ดังกล่าว ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์เท่ากับ 1.13 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .015 เมื่อเปรียบเทียบโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 2 กับโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 10.63 และผลต่างขององศาอิสระเท่ากับ 3 เมื่อนำค่าผลต่างของไค-สแควร์มาหารด้วยผลต่างขององศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 3.54 แล้วนำค่าดังกล่าวตรวจสอบกับค่าวิกฤตที่ได้จากการเปิดตารางไค-สแควร์ที่ $df=1$, $\alpha = .05$ คือ 3.84 ดังนั้นเมื่อค่าไค-สแควร์ที่ได้มีน้อยกว่าค่าวิกฤต หมายความว่า โมเดลมีค่าพารามิเตอร์ที่เท่ากัน

สรุปว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากันในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และไม่มี ความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ BE ระหว่างกลุ่มอธิบายในรูปแบบตัวแปรได้ว่าระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กำหนดรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA) ให้มีค่าเท่ากัน พบว่ามีค่าไค-สแควร์รวม เท่ากับ 91.20 ที่องศาอิสระเท่ากับ 82 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .228 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีความไม่แปรเปลี่ยนในเมทริกซ์ดังกล่าว ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์เท่ากับ 1.11 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .014 เมื่อเปรียบเทียบโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 3 กับโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 1.63 และผลต่างขององศาอิสระ เท่ากับ 0 เมื่อนำค่าผลต่างของไค-สแควร์มาหารด้วยผลต่างขององศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 0 แล้วนำค่าดังกล่าวตรวจสอบกับค่าวิกฤตที่ได้จากการเปิดตารางไค-สแควร์ที่ $df=1$, $\alpha = .05$ คือ 3.84 ดังนั้นเมื่อค่าไค-สแควร์ที่ได้มีน้อยกว่าค่าวิกฤต หมายความว่า โมเดลมีค่าพารามิเตอร์ที่เท่ากัน

สรุปว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากันในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และ ไม่มี ความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ GA ระหว่างกลุ่ม

โดยอธิบายในรูปแบบตัวแปรได้ว่า ระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่อบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส (ตารางที่ 49)

ตารางที่ 49

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

โมเดลตามสมมติฐาน	χ^2	df	χ^2 / df	p	GFI	RMSEA	$\Delta\chi^2$	Δdf
1. รูปแบบโมเดลเดียวกัน	103.46	85	1.21	.084	.98	.019	-	-
2. BE	92.83	82	1.13	.194	.98	.015	10.63	3
3. BE GA	91.20	82	1.11	.228	.98	.014	1.63	0
	$\Delta\chi^2$	Δdf						
สมมติฐาน 2 เทียบสมมติฐาน 1	10.63	3						
สมมติฐาน 3 เทียบสมมติฐาน 2	1.63	0						

หมายเหตุ โมเดลกลมกลืนใช้ $\chi^2 / df < 2.00$; Critical value of Chi-square .05, $df(1) = 3.84$

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาที่ 1 (โมเดลหลัก) และการศึกษาที่ 2 (โมเดลทางเลือก)

การเปรียบเทียบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสำหรับการศึกษาที่ 1 โมเดลหลัก จำนวน 2 โมเดล (โมเดลแรก: ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, จำนวน 618 คน; โมเดลที่สอง: ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, จำนวน 674 คน) พบว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของโมเดลแรกสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ดีกว่าโมเดลที่สอง 6 เปอร์เซ็นต์

นอกจากนี้ ยังพบผลที่สอดคล้องกันทั้งสองโมเดล คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) มีอิทธิพลทางตรงในระดับต่ำมากต่อตัวแปรตามทั้งสามตัว ได้แก่ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และตัวแปรพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

การวิเคราะห์ระยะเวลาในการสมรสเป็นตัวแปรกำกับของโมเดล จากการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักทั้ง 5 ตัว (บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ การผูกมัดในชีวิตสมรส) ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ตามระยะเวลาการสมรส และเมื่อวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า โมเดลทั้ง 2 โมเดลมีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน และค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE และ GA ไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรหลักทั้ง 5 ตัวในโมเดล

การเปรียบเทียบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสำหรับการศึกษาที่ 2 โมเดลทางเลือก จำนวน 2 โมเดล (โมเดลแรก: ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี, จำนวน 571 คน; โมเดลที่สอง: ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี, จำนวน 624 คน) พบว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของโมเดลที่สองสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ดีกว่าโมเดลแรก 5 เปอร์เซ็นต์

นอกจากนี้ ยังพบผลที่สอดคล้องกันทั้งสองโมเดล คือ อิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (CNI) ไปที่การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีระดับต่ำมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเทียบระยะเวลาการสมรสของการศึกษาที่ 1 (โมเดลหลัก) และการศึกษาที่ 2 (โมเดลทางเลือก) โดยเริ่มจากระยะเวลาการสมรส 2-10 ปี พบว่า โมเดลหลักในการศึกษาที่ 1 เมื่อมีบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ดีกว่า โมเดลทางเลือกในการศึกษาที่ 2 เมื่อไม่มีบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองเป็นตัวแปรต้น ประมาณ 9 เปอร์เซ็นต์

ในขณะที่ เมื่อพิจารณาระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี พบว่า การที่มีหรือไม่มีบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) เป็นตัวแปรต้น โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากทั้งสองการศึกษา สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ ไม่แตกต่างกัน คือ 25 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ระยะเวลาในการสมรสเป็นตัวแปรกำกับของโมเดล จากการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักทั้ง 4 ตัว (บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ การผูกมัดในชีวิตสมรส) ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ตามระยะเวลาการสมรส และเมื่อวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างระยะเวลาการสมรส พบว่า โมเดลทั้ง 2 โมเดลมีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน และค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE และ GA ไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม สรุปได้ว่า ระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรหลักทั้ง 5 ตัวในโมเดล

กล่าวโดยสรุป โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้น สามารถอธิบายระดับความแปรปรวนในตัวแปรตาม ประมาณ 25-30 เปอร์เซ็นต์ เมื่อพิจารณาจากผลรวมอิทธิพล พบผลที่สอดคล้องกันในการศึกษาที่ 1 และการศึกษาที่ 2 (จำนวน 4 โมเดล) ว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM)

ตอนที่ 4 การศึกษาที่ 3 : ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ) และมีเพศเป็นตัวแปรกำกับ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

ตารางที่ 50 แจกแจงคุณลักษณะของตัวอย่างในการศึกษาที่ 3 มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2,487 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นเพศชาย (จำนวน 1,226 คน) และกลุ่มที่ 2 เป็นเพศหญิง (จำนวน 1,261 คน) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียน จากโรงเรียน 4 โรงเรียน โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองโรงเรียนอัสสัมชัญ มีเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน ช่วงอายุโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ 41-50 ปี คิดเป็น 55.93% ของกลุ่มตัวอย่าง 63.97% จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ย 20,000 – 50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 30.32% รองลงมา มีรายได้เฉลี่ย สูงกว่า 100,001 บาทต่อเดือน จำนวน 28.07% และมีรายได้ครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน สูงกว่า 100,001 บาท จำนวน 58.34% ส่วนใหญ่มีการคบหา เรียนรู้นิสัยใจคอ ก่อนแต่งงาน มีระยะเวลาการสมรสระหว่าง 2 ปี ถึง 20 ปี กลุ่มตัวอย่างที่จดทะเบียนสมรส จำนวน 69.96% และจำนวน 53.88% มีบุตร 2 คน ส่วนมากไม่เคยหย่าและไม่มีคนใกล้ชิดคิดเคยหย่ามาก่อน นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ เครื่องศาสนาในระดับปานกลาง และมีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 86.25

ตารางที่ 50

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการศึกษาที่ 3 จำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่างๆ (N = 2,487)

ลักษณะ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน						
ไทย-คริสเตียน	34	2.77	31	2.46	65	2.61
อัสสัมชัญ	543	44.29	529	41.95	1072	43.10
อัสสัมชัญคอนแวนต์	321	26.18	376	29.82	697	28.03
สาธิต มศว.	328	26.76	325	25.77	653	26.26
เพศ						
ชาย	1226	100.00	0	0.00	1226	100.00
หญิง	0	0.00	1261	100.00	1261	100.00
อายุ						
22-30 ปี	2	0.16	6	0.48	8	0.33
31-40 ปี	357	29.12	616	48.85	973	39.12
41-50 ปี	766	62.48	625	49.56	1391	55.93
51-60 ปี	101	8.24	14	1.11	115	4.62
ระดับการศึกษา						
ปริญญาตรี	743	60.60	848	67.25	1591	63.97
ปริญญาโท	440	35.89	390	30.93	830	33.37
ปริญญาเอก	43	3.51	23	1.82	66	2.66
อาชีพ						
ข้าราชการ	99	8.08	89	7.06	188	7.56
รัฐวิสาหกิจ	42	3.43	54	4.28	96	3.86
พนักงานบริษัท	518	42.25	457	36.24	975	39.20
ธุรกิจส่วนตัว	529	43.15	450	35.69	979	39.36
มิได้ประกอบอาชีพ	4	0.33	119	9.43	123	4.95
อื่นๆ	34	2.76	92	7.30	126	5.07

ลักษณะ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ (ต่อเดือน)						
ไม่มี	4	0.33	94	7.45	98	3.94
ต่ำกว่า 20,000 บาท	13	1.06	43	3.41	56	2.25
20,000 – 50,000 บาท	271	22.10	483	38.30	754	30.32
50,001 – 75,000 บาท	234	19.09	266	21.09	500	20.10
75,001 – 100,000 บาท	226	18.43	140	11.10	366	14.72
สูงกว่า 100,001 บาท	471	38.42	227	18.00	698	28.07
ไม่ระบุ	7	0.57	8	0.65	15	0.60
รายได้ของครอบครัว						
ท่าน (ต่อเดือน)						
ต่ำกว่า 20,000 บาท	6	0.49	2	0.16	8	0.32
20,000 – 50,000 บาท	74	6.04	89	7.06	163	6.55
50,001 – 75,000 บาท	156	12.72	160	12.69	316	12.71
75,001 – 100,000 บาท	261	21.29	281	22.28	542	21.79
สูงกว่า 100,001 บาท	723	58.97	728	57.73	1451	58.34
ไม่ระบุ	6	0.49	1	0.08	7	0.29
คบหาก่อนแต่งงาน (ปี)						
ต่ำกว่า 1 ปี	160	13.05	148	11.74	308	12.38
1 ปีขึ้นไป – 5 ปี	592	48.29	609	48.30	1201	48.29
5 ปีขึ้นไป -10 ปี	348	28.38	383	30.37	731	29.39
10 ปีขึ้นไป	116	9.46	108	8.56	224	9.01
ไม่ระบุ	10	0.82	13	1.03	23	0.93
การจดทะเบียนสมรส						
จดทะเบียนสมรส	850	69.33	842	66.77	1692	68.03
และจัดงานแต่งงาน						
จดทะเบียนสมรส	26	2.12	22	1.75	48	1.93
แต่ไม่ได้จัดงานแต่งงาน						
ไม่จดทะเบียนสมรส	350	28.55	397	31.48	747	30.04
แต่จัดงานแต่งงาน						

ลักษณะ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพการมีบุตร						
มีบุตรแล้ว	1212	98.86	1247	98.89	2459	98.87
มีบุตรติดคู่สมรส	13	1.06	12	0.95	25	1.01
มีบุตรบุญธรรม	1	0.08	2	0.16	3	0.12
จำนวนบุตร (คน)						
1	342	27.81	390	30.93	732	29.43
2	683	55.71	657	52.10	1340	53.88
3	181	14.76	183	14.51	364	14.64
4	19	1.64	29	2.30	48	1.93
5	1	0.08	1	0.08	2	0.08
6	0	0.00	1	0.08	1	0.04
เคยหย่าหรือไม่						
เคย	44	3.59	36	2.85	80	3.22
ไม่เคย	1181	96.33	1222	96.91	2403	96.62
ไม่ระบุ	1	0.08	3	0.24	4	0.16
มีคนใกล้ชิดเคยหย่า*						
ไม่มี	1022	83.36	999	79.22	2021	81.26
มี	168	13.70	232	18.40	400	16.08
ไม่ระบุ	36	2.94	30	2.38	66	2.66
ศาสนา						
พุทธ	1168	95.27	1201	95.24	2369	95.26
คริสต์	35	2.85	47	3.73	82	3.30
อิสลาม	17	1.39	12	0.95	29	1.17
อื่นๆ	6	0.49	1	0.08	7	0.27

ลักษณะ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เครื่องศานา						
ไม่เคร่งครัด	179	14.60	167	13.24	346	13.91
ค่อนข้างไม่เคร่งครัด	194	15.82	172	13.64	366	14.72
เคร่งครัดปานกลาง	649	52.94	673	53.37	1322	53.16
ค่อนข้างเคร่งครัด	185	15.09	215	17.05	400	16.08
เคร่งครัดมาก	18	1.47	33	2.62	51	2.05
ไม่ระบุ	1	0.08	1	0.08	2	0.08
ที่พักอาศัย						
เป็นของตนเอง	1049	85.56	1096	86.92	2145	86.25
อาศัยร่วมกับผู้อื่น	162	13.21	150	11.90	312	12.55
เช่า	13	1.07	14	1.10	27	1.08
ไม่ระบุ	2	0.16	1	0.08	3	0.12

หมายเหตุ *คนใกล้ชิด ได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง และญาติของสามี หรือของภรรยา และเพื่อนสนิท

2. ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ของเพศชาย

ตารางที่ 51 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัว พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 4.50 – 6.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.75 – 1.16 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุด คือ ตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส ด้านการผูกมัดทางโครงสร้าง ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด ตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรสด้านการผูกมัดส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.99 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.15 และมีค่าความเบ้ -0.22 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.45 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.45 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.13 และมีค่าความเบ้ -0.49 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.52 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปรของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การแบ่งงาน (TASK) ($M = 5.82, SD = 0.88$) รองลงมา คือ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ($M = 5.76, SD = 0.88$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เครือข่ายทางสังคม (NETW) ($M = 4.99, SD = 1.03$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.21 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.44 ถึง -0.99 โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง 0.30 ถึง 1.31 โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 .01 และ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) ($M = 6.16, SD = 0.77$) รองลงมาคือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) ($M = 5.78, SD = 0.82$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ($M = 4.50, SD = 1.04$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.12 ถึง 0.23 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.19 ถึง -1.59 โดยตัวแปรทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง 0.11 ถึง 4.40 โดยการผูกมัดส่วนบุคคลและการผูกมัดทางจริยธรรม มีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

ตารางที่ 51

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ของเพศชาย ($N = 1,226$)

ตัวแปร	Min	Max	M	SD	C.V.	Sk	Ku
CNI	1.50	7.00	4.99	0.75	0.15	-0.22**	0.45**
SRISC	2.18	7.00	5.45	0.76	0.13	-0.49***	0.52***
RMBM	1.54	7.00	5.50	0.76	0.13	-0.65***	1.14***
POSIT	1.50	7.00	5.76	0.88	0.15	-0.62***	0.49***
UNDER	1.75	7.00	5.58	0.83	0.14	-0.55***	0.55***
SELF	1.00	7.00	5.47	1.04	0.19	-0.64***	0.47***
RELA	1.00	7.00	5.35	1.16	0.21	-0.72***	0.42**
ASSU	1.00	7.00	5.62	1.08	0.19	-0.99***	1.31***
TASK	1.00	7.00	5.82	0.88	0.15	-0.78***	0.87***
NETW	1.00	7.00	4.99	1.03	0.20	-0.44***	0.30*
MARCOM	1.91	7.00	5.23	0.76	0.14	-0.38***	0.46**
PCOM	1.17	7.00	6.16	0.77	0.12	-1.59***	4.40***
MCOM	1.91	7.00	5.78	0.82	0.14	-0.77***	0.56***
SCOM	1.00	7.00	4.50	1.04	0.23	-0.19**	0.11

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากค่าสถิติ

 $Z_{sk} = Sk / SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku / SE_{ku}$; SE for Skewness = 0.070; SE for Kurtosis = 0.140* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$.

2.2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ของเพศหญิง

ตารางที่ 52 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัว พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 4.60 – 5.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.71 – 1.16 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่า ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุด คือ ตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส ด้านการผูกมัดทางโครงสร้าง ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด มีจำนวน 2 ตัว ได้แก่ ตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ตัวแปรพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ด้านการแบ่งงาน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.00 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.14 และมีค่าความเบ้ -0.12 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.25 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรดังกล่าวมีการแจกแจงแบบปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พบว่า มีค่าเฉลี่ย 5.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 0.16 และมีค่าความเบ้ -0.38 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่ง 0.06 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปรของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การแบ่งงาน (TASK) ($M = 5.97, SD = 0.86$) รองลงมา คือ การเปิดเผยตนเอง (SELF) ($M = 5.74, SD = 1.01$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เครือข่ายทางสังคม (NETW) ($M = 5.15, SD = 1.02$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.14 ถึง 0.21 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความเบ้ระหว่าง -0.46 ถึง -0.88 โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง 0.10 ถึง 0.59 โดยด้านการเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และการแบ่งงาน (TASK) มีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) ($M = 5.90, SD = 0.97$) รองลงมาคือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) ($M = 5.34, SD = 0.95$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) ($M = 4.60, SD = 1.10$) เมื่อพิจารณาถึงการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายระหว่าง 0.16 ถึง 0.23 เมื่อวิเคราะห์ความเบ้ พบว่ามีค่าความ

เบ้ระหว่าง -0.15 ถึง -1.32 โดยตัวแปรทุกตัว มีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคะแนนตัวแปรดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและเมื่อวิเคราะห์ความโด่ง พบว่า มีค่าความโด่งระหว่าง -0.10 ถึง 2.08 โดยการผูกมัดส่วนบุคคลและการผูกมัดทางโครงสร้าง มีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 แสดงว่า การแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ

ตารางที่ 52

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ของเพศหญิง (N = 1,261)

ตัวแปร	Min	Max	M	SD	C.V.	Sk	Ku
CNI	2.31	7.00	5.00	0.71	0.14	-0.12	0.25
SRISC	2.09	7.00	5.25	0.85	0.16	-0.38***	0.06
RMBM	2.29	7.00	5.56	0.80	0.14	-0.56***	0.09
POSIT	1.75	7.00	5.61	1.02	0.18	-0.64***	0.11
UNDER	1.75	7.00	5.43	0.92	0.16	-0.52***	0.11
SELF	1.00	7.00	5.74	1.01	0.17	-0.86***	0.72***
RELA	1.00	7.00	5.48	1.16	0.21	-0.77***	0.37**
ASSU	1.00	7.00	5.59	1.15	0.20	-0.86***	0.59***
TASK	2.50	7.00	5.97	0.86	0.14	-0.88***	0.58***
NETW	1.20	7.00	5.15	1.02	0.19	-0.46***	0.10
MARCOM	1.58	7.00	5.08	0.88	0.17	-0.28***	-0.21
PCOM	1.00	7.00	5.90	0.97	0.16	-1.32***	2.08***
MCOM	1.09	7.00	5.34	0.95	0.17	-0.49***	-0.10
SCOM	1.00	7.00	4.60	1.10	0.23	-0.15*	-0.28**

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากค่าสถิติ

$Z_{sk} = Sk / SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku / SE_{ku}$; SE for Skewness = 0.069; SE for Kurtosis = 0.138

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$.

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 1 (เพศชาย) จำนวน 1,226 คน

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในตัวแปรแฝงแต่ละตัว

ในที่นี้ขออธิบายเฉพาะตัวแปรแฝงในการวิจัยที่มีตัวแปรสังเกตได้มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ได้แก่ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) โดยความสัมพันธ์ทั้ง 21 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .402 ถึง .720 โดยทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) โดยความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .271 ถึง .689 โดยทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสตามกรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ จำนวน 3 ตัวแปร คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัวแปร คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .240 ถึง .380 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .189 ถึง .685 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .106 ถึง .708 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .404 เป็นทิศทางบวก และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .319 ถึง .438 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการรักษาความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของ พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .371 ถึง .711 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการรักษาความสัมพันธ์

ตารางที่ 53 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่มาจากตัวแปรอิสระ 1 ตัวและตัวแปรตาม จำนวน 11 ตัว รวมจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 12 ตัวแปร พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 66 คู่ ทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .197 ถึง .718 และไม่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้คู่ใด มีค่าสูงกว่า .80 ดังนั้นตัวแปรทุกตัวไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตารางที่ 53

เมทริกซ์สหสัมพันธ์แบบสองทางที่ได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศชาย (N = 1,226)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. SRISC	(.831)											
2. POSIT	.711**	(.898)										
3. UNDER	.618**	.718**	(.702)									
4. SELF	.516**	.587**	.545**	(.864)								
5. RELA	.514**	.581**	.546**	.638**	(.894)							
6. ASSU	.660**	.705**	.633**	.635**	.720**	(.899)						
7. TASK	.446**	.478**	.513**	.448**	.411**	.532**	(.788)					
8. NETWORK	.371**	.464**	.423**	.429**	.450**	.509**	.402**	(.788)				
9. PCOM	.685**	.708**	.615**	.544**	.511**	.648**	.453**	.441**	(.863)			
10. MCOM	.518**	.531**	.514**	.442**	.399**	.497**	.407**	.338**	.689**	(.833)		
11. SCOM	.189**	.217**	.215**	.197**	.226**	.221**	.106**	.272**	.271**	.486**	(.867)	
12. CNI	.404**	.437**	.438**	.319**	.375**	.403**	.351**	.360**	.350**	.380**	.240**	(.913)
M	5.45	5.76	5.58	5.47	5.35	5.62	5.82	4.99	6.16	5.78	4.50	4.99
SD	0.76	0.88	0.83	1.04	1.16	1.08	0.88	1.03	0.77	0.82	1.04	0.75

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บวงทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

**p < .01.

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 2 (เพศหญิง) จำนวน 1,261 คน

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในตัวแปรแฝงแต่ละตัว

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ความเข้าใจ (UNDER) การเปิดเผยตนเอง (SELF) การพูดถึงความสัมพันธ์ (RELA) การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) การแบ่งงาน (TASK) และเครือข่ายทางสังคม (NETW) โดยความสัมพันธ์ทั้ง 21 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .423 ถึง .733 โดยทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) โดยความสัมพันธ์ทั้ง 3 คู่ เป็นไปในทางบวกทั้งหมด มีระดับความสัมพันธ์ปานกลางจนถึงสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .380 ถึง .688 โดยทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .128 ถึง .319 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .320 ถึง .732 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) จำนวน 3 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .154 ถึง .717 เป็นทิศทางบวกทุกคู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการผูกมัดในชีวิตสมรส

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .300 เป็นทิศทางบวก และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .297 ถึง .394 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์แปรผันร่วมกับการรักษาความสัมพันธ์

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ของ พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จำนวน 7 ตัว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำนวน 7 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .437 ถึง .712 เป็นทิศทางบวกทุกคู่และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสแปรผันร่วมกับการรักษาความสัมพันธ์

ตารางที่ 54 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่มาจากตัวแปรอิสระ 1 ตัวและ ตัวแปรตาม จำนวน 11 ตัว รวมจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 12 ตัวแปร พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 66 คู่ ทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .128 ถึง .733 และไม่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้คู่ใด มีค่าสูงกว่า .80 ดังนั้นตัวแปรทุกตัวไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตารางที่ 54

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัวแปร ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศหญิง (N=1,261)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. SRISC	(.861)											
2. POSIT	.712**	(.912)										
3. UNDER	.573**	.700**	(.768)									
4. SELF	.605**	.636**	.614**	(.901)								
5. RELA	.508**	.569**	.565**	.708**	(.902)							
6. ASSU	.664**	.729**	.638**	.711**	.733**	(.907)						
7. TASK	.437**	.498**	.473**	.476**	.439**	.516**	(.791)					
8. NETWORK	.446**	.481**	.423**	.467**	.459**	.524**	.440**	(.778)				
9. PCOM	.732**	.717**	.573**	.617**	.499**	.686**	.463**	.443**	(.889)			
10. MCOM	.582**	.501**	.463**	.435**	.392**	.499**	.412**	.385**	.688**	(.847)		
11. SCOM	.320**	.248**	.189**	.192**	.154**	.226**	.192**	.183**	.380**	.634**	(.892)	
12. CNI	.300**	.370**	.394**	.297**	.326**	.345**	.324**	.392**	.259**	.319**	.128**	(.908)
M	5.25	5.61	5.43	5.74	5.48	5.59	5.97	5.15	5.90	5.34	4.60	5.00
SD	0.85	1.02	0.92	1.01	1.16	1.15	0.86	1.02	0.97	0.95	1.10	0.71

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแนวทแยงคือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

* $p < .05$, ** $p < .01$.

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 1 (เพศชาย) จำนวน 1,226 คน

ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย มีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ หลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส

องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .935 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (120) = 8728.220, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.98, df = 1, p = .151, RMSEA = 0.029$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .873 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (55) = 6535.650, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.81, df = 1, p = .171, RMSEA = 0.027$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีความเหมาะสม

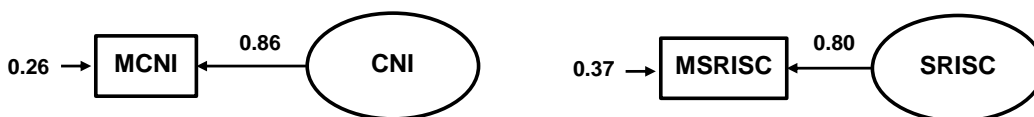
องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .930 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (378) = 25183.378, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ

$\chi^2 = 11.40$, $df = 8$, $p = .179$, RMSEA = 0.019 แสดงว่าจำนวน 7 องค์ประกอบของพฤติกรรม การรักษาความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .914 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์ เอกลักษณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (528) = 20430.733$, $p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความ เหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการผูกมัด ในชีวิตสมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.71$, $df = 1$, $p = .190$, RMSEA = 0.024 แสดงว่าจำนวน 3 องค์ประกอบของการผูกมัดในชีวิตสมรสมี ความเหมาะสม

รายละเอียดของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงใน ภาพที่ 21

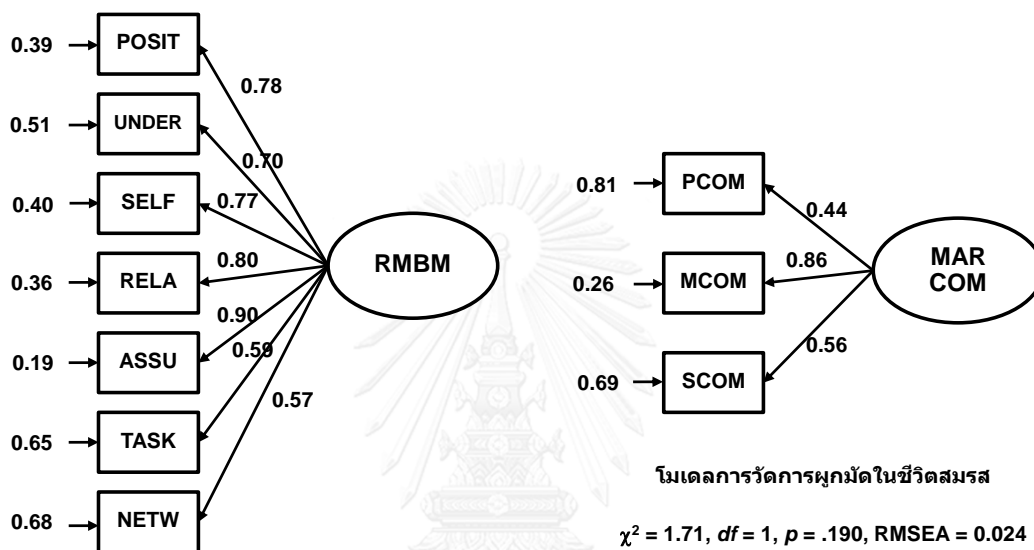

โมเดลการวัดคุณภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

$\chi^2 = 1.98, df = 1, p = .151, RMSEA = 0.029$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .935
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 8728.220, $df = 120, p = .000$

$\chi^2 = 1.81, df = 1, p = .171, RMSEA = 0.027$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .873
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 6535.650, $df = 55, p = .000$

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

$\chi^2 = 1.71, df = 1, p = .190, RMSEA = 0.024$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .914
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 20430.733, $df = 528, p = .000$

โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

$\chi^2 = 11.40, df = 8, p = .179, RMSEA = 0.019$
 Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .930
 Bartlett's Test of Sphericity
 Chi-square = 25183.378, $df = 378, p = .000$

ภาพที่ 21. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัด
 ในชีวิตสมรสของเพศชาย ($N = 1,226$)

3.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 2 (เพศหญิง) จำนวน 1,261 คน

องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .925 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (120) = 8999.650, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.52, df = 1, p = .225, RMSEA = 0.019$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

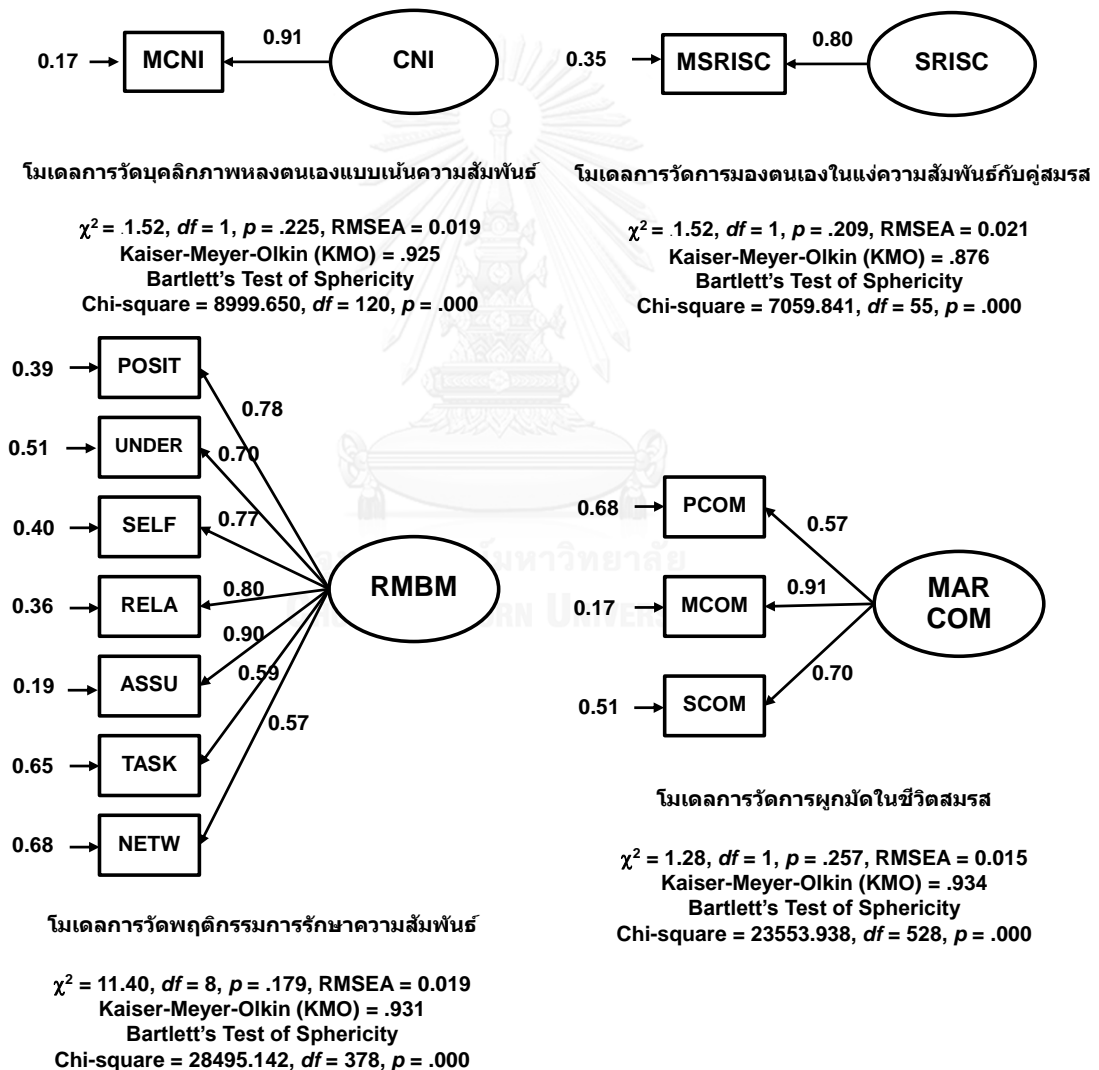
องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .876 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (55) = 7059.841, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.52, df = 1, p = .209, RMSEA = 0.021$ แสดงว่าจำนวน 1 องค์ประกอบของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสมีความเหมาะสม

องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .931 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ บาร์ทলেตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (378) = 28495.142, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 11.40, df = 8, p = .179, RMSEA = 0.019$ แสดงว่าจำนวน 7 องค์ประกอบของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์มีความเหมาะสม

องค์ประกอบของโมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) เมื่อวิเคราะห์ด้วย EFA พบว่า ค่า KMO เท่ากับ .934 และเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์จากการทดสอบด้วยสถิติ

บาร์ทเลตต์ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$\chi^2 (528) = 23553.938, p = .000$] ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อวิเคราะห์ด้วย CFA พบว่า โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ $\chi^2 = 1.28, df = 1, p = .257, RMSEA = 0.015$ แสดงว่าจำนวน 3 องค์ประกอบของการผูกมัดในชีวิตสมรสมีความเหมาะสม

รายละเอียดของโมเดลการวัด ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงของกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 22

ภาพที่ 22. โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง ($N = 1,261$)

4. ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 1 (เพศชาย) จำนวน 1,226 คน

ตารางที่ 55 เสนอผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานการวิจัย 4 ตัวแปรแฝง พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 12 ตัวแปร มีค่าเป็นบวกทั้งหมด โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ไม่ได้เป็นพารามิเตอร์บังคับทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้ของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส อธิบายได้ดังนี้

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.397 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.504 เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โมเดลการวัดพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 7 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.502 – 0.934 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การแบ่งงาน (TASK) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีตัวแปรสังเกตได้ (MARCOM) จำนวน 3 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.312 – 0.569 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) แต่เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) โดยการผูกมัดทั้งสองประเภทมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรที่สังเกตได้ มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.084 – 0.903 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) รองลงมา คือ พฤติกรรมเชิงบวก (POSIT) ส่วนตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM)

ตารางที่ 55

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัย
ของเพศชาย ($N = 1,226$)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	(SE_b)	t	(R^2)	SS	SC
CNI	CNI	0.397	0.016	24.188***	0.488	0.397	0.699
SRISC	SRISC	0.504	<->	<->	0.749	0.504	0.866
RMBM	POSIT	0.681	<->	<->	0.777	0.681	0.882
	UNDER	0.560	0.016	34.416***	0.650	0.560	0.806
	SELF	0.727	0.027	26.920***	0.450	0.727	0.671
	RELA	0.894	0.034	26.497***	0.444	0.894	0.666
	ASSU	0.934	0.027	35.091***	0.640	0.934	0.800
	TASK	0.502	0.022	22.999***	0.425	0.502	0.652
	NETW	0.681	0.032	21.530***	0.407	0.681	0.638
MARCOM	PCOM	0.569	<->	<->	0.903	0.569	0.950
	MCOM	0.490	0.017	28.269***	0.526	0.490	0.725
	SCOM	0.312	0.031	9.994***	0.084	0.312	0.291

หมายเหตุ <-> = ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameters), SS = Standardized solution, SC = Completely standardized solution

*** $p < .001$.

4.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 624 คน

ตารางที่ 56 เสนอผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานการวิจัย 4 ตัวแปรแฝงอธิบายได้ดังนี้

โมเดลการวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.347 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 1 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.694 เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โมเดลการวัดพฤติกรรมกรรมาการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 7 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.451 – 1.181 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การแสดงความเชื่อมั่น (ASSU) และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ การแบ่งงาน (TASK) ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

โมเดลการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส มีตัวแปรสังเกตได้ (MARCOM) จำนวน 3 ตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.467 – 0.912 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) แต่เป็นพารามิเตอร์บังคับ จึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ การผูกมัดทางจริยธรรม (MCOM) และการผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM) โดยการผูกมัดทั้งสองประเภทมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรที่สังเกตได้ มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.149 – 0.931 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การผูกมัดส่วนบุคคล (PCOM) รองลงมา คือ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ส่วนตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ การผูกมัดทางโครงสร้าง (SCOM)

ตารางที่ 56

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในโมเดลสมมติฐานวิจัย
ของเพศหญิง (N=1,261)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	(SE _b)	t	(R ²)	SS	SC
CNI	CNI	0.347	0.015	23.330***	0.464	0.347	0.681
SRISC	SRISC	0.694	<->	<->	0.911	0.694	0.954
RMBM	POSIT	0.843	<->	<->	0.654	0.843	0.809
	UNDER	0.651	0.020	32.069***	0.586	0.651	0.765
	SELF	0.819	0.028	29.012***	0.637	0.819	0.798
	RELA	0.959	0.038	25.021***	0.513	0.959	0.716
	ASSU	1.181	0.037	31.828***	0.805	1.181	0.897
	TASK	0.451	0.021	21.553***	0.367	0.451	0.606
	NETW	0.596	0.028	21.234***	0.335	0.596	0.579
MARCOM	PCOM	0.912	<->	<->	0.931	0.912	0.965
	MCOM	0.643	0.025	25.720***	0.507	0.643	0.712
	SCOM	0.467	0.034	13.627***	0.149	0.467	0.385

หมายเหตุ <-> = ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameters), SS = Standardized solution, SC = Completely standardized solution

*** $p < .001$.

4.3 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 1 (เพศชาย) จำนวน 1,226 คน

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ในส่วนนี้ เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดล โดยใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเมทริกซ์ variance-covariance จำนวน 12 ตัวแปร มีการปรับเส้นทางอิทธิพลในโมเดลเฉพาะส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น ให้โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และประมาณค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมระหว่างตัวแปร

ตารางที่ 57 แสดงผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชาย ภายหลังจากปรับโมเดล จำนวน 27 ครั้ง พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 34.25 ที่องศาอิสระ 26 ระดับนัยสำคัญ .129 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .995 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .986 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .010 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .016

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 3 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 40

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.36 – 0.69 โดยตัวแปรทุกคู่มีสหสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีค่าสหสัมพันธ์เป็นบวก ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ตนเอง ในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM)

($r = .69, p < .001$)

ตารางที่ 57

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการวิเคราะห์ความตรง
โมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชาย ($N = 1,226$)

		CNI			SRISC			RMBM		
		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
SRISC	<i>b</i>	0.69***	-	0.69***	-	-	-	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)		(0.04)						
	<i>t</i>	16.25		16.25						
RMBM	<i>b</i>	0.74***	0.49***	0.24***	0.72***	-	0.72***	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.03)	(0.04)		(0.05)		(0.05)			
	<i>t</i>	19.34	11.40	4.89	14.25		14.25			
MAR	<i>b</i>	0.63***	0.63***		0.74***	0.37***	0.37***	0.51***		0.51***
COM	<i>SE</i>	(0.03)	(0.03)		(0.03)	(0.05)		0.07		0.07
	<i>t</i>	18.78	18.78		19.05	6.80	5.05	7.06		7.06

Chi-square = 34.25, $df = 26$, $p = .129$, GFI = 0.995, AGFI = 0.986, RMR = 0.010, RMSEA = 0.016

สมการโครงสร้างของตัวแปร	SRISC	RMBM	MARCOM
R-SQUARE	0.470	0.547	0.404

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง	SRISC	RMBM	MARCOM	CNI
SRISC	1.000			
RMBM	.695	1.000		
MARCOM	.440	.520	1.000	
CNI	.404	.490	.362	1.000

*** $p < .001$.

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่า ตัวแปรดังกล่าวได้รับอิทธิพลทางตรงจากการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) โดยมีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.37 และ 0.51 ตามลำดับ ($p < .001$)

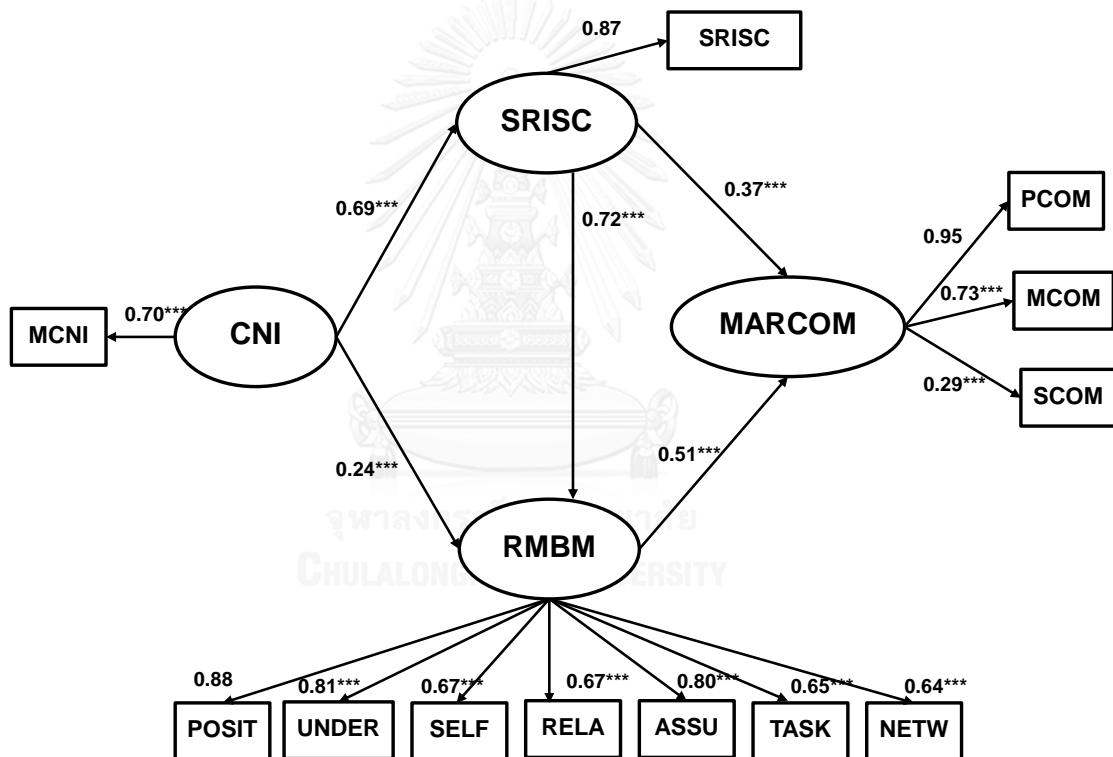
เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.63 และ 0.37 ตามลำดับ ($p < .001$)

นอกจากนี้ มีตัวแปรอื่นๆ ที่ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.69 ($p < .001$)

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.24 และ 0.72 ตามลำดับ ($p < .001$)

นอกจากนั้น พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ผ่านการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.49 ($p < .001$) ดังภาพที่ 23

ภาพที่ 23. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชาย

($N = 1,226$ คน)

จากการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส เมื่อพิจารณาผลรวมอิทธิพล พบว่า การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตามลำดับ

4.4 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 2 (เพศหญิง) จำนวน 1,261 คน

ตารางที่ 58 แสดงผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง ภายหลังจากปรับโมเดล จำนวน 28 ครั้ง พบว่า ค่าไคสแควร์เท่ากับ 36.06 ที่องศาอิสระ 25 ระดับนัยสำคัญ .070 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .995 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .985 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .017 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .018

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 3 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 20

เมื่อพิจารณาเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.24 – 0.71 โดยตัวแปรทุกคู่มีสหสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีค่าสหสัมพันธ์เป็นบวก ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ การมองตนเองในแง่ตนเอง ในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ($r = .71, p < .001$)

ตารางที่ 58

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม ผลรวมอิทธิพล และผลการวิเคราะห์ความตรง
โมเดลเชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง (N=1,261)

		CNI			SRISC			RMBM		
		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
SRISC	<i>b</i>	0.46***	-	0.46**	-	-	-	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)		(0.04)						
	<i>t</i>	11.18		11.18						
RMBM	<i>b</i>	0.55***	0.30***	0.25***	0.67***	-	0.67***	-	-	-
	<i>SE</i>	(0.04)	(0.03)		(0.03)		(0.03)			
	<i>t</i>	12.52	10.32	6.50	20.46		20.46			
MAR	<i>b</i>	0.45***	0.45***		0.81***	0.21***	0.61***	0.32**		0.32**
COM	<i>SE</i>	(0.03)	(0.03)		(0.03)	(0.03)		0.05		0.03
	<i>t</i>	12.66	12.66		22.41	5.76	9.14	5.76		5.76

Chi-square = 36.06, *df* = 25, *p* = .070, GFI = 0.995, AGFI = 0.985, RMR = 0.017, RMSEA = 0.018

สมการโครงสร้างของตัวแปร	SRISC	RMBM	MARCOM
R-SQUARE	0.210	0.307	0.206

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง	SRISC	RMBM	MARCOM	CNI
SRISC	1.000			
RMBM	.715	1.000		
MARCOM	.549	.497	1.000	
CNI	.300	.445	.244	1.000

****p* < .001.

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่า ตัวแปรดังกล่าวได้รับอิทธิพลทางตรงจากการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) โดยมีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.61 และ 0.32 ตามลำดับ (*p* < .001)

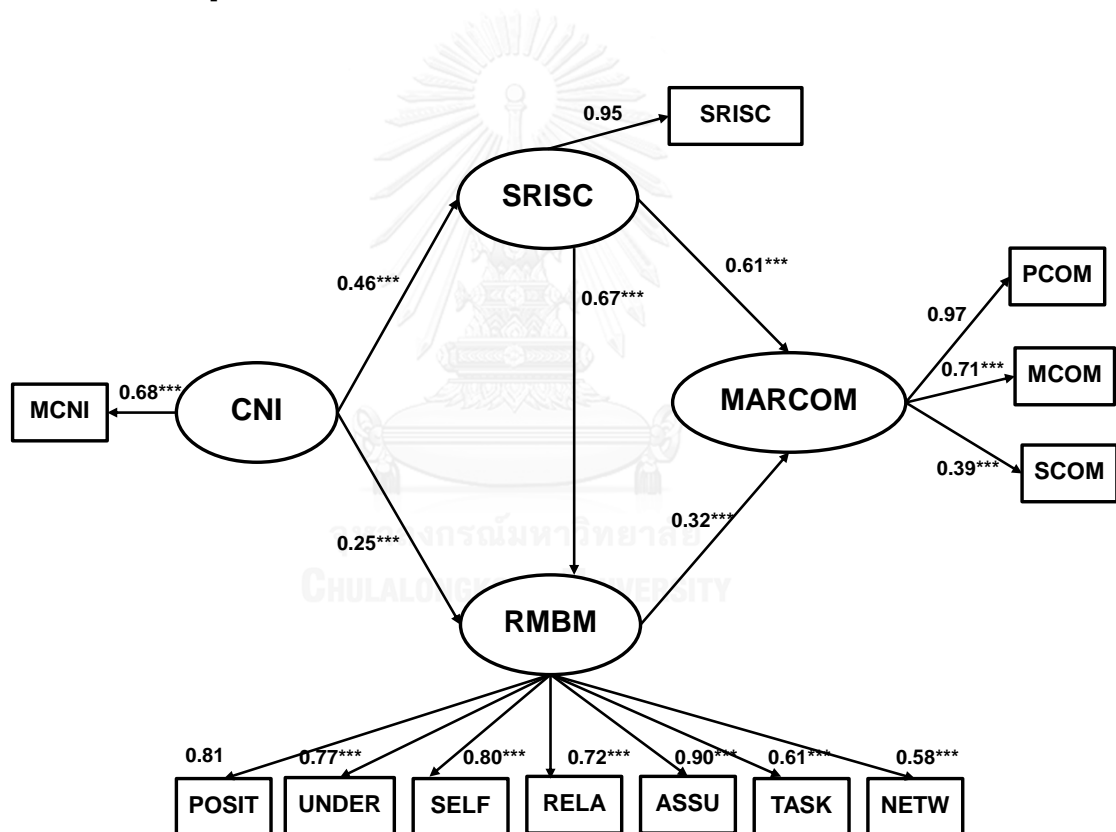
เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลทางบวก เท่ากับ 0.45 และ 0.21 ตามลำดับ (*p* < .001)

นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอื่นๆ ที่ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.46 ($p < .001$)

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.25 และ 0.67 ตามลำดับ ($p < .001$)

นอกจากนั้นพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ผ่านการมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.30 ($p < .001$) ดังภาพที่ 24

ภาพที่ 24. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง

($N = 1,261$)

จากการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศหญิง เมื่อพิจารณาผลรวมอิทธิพล พบว่า การมองตนเองในแง่ตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชาย

เมื่อเปรียบเทียบกับโมเดลแรก (เพศชาย) พบว่าผลการวิเคราะห์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน หากแต่ระดับอิทธิพลทางตรงที่ส่งต่อตัวแปรตามมีความแตกต่างกัน ดังนี้

ประเด็นแรก บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ที่ส่งอิทธิพลทางตรงต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีความแตกต่างกัน โดยโมเดลเพศชาย มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.69 แต่โมเดลเพศหญิง มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.46 ($p < .001$)

ประเด็นที่สอง การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ที่ส่งอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีความแตกต่างกัน โดยโมเดลเพศชาย มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.37 แต่โมเดลเพศหญิง มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.61 ($p < .001$)

ประเด็นที่สาม พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ที่ส่งอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) มีความแตกต่างกัน โดยโมเดลเพศชาย มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.51 แต่โมเดลเพศหญิง มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.32 ($p < .001$)

จากความแตกต่างใน 3 ประเด็น สามารถสรุปได้ว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ของเพศชายส่งผลต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มากกว่าเพศหญิง ในขณะที่เมื่อเปรียบระหว่างความคิดในการมองตนเองเป็นส่วนหนึ่งของคู่สมรส และการแสดงพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์ พบว่า เพศชายมีการรับรู้ที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของคู่สมรส ในระดับที่ต่ำกว่าเพศหญิง แต่กลับแสดงพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์มากกว่าเพศหญิง

5. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเพศเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ)

มีรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรกำกับในการศึกษานี้ คือ ตัวแปรเพศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 (เพศชาย) และกลุ่มที่ 2 (เพศหญิง) การวิเคราะห์ว่าตัวแปรเพศ มีอิทธิพลกำกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในโมเดลหรือไม่ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักแต่ละตัว (จำนวน 4 ตัว) เพื่อวิเคราะห์ว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัว มีความแตกต่างในแต่ละกลุ่มหรือไม่

ส่วนที่ 2 การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่าง 2 กลุ่มที่มีเพศแตกต่างกัน เพื่อพิสูจน์ว่า โมเดลมีความไม่แปรเปลี่ยนในด้านรูปแบบของโมเดล และมีความแปรเปลี่ยนในด้านพารามิเตอร์หรือไม่

5.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักในโมเดลระหว่างเพศ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยตัวแปรแฝงที่มีตัวชี้วัดเป็นตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 1 ตัว จะนำเสนอด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร และตัวแปรแฝงที่มีตัวชี้วัดเป็นตัวแปรสังเกตได้ มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป จะนำเสนอด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปร โดยมีตัวแปร จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC)

5.1.1.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ระหว่างเพศ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน ของตัวแปรจำแนกตามเพศ ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความแปรปรวน ไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่าค่าแปรปรวนของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรสังเกตได้บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ โดยค่าเฉลี่ยของตัวแปรดังกล่าวในกลุ่มที่ 1 ($M = 4.99$, $SD = 0.75$) และในกลุ่มที่ 2 ($M = 5.00$, $SD = 0.71$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า เพศไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ดังแสดงในตารางที่ 59

ตารางที่ 59

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
เพศ	MCNI	.028	1	.028	.053	.819	.000
ความคลาดเคลื่อน		1337.543	2485	.538			
รวม		63370.777	2487				

5.1.1.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) ระหว่างเพศ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกเพศ ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความแปรปรวนแตกต่างกัน สรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรสังเกตได้การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสระหว่างเพศ โดยค่าเฉลี่ยของตัวแปรดังกล่าวในกลุ่มที่ 1 ($M = 5.45$, $SD = 0.76$) และในกลุ่มที่ 2 ($M = 5.25$, $SD = 0.85$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า เพศมีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ดังแสดงในตารางที่ 60

ตารางที่ 60

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส
ระหว่างเพศ

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
เพศ	MSRISC	24.259	1	24.259	37.015	.000	.015
ความคลาดเคลื่อน		1628.617	2485	.655			
รวม		72827.355	2487				

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม โดยมีตัวแปร จำนวน 2 ตัว ได้แก่ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

5.1.2.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) ระหว่างเพศ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบทางเดียว ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของเพศทั้ง 2 กลุ่ม ค่าสถิติ Box's M test พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า Variance-Covariance matrix ของตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดย Bartlett's test of Sphericity พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม จำแนกตามเพศ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .000$) และผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกเพศ ใช้สถิติ Levene's test พบว่า พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ และการแสดงความเชื่อมั่นมีความแปรปรวนแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 61 เสนอค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งมีค่าแตกต่างกัน

ตารางที่ 61

ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

กลุ่ม		POSIT		UNDER		SELF		RELA		ASSU		TASK		NETW	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
เพศ	ชาย	5.76	0.88	5.58	0.83	5.47	1.04	5.35	1.16	5.62	1.08	5.82	0.88	4.99	1.03
	หญิง	5.61	1.02	5.43	0.92	5.74	1.01	5.48	1.16	5.59	1.15	5.97	0.86	5.15	1.02

ตารางที่ 62 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของตัวแปรสังเกตได้พฤติกรรม การรักษาความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ พบว่า ค่าเซ็นทรอยด์ของพฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การ เปิดเผยตนเอง การพูดถึงความสัมพันธ์ การแบ่งงาน และเครือข่ายทางสังคม มีความแตกต่างกันที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า เพศมีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัว จากตัวแปร สังเกตได้ทั้งหมด 7 ตัว โดยเพศไม่มีอิทธิพลต่อการแสดงความเชื่อมั่น

ตารางที่ 62

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

ตัวแปรต้น		Value	F	Hypothesis df	Error df	p
เพศ	Pillai's Trace	.084	32.685	7.000	2479.000	.000
	Wilk's Lambda	.916	32.685	7.000	2479.000	.000
	Hotelling's Trace	.092	32.685	7.000	2479.000	.000
	Roy's Largest Root	.092	32.685	7.000	2479.000	.000

Tests of Between-Subject Effects							
แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
เพศ	MPOSIT	13.956	1	13.956	15.347	.000	.006
	MUNDER	13.912	1	13.912	17.976	.000	.007
	MSELF	45.239	1	45.239	42.931	.000	.017
	MRELA	10.612	1	10.612	7.916	.005	.003
	MASSU	.685	1	.685	.551	.458	.000
	MTASK	14.731	1	14.731	19.465	.000	.008
	MNETW	17.212	1	17.212	16.399	.000	.006
ความคลาดเคลื่อน	MPOSIT	2259.695	2485	.909			
	MUNDER	1923.280	2485	.774			
	MSELF	2618.557	2485	1.054			
	MRELA	3331.324	2485	1.341			
	MASSU	3089.526	2485	1.243			
	MTASK	1880.640	2485	.757			
	MNETW	2608.207	2485	1.050			
รวม	MPOSIT	82698.813	2487				
	MUNDER	77358.813	2487				
	MSELF	80743.500	2487				
	MRELA	76290.444	2487				
	MASSU	81287.625	2487				
	MTASK	88355.188	2487				
	MNETW	66607.360	2487				

5.1.2.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ระหว่างเพศ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบทางเดียว ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของเพศทั้ง 2 กลุ่ม ค่าสถิติ Box's M test พบว่า ไม่มีมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า Variance-Covariance matrix ของตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดย Bartlett's test of Sphericity พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมภายในกลุ่ม จำแนกตามเพศ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .000$) และผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของตัวแปรจำแนกตามเพศ ใช้สถิติ Levene's test พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความแปรปรวนแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 63 เสนอค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างเพศ ซึ่งมีค่าแตกต่างกัน

ตารางที่ 63

ค่าเฉลี่ยตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรสระหว่างเพศ

กลุ่ม		PCOM		MCOM		SCOM	
		M	SD	M	SD	M	SD
เพศ	ชาย	6.16	0.77	5.78	0.82	4.50	1.04
	หญิง	5.90	0.97	5.34	0.95	4.60	1.10

ตารางที่ 64 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างเพศ พบว่า ค่าเซ็นทรอยด์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า เพศมีอิทธิพลต่อตัวแปรสังเกตได้ของการผูกมัดในชีวิตสมรส จำนวน 3 ตัว ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรม การผูกมัดทางโครงสร้าง

ตารางที่ 64

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างเพศ

ตัวแปรต้น		Value	F	Hypothesis df	Error df	p	
เพศ	Pillai's Trace	.101	92.484	3.000	2483.000	.000	
	Wilk's Lambda	.899	92.484	3.000	2483.000	.000	
	Hotelling's Trace	.112	92.484	3.000	2483.000	.000	
	Roy's Largest Root	.112	92.484	3.000	2483.000	.000	
Tests of Between-Subject Effects							
แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	p	R ²
เพศ	PCOM	44.371	1	44.371	57.261	.000	.022
	MCOM	117.986	1	117.986	148.884	.000	.057
	SCOM	5.651	1	5.651	4.936	.026	.002
ความคลาดเคลื่อน	PCOM	1925.602	2485	.775			
	MCOM	1969.285	2485	.792			
	SCOM	2845.194	2485	1.145			
รวม	PCOM	92349.972	2487				
	MCOM	78928.033	2487				
	SCOM	54392.805	2487				

จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักในโมเดลการวิจัย พบว่า เพศส่งผลกระทบต่อ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

5.2 ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างเพศ

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับตามสมมติฐานข้อ 1 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

โดยโมเดลตามสมมติฐานข้อ 1 มีค่าไค-สแควร์รวม (overall chi-square) เท่ากับ 64.79 ที่องศาอิสระเท่ากับ 50 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .077 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 1.29 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .99 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .015 แสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชายและเพศหญิง มีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า รูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE) ให้มีค่าเท่ากัน พบว่า มีค่าไค-สแควร์รวม เท่ากับ 66.21 ที่องศาอิสระเท่ากับ 50 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .062 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าไม่มีความไม่แปรเปลี่ยนในเมทริกซ์ดังกล่าว ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 1.32 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .99 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .016 เมื่อเปรียบเทียบโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 2 กับโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 1.42 และผลต่างขององศาอิสระ เท่ากับ 0 เมื่อนำผลต่างของค่าไค-สแควร์มาหารด้วยผลต่างขององศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 0 แล้วนำค่าดังกล่าวมาตรวจสอบกับค่าวิกฤตที่ได้จากการเปิดตารางไค-สแควร์ที่ $df=1$, $\alpha = .05$ คือ 3.84 ดังนั้นเมื่อค่าไค-สแควร์ที่ได้มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤต หมายความว่า โมเดลมีค่าพารามิเตอร์เท่ากัน

สรุปว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากันในเพศชายและเพศหญิงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และ ไม่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ BE ระหว่างเพศ โดยอธิบายในรูปแบบตัวแปรได้ว่า เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองเห็นในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กำหนดรูปแบบของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA) ให้มีค่าเท่ากัน พบว่ามีค่าไค-สแควร์รวม เท่ากับ 60.94 ที่องศาอิสระเท่ากับ 48 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .099 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่ามีความไม่แปรเปลี่ยนในเมทริกซ์ดังกล่าว ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 1.26 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .99 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) เท่ากับ .015 เมื่อเปรียบเทียบโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 3 กับโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 5.27 และผลต่างขององศาอิสระ เท่ากับ 2 เมื่อนำค่าผลต่างของไค-สแควร์มาหารด้วยผลต่างขององศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 2.63 แล้วนำค่าดังกล่าวมาตรวจสอบกับค่าวิกฤตที่ได้จากการเปิดตารางไค-สแควร์ที่ $df=1$, $\alpha = .05$ คือ 3.84 ดังนั้นเมื่อค่าไค-สแควร์ที่ได้มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤต หมายความว่า โมเดลมีค่าพารามิเตอร์ที่เท่ากัน

สรุปว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากันในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และไม่มี ความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ GA ระหว่างกลุ่ม โดยอธิบายในรูปแบบตัวแปรได้ว่า เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่อบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ และการผูกมัดในชีวิตสมรส (ตารางที่ 65)

ตารางที่ 65

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างเพศ

โมเดลตามสมมติฐาน	χ^2	df	χ^2 / df	p	GFI	RMSEA	$\Delta\chi^2$	Δdf
1. รูปแบบโมเดลเดียวกัน	64.79	50	1.29	.077	.99	.015	-	-
2. BE	66.21	50	1.32	.062	.99	.016	1.42	0
3. BE GA	60.94	48	1.26	.099	.99	.015	5.27	2
	$\Delta\chi^2$	Δdf						
สมมติฐาน 2 เทียบสมมติฐาน 1	1.42	0						
สมมติฐาน 3 เทียบสมมติฐาน 2	5.27	2						

หมายเหตุ โมเดลกลมกลืนใช้ $\chi^2 / df < 2.00$; Critical value of Chi-square .05, $df(1) = 3.84$

การเปรียบเทียบระหว่างโมเดลเพศชายและโมเดลเพศหญิง

การเปรียบเทียบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสำหรับการศึกษาที่ 3 โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ จำนวน 2 โมเดล (โมเดลแรก: เพศชาย, จำนวน 1,226 คน; โมเดลที่สอง: เพศหญิง, จำนวน 1,261 คน) พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของโมเดลแรกสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ดีกว่าโมเดลที่สอง 20 เปอร์เซ็นต์

นอกจากนี้ ยังพบผลที่สอดคล้องกันทั้งสองโมเดล และสอดคล้องกันในการศึกษาที่ 1 และการศึกษาที่ 2 (จำนวน 4 โมเดล) ว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM)

การวิเคราะห์เพศเป็นตัวแปรกำกับของโมเดล จากการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างทั้งสองเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลัก 3 ตัว (การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ การผูกมัดในชีวิตสมรส) มีความแตกต่างระหว่างเพศ แต่เพศไม่ส่งผลต่อบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ และเมื่อวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างเพศ พบว่า โมเดลทั้ง 2 โมเดลมีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกันและค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE และ GA ไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม สรุปได้ว่า เพศไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรหลักทั้ง 4 ตัวในโมเดล

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 66

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษาที่ 1-3

การศึกษา ที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ	
		สนับสนุน	ไม่สนับสนุน
1	บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและบุคลิกภาพ หลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อ การผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีการมองตนเองใน แง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษา ความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (เฉพาะเมทริกซ์ BE และ GA)	สนับสนุน บางส่วน	
2	บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพล ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีการมองตนเองในแง่ ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษา ความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (เฉพาะเมทริกซ์ BE และ GA)	สนับสนุน บางส่วน	
3	บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพล ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีการมองตนเองในแง่ ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษา ความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีเพศเป็นตัวแปรกำกับ (เฉพาะเมทริกซ์ BE และ GA)	สนับสนุน บางส่วน	

บทที่ 4 การอภิปรายผลการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 การศึกษา ดังนั้นการอภิปรายผลจึงขอแยกเป็นแต่ละการศึกษา โดยเริ่มจากการอภิปรายการศึกษาที่หนึ่งเป็นอันดับแรก

การศึกษาที่ 1 : การศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลหลัก)

1. การพัฒนาโมเดลและเกณฑ์การตรวจสอบความตรงของโมเดล

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยเริ่มจากสถานการณ์ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวไทยที่มีสาเหตุการหย่าร้างที่เกิดจากพฤติกรรมของคู่สมรส ถึง 42.4% (ศูนย์เฝ้าระวังและการเตือนภัยทางสังคม, 2550) และใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยา เช่น ทฤษฎีความผูกพัน และทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม มาช่วยในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย รวมถึงผสมผสานกับงานวิจัยของต่างประเทศ e.g. (Buss & Shackelford, 1997; Le & Agnew, 2003; Miller, 2012)

หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้บูรณาการแนวคิดและการวิจัยทั้งหมด เพื่อสังเคราะห์เป็นตัวแปรที่ใช้ในโมเดลสมมติฐาน เริ่มจากการคัดเลือกตัวแปรต้นที่เป็นตัวแปรบุคลิกภาพของบุคคล เนื่องจากบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในชีวิตสมรส (Buss & Shackelford, 1997; Caughlin et al., 2000; Robins et al., 2000) เมื่อทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงคัดเลือกตัวแปรบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นตนเอง และบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ จากนั้นจึงคัดเลือกตัวแปรส่งผ่าน ซึ่งต้องการให้เป็นปัจจัยที่ช่วยในการประคับประคองความสัมพันธ์ โดยอ้างอิงจากกระบวนการในการรักษาความสัมพันธ์ (Miller, 2012) ซึ่งมีกลไก 2 ประเภท คือ กลไกการรักษาสัมพันธ์ภาพแบบรู้คิด (cognitive maintenance mechanism) และกลไกประเภทที่สอง คือ กลไกการรักษาสัมพันธ์ภาพทางพฤติกรรม (behavioral maintenance) โดยเลือกตัวแปรการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส มาเป็นตัวแทนของกลไกประเภทแรกและเลือกพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ มาเป็นตัวแทนกลไกประเภทที่สอง

กล่าวโดยสรุป กรอบแนวคิดการวิจัยนี้ ประกอบด้วย บุคลิกภาพ (บุคลิกภาพแบบหลงตนเองแบบเน้นตนเอง และแบบเน้นความสัมพันธ์) ปัจจัยที่ช่วยประคับประคองความสัมพันธ์เชิง

แรงจูงใจ (การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส) และเชิงพฤติกรรม (พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์) ซึ่งมีสมมติฐานว่าจะเป็นตัวแปรที่ส่งอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

การตรวจสอบความตรงของโมเดลด้วยการวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงสร้าง (Structural Equation Modeling) พิจารณาจากค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืน (fit) ระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากค่าสถิติ Chi-square ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Joreskog, 1996) แต่เนื่องจากค่าสถิติ Chi-square มีความอ่อนไหวต่อขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นในการตีความผลการวิเคราะห์ จึงควรพิจารณาค่าสถิติอื่นๆ ประกอบด้วย ได้แก่ ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2 / df) ที่ไม่เกิน 2 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประเมินความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) น้อยกว่า .05 และดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Root Mean Square: RMR) น้อยกว่า .08 สอดคล้องกับการพิจารณาความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

2. ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับการผูกมัดในชีวิตสมรส ดังนั้นจึงมีการควบคุมตัวแปรที่อาจทำให้เกิดอิทธิพลแทรกซ้อนต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานภาพการมีบุตร โดยตัวอย่างในการศึกษาที่ 1 มีจำนวน 1,292 คน แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี จำนวน 618 คน และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ – 20 ปี จำนวน 674 คน เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ของตัวแปรควบคุม ลักษณะของตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้สอดคล้องกับการเกณฑ์ ดังนี้ เพศ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ชาย ร้อยละ 48.76 และเพศหญิง ร้อยละ 51.24 อายุคัดเลือกเฉพาะบุคคลในวัยทำงาน ตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย คือ 41-50 ปี คิดเป็น 55.96% สถานภาพสมรสพิจารณาจากบุคคลที่จดทะเบียนสมรสหรือจัดงานแต่งงาน มีจำนวนตัวอย่างที่จดทะเบียนสมรสและจัดงานแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 68.11 ระดับการศึกษาเน้นบุคคลที่จบปริญญาตรีขึ้นไป มีตัวอย่างจำนวน 63.54% จบการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพการมีบุตรสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ตัวอย่างทุกคนมีบุตรแล้ว นอกจากนี้ยังพบว่ารายได้ครอบครัวต่อเดือนของตัวอย่าง จำนวน 58.82% สูงกว่า 100,000 บาท แสดงว่าครอบครัวของตัวอย่างอยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและองค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

3.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

3.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ในงานวิจัยนี้มีตัวแปรหลัก จำนวน 5 ตัว แบ่งเป็น ตัวแปรต้น จำนวน 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัว คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม แบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละตัว (4 ตัว) ต่อตัวแปรตาม (1 ตัว) เริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรใกล้เคียงกับการทบทวนวรรณกรรม คือ องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง จำนวน 2 ใน 3 องค์ประกอบมีสหสัมพันธ์ทางลบต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส อาจเนื่องมาจากงานวิจัยของ Foster et al. (2006) ที่พบว่าคนหลงตนเองมีพฤติกรรมที่ไม่ผูกมัดในความสัมพันธ์ ใช้มาตรวัดฉบับเต็มของบุคลิกภาพหลงตนเอง (NPI-40) ซึ่งมีจำนวนข้อ 40 ข้อ และมี 7 องค์ประกอบ ในขณะที่งานวิจัยนี้ใช้มาตรวัดฉบับย่อของบุคลิกภาพหลงตนเอง (NPI-13) ซึ่งมีจำนวนข้อ 13 ข้อและมี 3 องค์ประกอบ ถูกพัฒนาขึ้นในปี 2013

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 2 พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Campbell et al. (2006); Finkel et al. (2009)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 3 พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) สอดคล้องกับงานวิจัย (Cross et al., 2000; Linardatos & Lydon, 2011; Sabatelli & Cecil-Pigo, 1985)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (Ogolsky & Bowers, 2012; Ramirez, 2008; Stafford, 2011)

3.1.2 องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรหลัก 5 ตัวสอดคล้องกับงานวิจัยที่เป็นการพัฒนามาตรต้นฉบับ มีรายละเอียด ดังนี้

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง พัฒนาจาก Gentile et al. (2013) มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ/ อำนาจ การชอบแสดงออกและการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยโมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ พัฒนาจาก Gebauer et al. (2012) มี 1 องค์ประกอบ และโมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พัฒนาจาก Linardatos and Lydon (2011) มี 1 องค์ประกอบ และโมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ พัฒนาจาก Stafford (2011) มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ พฤติกรรมเชิงบวก ความเข้าใจ การแสดงความเชื่อมั่น การเปิดเผยตนเอง การพูดถึงความสัมพันธ์ การแบ่งงาน และเครือข่ายทางสังคม โดยโมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การผูกมัดในชีวิตสมรส พัฒนาจาก Johnson et al. (1999) มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การผูกมัดส่วนบุคคล การผูกมัดทางจริยธรรม การผูกมัดทางโครงสร้าง โดยโมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 674 คน

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม แบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละตัว (4 ตัว) ต่อตัวแปรตาม (1 ตัว) เริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่า องค์ประกอบของบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง จำนวน 2 ใน 3 องค์ประกอบมีสหสัมพันธ์ทางลบต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 2 พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 3 พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) สอดคล้องกับงานวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

3.2.2 องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรหลัก 5 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) โมเดลที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4. ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

4.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 66.80 ที่องศาอิสระ 50 ระดับนัยสำคัญ 0.056 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .986 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .966 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .045 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .023 ซึ่งผลการวิเคราะห์ของสถิติทุกตัวผ่านเกณฑ์ในการประเมิน

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 31

4.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 674 คน

พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 77.619 ที่องศาอิสระ 59 ระดับนัยสำคัญ 0.052 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .985 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .969 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .033 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .021 ซึ่งผลการวิเคราะห์ของสถิติทุกตัวผ่านเกณฑ์ในการประเมิน

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง บุคลิกภาพหลง

ตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 25

5. ตัวแปรที่ส่งอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

5.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

5.1.1 อิทธิพลทางตรง

เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานการวิจัยที่คาดว่า ตัวแปรหลัก 4 ตัวแปร (บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM)) ส่งอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีเพียงการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

จากเส้นอิทธิพลทางตรง จำนวน 4 เส้น อธิบายรายละเอียด ดังนี้ เส้นแรก บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ตัวแปรดังกล่าวจะส่งอิทธิพลทางลบต่อตัวแปรตาม และได้ข้อค้นพบที่แตกต่างจากงานวิจัยของ Campbell and Foster (2002) และ Foster (2008) ที่พบว่าคนที่มีบุคลิกภาพดังกล่าวไม่ผูกมัดในความสัมพันธ์ การที่พบว่าบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีอิทธิพลน้อยมากต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส อาจเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม จากงานวิจัยของ Foster et al. (2003) ที่พบว่า ระดับของความหลงตนเองในวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกมีความแตกต่างกัน และความแตกต่างขององค์ประกอบของบุคลิกภาพดังกล่าว โดยงานวิจัยนี้ใช้มาตรวัดฉบับย่อ มีจำนวน 3 องค์ประกอบ ในขณะที่งานวิจัยในปี 2002 และ 2008 ใช้มาตรวัดฉบับเต็มที่มี จำนวน 7 องค์ประกอบ ทำให้ผลที่ได้ไม่สอดคล้องกัน

เส้นที่สอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสในระดับที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แม้ว่าเส้นอิทธิพลดังกล่าวจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อยู่ในทิศทางที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ (Campbell et al., 2006; Finkel et al., 2009; สุภาสินี ใจสมิทธิ์, 2553) ที่พบว่า ลักษณะการเน้นความสัมพันธ์ ช่วยเพิ่มระดับการผูกมัดในความสัมพันธ์

เส้นที่สาม การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัย Cross et al. (2000); Linardatos and Lydon (2011); Sabatelli and Cecil-Pigo (1985) ที่พบว่าตัวแปรดังกล่าว สามารถทำนายความแปรปรวนของการผูกมัดในความสัมพันธ์ได้

เส้นที่สี่ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องสิ่งที่ได้ทบทวนวรรณกรรม (Ogolsky & Bowers, 2012; Ramirez, 2008; Stafford, 2011) ที่พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์สามารถทำนายความแปรปรวนในชีวิตสมรสได้

5.1.2 อิทธิพลส่งผ่าน

เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานการวิจัยที่คาดว่า ตัวแปรส่งผ่าน 2 ตัวแปร ได้แก่ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จะทำหน้าที่เป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ไปสู่ตัวแปรตามการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรส่งผ่านทั้งสองตัวมีอิทธิพลส่งผ่านระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

จากอิทธิพลส่งผ่านของตัวแปรทั้งสองตัว อธิบายรายละเอียด ดังนี้ ตัวแปรแรก การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและแบบเน้นความสัมพันธ์ ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเส้นอิทธิพลจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองไปยังการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พบว่า บุคลิกภาพดังกล่าวมีอิทธิพลทางลบต่อตัวแปรส่งผ่าน สอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้และงานวิจัยของ Le (2005) พบว่าบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีสหสัมพันธ์ทางลบกับการพึงพาซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรส่งผ่าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และงานวิจัยของ Rauthmann and Kolar (2012) ที่พบว่าความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการพึงพาซึ่งกันและกัน

อิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส มีทิศทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Cross et al. (2000); Linardatos and Lydon (2011); Sabatelli and Cecil-Pigo (1985)

ตัวแปรส่งผ่านตัวที่สอง พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่านจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและแบบเน้นความสัมพันธ์ และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเส้นอิทธิพลจากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองไปยังพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ พบว่า บุคลิกภาพดังกล่าวมีอิทธิพลทางลบต่อตัวแปรส่งผ่านสอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้และสนับสนุนข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัย Exline et al. (2004) ที่พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองส่งผลทางลบต่อพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เช่น การให้อภัย

นอกจากนี้ยังพบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรส่งผ่าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และงานวิจัยของ Gebauer et al. (2012) พบว่า บุคลิกภาพดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นพ้อง ความอบอุ่น และการเห็นคุณค่าแห่งตน

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และงานวิจัย Linardatos and Lydon (2011) และ Mattingly et al. (2011) ที่พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

อิทธิพลของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส มีทิศทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Ogolsky and Bowers (2012); Ramirez (2008); Stafford (2011)

5.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 674 คน

5.1.1 อิทธิพลทางตรง

เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานการวิจัยที่คาดว่า ตัวแปรหลัก 4 ตัวแปร บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง (NPI) บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จะส่งอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ผลการวิเคราะห์ พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรตาม

จากเส้นอิทธิพลทางตรง จำนวน 4 เส้น อธิบายรายละเอียด ดังนี้ เส้นแรก บุคลิกภาพ
หลงตนเองแบบเน้นตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้ง
ไว้ว่า ตัวแปรดังกล่าวจะส่งอิทธิพลทางลบต่อตัวแปรตาม

เส้นที่สอง บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการ
ผูกมัดในชีวิตสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับ
งานวิจัยก่อนหน้านี้

เส้นที่สาม การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการ
ผูกมัดในชีวิตสมรส สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัย

เส้นที่สี่ พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิต
สมรส สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องสิ่งที่ได้ทบทวนวรรณกรรม

5.1.2 อิทธิพลส่งผ่าน

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จาก
บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลง
ตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไปสู่การผูกมัดใน
ชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มของระยะเวลาการ
สมรส (อิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรส)

อิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรสที่มีต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัด
ในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม และ
มีความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน
(BE) และมีความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร
แฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA)

กล่าวโดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึงระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส และผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึงระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่อบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส

การศึกษาที่ 2 : ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลทางเลือก) โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ

1. การพัฒนาโมเดล

เนื่องจากการศึกษาแรก ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ได้ข้อสรุปเหมือนกันคือพบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองส่งผลต่อตัวแปรอื่นๆ ในโมเดลในระดับต่ำมากและไม่มีความสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงพิจารณาตัดตัวแปรดังกล่าวออกจากโมเดล และนำโมเดลในการศึกษาที่ 1 มาพัฒนาเป็นโมเดลทางเลือก เพื่อดูว่าอิทธิพลของตัวแปรต้นจะสามารถทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้มากขึ้นหรือไม่

2. ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

ตัวอย่างในการศึกษา ที่ 2 มีจำนวน 1,195 คน แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี จำนวน 571 คน และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ – 20 ปี จำนวน 624 คน เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ของตัวแปรควบคุม ลักษณะของตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้สอดคล้องกับการเกณฑ์ ดังนี้ เพศ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ชาย ร้อยละ 49.87 และเพศหญิง ร้อยละ 50.13 อายุ คัดเลือกเฉพาะบุคคลในวัยทำงาน ตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย คือ 41-50 ปี คิดเป็น 55.90% สถานภาพสมรสพิจารณาจากบุคคลที่จดทะเบียนสมรสหรือจัดงานแต่งงาน มีจำนวนตัวอย่างที่จดทะเบียนสมรสและจัดงานแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 67.95 ระดับการศึกษาเน้นบุคคลที่จบปริญญาตรีขึ้นไป มีตัวอย่างจำนวน 64.44% จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตัวอย่างทุกคนมีบุตรแล้ว นอกจากนี้ยังพบว่ารายได้ครอบครัวต่อเดือนของตัวอย่าง จำนวน 57.82% สูงกว่า 100,000 บาท แสดงว่าครอบครัวของตัวอย่างอยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและองค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

3.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 571 คน

3.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม แบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละตัว (3 ตัว) ต่อตัวแปรตาม (1 ตัว) ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัว คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

เริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 2 พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

3.1.2 องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรหลัก 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) โมเดลที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 624 คน

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 2 พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

3.2.2 องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรหลัก 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพของตนเอง แบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) โมเดลที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4. ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

4.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 571 คน

พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 42.63 ที่องศาอิสระ 30 ระดับนัยสำคัญ 0.059 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .988 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .968 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .016 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .027 ซึ่งผลการวิเคราะห์ของสถิติ ทุกตัวผ่านเกณฑ์ในการประเมิน

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 3 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 20

4.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 624 คน

พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 44.10 ที่องศาอิสระ 33 ระดับนัยสำคัญ 0.064 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .988 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .971 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .017 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .025 ซึ่งผลการวิเคราะห์ของสถิติทุกตัวผ่านเกณฑ์ในการประเมิน

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 4 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 25

5. ตัวแปรที่ส่งอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

5.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 571 คน

5.1.1 อิทธิพลทางตรง

เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานการวิจัยที่คาดว่า ตัวแปรหลัก 3 ตัวแปร บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จะส่งอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวส่งอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรตาม

จากเส้นอิทธิพลทางตรง จำนวน 3 เส้น อธิบายรายละเอียด ดังนี้ เส้นแรก บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสในระดับที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อยู่ในทิศทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

เส้นที่สอง การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

เส้นที่สาม พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.2 อิทธิพลส่งผ่าน

เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานการวิจัยที่คาดว่า ตัวแปรส่งผ่าน 2 ตัวแปร ได้แก่ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) และพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) จะทำหน้าที่เป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) ไปสู่ตัวแปรตามการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรส่งผ่านทั้งสองตัวมีอิทธิพลส่งผ่านระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

จากอิทธิพลส่งผ่านของตัวแปรทั้งสองตัว อธิบายรายละเอียด ดังนี้ ตัวแปรแรก การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส มีทิศทางบวก สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตัวแปรส่งผ่านตัวที่สอง พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

อิทธิพลของพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส มีทิศทางบวก สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี) จำนวน 624 คน

5.2.1 อิทธิพลทางตรง

จากเส้นอิทธิพลทางตรง จำนวน 3 เส้น อธิบายรายละเอียด ดังนี้ เส้นแรก บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสในระดับที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อยู่ในทิศทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

เส้นที่สอง การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

เส้นที่สาม พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.2 อิทธิพลส่งผ่าน

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มของระยะเวลาการสมรส (อิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรส)

อิทธิพลกำกับของระยะเวลาการสมรสที่มีต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 2 กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม และมีความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE) และมีความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA)

กล่าวโดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึงระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส และผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึงระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่อบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส

การศึกษาที่ 3 : ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ) โดยมีเพศเป็นตัวแปรกำกับ

1. การพัฒนาโมเดล

เนื่องจากการศึกษาที่สอง พบผลที่สอดคล้องกันใน กลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ว่า บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ดังนั้นจึงพิจารณาตัดสินอิทธิพลทางตรงดังกล่าว และพัฒนาเป็นโมเดลความแตกต่างระหว่างเพศเพื่อดูว่าอิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส มีความแตกต่างระหว่างเพศหรือไม่

2. ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

ตัวอย่างในการศึกษา ที่ 3 มีจำนวน 2,487 คน แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 เป็นเพศชาย จำนวน 1,226 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นเพศหญิง จำนวน 1,261 คน เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ของตัวแปรควบคุม ลักษณะของตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้สอดคล้องกับการเกณฑ์ ดังนี้ เพศ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน อายุคัดเลือกเฉพาะบุคคลในวัยทำงาน ตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย คือ 41-50 ปี คิดเป็น 55.93% สถานภาพสมรสพิจารณาจากบุคคลที่จดทะเบียนสมรสหรือจัดงานแต่งงาน มีจำนวนตัวอย่างที่จัด

ทะเบียนสมรสและจัดงานแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 68.03 ระดับการศึกษาเน้นบุคคลที่จบปริญญาตรีขึ้นไป มีตัวอย่างจำนวน 63.97% จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตัวอย่างทุกคนมีบุตรแล้ว นอกจากนี้ยังพบว่ารายได้ครอบครัวต่อเดือนของตัวอย่าง จำนวน 58.34% สูงกว่า 100,000 บาท แสดงว่าครอบครัวของตัวอย่างอยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและองค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

3.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 1

(เพศชาย) จำนวน 1,226 คน

3.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม แบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละตัว (3 ตัว) ต่อตัวแปรตาม (1 ตัว) ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัว คือ การผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

เริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 2 พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

3.1.2 องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรหลัก 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) โมเดลที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 2

(เพศหญิง) จำนวน 1,261 คน

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) พบว่า บุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 2 พบว่า การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลำดับที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM)

3.2.2 องค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรหลัก 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ (CNI) การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส (SRISC) พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ (RMBM) และการผูกมัดในชีวิตสมรส (MARCOM) โมเดลที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4. ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

4.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 1 (เพศชาย) จำนวน 1,226 คน

พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 34.25 ที่องศาอิสระ 26 ระดับนัยสำคัญ 0.129 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .995 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .986 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .010 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .016 ซึ่งผลการวิเคราะห์ของสถิติทุกตัวผ่านเกณฑ์ในการประเมิน

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 3 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 40

2.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 2 (เพศหญิง) จำนวน 1,261 คน

พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 36.06 ที่องศาอิสระ 25 ระดับนัยสำคัญ 0.070 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .995 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว

(AGFI) เท่ากับ .985 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .017 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .018 ซึ่งผลการวิเคราะห์ของสถิติทุกตัวผ่านเกณฑ์ในการประเมิน

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ 4 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรการผูกมัดในชีวิตสมรส คิดเป็นร้อยละ 20

5. ตัวแปรที่ส่งอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

5.1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 1 (เพศชาย) จำนวน 1,226 คน

5.1.1 อิทธิพลทางตรง

จากเส้นอิทธิพลทางตรง จำนวน 2 เส้น อธิบายรายละเอียด ดังนี้ เส้นแรก การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bresnahan et al. (2004)

เส้นที่สอง พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ogolsky and Bowers (2012)

5.1.2 อิทธิพลส่งผ่าน

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 กลุ่มที่ 2 (เพศหญิง) จำนวน 1,261 คน

5.2.1 อิทธิพลทางตรง

จากเส้นอิทธิพลทางตรง จำนวน 2 เส้น อธิบายรายละเอียด ดังนี้ เส้นแรก การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ เส้นที่สอง พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ส่งอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.2 อิทธิพลส่งผ่าน

การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผ่าน จากบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ และการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส ไปสู่การผูกมัดในชีวิตสมรสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มของเพศ (อิทธิพลกำกับของเพศ)

อิทธิพลกำกับของเพศที่มีต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 3 เพศชายและเพศหญิง

ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม และไม่มี ความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายใน (BE) และไม่มี ความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายนอก (GA)

กล่าวโดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึง เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส และผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึง เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่อบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส

สรุปภาพรวมการวิจัยเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. บุคลิกภาพหลงตนเอง 2 ประเภทมีความแตกต่างกันในการส่งอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสและมีอิทธิพลทางอ้อมในระดับต่ำมากต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ในขณะที่บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงในระดับต่ำต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส แต่มีอิทธิพลทางอ้อมในระดับปานกลางต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ความแตกต่างดังกล่าวอาจเกิดจาก 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่เน้นถึงการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการผูกมัดในชีวิตสมรสที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในรูปแบบหนึ่ง ในขณะที่บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง เป็นตัวแปรที่เน้นถึงการให้ความสำคัญกับตนเองมากกว่าการรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ประเด็นที่สอง อิทธิพลของตัวแปรส่งผ่าน ได้แก่ การมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสในระดับสูง ทำให้เมื่อวิเคราะห์อิทธิพลบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ ส่งผ่านตัวแปรส่งผ่านทั้งสองตัวไปยังตัวแปรตาม จึงส่งผลให้บุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางอ้อมในระดับปานกลางต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส

2. ระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ได้รับการสนับสนุนจากผลการศึกษาที่ 1 และผลการศึกษาที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากับทั้งสองกลุ่ม) หมายถึงระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส และผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากับทั้งสองกลุ่ม) หมายถึงระยะเวลาการสมรสไม่มีอิทธิพลกำกับต่อบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส ซึ่งผลที่ได้แตกต่างจากการทบทวนวรรณกรรม อาจเนื่องจากระยะเวลาที่แบ่งกลุ่มนั้น แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 มีระยะเวลาการสมรส 2-10 ปี และกลุ่มที่ 2 มีระยะเวลาการสมรส 10 ปีเศษ – 20 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยาวนานจนเกิดความเคยชินในการอยู่ร่วมกัน Teerawichitchainan (2004) พบว่าช่วง 5 ปีแรกของการแต่งงานมีแนวโน้มที่จะหย่ามากที่สุด การเก็บข้อมูลตัวอย่างที่มีการแบ่งระยะเวลาการสมรสในช่วง 5 ปีแรกของชีวิตสมรสและช่วง 5 ปีขึ้นไป จนถึง 10 ปี อาจได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น

3. เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ได้รับการสนับสนุนจากผลการศึกษาที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึง เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส และผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 (ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA มีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม) หมายถึง เพศไม่มีอิทธิพลกำกับต่อบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองและบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยผลที่ได้แตกต่างจากการทบทวนวรรณกรรม อาจเนื่องมาจากงานวิจัยที่ศึกษาชีวิตแต่งงานเป็นการวิจัยที่เป็นแบบ Actor-Partner effect คือนำผลของสามีมาทำนายความแปรปรวนของตัวแปรนั้นของภรรยา และนำผลของภรรยาทำนายความแปรปรวนของตัวแปรนั้นของสามี ดังเช่นงานวิจัยของ Stetes and Hammons (2001) การศึกษาอิทธิพลของเพศต่อตัวแปรความสัมพันธ์ในชีวิตแต่งงาน อาจใช้รูปแบบการวิจัยที่มีการวิเคราะห์แบบ Actor-Partner effect ระหว่างสามีและภรรยา อาจได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น

4. การรักษาชีวิตคู่ให้คงอยู่ ควรให้ความสำคัญกับการมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส เพราะผลการวิจัยจากทั้งสามการศึกษาให้ผลที่สอดคล้องกัน คือ การมองเห็นตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส บุคคลที่ตระหนักว่าการใช้ชีวิตคู่เพื่อให้เกิดความพึงพอใจร่วมกันทั้งสองฝ่าย ควรให้ความสำคัญในเรื่องการถนอมความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับคู่สมรส การใส่ใจทุกข์สุขของคู่สมรส และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา หากบุคคลใดมีวิธีคิดแบบนี้ ย่อมต้องแสดงพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ รวมถึงพยายามประคับประคองชีวิตคู่ของตนให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

5. กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง คือ เป็นบุคคลที่แต่งงานและมีบุตรแล้ว ทำให้ความแปรปรวนของตัวแปรภายในโมเดลมีข้อจำกัด และส่งผลให้ระดับการผูกมัดมีค่าเฉลี่ยในระดับสูง การเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์ในการใช้ชีวิตคู่ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น บุคคลที่อยู่ก่อนแต่ง หรือคู่แต่งงานที่ยังไม่มีบุตร อาจได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. การศึกษาที่ 1 : เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส โดยมีระยะเวลาการสมรสเป็นตัวแปรกำกับ (โมเดลหลัก)
2. การศึกษาที่ 2 : เพื่อพัฒนาโมเดลทางเลือกของอิทธิพลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลทางเลือก)
3. การศึกษาที่ 3 : เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ผู้ปกครองที่มีบุตรศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลหรือโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีอายุตั้งแต่ 22-60 ปีและแต่งงานกับเพศตรงข้าม (heterosexual) มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-20 ปี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาการสมรสระหว่าง 2-10 ปี และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปกครองที่มีบุตรศึกษาอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา (ได้แก่ โรงเรียนไทย-คริสเตียน อัสสัมชัญ อัสสัมชัญคอนแวนต์ และสาธิต มศว.) ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีอายุตั้งแต่ 22-60 ปี และแต่งงานกับเพศตรงข้าม (heterosexual) มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-20 ปี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาการสมรส ระหว่าง 2-10 ปี และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ระยะเวลาการสมรส ตั้งแต่ 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี โดยมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2,487 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม สำหรับการศึกษาคำที่ 1 (กลุ่มที่ 1 618 คน; กลุ่มที่ 2 674 คน) และการศึกษาที่ 2 (กลุ่มที่ 1 571 คน; กลุ่มที่ 2 624 คน) และแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ออกเป็น 2 กลุ่ม สำหรับการศึกษาคำที่ 3 (ชาย 1,226 คนและหญิง 1,261 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบ่งเป็น

1. ข้อมูลส่วนบุคคล
2. ข้อมูลความสัมพันธ์ของคู่สมรส

ส่วนที่ 2 มาตรวัดต่างๆ

1. มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Gentile และคณะ (2013) มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ภาวะผู้นำ/ อำนาจ (Leadership/ Authority)
2. การชอบแสดงออก (Exhibitionism)
3. การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ (Entitlement/ Exploitativeness)

โดยมีลักษณะให้เลือกตอบ (forced-choice format) ใน 1 ข้อจะประกอบด้วยข้อความ 2 ข้อความและให้ผู้ร่วมการวิจัยเลือกว่าข้อความใดตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของผู้ร่วมการวิจัยมากที่สุด ประกอบด้วยข้อกระทง 13 ข้อ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .593 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ด้านภาวะผู้นำ/ อำนาจ ($\alpha = .506$) ด้านการชอบแสดงออก ($\alpha = .377$) และด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่/ การแสวงหาผลประโยชน์ ($\alpha = .334$)

หมายเหตุ ค่า α ที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอาจเนื่องมาจากรูปแบบการตอบที่เป็น Forced-choice format และเป็นมาตรฉบับย่อ มีจำนวน 13 ข้อและมี 3 องค์ประกอบ แตกต่างจากมาตรวัดฉบับเต็มของบุคลิกภาพหลงตนเองที่มีจำนวน 40 ข้อและมี 7 องค์ประกอบ

2. มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Gebauer และคณะ (2012) มีลักษณะเป็นมาตรรวมการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต โดยมีข้อกระทง จำนวน 16 ข้อ มีจำนวน 1 องค์ประกอบ มีระดับการตอบ 7 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยมากที่สุด จนถึง เห็นด้วยมากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .907

3. มาตรการวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Linardatos และ Lydon (2011) มีลักษณะเป็นมาตรารวมการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต โดยมีข้อกระทง จำนวน 11 ข้อ มีจำนวน 1 องค์ประกอบ มีระดับการตอบ 7 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยมากที่สุด จนถึง เห็นด้วยมากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .858

4. มาตรการพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Stafford (2011) มีลักษณะเป็นมาตรารวมการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต โดยมีข้อกระทง จำนวน 28 ข้อ มีจำนวน 7 องค์ประกอบ มีระดับการตอบ 7 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยมากที่สุด จนถึง เห็นด้วยมากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตรเท่ากับ .940 และเมื่อแยกแต่ละองค์ประกอบมีค่าระหว่าง .721 ถึง .877

5. มาตรการวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

พัฒนามาตรวัดตามแนวคิดของ Johnson และคณะ (1999) โดยมีการประเมิน 2 แบบ ได้แก่ การประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ระดับ จำนวน 33 ข้อ แบ่งออกเป็นองค์ประกอบใหญ่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การผูกมัดส่วนบุคคล (มีด้านย่อย คือ ความรัก ความพึงพอใจในชีวิตสมรสและเอกลักษณ์ของคู่)
2. การผูกมัดทางจริยธรรม (มีด้านย่อย คือ เจตคติต่อการหย่า การยึดติดคู่สมรส และค่านิยมความคงที่ในการกระทำพฤติกรรม)
3. การผูกมัดทางโครงสร้าง (มีด้านย่อย คือ ทางเลือก แรงกดดันทางสังคม ขั้นตอนการยุติความสัมพันธ์และการลงทุน)

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคของทั้งมาตร เท่ากับ .928 และเมื่อแยกแต่ละองค์ประกอบย่อย (จำนวน 9 องค์ประกอบ) มีค่าระหว่าง .605 ถึง .882

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบ จำนวนแบบสอบถาม และความครบถ้วนของคำตอบ ลงรหัสแบบสอบถาม กรณีข้อมูลขาดหาย (missing data) ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล ผู้วิจัยแทนค่าขาดหาย (missing value) ด้วยค่าเฉลี่ย (replacing with mean) จากนั้นจึงสร้างแฟ้มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ความเที่ยง (reliability) ของตัวแปรหลักในโมเดล โดยใช้สูตร Cronbach's Alpha Coefficient

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) เพื่อวิเคราะห์ความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน (construct validity) ของโมเดลการวัดเพื่อพิสูจน์ว่า โครงสร้างตามนิยามเชิงทฤษฎีและมีความสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปในส่วนของตัวแปรจัดประเภท (categorical data) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อยละ และการวิเคราะห์สถิติบรรยาย เพื่อเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง (continuous data) ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด สัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง เพื่อดูลักษณะการกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง เพื่อดูลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปร

3.2 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น (assumption) ของสถิติการวิเคราะห์

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส

4.2 ทดสอบความไม่แปรเปลี่ยน (invariant) ของโมเดลระหว่างระยะเวลาการสมรสหรือเพศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาที่ 1 : ผลวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลหลัก)

โมเดลที่ 1 ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ภายหลังจากปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า ค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ 66.80 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 50 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.056 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .986 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .966 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .045 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .023

ผลวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในกลุ่มที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 31

โมเดลที่ 2 ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ภายหลังจากปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า ค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ 77.619 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 59 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.052 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .985 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .969 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .033 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .021

ผลวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในกลุ่มที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 25

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลที่ 1 และ โมเดลที่ 2 พบว่า โมเดลทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม และมีค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE และ GA ไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม

การศึกษาที่ 2 : ผลวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลทางเลือก)

โมเดลที่ 3 ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ภายหลังจากการปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า ค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ 42.637 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 30 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.059 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .988 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .968 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .016 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .027

ผลวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในกลุ่มที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 20

โมเดลที่ 4 ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ ถึง 20 ปี ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ภายหลังจากการปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า ค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ 46.105 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 33 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.064 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .988 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .971 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .017 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .025

ผลวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ในกลุ่มที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 25

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลที่ 3 และ โมเดลที่ 4 พบว่า โมเดลทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม และมีค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE และ GA ไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม

การศึกษาที่ 3 : ผลวิเคราะห์ความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส (โมเดลความแตกต่างระหว่างเพศ)

โมเดลเพศชาย ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ภายหลังจากปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า ค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ 34.25 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 26 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.129 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .995 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .986 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .010 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .016

ผลวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามของการผูกมัดในชีวิตสมรสของเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40

โมเดลเพศหญิง ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรส ภายหลังจากปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) พบว่า ค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ 36.06 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 25 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.070 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .995 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .985 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ .017 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .018

ผลวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามของการผูกมัดในชีวิตสมรส ของเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 20

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลเพศชายและเพศหญิง พบว่า โมเดลทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม และมีค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ BE และ GA ไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม

ข้อเสนอแนะและคำถามที่ควรได้รับความสนใจ

1. บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสหรือไม่ จากผลการวิจัยในการศึกษาที่ 1 พบว่าบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองไม่มีอิทธิพลทั้งทางตรงต่อการผูกมัดในชีวิตสมรสและมีอิทธิพลทางอ้อมในระดับต่ำมากต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส ส่วนการศึกษาที่ 2 พบว่าบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางตรงในระดับต่ำต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส แต่มีอิทธิพลทางอ้อมในระดับปานกลาง โดยส่งผ่านตัวแปรการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส และการศึกษาที่ 3 พบว่าบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์มีอิทธิพลทางอ้อมในระดับปานกลางต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส
2. จากข้อค้นพบในงานวิจัยเกี่ยวกับการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสและพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ พบว่า เพศชายมีการรับรู้ที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของคู่สมรสในระดับที่ต่ำกว่าเพศหญิง แต่กลับแสดงพฤติกรรมในการรักษาความสัมพันธ์ที่มากกว่าเพศหญิง ทำให้เกิดข้อสงสัยถึงความแตกต่างระหว่างเพศที่ส่งผลต่อตัวแปรทั้งสองตัวนี้ เป็นเรื่องที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดข้อสรุปที่ชัดเจน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์และการผูกมัดในชีวิตสมรส ในงานวิจัยนี้ศึกษาในฐานะตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม แต่มีความเป็นไปได้ว่าตัวแปรทั้งสองตัวนี้อาจส่งอิทธิพลซึ่งกันและกัน ดังนั้นงานวิจัยในอนาคตควรจะวิเคราะห์ตัวแปรทั้งสองตัวนี้แบบส่งอิทธิพลซึ่งกันและกัน
4. มาตรฐานวัดการผูกมัดในชีวิตสมรสในงานวิจัยนี้ อ้างอิงมาจากการวิจัยของ Johnson et al. (1999) ซึ่งมีข้อดีตรงที่เป็นมาตรวัดที่พัฒนาสำหรับการวัดบุคคลที่แต่งงานแล้วโดยเฉพาะ และเป็นมาตรที่มีองค์ประกอบครอบคลุมการใช้ชีวิตแต่งงานร่วมกัน มีค่าความเที่ยงในระดับสูง ($\alpha = .92$) มีความตรงเชิงโครงสร้าง รวมถึงมีความตรงเชิงทำนาย แต่งานวิจัยนี้มีการควบคุมลักษณะของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นบุคคลที่แต่งงานแล้ว และมีบุตรอย่างน้อย 1 คน รวมถึงรายได้ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากอยู่ในระดับดี (มีรายได้ครอบครัวเกิน 100,000 บาท) จึงทำให้ได้ข้อค้นพบที่ค่อนข้างเฉพาะเจาะจง หากในอนาคตมีผู้นำมาตรดังกล่าว ไปศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายมากขึ้น น่าจะได้ข้อค้นพบที่อาจแตกต่างและน่าสนใจ

5. ความแตกต่างในเรื่องรูปแบบการตอบของมาตรวัดส่งผลต่อการวิเคราะห์โมเดล โดยบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองมีลักษณะให้เลือกตอบ (forced choice) ในขณะที่มาตรวัดอื่นๆ เป็นมาตรวัดประมาณค่า สำหรับงานวิจัยในอนาคตขอเสนอให้ใช้มาตรวัดที่มีลักษณะเดียวกันในการประเมิน เพื่อให้ค่าความแปรปรวนของตัวแปรมีความใกล้เคียงกัน
6. การคัดตัวอย่างเป็นบุคคลที่แต่งงานและมีบุตร อาจทำให้เกิดการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจง (selective group) เพราะการมีบุตรทำให้เกิดการผูกมัดในระดับที่สูงขึ้น นอกเหนือไปจากการผูกมัดในความสัมพันธ์กับคู่สมรส แต่เป็นการผูกมัดในบทบาทของความเป็นพ่อเป็นแม่ที่เพิ่มขึ้น
7. กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 50% มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 100,000 บาท ขึ้นไป ส่งผลให้ค่าอิทธิพลของการผูกมัดส่วนบุคคลมีอิทธิพลมากกว่าการผูกมัดทางจริยธรรมและการผูกมัดทางโครงสร้าง สำหรับงานวิจัยในอนาคตอาจต้องมีการกำหนดสัดส่วนของรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของการผูกมัดในชีวิตสมรส
8. เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาความแตกต่างระหว่างโมเดล (model invariance) จึงอาจจะไม่ได้ข้อค้นพบในระดับตัวแปรแต่ละตัวแปร ว่ามีความแตกต่างระหว่างเพศอย่างไรบ้าง ในอนาคตจึงควรศึกษาตัวแปรแต่ละตัวอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่แตกต่างไปจากงานวิจัยนี้

รายการอ้างอิง

- Abele, A. E., & Bruckmüller, S. (2011). The bigger one of the “Big Two”? Preferential processing of communal information. *Journal of Experimental Social Psychology, 47*, 935–948. doi: 10.1016/j.jesp.2011.03.028
- Ackerman, R. A., Witt, E. A., Donnellan, M. B., Trzesniewski, K. H., Robins, R. W., & Kashy, D. A. (2011). What does the narcissistic personality inventory really measure? *Assessment, 18*, 67-87. doi: 10.1177/10731911110382845
- Agnew, C. R., Van Lange, P. A. M., Rusbult, C. E., & Langston, C. A. (1998). Cognitive interdependence: Commitment and the mental representation of close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 74*, 939-954. doi: 10.1037/0022-3514.74.4.939
- Ames, D. R., Rose, P., & Anderson, C. P. (2006). The NPI-16 as a short measure of narcissism. *Journal of Research in Personality, 40*, 440-450. doi: 10.1016/j.jrp.2005.03.002
- Aron, A., Aron, E. N., & Smollan, D. (1992). Inclusion of other in the self scale and the structure of interpersonal closeness. *Journal of Personality and Social Psychology, 63*, 596–612. doi: 10.1037/0022-3514.63.4.596
- Bem, S. L. (1974). The measurement of psychological androgyny. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 42*, 155-162. doi: 10.1037/h0036215
- Besser, A., & Zeigler-Hill, V. (2010). The influence of pathological narcissism on emotional and motivational responses to negative events: The roles of visibility and concern about humiliation. *Journal of Research in Personality, 44*, 520-534. doi: 10.1016/j.jrp.2010.06.006
- Bosson, J. K., Lakey, C. E., Campbell, W. K., Zeigler-Hill, V., Jordan, C. H., & Kernis, M. H. (2008). Untangling the links between narcissism and self-esteem: A theoretical and empirical review. *Social and Personality Psychology Compass, 2*, 1415-1439. doi: 10.1111/j.1751-9004.2008.00089.x

- Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2010). *Intimate relationships*. New York: Norton, W. W. & Company, Inc.
- Bresnahan, M. J., Chiu, H. C., & Levine, T. R. (2004). Self-construal as a predictor of communal and exchange orientation in Taiwan and the USA. *Asian Journal of Social Psychology, 7*, 187-203. doi: 10.1111/j.1467-839x.2004.00144.x
- Buss, D. M., & Shackelford, T. K. (1997). Susceptibility to Infidelity in the first year of marriage. *Journal of Research in Personality, 31*, 193-221. doi: 10.1006/jrpe.1997.2175
- Cai, H., Kwan, V., & Sedikides, C. (2012). A Sociocultural approach to narcissism: The case of modern china. *European Journal of Personality, 26*, 529-535. doi: 10.1002/per.852
- Campbell, W. K. (1999). Narcissism and romantic attraction. *Journal of Personality and Social Psychology, 77*, 1254-1270. doi: 10.1037/0022-3514.77.6.1254
- Campbell, W. K., Bosson, J. K., Goheen, T. W., Lakey, C. E., & Kernis, M. H. (2007). Do narcissists dislike themselves "deep down inside"? . *Psychological Science, 18*, 227-229. doi: 10.1111/j.1467-9280.2007.01880.x
- Campbell, W. K., Brunell, A. B., & Finkel, E. J. (2006). Narcissism, interpersonal self-regulation, and romantic relationships: An agency model approach. In E. J. Finkel & K. D. Vohs (Eds.), *Self and relationships: Connecting intrapersonal and interpersonal processes* (pp. 57-73). New York: The Guilford Press.
- Campbell, W. K., Bush, C. P., Brunell, A. B., & Shelton, J. (2005). Understanding the social costs of narcissism: the case of the tragedy of the commons. *Personality and Social Psychology Bulletin, 31*, 1358-1368. doi: 10.1177/0146167205274855
- Campbell, W. K., & Foster, C. A. (2002). Narcissism and commitment in romantic relationships: An investment model analysis. *Personality and Social Psychology Bulletin, 28*, 484-495. doi: 10.1177/0146167202287006

- Campbell, W. K., Foster, C. A., & Finkel, E. J. (2002a). Does self-love lead to love for others? A story of narcissistic game playing. *Journal of Personality and Social Psychology, 83*, 340–354. doi: 10.1037//0022-3514.83.2.340
- Campbell, W. K., Rudich, E., & Sedikides, C. (2002b). Narcissism, self-esteem, and the positivity of self-views: Two portraits of self-love. *Personality and Social Psychology Bulletin, 28*, 358–368. doi: 10.1177/0146167202286007
- Canary, D. J., & Stafford, L. (1992). Relational maintenance strategies and equity in marriage. *Communication Monographs, 59*, 243-267. doi: 10.1080/03637759209376268
- Caughlin, J. P., Huston, T. L., & Houts, R. M. (2000). How does personality matter in marriage? An examination of trait anxiety, interpersonal negativity, and marital satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology, 78*, 236-336. doi: 10.1037//0022-3514.78.2.326
- Cross, S. E., Bacon, P. L., & Morris, M. L. (2000). The Relational-interdependent self-construal and relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 78*, 791- 808. doi: 10.1037/0022-3514.78.4.791
- Cross, S. E., & Madson, L. (1997). Models of the self: self-construals and gender. *Psychological Bulletin, 122*, 5-37. doi: 10.1037/0033-2909.122.1.5
- Cross, S. E., Morris, M. L., & Gore, J. S. (2002). Thinking about oneself and others: The relational-interdependent self-construal and social cognition. *Journal of Personality and Social Psychology, 82*, 399–418. doi: 10.1037//0022-3514.82.3.399
- Diehl, M., Owen, S. K., & Youngblade, L. M. (2004). Agency and communion attributes in adults' spontaneous self-representations. *International Journal of Behavioral Development, 28*, 1-15. doi: 10.1080/01650250344000226
- Drigotas, S. M., Rusbult, C. E., & Verette, J. (1999). Level of commitment, mutuality of commitment, and couple well-being. *Personal Relationships, 6*, 389-409. doi: 10.1111/j.1475-6811.1999.tb00199.x

- Eaton, J., Struthers, C. W., & Santelli, A. G. (2006). Dispositional and state forgiveness: The role of self-esteem, need for structure, and narcissism. *Personality and Individual Differences, 41*, 371-380. doi: 10.1016/j.paid.2006.02.005
- Emmons, R. A. (1987). Narcissism: Theory and measurement. *Journal of Personality and Social Psychology, 52*, 11-17. doi: 10.1037/0022-3514.52.1.11
- Exline, J. J., Baumeister, R. F., Bushman, B. J., Campbell, W. K., & Finkel, E. J. (2004). Too proud to let go: Narcissistic entitlement as a barrier to forgiveness. *Journal of Personality and Social Psychology Bulletin, 87*, 894-912. doi: 10.1037/0022-3514.87.6.894
- Finkel, E. J., Campbell, W. K., Buffardi, L. E., Kimashiro, M., & Rusbult, C. E. (2009). The metamorphosis of narcissus: communal activation promotes relationship commitment among narcissists. *Personality and Social Psychology Bulletin, 35*, 1271-1284. doi: 10.1177/0146167209340904
- Foster, J. D. (2008). Incorporating personality into the investment model: Probing commitment processes across individual differences in narcissism. *Journal of Social and Personal Relationships, 25*, 211-223. doi: 10.1177/0265407507087956
- Foster, J. D., Campbell, K. W., & Twenge, J. M. (2003). Individual differences in narcissism: Inflated self-views across the lifespan and around the world. *Journal of Research in Personality, 37*, 469-486. doi: 10.1016/S0092-6566(03)00026-6
- Foster, J. D., Shrira, I., & Campbell, W. K. (2006). Theoretical models of narcissism, sexuality, and relationship commitment. *Journal of Social and Personal Relationships, 23*, 367-386. doi: 10.1177/0265407506064204
- Gebauer, J. E., Paulhus, D. L., & Neberich, W. (2013). Big two personality and religiosity across cultures: Communals as religious conformists and agentics as religious contrarians. *Social Psychological and Personality Science, 4*, 21-30. doi: 10.1177/1948550612442553

- Gebauer, J. E., Sedikides, C., Verplanken, B., & Maio, G. R. (2012). Communal narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology, 103*, 854-878. doi: 10.1037/a0029629
- Gentile, B., Miller, J. D., Hoffman, B. J., Reidy, D. E., Zeichner, A., & Campbell, W. K. (2013). A test of two brief measures of grandiose narcissism: The narcissistic personality inventory (NPI)-13 and NPI-16. *Psychological Assessment, 25*, 1120-1136. doi: 10.1037/a0033192
- Gore, J. S., Cross, S. E., & Morris, M. L. (2006). Let's be friends: Relational self-construal and the development of intimacy. *Personal Relationships, 13*, 83-102. doi: 10.1111/j.1475-6811.2006.00106.x
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis* (6 ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Hart, C. M., Sedikides, C., Wildschut, T., Arndt, J., Routledge, C., & Vingerhoets, A. J. J. M. (2011). Nostalgic recollections of high and low narcissists. *Journal of Research in Personality and Individual Differences, 45*, 238-242. doi: 10.1016/j.jrp.2011.01.002
- Hendin, H. M., & Cheek, J. M. (1997). Assessing hypersensitive narcissism: A reexamination of murray's narcissism scale. *Journal of Research in Personality, 31*, 588-599. doi: 10.1006/jrpe.1997.2204
- Houlcroft, L., Bore, M., & Munro, D. (2012). Three faces of narcissism. *Personality and Individual Differences, 53*, 274-278. doi: 10.1016/j.paid.2012.03.036
- Impett, E. A., Beals, K. P., & Peplau, L. A. (2001). Testing the investment model of relationship commitment and stability in a longitudinal study of married couples. *Current psychology, 20*, 312-326. doi: 10.1007/s12144-001-1014-3
- Johnson, M. P., Caughlin, J. P., & Huston, T. L. (1999). The tripartite nature of marital commitment: Personal, moral, and structural reasons to stay married. *Journal of Marriage and Family, 6*, 160-177. doi: 10.2307/353891
- Joreskog, K. G., & Sorbom, D. (1996). *LISREL 8: User's reference guide*. Chicago: Scientific Software International.

- Khodabakhsh, M. R., & Besharat, M. A. (2011). Mediation effect of narcissism on the relationship between empathy and the quality of interpersonal relationships. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 902-906. doi: 10.1016/j.sbspro.2011.10.175
- Kulu, H. (2014). Marriage duration and divorce: The seven-year itch or a lifelong itch? *Demography*, 51, 881-893. doi: 10.1007/s13524-013-0278-1
- Le, B., & Agnew, C. (2003). Commitments and its theorized determinants: A meta-analysis of investment model. *Personal Relationships*, 10, 37-57. doi: 10.1111/1475-6811.00035
- Le, T. N. (2005). Narcissism and immature love as mediators of vertical individualism and ludic love style. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22, 543-560. doi: 10.1177/0265407505054522
- Linardatos, L., & Lydon, J. E. (2011). Relationship-specific identification and spontaneous relationship maintenance processes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 101, 737-753. doi: 10.1037/a0023647
- Locke, K. D., & Christensen, L. (2007). Re-construing the relational-interdependent self-construal and its relationship with self-consistency. *Journal of Research in Personality*, 41, 389-402. doi: 10.1016/j.jrp.2006.04.005
- Luchner, A. F., Mirsalimi, H., Moser, C. J., & Jones, R. A. (2008). Maintaining boundaries in psychotherapy: Covert narcissistic personality characteristics and psychotherapists. *Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training*, 45, 1-14. doi: 10.1037/0033-3204.45.1.1
- Malkin, M. L., Barry, C. T., & Zeigler-Hill, V. (2011). Covert narcissism as a predictor of internalizing symptoms after performance feedback in adolescents. *Personality and Individual Differences*, 51, 623-628. doi: 10.1016/j.paid.2011.05.031
- Mattingly, B. A., Oswald, D. L., & Clark, E. M. (2011). An examination of relational-interdependent self-construal, communal strength, and pro-relationship behaviors in friendships. *Personality and Individual Differences*, 50, 1243-1248. doi: 10.1016/j.paid.2011.02.018

- Miller, J. D., & Campbell, W. K. (2011). Addressing criticisms of the narcissistic personality inventory (NPI). In W. K. Campbell & J. D. Miller (Eds.), *The handbook of narcissism and narcissistic personality disorder: Theoretical approaches, empirical findings, and treatments* (pp. 146-152). New Jersey: Wiley.
- Miller, J. D., Maples, J., & Campbell, W. K. (2011). Comparing the construct validity of scales derived from the Narcissistic Personality Inventory: A reply to Rosenthal and Hooley (2010). *Journal of Research in Personality, 45*, 401-407. doi: 10.1016/j.jrp.2010.12.004
- Miller, R. S. (1997). Inattentive and contented: Relationship commitment and attention to alternatives. *Journal of Personal and Social Psychology, 73*, 758-766. doi: 10.1037/0022-3514.73.4.758
- Miller, R. S. (2012). *Intimate relationships* (6 ed.). New York: McGraw-Hill
- Ogolsky, B. G., & Bowers, J. R. (2012). A meta-analytic review of relationship maintenance and its correlates. *Journal of Social and Personal Relationships, 30*, 343-367. doi: 10.1177/0265407512463338
- Okada, R. (2010). The relationship between vulnerable narcissism and aggression in Japanese undergraduate students. *Personality and Individual Differences, 49*, 113-118. doi: 10.1016/j.paid.2010.03.017
- Owen, J., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., & Markman, H. J. (2011). The Revised Commitment Inventory: Psychometrics and Use with Unmarried Couples. *J Fam Issues, 32*, 820-841. doi: 10.1177/0192513X10385788
- Ramirez, A. (2008). An examination of the tripartite approach to commitment: An actor-partner interdependence model analysis of the effect of relationship maintenance behavior. *Journal of Social and Personal Relationships, 25*, 943-965. doi: 10.1177/0265407508100309
- Raskin, R., & Hall, C. S. (1979). A narcissistic personality inventory. *Psychological Reports, 45*, 590-590. doi: 10.2466/pr0.1979.45.2.590

- Raskin, R., & Hall, C. S. (1981). The narcissistic personality inventory: Alternate form reliability and further evidence of construct validity. *Journal of Personality Assessment, 45*, 159-162. doi: 10.1207/s15327752jpa4502_10
- Raskin, R., & Terry, H. (1988). A principal-components analysis of the narcissistic personality inventory and further evidence of its construct validity. *Journal of Personality and Social Psychology Bulletin, 54*, 890-902. doi: 10.1037/0022-3514.54.5.890
- Rauthmann, J. F., & Kolar, G. P. (2012). How “dark” are the dark triad traits? Examining the perceived darkness of narcissism, machiavellianism, and psychopathy. *Personality and Individual Differences, 53*, 884-889. doi: 10.1016/j.paid.2012.06.020
- Reidy, D. E., Zeichner, A., Foster, J. D., & Martinez, M. A. (2008). Effects of narcissistic entitlement and exploitativeness on human physical aggression. *Personality and Individual Differences, 44*, 865-875. doi: 10.1016/j.paid.2007.10.015
- Robins, R. W., Caspi, A., & Moffitt, T. E. (2000). Two personalities, one relationship: both partners' personality traits shape the quality of their relationship. *Personality processes and individual differences, 79*, 251-259. doi: 10.1037//O022-3514.79.2.251
- Roche, M. J., Pincus, A. L., Hyde, D. E., Conroy, D. E., & Ram, N. (2013). Within-person covariation of agentic and communal perceptions: Implications for interpersonal theory and assessment. *Journal of Research in Personality, 47*, 445-452. doi: 10.1016/j.jrp.2013.01.007
- Rohmann, E., Neumann, E., Herner, M. J., & Bierhoff, H. W. (2012). Grandiose and Vulnerable Narcissism. *European Psychologist, 17*, 279-290. doi: 10.1027/1016-9040/a000100
- Rose, P. (2002). The happy and unhappy faces of narcissism. *Personality and Individual Differences, 33*, 379-391. doi: 10.1016/S0191-8869(01)00162-3
- Rosenthal, S. A., & Hooley, J. M. (2010). Narcissism assessment in social–personality research: Does the association between narcissism and psychological health

- result from a confound with self-esteem? *Journal of Research in Personality*, 44, 453-465. doi: 10.1016/j.jrp.2010.05.008
- Rusbult, C. E. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal of Experimental Social Psychology*, 16, 172-186. doi: 10.1016/0022-1031(80)90007-4
- Rusbult, C. E. (1983). A longitudinal test of the investment model: The development (and deterioration) of satisfaction and commitment in heterosexual involvements. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45, 101-107. doi: 10.1037/0022-3514.45.1.101
- Rusbult, C. E., Johnson, D. J., & Morrow, G. D. (1986). Predicting satisfaction and commitment in adult romantic involvements: An assessment of the generalizability of the investment model. *Social Psychology Quarterly*, 49, 81-89.
- Rusbult, C. E., & Lange, P. A. M. V. (2003). Interdependence, interaction, and relationships. *Annu Rev Psychol*, 54, 351-375. doi: 10.1146/annurev.psych.54.101601.145059
- Rusbult, C. E., Martz, J. M., & Agnew, C. R. (1998). The investment model scale: Measuring commitment level, satisfaction level, quality of alternatives, and investment size. *Personal Relationships*, 5, 357-391. doi: 10.1111/j.1475-6811.1998.tb00177.x
- Sabatelli, R. M., & Cecil-Pigo, E. F. (1985). Relational interdependence and commitment in marriage. *Journal of Marriage and Family*, 47, 931-937. doi: 10.2307/352336
- Singelis, T. M. (1994). The measurement of independent and interdependent self-construals. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 20, 580-591. doi: 10.1177/0146167294205014
- Stafford, L. (2011). Measuring relationship maintenance behaviors: Critique and development of the revised relationship maintenance behaviors scale. *Journal of Social and Personal Relationships*, 28, 278-303. doi: 10.1177/0265407510378125

- Stafford, L., & Canary, D. J. (1991). Maintenance strategies and romantic relationship type, gender, and relational characteristics. *Journal of Social and Personal Relationships, 8*, 217-242. doi: 10.1177/0265407591082004
- Stanley, S. M., & Markman, H. J. (1992). Assessing commitment in personal relationships. *Journal of Marriage and the Family, 54*, 595-608. doi: 10.2307/353245
- Tanchotsrinon, P., Maneesri, K., & Campbell, W. K. (2007). Narcissism and romantic attraction: Evidence from a collectivistic culture. *Journal of Research in Personality, 41*, 723-730. doi: 10.1016/j.jrp.2006.08.004
- Teerawichitchainan, B. (2004). Modernization and divorce in Thailand: 1940s to 1970s. *Journal of population and social studies, 13*, 15-41.
- Triandis, H. C., & Suh, E. M. (2002). Cultural influences on personality. *Annual Review Psychology, 53*, 133-160. doi: 10.1146/annurev.psych.53.100901.135200
- Twenge, J. M., & Foster, J. D. (2008). Mapping the scale of the narcissism epidemic: Increases in narcissism 2002–2007 within ethnic groups. *Journal of Research in Personality, 42*, 1619-1622. doi: 10.1016/j.jrp.2008.06.014
- Wink, P. (1991). Two faces of narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*, 590–597. doi: 10.1037/0022-3514.61.4.590
- Wink, P., & Donahue, K. (1997). The relation between two types of narcissism and boredom. *Journal of Research in Personality, 31*, 136-140. doi: 10.1006/jrpe.1997.2176
- Wryobeck, J. M., & Wiederman, M. W. (1999). Sexual narcissism: measurement and correlates among college men. *Journal of Sex and Marriage Therapy, 25*, 321-331. doi: 10.1080/00926239908404009
- Zavala, A., G., Cichocka, A., Eidelson, R., & Jayawickreme, N. (2009). Collective narcissism and its social consequences. *Journal of Personality and Social Psychology, 97*, 1074-1096. doi: 10.1037/a0016904

- Zhou, H., Li, Y., Zhang, B., & Zeng, M. (2012). The relationship between narcissism and friendship qualities in adolescents: Gender as a moderator. *Sex Roles, 67*, 452-462. doi: 10.1007/s11199-012-0169-8
- Zondag, H. J., Halen, C. V., & Wojtkowiak, J. (2009). Overt and covert narcissism in Poland and the Netherlands. *Psychological Reports, 104*, 833-843. doi: 10.2466/PRO.104.3.833-843
- กรมสุขภาพจิต. (2556). แผนปฏิบัติการและแผนติดตามผลการดำเนินงาน กรมสุขภาพจิต ประจำปีงบประมาณ 2556. Retrieved 11 กุมภาพันธ์ 2557 from <http://www.plan.dmh.go.th/forums/index.php?topic=797.0>
- จิตสุภางค์ รัชชีสมบัติศิริ. (2550). อิทธิพลของบุคลิกภาพหลงตนเองต่อพินัยกรรมให้อภัยและการให้อภัยเฉพาะเหตุการณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะจิตวิทยา.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ผ. (2557). การปรับเปลี่ยนหมวดธุรกิจบริการรับเหมาก่อสร้าง และการปรับชื่อหมวดธุรกิจ/นิยามของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เพื่อรองรับกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์
Retrieved 17 กุมภาพันธ์ 2557 from http://www.set.or.th/th/products/index/setindex_p2.html
- ธันยธร อนันต์วิโรจน์. (2552). การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่านของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบต่อพฤติกรรมนอกใจในคู่สมรส. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะจิตวิทยา
- นางลักษณะ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสม์เรล สติติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาพร รุจิพิพัฒน์กุล. (2549). อิทธิพลของความหลงตัวเองและความใกล้ชิดสนิทสนมต่อความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะจิตวิทยา
- ระบบฐานข้อมูลด้านคุณภาพสังคมและคุณภาพชีวิต. (2557). ระบบฐานข้อมูลด้านคุณภาพสังคมและคุณภาพชีวิต. หมวดหมู่ความมั่นคง-ครอบครัว. Retrieved 11 กุมภาพันธ์ 2557 from <http://social.nesdb.go.th/social/Default.aspx?tabid=131>

ศูนย์เฝ้าระวังและการเตือนภัยทางสังคม. (2550). โครงการสำรวจความเสี่ยงของครอบครัวไทย.

Retrieved 11 กุมภาพันธ์ 2557 from <http://www.socialwarning.m-society.go.th/risk/1.html>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. (2557). รายชื่อโรงเรียน ที่ตั้ง และ

หมายเลขโทรศัพท์. Retrieved 17 กุมภาพันธ์ 2557 from

http://www.edbkk1.go.th/default.aspx?headmenu=true&id=M000000012&fullpage=readarticle2&idarticle2=a000000110&Menu_id=M000000012&MainSubMenu_id=

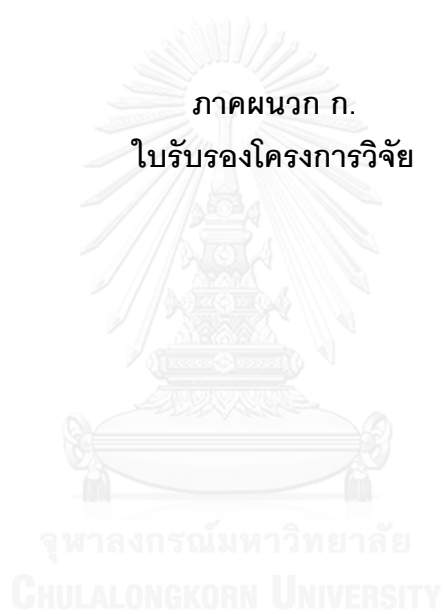
สุธาสนี ใจสมิทธิ์. (2553). อิทธิพลของความหลงตนเอง รูปแบบความรักแบบเล่นเกมและการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในความสัมพันธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะจิตวิทยา

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก.
ใบรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคารสถาบัน 2 ชั้น 4 ซอยจุฬาลงกรณ์ 62 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์: 0-2218-8147 โทรสาร: 0-2218-8147 E-mail: eccu@chula.ac.th

COA No. 156/2557

ใบรับรองโครงการวิจัย

โครงการวิจัยที่ 105.1/57 : อธิปไตยของบุคคลิกภาพของตนเองต่อการผูกมัดในชีวิตสมรส: อธิปไตย
ส่งผ่านของแรงจูงใจและพฤติกรรมรักษาสัมพันธ์ภาพและอธิปไตยกำกับ
ของระยะเวลาการสมรส

ผู้วิจัยหลัก : นางสาวพรสวรรค์ ดัน โสคติศรีนนท์

หน่วยงาน : คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ได้พิจารณา โดยใช้หลัก ของ The International Conference on Harmonization – Good Clinical Practice
(ICH-GCP) อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวได้

ลงนาม..... ศาสตราจารย์ ดร. นพ. ปรีดา ทัศนประคินจุ ลงนาม..... ดร. นันทรี ชัยชนวงศาโรจน์
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปรีดา ทัศนประคินจุ) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรี ชัยชนวงศาโรจน์)
ประธาน กรรมการและเลขานุการ

วันที่รับรอง : 7 พฤศจิกายน 2557 วันหมดอายุ : 6 พฤศจิกายน 2558

เอกสารที่คณะกรรมการรับรอง

- 1) โครงการวิจัย
- 2) ข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
- 3) ผู้วิจัย
- 4) แบบสอบถาม

เลขที่โครงการวิจัย..... 106.1/57
วันที่รับรอง..... 7 พ.ย. 2557
วันหมดอายุ..... 6 พ.ย. 2558

เงื่อนไข

1. ข้าพเจ้ารับทราบว่าเป็นการคิดจริยธรรม หากดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยก่อนได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยฯ
2. หากใบรับรองโครงการวิจัยหมดอายุ การดำเนินการวิจัยต้องยุติ เมื่อต้องการต่ออายุต้องขออนุมัติใหม่ล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 1 เดือน พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย
3. ต้องดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด
4. ใช้เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และเอกสารเชิญเข้าร่วมวิจัย (ถ้ามี) เฉพาะที่ประทับตราคณะกรรมการเท่านั้น
5. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงในสถานที่เก็บข้อมูลที่ขออนุมัติจากคณะกรรมการ ต้องรายงานคณะกรรมการภายใน 5 วันทำการ
6. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัย ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณารับรองก่อนดำเนินการ
7. โครงการวิจัยไม่เกิน 1 ปี ส่งแบบรายงานสิ้นสุดโครงการวิจัย (AF 03-12) และบทคัดย่อผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น สำหรับโครงการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ให้ส่งบทคัดย่อผลการวิจัย ภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น

ภาคผนวก ข.
การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ ข1

การเปรียบเทียบการแปลของมาตรฐานบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

	ต้นฉบับ	ฉบับภาษาไทย	การแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษ
	In each of the following pairs of attributes, choose the one that you MOST AGREE with. Mark your answer by writing EITHER A or B in the space provided. Only mark ONE ANSWER for each attitude pair.	ในแต่ละข้อความที่เป็นคู่โปรดเลือกข้อความที่ท่านเห็นด้วย โดยเขียนตัวอักษร A หรือ B ในช่องว่างที่กำหนดไว้ โปรดเลือกเพียง 1 ข้อเท่านั้นในแต่ละคู่	For each item, there are two statements, A and B. Please choose only A or B that you agree the most from each item and write in the assigned space.
1	A. I find it easy to manipulate people. B. I don't like it when I find myself manipulating people	A. การควบคุมผู้อื่นเป็นเรื่องง่ายสำหรับฉัน B. ฉันไม่ชอบ เมื่อรู้ว่าตนเองกำลังควบคุมคนอื่น	A. I find it's very easy to manipulate other people. B. I don't like when I find myself manipulating other people.
2	A. When people compliment me I get embarrassed. B. I know that I am a good person because everybody keeps telling me so.	A. ฉันรู้สึกเขิน เวลามีคนชม B. ฉันรู้ว่าตนเองเป็นคนดี เพราะใครก็บอกฉันอย่างนั้นบ่อยๆ	A. When people compliment me, I feel embarrassed. B. I know I am a good person because everyone keeps telling me this.
3	A. I like having authority over other people. B. I don't mind following orders.	A. ฉันชอบการมีอำนาจเหนือคนอื่น B. ฉันไม่ขัดข้อง เมื่อต้องทำตามคำสั่ง	A. I like to have authority over other people. B. I don't mind following orders.

	ต้นฉบับ	ฉบับภาษาไทย	การแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษ
4	A. I insist upon getting the respect that is due me. B. I usually get the respect I deserve	A. ฉันเชื่อว่า ฉันสมควรได้รับความเคารพนับถือจากผู้อื่น B. โดยทั่วไปแล้ว ฉันได้รับความเคารพนับถืออย่างที่ผมสมควรได้รับ	A. I have to claim for the respect I deserve. B. Generally, I get respect I deserve.
5	A. I don't particularly like to show off my body. B. I like to show off my body.	A. ฉันไม่ชอบโชว์รูปร่างของตนเอง B. ฉันชอบโชว์รูปร่างของตนเอง	A. I don't like to show off my body. B. I like to show off my body.
6	A. I have a strong will to power. B. Power for its own sake doesn't interest me.	A. ฉันตั้งใจที่จะมีอำนาจ B. การมีอำนาจไม่ใช่สิ่งที่ฉันสนใจ	A. I have a strong will to power. B. Power is not my interest.
7	A. I expect a great deal from other people. B. I like to do things for other people.	A. ฉันคาดหวังจากผู้อื่นมากมาย B. ฉันชอบทำอะไรเพื่อคนอื่น	A. I expect a great deal from other people. B. I like to do things for other people.
8	A. My body is nothing special. B. I like to look at my body.	A. ร่างกายฉันไม่มีอะไรที่โดดเด่น B. ฉันชอบมองร่างกายตนเอง	A. My body has nothing special. B. I like to look at my body.
9	A. Being in authority doesn't mean much to me. B. People always seem to recognize my authority.	A. การมีอำนาจหน้าที่ไม่มี ความหมายสำหรับฉัน B. ดูเหมือนว่า ผู้อื่นจะรับรู้ อำนาจหน้าที่ของฉัน	A. To have authorities doesn't mean anything to me. B. Other people accept my authorities
10	A. I will never be satisfied until I get all that I deserve.	A. ฉันไม่รู้สึกรับพอใจ จนกว่าจะได้รับสิ่งที่สมควร	A. I will never be satisfied until I get what

	ต้นฉบับ	ฉบับภาษาไทย	การแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษ
	B. I will take my satisfactions as they come.	ได้ทั้งหมด B. ฉันพึงพอใจกับสิ่งที่ได้รับ แม้จะไม่ได้มาทั้งหมด	I deserve. B. I am satisfied with everything I have.
11	A. I try not to be a show off. B. I will usually show off if I get the chance.	A. ฉันพยายามไม่แสดงความสามารถของตนเอง B. เมื่อมีโอกาส ฉันมักจะแสดงความสามารถของตนเอง	A. I try not to be a show off. B. I like to show off if I get the chance.
12	A. I am a born leader. B. Leadership is a quality that takes a long time to develop.	A. ฉันเกิดมาเพื่อเป็นผู้นำ B. ความเป็นผู้นำคือคุณสมบัติที่ต้องใช้เวลานานในการพัฒนาให้เกิดขึ้น	A. I am a born leader. B. Leadership is a quality that takes a long time to develop.
13	A. I like to look at myself in the mirror B. I am not particularly interested in looking at myself in the mirror.	A. ฉันชอบมองดูตนเองหน้ากระจก B. ฉันไม่ค่อยใส่ใจจะมองดูตนเองหน้ากระจก	A. I like to look at myself in the mirror. B. I am not interested in looking myself in the mirror.

ตารางที่ ข2

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ของ
มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

ข้อ	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง				t	p	CITC
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ				
		(n = 89)		(n = 91)				
		M	SD	M	SD			
NPI_1	-	0.56	0.49	0.04	0.20	9.06***	.00	0.36
NPI_2	+	0.48	0.50	0.08	0.28	6.47***	.00	0.14
NPI_3	-	0.41	0.49	0.00	0.00	7.91***	.00	0.34
NPI_4	-	0.27	0.44	0.08	0.28	3.25***	.00	0.14
NPI_5	+	0.31	0.46	0.01	0.10	5.99***	.00	0.28
NPI_6	-	0.38	0.48	0.00	0.00	7.38***	.00	0.41
NPI_7	-	0.29	0.45	0.06	0.25	4.11***	.00	0.18
NPI_8	+	0.65	0.47	0.08	0.28	9.57***	.00	0.22
NPI_9	+	0.77	0.42	0.14	0.35	10.94***	.00	0.29
NPI_10	-	0.21	0.41	0.03	0.18	3.80***	.00	0.17
NPI_11	+	0.88	0.31	0.58	0.49	4.93***	.00	0.10
NPI_12	-	0.30	0.46	0.02	0.14	5.48***	.00	0.32
NPI_13	-	0.83	0.37	0.30	0.46	8.32***	.00	0.20

หมายเหตุ.

ค่า t ที่ขีดเส้นใต้เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

ค่า r วิฤต (300, .05, หนึ่งหาง) = .095

***p < .001, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ๑3

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ของ
มาตรวัดบุคลิกภาพของตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

ข้อ	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง				<i>t</i>	<i>p</i> (หนึ่ง หาง)	CITC
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ				
		(n = 85)		(n = 83)				
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>			
CNI_1	+	6.28	0.59	4.86	0.94	11.76***	.00	0.53
CNI_2	+	6.15	0.76	4.28	1.13	12.58***	.00	0.63
CNI_3	+	6.41	0.68	5.02	0.95	10.88***	.00	0.53
CNI_4	+	6.21	0.74	4.52	1.18	11.09***	.00	0.58
CNI_5	+	6.60	0.62	5.10	1.33	9.35***	.00	0.50
CNI_6	+	5.91	0.85	4.11	1.10	11.78***	.00	0.58
CNI_7	+	5.85	0.82	3.31	1.10	16.83***	.00	0.70
CNI_8	+	5.74	0.89	3.80	1.16	12.22***	.00	0.54
CNI_9	+	5.60	0.89	3.37	1.03	14.99***	.00	0.68
CNI_10	+	5.87	0.91	4.61	0.93	8.82***	.00	0.43
CNI_11	+	5.16	1.04	2.82	0.99	14.93***	.00	0.63
CNI_12	+	5.58	0.89	3.35	1.10	14.41***	.00	0.61
CNI_13	+	5.67	0.99	3.71	1.02	12.63***	.00	0.55
CNI_14	+	5.94	0.79	4.10	1.00	13.31***	.00	0.64
CNI_15	+	5.89	0.72	4.13	1.02	12.87***	.00	0.59
CNI_16	+	5.24	1.11	3.10	1.09	12.61***	.00	0.60

หมายเหตุ.

ค่า *t* ที่ขีดเส้นใต้เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

ค่า *r*วิกฤต (300, .05, หนึ่งหาง) = .095

****p* < .001, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ๑๔

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ของ
มาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

ข้อ	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง				t	p (หนึ่ง หาง)	CITC
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ				
		(n = 83)		(n = 88)				
		M	SD	M	SD			
SRISC_1	+	6.72	0.53	5.19	1.36	9.78***	.00	0.62
SRISC_2	+	6.78	0.41	4.90	1.32	12.73***	.00	0.68
SRISC_3	+	6.87	0.34	5.63	1.15	9.71***	.00	0.52
SRISC_4	+	5.58	1.31	2.72	1.20	14.91***	.00	0.57
SRISC_5	+	6.49	0.63	3.86	1.35	16.47***	.00	0.68
SRISC_6	+	6.51	0.69	4.10	1.42	14.19***	.00	0.65
SRISC_7	+	6.06	1.00	3.55	1.27	14.42***	.00	0.64
SRISC_8	-	5.37	1.74	3.82	1.35	6.51***	.00	0.26
SRISC_9	-	5.02	1.79	3.43	1.45	6.36***	.00	0.27
SRISC_10	+	6.55	0.59	4.09	1.39	15.19***	.00	0.73
SRISC_11	+	5.66	1.24	2.92	1.30	14.10***	.00	0.60

หมายเหตุ.

ค่า t ที่ขีดเส้นใต้เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

ค่า r วิฤต (300, .05, หนึ่งหาง) = .095

***p < .001, หนึ่งหาง.

ตารางที่ ๑๕

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทบและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ของ
มาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสามัคคี

ข้อ	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทบ				t	p (หนึ่ง ทาง)	CITC ¹
		กลุ่มสูง (n = 110)		กลุ่มต่ำ (n = 107)				
		M	SD	M	SD			
POSIT_1	+	6.48	0.80	4.62	1.38	12.11***	.00	0.54
POSIT_2	+	6.66	0.55	4.50	1.31	15.88***	.00	0.79
POSIT_3	+	6.61	0.58	4.18	1.22	18.70***	.00	0.79
POSIT_4	+	6.38	0.78	3.87	1.35	16.77***	.00	0.70
UNDER_1	+	6.45	0.76	4.27	1.14	16.50***	.00	0.62
UNDER_2	+	6.62	0.59	4.85	1.05	15.19***	.00	0.58
UNDER_3	+	6.56	0.68	4.76	1.37	12.27***	.00	0.52
UNDER_4	+	5.67	1.41	3.91	1.38	9.32***	.00	0.36
SELF_1	+	6.30	1.10	4.01	1.49	12.88***	.00	0.59
SELF_2	+	6.50	0.74	4.21	1.46	14.56***	.00	0.72
SELF_3	+	6.48	0.73	4.73	1.29	12.27***	.00	0.72
SELF_4	+	6.55	0.72	4.54	1.42	13.02***	.00	0.75
RELA_1	+	6.25	1.07	3.86	1.31	14.66***	.00	0.72
RELA_2	+	6.44	0.68	4.11	1.36	15.82***	.00	0.79
RELA_3	+	6.31	0.81	4.06	1.41	14.36***	.00	0.76
ASSU_1	+	6.45	1.16	4.64	1.63	9.34***	.00	0.50
ASSU_2	+	6.74	0.57	4.76	1.40	13.58***	.00	0.63
ASSU_3	+	6.63	0.57	4.27	1.34	16.81***	.00	0.70
ASSU_4	+	6.55	0.71	4.24	1.30	16.10***	.00	0.67
TASK_1	+	6.65	0.63	4.79	1.38	12.78***	.00	0.63
TASK_2	+	6.65	0.67	5.11	1.38	10.35***	.00	0.69

ข้อ	ทิศ ทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทบ				<i>t</i>	<i>p</i> (หนึ่ง ทาง)	CITC ¹
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ				
		(n = 110)		(n = 107)				
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>			
TASK_3	+	6.63	0.70	5.01	1.29	11.42***	.00	0.65
TASK_4	+	6.56	0.71	5.01	1.42	10.17***	.00	0.63
NETW_1	+	5.42	1.66	2.88	1.46	11.96***	.00	0.56
NETW_2	+	5.69	1.40	3.06	1.52	13.31***	.00	0.57
NETW_3	+	6.57	0.81	5.22	1.32	9.05***	.00	0.38
NETW_4	+	6.31	1.08	4.68	1.40	9.54***	.00	0.55
NETW_5	+	6.38	0.87	4.50	1.42	11.69***	.00	0.57

หมายเหตุ.

ค่า *t* ที่ขีดเส้นใต้เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

ค่า *r* วิกฤต (400, .05, หนึ่งทาง) = .082

¹ การคำนวณค่า CITC เป็นรายด้าน

****p* < .001, หนึ่งทาง.

ตารางที่ ๑๖

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ของ
มาตรวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

ข้อ	ทิศ ทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง				t	p (หนึ่ง ทาง)	CITC ¹
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ				
		(n = 106)		(n = 106)				
		M	SD	M	SD			
LOVE_1	+	6.64	0.66	5.58	1.37	7.20***	.00	0.80
LOVE_2	+	6.62	0.67	5.19	1.63	8.36***	.00	0.80
MARSAT	+	6.55	0.72	5.40	1.49	7.16***	.00	0.48
WMSAT_2 ²	-	5.52	1.87	4.30	1.88	4.72***	.00	
WMSAT_4 ²	-	5.35	1.88	4.60	1.76	2.98***	.00	
WMSAT_5 ²	-	5.30	2.02	4.61	1.84	2.59***	.00	
WMSAT_8 ²	-	5.53	2.02	4.61	1.95	3.36***	.00	
WMSAT_1 ²	+	6.14	1.23	5.29	1.54	4.43***	.00	
WMSAT_3 ²	+	6.13	1.23	4.87	1.75	6.10***	.00	
WMSAT_6 ²	+	6.21	1.24	4.74	1.76	7.03***	.00	
WMSAT_7 ²	+	6.34	1.07	5.23	1.67	5.77***	.00	
COUPLE_1	+	6.49	0.62	5.09	1.32	9.85***	.00	0.63
COUPLE_2	+	6.38	0.75	4.94	1.28	9.96***	.00	0.73
COUPLE_3	+	6.42	0.73	4.86	1.50	9.60***	.00	0.73
DIVORCE_6	-	3.01	2.09	3.10	1.96	-0.34	.37	
DIVORCE_7	-	3.62	2.28	3.26	1.92	1.24	.11	
DIVORCE_4	+	5.71	1.53	3.65	1.86	8.80***	.00	0.28
DIVORCE_5	+	5.86	1.40	3.02	1.76	13.03***	.00	0.22
DIVORCE_8	+	6.24	1.08	4.36	1.71	9.56***	.00	0.30
PARTNER_9	+	6.23	0.90	3.58	1.82	13.48***	.00	0.67
PARTNER_10	+	6.07	1.05	3.40	1.69	13.78***	.00	0.70

ข้อ	ทิศ ทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทบ				<i>t</i>	<i>p</i> (หนึ่ง ทาง)	CITC ¹
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ				
		(n = 106)		(n = 106)				
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>			
PARTNER_11	+	5.97	1.48	3.59	1.79	10.52***	.00	0.49
PARTNER_12	+	6.38	0.82	3.81	1.91	12.69***	.00	0.66
CONVA_13	+	6.21	0.95	5.10	1.41	6.69***	.00	0.63
CONVA_14	+	6.20	0.91	5.03	1.52	6.80***	.00	0.61
CONVA_15	+	6.26	0.81	5.28	1.29	6.65***	.00	0.73
CONVA_16	+	6.28	0.78	4.83	1.50	8.87***	.00	0.59
ALTER_22	-	4.10	2.28	5.17	1.61	-3.94***	.00	
ALTER_17	+	5.53	1.55	3.58	1.79	8.44***	.00	0.31
ALTER_18	+	5.35	1.81	2.66	1.40	12.10***	.00	0.47
ALTER_19	+	5.84	1.37	3.77	1.77	9.48***	.00	0.51
ALTER_20	+	6.17	1.08	3.56	1.75	13.10***	.00	0.56
ALTER_21	+	6.65	0.59	5.42	1.79	6.76***	.00	0.27
SOCPRE_23	+	5.91	1.18	2.79	1.46	17.11***	.00	0.65
SOCPRE_24	+	6.28	0.80	3.76	1.81	13.11***	.00	0.52
SOCPRE_25	+	5.85	1.34	3.02	1.51	14.44***	.00	0.67
SOCPRE_26	+	5.58	1.52	2.44	1.36	15.87***	.00	0.70
SOCPRE_27	+	5.70	1.47	2.62	1.35	15.88***	.00	0.67
SOCPRE_28	+	5.80	1.67	2.61	1.50	14.64***	.00	0.53
TERPRO_29	+	5.91	1.23	2.82	1.50	16.34***	.00	0.70
TERPRO_30	+	5.70	1.40	2.65	1.51	15.25***	.00	0.76
TERPRO_31	+	5.79	1.40	2.75	1.52	15.12***	.00	0.77
TERPRO_32	+	5.78	1.35	2.39	1.31	18.55***	.00	0.74
TERPRO_33	+	6.35	1.01	3.51	2.01	12.98***	.00	0.59
TERPRO_34	+	6.26	0.89	2.83	1.68	18.60***	.00	0.75

ข้อ	ทิศ ทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทง				<i>t</i>	<i>p</i> (หนึ่ง ทาง)	CITC ¹
		กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ				
		(n = 106)		(n = 106)				
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>			
INVEST_35	+	6.03	1.29	2.50	1.63	17.44***	.00	0.74
INVEST_36	+	6.02	1.29	2.92	1.83	14.30***	.00	0.73
INVEST_37	+	5.34	1.79	2.36	1.39	13.53***	.00	0.62
INVEST_38	+	6.32	1.04	3.81	1.99	11.53***	.00	0.48

หมายเหตุ.

ค่า *t* ที่ขีดเส้นใต้เป็นการวิเคราะห์โดยแยกความแปรปรวน

ค่า *r* วิฤต (400, .05, หนึ่งทาง) = .082

¹ การคำนวณค่า CITC เป็นรายด้าน

² WMSAT_1 - WMSAT_8 เป็นค่าคุณศัพท์ มีค่า CITC รวม เท่ากับ .481

****p* < .001, หนึ่งทาง.

ภาคผนวก ค.
ตัวอย่างมาตรวัดที่ใช้ในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 1 ตัวอย่างมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเอง

คำชี้แจง

ในแต่ละข้อความที่เป็นคู่ โปรดเลือกข้อความที่ท่าน **เห็นด้วยมากที่สุด** โดยเขียนตัวอักษร **A หรือ B** ในช่องว่างที่กำหนดไว้ เลือกเพียง **1 คำตอบ** เท่านั้น ในแต่ละคู่

1. A การควบคุมผู้อื่นเป็นเรื่องง่ายสำหรับฉัน
_____ B ฉันไม่ชอบเมื่อรู้ว่าตนเองกำลังควบคุมคนอื่น

2. A ฉันรู้สึกเซิน เวลามีคนชม
_____ B ฉันรู้ว่าตนเองเป็นคนดี เพราะใครๆ ก็บอกฉันอย่างนั้นบ่อยๆ

3. A ฉันชอบที่มีการมีอำนาจเหนือคนอื่น
_____ B ฉันไม่ขัดข้อง เมื่อต้องทำตามคำสั่ง

4. A ฉันเชื่อว่า ฉันสมควรได้รับความเคารพนับถือจากผู้อื่น
_____ B โดยทั่วไปแล้ว ฉันได้รับความเคารพนับถืออย่างที่ฉันสมควรได้รับ

5. A ฉันไม่ชอบโชว์รูปร่างของตนเอง
_____ B ฉันชอบโชว์รูปร่างของตนเอง

หมายเหตุ มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นตนเองที่ใช้จริง มีจำนวน 13 ข้อ

หากผู้ใดสนใจมาตรวัดดังกล่าว สามารถติดต่อได้ที่ ผศ. ดร. ศักนงค์ มณีศรี
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ตัวอย่างมาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วเขียน O ล้อมรอบตัวเลขในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน มากที่สุด เพียงช่องเดียวเท่านั้น

	ข้อความ	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ทั้งสองข้างพอๆกัน	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยมากที่สุด
1	เท่าที่ฉันรู้ ฉันเป็นคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นมากที่สุด	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันเป็นคนที่จะนำความสงบสุขและความยุติธรรมมาสู่สังคม	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดในคนคนหนึ่งจะมีได้	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันจะเป็นที่รู้จักในความคิดที่ฉันกระทำ	1	2	3	4	5	6	7
5	ฉันจะเป็นพ่อแม่ที่ดีที่สุดในสังคมรอบตัวฉัน	1	2	3	4	5	6	7

หมายเหตุ มาตรวัดบุคลิกภาพหลงตนเองแบบเน้นความสัมพันธ์ที่ใช้จริง มีจำนวน 16 ข้อ

หากผู้ใดสนใจมาตรวัดดังกล่าว สามารถติดต่อได้ที่ ผศ. ดร. ศักคณางค์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ตัวอย่างมาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรส

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วเขียน O ล้อมรอบตัวเลขในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน มากที่สุด เพียงช่องเดียวเท่านั้น

	ข้อความ	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ทั้งสงข้างพอๆกัน	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยมากที่สุด
1	ความสัมพันธ์ระหว่างฉันกับคู่สมรสเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
2	เวลาฉันรู้สึกใกล้ชิดกับคู่สมรสหลายๆ ฉันมักรู้สึกว่า เขา/ เธอ คือส่วนสำคัญในชีวิตของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันรู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างมาก เมื่อคู่สมรสของฉันประสบความสำเร็จในเรื่องที่มีความสำคัญ	1	2	3	4	5	6	7
4	หากต้องการรู้ว่าฉันเป็นคนอย่างไร ก็ให้ดูที่คู่สมรสของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
5	เมื่อใดที่ฉันคิดถึงตนเอง ฉันมักคิดถึงคู่สมรสของฉันด้วย	1	2	3	4	5	6	7

หมายเหตุ มาตรวัดการมองตนเองในแง่ความสัมพันธ์กับคู่สมรสที่ใช้จริง มีจำนวน 11 ข้อ

หากผู้ใดสนใจดังกล่าว สามารถติดต่อได้ที่ ผศ. ดร. คัคนางค์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ตัวอย่างมาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์

คำชี้แจง การตอบข้อความดังต่อไปนี้เป็นการแสดงถึงพฤติกรรมรักษาความสัมพันธ์ระหว่างท่าน และคู่สมรส

โปรดอย่าเห็นด้วยกับข้อความในสิ่งที่คุณคิดว่าควรทำหรือเคยทำเมื่อนานมาแล้ว
ในการแสดงความเห็นด้วยกับข้อความ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของท่านหรือของ
คู่สมรสที่ปฏิบัติต่อท่านเป็นประจำในทุกๆ วัน เพื่อรักษาความสัมพันธ์

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียน **O** ล้อมรอบตัวเลขในช่องที่ตรงกับ
ความรู้สึกของท่าน **มากที่สุด**
เพียงช่องเดียวเท่านั้น

	ข้อความ	ไม่ เห็น ด้วย มาก ที่สุด	ไม่ เห็น ด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ทั้ง สอง ข้าง พอๆ กัน	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย มาก ที่สุด
1	ฉันปฏิบัติต่อคู่สมรสในทางบวก	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันรู้สึกสดชื่น เมื่อเราอยู่ด้วยกัน	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันรู้สึกสนุกสนาน เมื่ออยู่กับคู่สมรส	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันมองโลกในแง่ดี เมื่ออยู่กับคู่สมรส	1	2	3	4	5	6	7
5	ฉันเข้าใจคู่สมรส	1	2	3	4	5	6	7

หมายเหตุ มาตรวัดพฤติกรรมการรักษาความสัมพันธ์ที่ใช้จริง มีจำนวน 28 ข้อ

หากผู้ใดสนใจดังกล่าว สามารถติดต่อได้ที่ ผศ. ดร. คัคณางค์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 ตัวอย่างมาตรวัดการผูกมัดในชีวิตสมรส

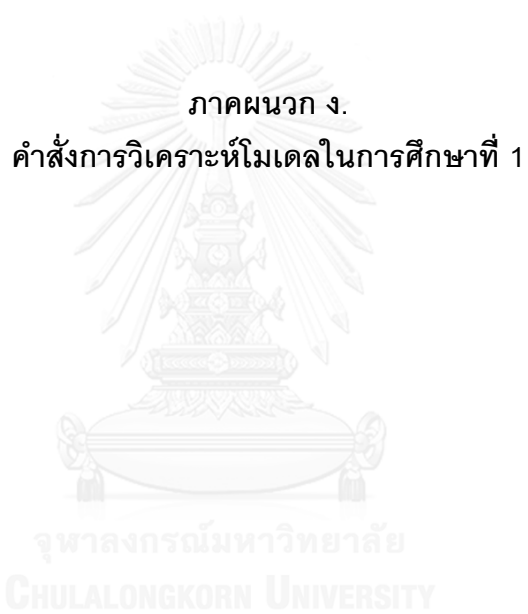
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วเขียน O ล้อมรอบตัวเลขในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน มากที่สุด เพียงช่องเดียวเท่านั้น

	ข้อความ	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ทั้งสองข้างพอๆกัน	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยมากที่สุด
1	ฉันจะรู้สึกผิดหวังในตนเอง เพราะฉันทำผิดสัญญาที่ให้ไว้กับคู่สมรส	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันจะรู้สึกไม่ดีกับการหย่า เพราะฉันสัญญากับคู่สมรสว่าจะอยู่กับ เขา/ เธอ ตลอดไป	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันอาจไม่สบายใจที่จะยุติความสัมพันธ์กับคู่สมรส เพราะต้องสูญเสียสถานภาพทางสังคมในชุมชนที่อาศัยอยู่	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันคิดถึงความรู้สึกของการมีกันและกัน	1	2	3	4	5	6	7
5	ฉันไม่สามารถทิ้งคู่สมรสได้ เพราะเขา/ เธอ ต้องการฉันเหลือเกิน	1	2	3	4	5	6	7

หมายเหตุ มาตรวัดการผูกมัดในชีวิตสมรสที่ใช้จริง มีจำนวน 33 ข้อ

หากผู้ใดสนใจดังกล่าว สามารถติดต่อได้ที่ ผศ. ดร. คัคนางค์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 คำสั่งการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 1 (ระยะเวลาในการสมรส 2-10 ปี) จำนวน 618 คน

TI EARLY MARITAL COMMITMENT

DA NI=15 NO=618 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.659

0.536 0.937

0.414 0.625 0.815

0.437 0.579 0.494 1.163

0.474 0.651 0.597 0.874 1.514

0.583 0.770 0.619 0.805 0.993 1.257

0.294 0.431 0.350 0.446 0.415 0.495 0.761

0.299 0.478 0.419 0.463 0.587 0.541 0.351 1.086

0.499 0.613 0.468 0.532 0.538 0.661 0.337 0.358 0.798

0.448 0.506 0.426 0.394 0.447 0.535 0.338 0.330 0.599 0.879

0.258 0.248 0.195 0.266 0.289 0.285 0.193 0.276 0.291 0.533 1.159

0.020 -0.031 -0.056 -0.014 0.005 0.057 -0.062 -0.067 0.031 0.057 0.062 1.168

0.087 0.120 0.088 0.164 0.159 0.178 0.088 0.167 0.107 0.047 0.037 0.243 1.477

-0.084 -0.123 -0.156 -0.048 -0.096 -0.099 -0.108 -0.153 -0.049 -0.021 0.039 0.334 0.05

0.669

0.203 0.274 0.257 0.199 0.285 0.267 0.185 0.282 0.178 0.230 0.160 0.083 0.213 -0.049

0.520

ME

5.315 5.655 5.494 5.560 5.319 5.581 5.879 5.026 6.037 5.582 4.581 1.131 2.026 0.712

4.958

SD

0.812 0.968 0.903 1.078 1.231 1.121 0.872 1.042 0.893 0.937 1.077 1.081 1.216 0.818

0.721

SE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /

MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=FI LX=FI BE=FI GA=FI PS=SY PH=SY TE=SY TD=SY

LE

SRISC RMBM MARCOM

LK

NPI CNI

FR LY(1,1) LY(2,2) LY(3,2) LY(4,2) LY(5,2) LY(6,2) LY(7,2) LY(8,2)

FR LY(9,3) LY(10,3) LY(11,3)

FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1) LX(4,2)

FR BE(2,1) BE(3,1) BE(3,2)

FR GA(1,1) GA(1,2) GA(2,1) GA(2,2)

FR GA(3,1)

FR GA(3,2)

FI TD(1,1)

VA 0.569 TD(1,1)

FI TD(2,2)

VA 0.859 TD(2,2)

FI TD(3,3)

VA 0.923 TD(3,3)

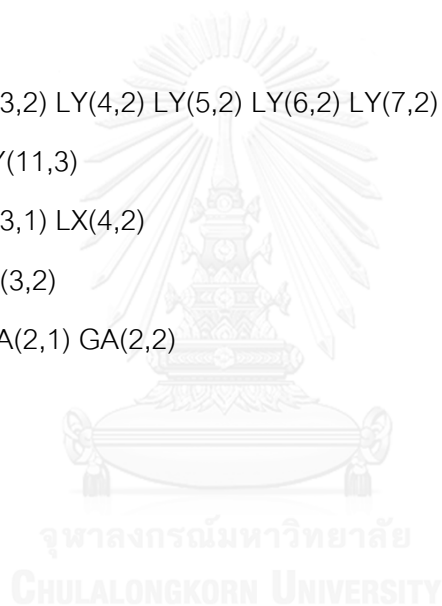
FI TD(4,4)

VA 0.117 TD(4,4)

FI TE(1,1)

VA 0.096 TE(1,1)

FR TE(11,10)

FR TD(2,1) TE(6,5) TE(5,4) TE(6,4) TH(4,9) TH(4,8) TE(7,4)

FR TE(9,4) TE(8,5) TE(6,3) TE(11,8) TH(4,6) TH(3,3) TE(6,2) TH(4,4)

FR TE(10,7) TE(9,2) TE(2,1) TD(3,3) TH(3,8) TH(1,6) TE(8,4) TE(10,6)

FR TE(8,7) TH(3,7) TE(4,1) TH(2,8) TE(5,2) TE(10,5) TE(11,4) TH(3,2)

FR TD(3,4) TD(2,3) TH(3,1)

PD

OU SE TV EF SC MI RS MR FS ND=3

ตอนที่ 2 คำสั่งการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการผูกมัดในชีวิตสมรสในการศึกษาที่ 1 กลุ่มที่ 2 (ระยะเวลาในการสมรส 10 ปีเศษ - 20 ปี) จำนวน 674 คน

TI MIDDLE MARITAL COMMITMENT

DA NI=15 NO=674 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.681

0.566 0.896

0.431 0.574 0.743

0.459 0.572 0.506 1.004

0.493 0.626 0.508 0.768 1.249

0.607 0.755 0.630 0.746 0.898 1.213

0.301 0.376 0.354 0.386 0.449 0.479 0.807

0.298 0.392 0.292 0.443 0.493 0.521 0.376 1.010

0.550 0.608 0.479 0.505 0.529 0.671 0.343 0.344 0.838

0.414 0.405 0.380 0.338 0.379 0.473 0.302 0.246 0.576 0.853

0.249 0.243 0.235 0.236 0.278 0.278 0.183 0.226 0.346 0.603 1.171

0.015 -0.020 -0.040 -0.012 0.082 0.036 -0.021 0.076 0.007 0.070 0.134 1.134

0.118 0.120 0.041 0.104 0.108 0.159 0.095 0.120 0.042 0.044 0.154 0.462 1.651

-0.028 -0.069 -0.067 -0.041 -0.003 -0.038 -0.087 -0.038 -0.053 0.000 0.121 0.335 0.187

0.709

0.19 0.243 0.224 0.2 0.24 0.261 0.229 0.233 0.168 0.213 0.17 0.123 0.255 0.023 0.505

ME

5.367 5.691 5.497 5.611 5.472 5.616 5.865 5.041 6.005 5.529 4.542 1.157 1.961 0.677

5.014

SD

0.825 0.946 0.862 1.002 1.118 1.102 0.898 1.005 0.915 0.923 1.082 1.065 1.285 0.84

0.711

SE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /

MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=FI LX=FI BE=FI GA=FI PS=SY PH=SY TE=SY TD=SY

LE

SRISC RMBM MARCOM

LK

NPI CNI

FR LY(1,1) LY(2,2) LY(3,2) LY(4,2) LY(5,2) LY(6,2) LY(7,2) LY(8,2)

FR LY(9,3) LY(10,3) LY(11,3) LX(4,2)

FR BE(2,1) BE(3,1) BE(3,2)

FR GA(1,1) GA(1,2) GA(2,1) GA(2,2) GA(3,1) GA(3,2)

FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)

FI TD(1,1)

VA 0.673 TD(1,1)

FI TD(2,2)

VA 0.138 TD(2,2)

FI TD(3,3)

VA 0.475 TD(3,3)

FI TD(4,4)

VA 0.047 TD(4,4)

FI TE(1,1)

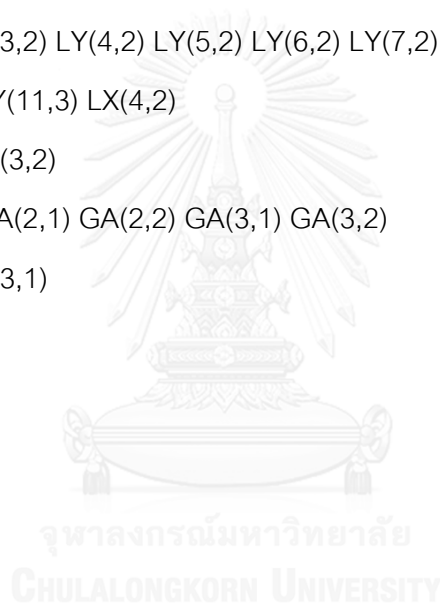
VA 0.023 TE(1,1)

FR TE(11,10)

FR TE(5,4) TE(6,5) TE(8,7) TE(6,4) TE(8,3) TE(2,1) TE(9,2)

FR TE(3,2) TE(11,8) TE(10,7) TE(7,5) TE(10,4) TE(6,3) TE(5,3)

FR TD(3,1) TD(2,1) TD(2,3)

FR TH(4,9) TH(4,7) TH(4,8) TH(4,6) TH(4,4)

FR TH(3,11) TH(1,5) TH(3,7)

PD

OU SE TV EF SC MI RS MR FS ND=3

ตอนที่ 3 คำสั่งการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่ม ตามระยะเวลาในการสมรส ของการศึกษาที่ 1

แบ่งออกเป็น 3 ครั้ง ได้แก่ Model Form, BE, BE และ GA

ครั้งที่ 1 Model Form (IN – ALL Matrix)

EARLY

TI MULTIPLE GROUP MARITAL COMMITMENT

DA NI=15 NO=618 NG=2 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.659

0.536 0.937

0.414 0.625 0.815

0.437 0.579 0.494 1.163

0.474 0.651 0.597 0.874 1.514

0.583 0.770 0.619 0.805 0.993 1.257

0.294 0.431 0.350 0.446 0.415 0.495 0.761

0.299 0.478 0.419 0.463 0.587 0.541 0.351 1.086

0.499 0.613 0.468 0.532 0.538 0.661 0.337 0.358 0.798

0.448 0.506 0.426 0.394 0.447 0.535 0.338 0.330 0.599 0.879

0.258 0.248 0.195 0.266 0.289 0.285 0.193 0.276 0.291 0.533 1.159

0.020 -0.031 -0.056 -0.014 0.005 0.057 -0.062 -0.067 0.031 0.057 0.062 1.168

0.087 0.120 0.088 0.164 0.159 0.178 0.088 0.167 0.107 0.047 0.037 0.243 1.477

-0.084 -0.123 -0.156 -0.048 -0.096 -0.099 -0.108 -0.153 -0.049 -0.021 0.039 0.334 0.05

0.669

0.203 0.274 0.257 0.199 0.285 0.267 0.185 0.282 0.178 0.230 0.160 0.083 0.213 -0.049

0.520

ME

5.315 5.655 5.494 5.560 5.319 5.581 5.879 5.026 6.037 5.582 4.581 1.131 2.026 0.712

4.958

SD

0.812 0.968 0.903 1.078 1.231 1.121 0.872 1.042 0.893 0.937 1.077 1.081 1.216 0.818

0.721

SE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /

MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=FI LX=FI BE=FI GA=FI PS=SY PH=SY TE=SY TD=SY

LE

SRISC RMBM MARCOM

LK

NPI CNI

FR LY(1,1) LY(2,2) LY(3,2) LY(4,2) LY(5,2) LY(6,2) LY(7,2) LY(8,2)

FR LY(9,3) LY(10,3) LY(11,3)

FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1) LX(4,2)

FR BE(2,1) BE(3,1) BE(3,2)

FR GA(1,1) GA(1,2) GA(2,1) GA(2,2)

FR GA(3,1)

FR GA(3,2)

FI TD(1,1)

VA 0.569 TD(1,1)

FI TD(2,2)

VA 0.859 TD(2,2)

FI TD(3,3)

VA 0.923 TD(3,3)

FI TD(4,4)

VA 0.117 TD(4,4)

FI TE(1,1)

VA 0.096 TE(1,1)

FR TE(11,10)

FR TD(2,1) TE(6,5) TE(5,4) TE(6,4) TH(4,9) TH(4,8) TE(7,4)

FR TE(9,4) TE(8,5) TE(6,3) TE(11,8) TH(4,6) TH(3,3) TE(6,2) TH(4,4)

FR TE(10,7) TE(9,2) TE(2,1) TD(3,3) TH(3,8) TH(1,6) TE(8,4) TE(10,6)

FR TE(8,7) TH(3,7) TE(4,1) TH(2,8) TE(5,2) TE(10,5) TE(11,4) TH(3,2)

FR TD(3,4) TD(2,3) TH(3,1)

FI PS(1,1)

ST 0.712 PS(1,1)

FI PS(2,2)

ST 0.310 PS(2,2)

FI PS(3,3)

ST 0.236 PS(3,3)

PD

OU SE TV EF SC MI RS MR FS AD=OFF

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

MIDDLE

DA NI=15 NO=674 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.681

0.566 0.896

0.431 0.574 0.743

0.459 0.572 0.506 1.004

0.493 0.626 0.508 0.768 1.249

0.607 0.755 0.630 0.746 0.898 1.213

0.301 0.376 0.354 0.386 0.449 0.479 0.807

0.298 0.392 0.292 0.443 0.493 0.521 0.376 1.010

0.550 0.608 0.479 0.505 0.529 0.671 0.343 0.344 0.838

0.414 0.405 0.380 0.338 0.379 0.473 0.302 0.246 0.576 0.853

0.249 0.243 0.235 0.236 0.278 0.278 0.183 0.226 0.346 0.603 1.171

0.015 -0.020 -0.040 -0.012 0.082 0.036 -0.021 0.076 0.007 0.070 0.134 1.134

0.118 0.120 0.041 0.104 0.108 0.159 0.095 0.120 0.042 0.044 0.154 0.462 1.651

-0.028 -0.069 -0.067 -0.041 -0.003 -0.038 -0.087 -0.038 -0.053 0.000 0.121 0.335 0.187

0.709

0.19 0.243 0.224 0.2 0.24 0.261 0.229 0.233 0.168 0.213 0.17 0.123 0.255 0.023 0.505

ME

5.367 5.691 5.497 5.611 5.472 5.616 5.865 5.041 6.005 5.529 4.542 1.157 1.961 0.677

5.014

SD

0.825 0.946 0.862 1.002 1.118 1.102 0.898 1.005 0.915 0.923 1.082 1.065 1.285 0.84

0.711

SE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /

MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=IN LX=IN BE=IN GA=IN PS=IN PH=IN TE=IN TD=IN

LE

SRISC RMBM MARCOM

LK

NPI CNI

FR TE(5,5) TH(4,9) TH(4,7) TE(7,5) TE(4,4) TE(5,3) TE(8,3) TE(3,3) TH(3,11)

FR TH(4,6) TH(4,8) TH(3,7) TH(1,5) TH(1,8) TE(7,7) TE(8,7) TE(9,4) TE(11,5)

FR TE(3,2) TE(2,1) TH(2,11) TH(2,9) TE(11,10) TH(2,3) TH(2,10) TD(2,1)

FR TD(2,2) TD(3,2) TD(4,2) TE(9,1) TE(5,4) TH(1,11) TE(6,5) TH(4,11)

FR TE(6,4) TE(6,6) TE(8,5)

PD

OU SE TV EF SC MI RS MR FS AD=OFF

ครั้งที่ 2 BE=SP

EARLY

TI MULTIPLE GROUP MARITAL COMMITMENT

DA NI=15 NO=618 NG=2 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.659

0.536 0.937

0.414 0.625 0.815

0.437 0.579 0.494 1.163

0.474 0.651 0.597 0.874 1.514

0.583 0.770 0.619 0.805 0.993 1.257

0.294 0.431 0.350 0.446 0.415 0.495 0.761

0.299 0.478 0.419 0.463 0.587 0.541 0.351 1.086

0.499 0.613 0.468 0.532 0.538 0.661 0.337 0.358 0.798

0.448 0.506 0.426 0.394 0.447 0.535 0.338 0.330 0.599 0.879

0.258 0.248 0.195 0.266 0.289 0.285 0.193 0.276 0.291 0.533 1.159

0.020 -0.031 -0.056 -0.014 0.005 0.057 -0.062 -0.067 0.031 0.057 0.062 1.168

0.087 0.120 0.088 0.164 0.159 0.178 0.088 0.167 0.107 0.047 0.037 0.243 1.477

-0.084 -0.123 -0.156 -0.048 -0.096 -0.099 -0.108 -0.153 -0.049 -0.021 0.039 0.334 0.05

0.669

0.203 0.274 0.257 0.199 0.285 0.267 0.185 0.282 0.178 0.230 0.160 0.083 0.213 -0.049

0.520

ME

5.315 5.655 5.494 5.560 5.319 5.581 5.879 5.026 6.037 5.582 4.581 1.131 2.026 0.712

4.958

SD

0.812 0.968 0.903 1.078 1.231 1.121 0.872 1.042 0.893 0.937 1.077 1.081 1.216 0.818

0.721

SE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /

MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=FI LX=FI BE=FI GA=FI PS=SY PH=SY TE=SY TD=SY

LE

SRISC RMBM MARCOM

LK

NPI CNI

FR LY(1,1) LY(2,2) LY(3,2) LY(4,2) LY(5,2) LY(6,2) LY(7,2) LY(8,2)

FR LY(9,3) LY(10,3) LY(11,3)

FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1) LX(4,2)

FR BE(2,1) BE(3,1) BE(3,2)

FR GA(1,1) GA(1,2) GA(2,1) GA(2,2)

FR GA(3,1)

FR GA(3,2)

FI TD(1,1)

VA 0.569 TD(1,1)

FI TD(2,2)

VA 0.859 TD(2,2)

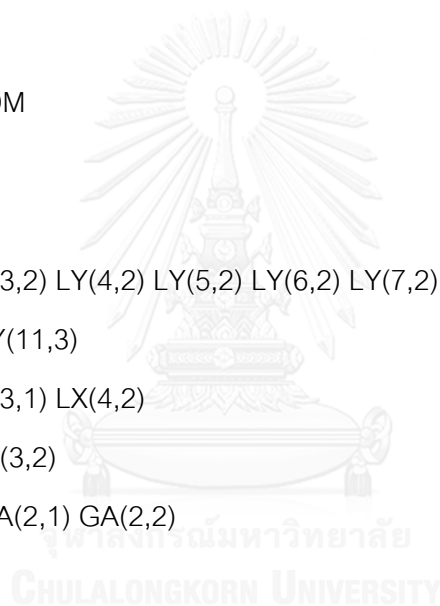
FI TD(3,3)

VA 0.923 TD(3,3)

FI TD(4,4)

VA 0.117 TD(4,4)

FI TE(1,1)

VA 0.096 TE(1,1)

FR TE(11,10)

FR TD(2,1) TE(6,5) TE(5,4) TE(6,4) TH(4,9) TH(4,8) TE(7,4)

FR TE(9,4) TE(8,5) TE(6,3) TE(11,8) TH(4,6) TH(3,3) TE(6,2) TH(4,4)

FR TE(10,7) TE(9,2) TE(2,1) TD(3,3) TH(3,8) TH(1,6) TE(8,4) TE(10,6)

FR TE(8,7) TH(3,7) TE(4,1) TH(2,8) TE(5,2) TE(10,5) TE(11,4) TH(3,2)

FR TD(3,4) TD(2,3) TH(3,1)

FI PS(1,1)

ST 0.712 PS(1,1)

FI PS(2,2)

ST 0.310 PS(2,2)

FI PS(3,3)

ST 0.236 PS(3,3)

PD

OU SE TV EF SC MI RS MR FS AD=OFF

MIDDLE

DA NI=15 NO=674 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.681

0.566 0.896

0.431 0.574 0.743

0.459 0.572 0.506 1.004

0.493 0.626 0.508 0.768 1.249

0.607 0.755 0.630 0.746 0.898 1.213

0.301 0.376 0.354 0.386 0.449 0.479 0.807

0.298 0.392 0.292 0.443 0.493 0.521 0.376 1.010
 0.550 0.608 0.479 0.505 0.529 0.671 0.343 0.344 0.838
 0.414 0.405 0.380 0.338 0.379 0.473 0.302 0.246 0.576 0.853
 0.249 0.243 0.235 0.236 0.278 0.278 0.183 0.226 0.346 0.603 1.171
 0.015 -0.020 -0.040 -0.012 0.082 0.036 -0.021 0.076 0.007 0.070 0.134 1.134
 0.118 0.120 0.041 0.104 0.108 0.159 0.095 0.120 0.042 0.044 0.154 0.462 1.651
 -0.028 -0.069 -0.067 -0.041 -0.003 -0.038 -0.087 -0.038 -0.053 0.000 0.121 0.335 0.187
 0.709
 0.19 0.243 0.224 0.2 0.24 0.261 0.229 0.233 0.168 0.213 0.17 0.123 0.255 0.023 0.505
 ME
 5.367 5.691 5.497 5.611 5.472 5.616 5.865 5.041 6.005 5.529 4.542 1.157 1.961 0.677
 5.014
 SD
 0.825 0.946 0.862 1.002 1.118 1.102 0.898 1.005 0.915 0.923 1.082 1.065 1.285 0.84
 0.711
 SE
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /
 MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=IN LX=IN BE=SP GA=IN PS=IN PH=IN TE=IN TD=IN
 LE
 SRISC RMBM MARCOM
 LK
 NPI CNI
 FR TE(5,5) TH(4,9) TH(4,7) TE(7,5) TE(4,4) TE(5,3) TE(8,3) TE(3,3) TH(3,11)
 FR TH(4,6) TH(4,8) TH(3,7) TH(1,5) TH(1,8) TE(7,7) TE(8,7) TE(9,4) TE(11,5)
 FR TE(3,2) TE(2,1) TH(2,11) TH(2,9) TE(11,10) TH(2,3) TH(2,10) TD(2,1)
 FR TD(2,2) TD(3,2) TD(4,2) TE(9,1) TE(5,4) TH(1,11) TE(6,5) TH(4,11)
 FR TE(6,4) TE(6,6) TE(8,5)
 PD
 OU SE TV EF SC MI RS MR FS AD=OFF

ครั้งที่ 3 BE, GA=SP

EARLY

TI MULTIPLE GROUP MARITAL COMMITMENT

DA NI=15 NO=618 NG=2 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.659

0.536 0.937

0.414 0.625 0.815

0.437 0.579 0.494 1.163

0.474 0.651 0.597 0.874 1.514

0.583 0.770 0.619 0.805 0.993 1.257

0.294 0.431 0.350 0.446 0.415 0.495 0.761

0.299 0.478 0.419 0.463 0.587 0.541 0.351 1.086

0.499 0.613 0.468 0.532 0.538 0.661 0.337 0.358 0.798

0.448 0.506 0.426 0.394 0.447 0.535 0.338 0.330 0.599 0.879

0.258 0.248 0.195 0.266 0.289 0.285 0.193 0.276 0.291 0.533 1.159

0.020 -0.031 -0.056 -0.014 0.005 0.057 -0.062 -0.067 0.031 0.057 0.062 1.168

0.087 0.120 0.088 0.164 0.159 0.178 0.088 0.167 0.107 0.047 0.037 0.243 1.477

-0.084 -0.123 -0.156 -0.048 -0.096 -0.099 -0.108 -0.153 -0.049 -0.021 0.039 0.334 0.05

0.669

0.203 0.274 0.257 0.199 0.285 0.267 0.185 0.282 0.178 0.230 0.160 0.083 0.213 -0.049

0.520

ME

5.315 5.655 5.494 5.560 5.319 5.581 5.879 5.026 6.037 5.582 4.581 1.131 2.026 0.712
4.958

SD

0.812 0.968 0.903 1.078 1.231 1.121 0.872 1.042 0.893 0.937 1.077 1.081 1.216 0.818
0.721

SE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /

MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=FI LX=FI BE=FI GA=FI PS=SY PH=SY TE=SY TD=SY

LE

SRISC RMBM MARCOM

LK

NPI CNI

FR LY(1,1) LY(2,2) LY(3,2) LY(4,2) LY(5,2) LY(6,2) LY(7,2) LY(8,2)

FR LY(9,3) LY(10,3) LY(11,3)

FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1) LX(4,2)

FR BE(2,1) BE(3,1) BE(3,2)

FR GA(1,1) GA(1,2) GA(2,1) GA(2,2)

FR GA(3,1)

FR GA(3,2)

FI TD(1,1)

VA 0.569 TD(1,1)

FI TD(2,2)

VA 0.859 TD(2,2)

FI TD(3,3)

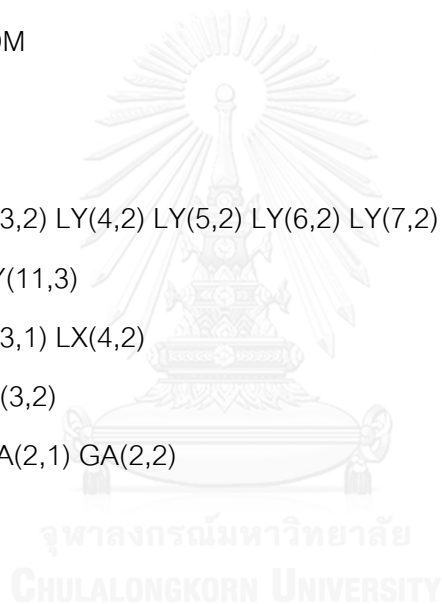
VA 0.923 TD(3,3)

FI TD(4,4)

VA 0.117 TD(4,4)

FI TE(1,1)

VA 0.096 TE(1,1)

FR TE(11,10)

FR TD(2,1) TE(6,5) TE(5,4) TE(6,4) TH(4,9) TH(4,8) TE(7,4)

FR TE(9,4) TE(8,5) TE(6,3) TE(11,8) TH(4,6) TH(3,3) TE(6,2) TH(4,4)

FR TE(10,7) TE(9,2) TE(2,1) TD(3,3) TH(3,8) TH(1,6) TE(8,4) TE(10,6)

FR TE(8,7) TH(3,7) TE(4,1) TH(2,8) TE(5,2) TE(10,5) TE(11,4) TH(3,2)

FR TD(3,4) TD(2,3) TH(3,1)

FI PS(1,1)

ST 0.712 PS(1,1)

FI PS(2,2)

ST 0.310 PS(2,2)

FI PS(3,3)

ST 0.236 PS(3,3)

PD

OU SE TV EF SC MI RS MR FS AD=OFF

MIDDLE

DA NI=15 NO=674 MA=CM

LA

MSRISC POSIT UNDER SELF RELA ASSU TASK NETW PCOM MCOM SCOM NLA NGE

NEE MCNI

CM

0.681

0.566 0.896

0.431 0.574 0.743

0.459 0.572 0.506 1.004

0.493 0.626 0.508 0.768 1.249

0.607 0.755 0.630 0.746 0.898 1.213

0.301 0.376 0.354 0.386 0.449 0.479 0.807

0.298 0.392 0.292 0.443 0.493 0.521 0.376 1.010

0.550 0.608 0.479 0.505 0.529 0.671 0.343 0.344 0.838
 0.414 0.405 0.380 0.338 0.379 0.473 0.302 0.246 0.576 0.853
 0.249 0.243 0.235 0.236 0.278 0.278 0.183 0.226 0.346 0.603 1.171
 0.015 -0.020 -0.040 -0.012 0.082 0.036 -0.021 0.076 0.007 0.070 0.134 1.134
 0.118 0.120 0.041 0.104 0.108 0.159 0.095 0.120 0.042 0.044 0.154 0.462 1.651
 -0.028 -0.069 -0.067 -0.041 -0.003 -0.038 -0.087 -0.038 -0.053 0.000 0.121 0.335 0.187
 0.709
 0.19 0.243 0.224 0.2 0.24 0.261 0.229 0.233 0.168 0.213 0.17 0.123 0.255 0.023 0.505
 ME
 5.367 5.691 5.497 5.611 5.472 5.616 5.865 5.041 6.005 5.529 4.542 1.157 1.961 0.677
 5.014
 SD
 0.825 0.946 0.862 1.002 1.118 1.102 0.898 1.005 0.915 0.923 1.082 1.065 1.285 0.84
 0.711
 SE
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 /
 MO NY=11 NX=4 NE=3 NK=2 LY=IN LX=IN BE=SP GA=IN PS=IN PH=IN TE=IN TD=IN
 LE
 SRISC RMBM MARCOM
 LK
 NPI CNI
 FR TE(5,5) TH(4,9) TH(4,7) TE(7,5) TE(4,4) TE(5,3) TE(8,3) TE(3,3) TH(3,11)
 FR TH(4,6) TH(4,8) TH(3,7) TH(1,5) TH(1,8) TE(7,7) TE(8,7) TE(9,4) TE(11,5)
 FR TE(3,2) TE(2,1) TH(2,11) TH(2,9) TE(11,10) TH(2,3) TH(2,10) TD(2,1)
 FR TD(2,2) TD(3,2) TD(4,2) TE(9,1) TE(5,4) TH(1,11) TE(6,5) TH(4,11)
 FR TE(6,4) TE(6,6) TE(8,5)
 PD
 OU SE TV EF SC MI RS MR FS AD=OFF

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพรสวรรค์ ตันโชติศรีนนท์ เกิดเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2523 ที่ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกอังกฤษและจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546 สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2548 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554

